

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Anna Bjergs erindringer

*og andre fortællinger om slægten
fra Ellemose og Nygård i Hygum sogn*

samlet i årene
1975-1980

Anna Bjergs erindringer

Anna Bjergs erindringer

og
andre fortællinger
om slægten fra Ellemose og
Nygård i Hygum sogn

samlet i årene
1975–1980

»Anna Bjergs erindringer og andre fortællinger om slægten fra Ellemose og Nygård i Hygum sogn« er samlet i årene 1975–1980 af Jens Bjerg.

© Jens Bjerg, Roskilde 1980.

I kommission hos Munksgaards Forlag.

Trykt hos Villadsen & Christensen, København

Indhold

Anna Bjergs erindringer	9
Lidt om Jens Bjergs historie fortalt af Anna Margrete Bjerg Hundahl	19
Tiden i Bramminge. Erindring af Anna Charlotte Børde ...	22
Brev fra Jens Bjerg Christensen	29
Korte Rids om Jens Bjerg Christensen	31
Dødsfald i Bramminge	33
Afskrifter og notater om Jens Bjerg Christensen og hans slægt	35
Forfædre tilbage til ca. 1700	40
Afskrifter fra kirkebøger	42
Afskrifter fra folketællinger	43
Christen Nyegaard Jensen	45
Jens Christian Christensen	46
Christen Christensen	46
Christen Larsen	47
Ellemose i Hygum	48
Afskrifter og notater om Anna Charlotte Camilla Bjerg Christensen og hendes slægt	54
Forfædre tilbage til ca. 1750	60
Afskrifter fra kirkebøger	62
Afskrifter fra folketællinger	63
Optegnelser og beretninger om Anna Charlotte Camilla og Jens Bjerg Christensens børn, børnebørn, børnebørns børn etc.	65
Bodil Marie Bjerg Lauritzen	65
Søren Christian Bjerg Christensen	99
Anna Margrete Bjerg Hundahl	101
Karen Kamilla Kjeldsen	114
Axel Jens Bjerg	125
Agnes Bjerg	167
Aage Bjerg Christensen	169
Anna Charlotte Børde	177

Optegnelser og beretninger om Jens Bjerg Christensens søskende og deres slægt (Christen Nyegaard Jensen og Bodil Marie Christensdatters børn)	189
Marie Cathrine Christensen	190
Anna Marie Christensen	217
Anna Margrethe Christensen	236
Jens Christian Christensen Sønderby	236
Christen Nyegaard Christensen	241
Korte rids om Bodil Marie Christensdatters søskende	256
Efterskrift	264
Register med adresser	267

*Anna Bjerg Christensen.
Fotograferet i Åbenrå i 1930-erne.*

Anna Bjergs erindringer

Fru Anna Bjerg
har i denne lille bog fortalt sine erindringer
om Jens Bjergs rejser
om Vejrup kro
om Bramminge
om »mamas trinken«
om »æ pigh fra Riif«
om »Skørtemartin«
om m.m.a.

Påbegyndt på Strandbo ved Aabenraa 1937

Jeg holdt mit indtog i Bramminge den 1. november 1883. Jeg skulle være barne- og stuepige i Kikkenborg Kro. Det var et øsende regnvejr, og selv var jeg meget bedrøvet. Da jeg så havde stået en tid på Banegården – og blev mere og mere ulykkelig – jeg var 17 år den gang og havde aldrig været ude at rejse før – som jeg stod der i mine triste tanker, kom der to børn hen til mig og spurgte mig, om jeg skulle til Poulsens i Kikkenborg, for så var de hans børn. Det var den 13-årige Margrethe og den 8-årige Bodolf, som nu er amtsvejnspektør i Tønder. Jeg sluttede mig straks til børnene, og sluttede et venskab, som varer endnu, så vi stadig står i brevveksling med hinanden. En af de første dage, jeg var der, så jeg et mærkeligt køretøj: en lang trillebør og et gammelt ægtepar. Konen var spændt for, og manden skubbede på. Manden blev kaldt for »æ Høg« og konen »Høginden«. De kom en gang om ugen for at købe ind både til husholdningen og til reparation af deres hus. De boede en halv mil fra Bramminge. På hjemvejen havde de gerne et stort læs både af tømmer og dunke med forskelligt i. Når æ Høg ikke syntes at Høginden trak stærkt nok, gik han om foran hende og truede med knytnæve, og hvis han syntes, hun havde været

flink, trak han en flaske op ad lommen og tog selv først en slurk, og gav så hende flasken. Derefter vandrede de glade og fornøjede hjem til Høe.

Om lørdag aften var det skik, at karlene og pigerne og ungdom fra omegnen samledes i Kikkenborg Kro for at se »æ 9 tog«, og bagefter gik det løs med drikkeri. Karlene fik kaffepunch og pigerne kirsebærvin, og det blev gerne sent, før de sluttede. Der var jo ikke noget, der hed lukketid. Der var nok en gammel sognefoged, men han blev først fuld. En aften kendte han ikke sin egen søn, men troede, at det var en omrejsende håndværkssvend, som han skulle tage sig af. Han gik så hen imod ham og sagde: Sig mig dit navn og fødested og hvorfra du er kommen, og hvorhen du agter dig. Sønnen svarede: Men far kan du »et kjen mæ«. Der blev nok latter og drukket ekstra omgange. Tit blev der også slagsmål. Men Poulsen var en rolig mand, og Jens Bjerg en kraftig udsmitter, så alt forløb roligt.

Da de første 14 dage var gået, syntes jeg ikke at kunne blive der længere, men bad om at måtte rejse. Det syntes fru Poulsen ikke om og Jens Bjerg heller ikke. Det var nok det sidste, som gjorde udslaget. Altså blev jeg der i 1½ år.

Jens Bjerg kom til Kikkenborg i efteråret 1872, før der var bane, kun den gamle stråtekte kro, som lå i skellet af 3 sogne og 2 herreder. Det kneb undertiden for mange af beboerne at regne ud til hvilket sogn, de hørte. Flere af dem havde bygget deres huse sådan, at stuen lå i Hunderup sogn og soveværelset i Bramminge sogn, og enkelte stuer lå i et tredje sogn, Sneum sogn. Så det blev undertiden galt med skatterne. Jens Bjerg var en af de første indbyggere i Bramminge. De var kun jernbanegården, kroen, et gammelt købmandshus, et gammelt bageri med lejlighed i den ene ende og bageri i den anden. Hver mandag kom der en bager til kroen og bagte. Det var mest 5-øreskager, som vi solgte i kroen. Så fik vi frisk brød i Bramminge. Jens Bjerg blev så i Bramminge i 9 år. Så kom han i tanke om, at han skulle ud på farten. Til den ende anskaffede han sig en uldpose og gik som uldkræmmer helt til Altona og besøgte alle byer syd for Bramminge. Og efter eget udsagn snød han sønderjyderne voldsomt. Særlig holdt han af at snyde søstrene i Kristianfeld, »for de var så lette at narre«.

Jens Bjerg kom til Kikkenborg kro som driver, der drev stude fra Holstebro til Husum, og på en af turene blev han hængende i kroen. Da var han 19 år. Efter et par års forløb var Jens Bjerg imidlertid blevet træt af den rejsen og kom tilbage til kroen, hvor de glædestrålende tog imod ham. Jens Bjerg og jeg blev

*Bramminge, Kikkenborg kro, sidst i 90-erne.
 Familie og medhjælpere på Kikkenborg kro. Bagerste række
 nr. 2 fra højre: Anna Bjerg Christensen, nr. 3. fra højre Jens
 Bjerg Christensen. I midten kroer Poulsen og madam Poulsen.
 I forgrunden Poulsens døtre med en kusine i midten.*

forlovet den 1. maj 1885. Så rejste vi til Silkeborg. Jens Bjerg rejste efter et par dages forløb tilbage igen til Bramminge, hvor han købte et lille hus og begyndte en ølhandel. Min far og mor var den gang lidt ængstelige for mig, fordi Jens var 15 år ældre end jeg. Jeg var 17, han var 32. Jeg var hjemme hos mine forældre i 2 måneder, så kom Jens Bjerg og hentede mig, og vi holdt bryllup på hans fødselsdag den 10. juli 1885. Da var jeg omtrent 19 år. Vi flyttede så ind i hans hus, men byen var jo alt for lille til, at en ølhandel kunne bestå der, så da vi havde været der i tre år, solgte vi det og flyttede om i Jernbanegade. Imidlertid havde vi fået to børn, Marie og Kristian. Da vi flyttede var Kristian en måned. Da vi flyttede, kørte jeg begge børnene til det nye hjem i barnevogn og det sneede sådan, at jeg ikke kunne se en hånd for mig. Det var den 24. april 1888. Vi kom til at bo i det gamle bagerihus, hvor vi blev boende i 8 år.

Så begyndte Jens Bjerg at handle med alt mellem himmel og jord, det skulle bare have en passende størrelse. Han handlede med vogne, heste, kreaturer, sild og meget, meget, meget andet. Blandt andet smuglede han ure ind fra Tyskland og solgte med god fortjeneste. Et par år slagtede han kalve og får. Jeg stod i butikken og delte ud, og min skræk var, når Høgen og Høginden kom. De skulle altid kun have et halvt pund til frikadeller. Høginden så skrækkelig ud, hun var fuld af sår i hele hovedet, så jeg holdt altid børnene langt væk fra hende. Mens vi havde altmulighandelen fik vi flere børn. Margrethe, Aage og Anna, der alle tre døde meget tidligt, derpå fik vi Gete. Så kom far og Poulsen i tanke om, at de ikke kunne undvære hinanden længere, så Jens Bjerg flyttede hen i stalden igen. Der var han så helt, til vi flyttede til Vejrup Kro. Efter Jens Bjerg var kommet ned i stalden igen, fik vi Mille. Da hun var et år, flyttede Poulsen fra kroen. Vi holdt hendes 1-årige fødselsdag i krohaven. Poulsen selv var en meget gammel godmodig mand, men hans kone var ilter og hidsig. Jeg husker en gang, han skulle med toget til Ribe. Han kom hjem en halv time efter, toget var gået. Hans kone blev så ivrig og sagde: »Men hvoffor kommer do hjem no, Polsen? Do kan da it ha ven i Riif enno!« Han svarede på sin rolige måde: »Nej seer do mutter. A va jo kommen for tille derhen, og så gik a ind å æ lille hus, skønt a høj'et slet it behov, og så gik æ tov.« Kroen blev købt af en præstesøn Guttorm Sørensen. Hans bror, som var provst, havde hjulpet ham til at købe kroen. Han sørgede også for, at han hurtigt kom af med den igen og fik en gård.

Da Mille var to år fik alle børnene skarlagensfeber. De fik lov at blive hjemme, fordi jeg selv kunne passe dem. Jens Bjerg flyttede imens hen på kroen. Det tog 8 uger. Mille fik sygdommen, da de andre tre var midt i den. En dag kom hun hen til mig, løftede kjolen op og sagde: Herre Guj, lille Mille har skalpeter. Så opdagede jeg jo også, at hun var helt rødprykket over hele kroppen. Der lå de så den vinter alle 5. Den lille døde.

En dag den gamle kro var ved at blive revet ned, stod jeg og Mille udenfor og så på det. Der løb hundredevis af rotter hen langs tagryggen. Så udbrød Mille og slog hænderne sammen: Herre milde Guj, hvor Kikkenborg ser ud.

Mille var 7 år og Gete var 9 år, da vi flyttede til Vejrup kro. Vi flyttede derover i det mest forrygende snevejr den 13. december, og skænkestuen var fuld af folk.

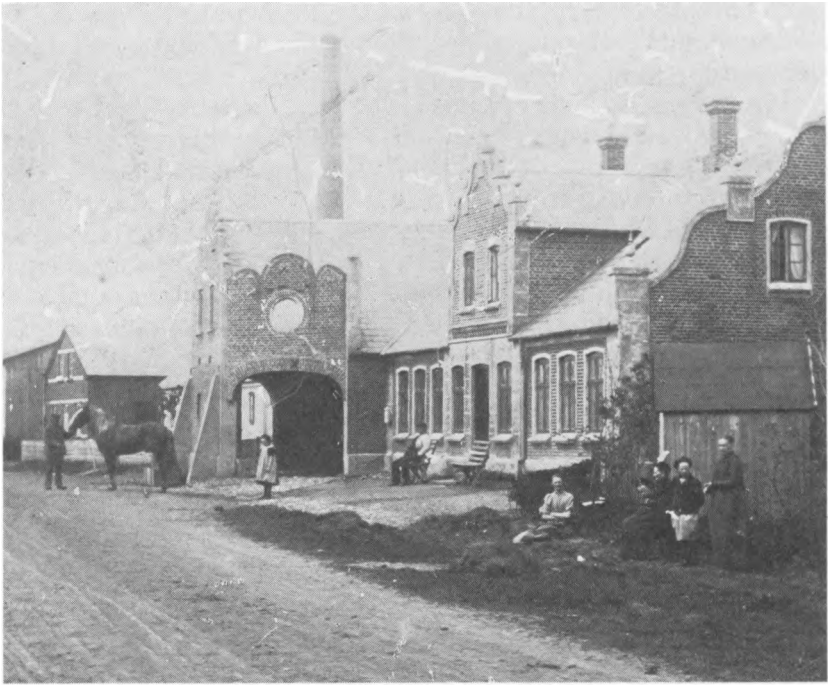
Da vi først var kommet i orden derovre, det kom vi lige til Jul.

*Bramminge, april 1900.
Aksel Bjerg Christensen ca. 3½ år og Bodil Marie (Mie) Bjerg
Christensen 14 år i sin »andendagskjole«.*

Så den vinter blev jeg igen vidne til et mærkeligt køretøj. Det var en pottemager med jydepotter, der kom kørende ind i gården med en hest og en ko spændt for. Han skulle til Pelvorm men han havde lavet det om til Polvenn, og derhen inviterede han mig »på køretur«. Men jeg betakkede mig – han var altid fuld – jeg tror, han var død, hvis han var blevet ædru. Det var tiden lige før cyklerne kom.

Der lå et teglværk en fjerdingvej fra kroen, hvor der boede nogle af de værste »skrab«. Det var mennesker af den værste slags med de mærkeligste navne f.eks. »følhoppen«, »Simon Kik« og »Mads Kik«, der var brødre. »Simon Kik« blev gift med »Skjelleline«, hun var nemlig så skeløjet, derfor havde hun fået det navn. De kom hver lørdag aften efter dunke til brændevin og dem kaldte de »æ Skjæggemænd« – det var altså dunkene de kaldte sådan. Når de 6–7 mænd og kvinder kom i skænkestuen ville min mand aldrig være der. Det var ham for væmmeligt, og så måtte jeg betjene dem. »æ Følhoppe« så rædsom ud. Hun var ligeså stor som et mandfolk. Hun kunne næsten ligne »Skørte Martin«.

Vejrup kro forår 1902.

Personerne fra venstre: ukendt mand med hest, Anna Margrete (Gete), der blev standset af fotografen, da hun ville løbe hen til manden med hesten, Jens Bjerg Christensen på bænken, Bodil Marie (Mie), Aksel Jens (kun hovedet), Karen Marie Pedersen (Anna Bjerg Christensens mor), Karen Kamilla (Mille), Anna Bjerg Christensen.

En Langfredag morgen, da jeg stod ude i køkkenet, kom en fuld karl ind i skænkestuen og slog mig på skulderen og sagde: De' maat' et' ha' sket, lille madam, de' maat' et' ha' sket. Og jeg, som troede, at det var, fordi han var blevet fuld, han sagde det, rettede på ham så godt jeg kunne. Men så siger han pludselig: De' war et' det, de' war den nat wor Herre blew forraadt! – og så græd han. En stor stærk karl var det. Sådant kunne der fortælles så meget.

Da Jens Bjerg og jeg havde været gift nogle år var det altid hans bedste fornøjelse at drille med, at han havde været tvungen til at gifte sig med mig, da jeg var ham skyldig for 4 lyserøde uldtrøjer og 10 kr., som jeg havde lånt af ham, og som jeg aldrig

blev i stand til at betale tilbage. Jeg fik kun 50 kr. i årlig løn, så det måtte jeg da selv kunne forstå, og jeg måtte desværre indømme det.

Jens Bjerg kom til Bramminge efteråret 1872. Der var ingen bane, så alt måtte gå ad landevejen. Så det var tit han måtte op om natten, når der kom folk, som ville ind i kroen. Banen blev åbnet i 1875, og sikken en halløj der var lørdag og søndag aften, også efter jeg var kommet dertil. Det var nemlig skik, at karle og piger fra Bramminge hovedgaard og omegnen skulle op og se »æ 9 tog«, og bagefter skulle de ind på kroen og få drikkevarer. Karlene mest kaffepunch og pigerne kirsebærvin. Karlene forlangte gerne en favn punch. Det gik til på den måde, at den største af dem satte sig på knæ og bredte armene ud. Så skulle vi se hvor mange kopper der kunne stå imellem. Det gik lystig til, der var jo ingen bestemt lukketid, og ud på aftenen blev det gerne til slagsmål.

Vi flyttede til Vejrup med 5 børn. Den ældste var 16 år, så hun måtte gøre det ud for pige derhjemme. Christian var 14 år, han gik til præst i Gjørding. Gete og Mille var 9 og 7 år og Axel var 4. Så blev Agnes født den første vinter vi var der. Det var den 3. marts 1902. Da Christian var blevet konfirmeret, kom han til at gå på Bramminge efterskole. Vi havde i mellemtiden mistet 3 af vore kære små børn, 2 på 10 måneder og en lille pige på et halvt år, men gudskelov Vorherre gav os tre igen, så vi har haft 11 i alt.

Men hvad det mest knob med i Vejrup var at få en hjælp i huset, så jeg var altid alene om det. Men så havde jeg hørt, at måske var der en kone at få i Rebelsig teglværk. Så sendte jeg Mille derud for at forhøre. Hun skulle spørge om, der ikke var én, der hed »Skjelleline«. Jeg vidste intet andet navn til hende, så jeg sendte Mille af sted for at spørge om vi kunne få »Skjelleline« til hjælp. Mille forrettede pligtskyldig, hvad hun skulle og spurgte, om det var her »Skjelleline« boede, hvilket denne tog meget fortrydeligt op og sagde, at vi kun skulle kalde hende Line. Men hun ville gerne komme at hjælpe os. Vi fik to små børn i Vejrup: Agnes og Aage med kun et års mellemrum, så det var drøjt alene at skulle passe hus og børn, for Marie var nu kommet på Hejls efterskole som elev. Hun skulle forberedes til seminariet i Ribe. Derefter var hun vinterlærerinde i Vejrup i to år. Det sidste år vi var i Vejrup kom hun så på seminarium i Ribe.

Medens vi var i Vejrup hørte jeg tale om en mand, som altid gik klædt i kvindetøj og som blev kaldt »Skørte Martin«. Han boede den gang i Gjørding. Jeg fik ham ikke lært at kende før vi

*Bramminge, 1907.
Anna Bjerg Christensen med Aage og Anna.*

flyttede tilbage til Bramminge. Vi flyttede til Bramminge i september måned 1903 efter tre år i landflygtighed i Vejrup. Jens Bjerg begyndte så en vognmandsforretning der. Jens Bjerg fik en streng tid nu. Han var ikke så vant til arbejde, og mange gange var det hårdt arbejde for ham. Der var stor mangel på lejligheder, så vi måtte flytte tit, indtil vi fik et hus bygget til os selv. Da vi var flyttet ind der lærte jeg »Skørte Martin« at kende. Det var en sommerdag, jeg sad ude på en bænk, vi havde uden for huset, så kom der (en kone) og spurgte mig, om hun ikke måtte sidde der og vente på sin mand, som skulle komme fra Nørå med et læs træ. Det sagde jeg da, at det måtte hun hjertensgerne, og så siger hun i det samme, om jeg ikke kunne se nogen komme kørende om hjørnet, og det kunne jeg. Så siger jeg: der kommer et køretøj, men det er en temmelig stor kvinde, der kører det. Så gav hun sig til at græde og sagde: Ja, så er det min mand Martin. Og så blev jeg jo nysgerrig og ville have mere at vide, og jeg spurgte hende så, hvorfor han gik i kvindetøj. Og så fortalte hun, at det var han kommet til, da hun lå i sengen. Da havde han fået den ide efter drengen. For

de havde nemlig en søn, han døde, da han var 19 år af spansk syge. Så spurgte jeg, om han også gik med kvindetøj indvendig, og det svarede hun ja til. Så så jeg hvorledes han læssede brænde og samlede sin kjole op foran og hæftede den bag på med en sikkerhedsmål. Han gik også og pløjede og harvede i kvindetøj, for de havde nemlig et lille landsted ikke så langt fra os. Der havde de et par køer og to små heste. Han var ikke nem at komme i snak med, men når blot jeg sagde: nej go'daw Martin, har do faat nye heste! – så var vi straks i snak, og det var jo bare det, jeg ville. Når Martin var til julegilde, var han altid i sort kjole og et lille hvidt forklæde. Der var en gang kommet en ny mand – Bøjsen – til Nørå, og han havde ikke set Martin før. Han skulle også til julegildet. Martin var først kommet, og sad i sofaen. Bøjsen troede så, at det var en ældre kone, som sad der og sagde så: »a trovver a vil sed ved hende der«. Men da der så blev bragt kaffepunch rundt, og Martin også fik en, så blev Bøjsen så gal og sprang op og sagde: »Føj endda, a vil et' drik' kaffepunch med en gammel kone«. Siden lærte vi alle at kende »Skørte-Martin«. Han kom en gang om ugen kørende forbi, hvor vi boede, enten med træ og tørv eller kartofler. En dag da Jens Bjerg gik i haven, kom han kørende forbi. Jens Bjerg råbte da: »Anna, skynd dig at komme herud, Martin har i dag sådan et kønt forklæde på. Gå ud og spørg ham om du ikke kan få et mønster til forklædet af ham«. Det var også ganske pænt, lys bomuldstøj med to seler ned ad ryggen.

Martin var en kraftig mand med almindelig højde og gik altid med store fjedersko, så havde han en pæn bomuldskjole og forklæde og sort figurtrøje. På hovedet havde han en lille stråhat med elastik og en rød og en hvid rose. Han var altid ren – men ubarberet. Vi ville så gerne have ham fotograferet, men det ville han aldrig tillade. Nu er han vist blevet det.

Det var en norsk minister, der var på besøg hos vor nabo. Han fik Martin til at holde ved hestene og fik ham fotograferet, men mit billede er ærgerligt nok blevet borte.

Martin havde en voksen søn, som døde under den spanske syge 1919. Den gang var det fortvivlende, at se faren og moren ved graven begge i sorte kjoler – det var næste ikke til at holde alvoren.

Da Martin blev fotograferet gik det sådan til: Han plejede hver uge at komme hen til Poul Jensen, en mand der ejede en gård tæt ved os, med træ. Jeg havde bedt husbestyrerinden om at komme at hente mig hver gang Martin kom, for at jeg kunne få ham at se. En gang havde Poul Jensen besøg af den norske minister og denne bad da Martin om at holde hestene et øjeblik

og i det samme minut blev Martin knipset med kjole og det hele.

Så kom krigen i 1914 og forandrede alt. I 1917 eller -18, da russerne begyndte at flygte over grænsen blev der oprettet en russerlejr i Bramminge, som jeg blev anmodet om at bestyre sammen med en anden dame. Den første dag kom der 50 og den næste dag kom der andre 50 og sådan blev det ved til vi havde 150. Vi havde kun en til at hjælpe os i køkkenet, han hed Daniello, han var en sjov lille fyr.

Stiftammandinden von Stemann fra Ribe kom en gang om ugen for at læse de russiske blade for dem. Hun kunne russisk, og de var lykkelige, når hun kom, fordi de var så uvidende, at de ikke kunne læse.

En dag kom Daniello farende ud til mig i køkkenet og råbte: »a pigh fra Riif æ her«. Så måtte jeg skynde mig at hjælpe ham hans forklæde af, så han kunne komme ind til den fine amtmandinde, der stod midt i flokken af russere og læste højt, om alt hvad der var sket i Rusland. Hun havde en stor sort hat med hvid strudsfjer i og var meget fint klædt. De var glade for »æ pigh fra Riif«.

En dag kom en af russerne ind til mig og sagde: »sjuk, ma-ma«. Jeg fik jo ondt af ham og gav ham et stort glas portvin med kinadråber. Han gned sig på maven flere gange og sagde ah! – og næste dag kom han igen og sagde: »sjuk, mama, sjuk – ha mamas trinken« – men det blev der ikke noget af.

Det var en streng tid for mig, men det gav penge. Op kl. 4 morgen og så blive ved til 9 aften. Jens Bjerg gik derhjemme med lille Anna. Han var ulykkelig over min lange arbejdsdag. Jeg var nok vigtig, da jeg den første uge gav ham 700 kr. Sådan gik godt en måned, men så blev jeg syg og måtte holde op.

Lidt om Jens Bjergs historie fortalt af Anne Margrete Bjerg Hundahl

Jens Bjerg blev født 10. juli 1852 i Ramme i Jylland. Hans far hed Christen Ellemose Jensen og var fra en ret stor gård i omegnen – jeg husker desværre ikke hvor, men den hed »Ellemosegård«. Christens mor døde, da han var voksen, og hans far giftede sig med sin husbestyrerinde. De fik en søn, og hans mor var en viljestærk dame, som satte igennem, at den ældste søn blev »købt ud af gården«, som så den yngste søn var arving til.

Pengesummen var tilpas stor til, at Christen kunne købe et mindre sted, som han og hans unge, rødhårede, temperamentsfulde kone Bodil Marie fra Nygård i Hygum flyttede ind i.

De fik mange børn, som tidligt måtte »ud at tjene«, så de fik kun skolegang om vinteren – men de var velbegavede og flittige, og alle klarede sig godt.

Jens Bjerg var den yngste, kom ud at vogte får som 7–8 årig. Han har fortalt visse træk om sit liv som hyrdedreng. Det var tit meget svært for sådan en lille purk at holde styr på fåreflokken. En gang skulle han hente en genstridig vædder hjem til gården. Det var frygteligt svært – dyret var stædigt, og drengen græd. Til sidst blev han så rasende, at han bed dyret i et bagben, og derved fik han overtaget og fik handyret med hjem.

Da han var 12 år fik han plads hos en ølbrygger i Lemvig. Der havde han det i det første år meget svært. Han sov i halm på loftet med sække som dyner, og han var nødt til at ligge med en kæp i hånden for at holde sig rotterne fra livet. Han kom sent i seng og måtte op ved fire-tiden om morgenen. En gang havde hans husbond glemt at sende besked til en kunde i Struer. Klokkeren 22 om aftenen fik Jens Bjerg besked om at løbe den lange vej ca. 3 mil (22½ km) med brev til Struer. Han var først hjemme igen klokken ca. 3 og fik allernådigst lov til at sove til klokken 5.

Han fik dog krammet på sin strenge husbond til sidst, og det skete på følgende måde: En dag så han en stor rotte falde ned i den kogende bryggerkeddel – han råbte op – men mester tyse-

de på ham. Øllet blev brygget og solgt, men fra den dag fik han meget bedre kår, en seng, mere nattesøvn – og forglemte mester sig og ville slå, behøvede han bare at true med at fortælle ude i byen om rotten i øllet – så besindede mester sig.

Jens Bjerg blev i Lemvig til efter sin konfirmation. Derefter kom han igen på en gård ikke så langt hjemmefra, så hans mor, Bodil Marie kunne hjælpe ham med at holde hans tøj i orden, sørge for at han blev klippet og holdt ren. I årene til han var 17–18 år blev han ved landbruget, men så blev han udvalgt til at være med til studedrivningen til Holsten. Det var en lang march fra Lemvig til Husum, hvor opkøberne modtog dyrene, som på hele turen hellere skulle tage på i vægt end tabe. De skulle gå og græsse undervejs i de vestlige enge, som ingen den gang gjorde krav på, og de skulle hvile om natten, så der var mange bedste-der og kroer undervejs, hvor der overnattedes og blev vandet – aften og morgen.

Jens Bjerg var heldig med sin afsætning af dyrene, så han fik 800 daler med hjem, han bar dem i en læderpung nærmest kroppen. Jeg tror, at han sent på efteråret på tilbagevejen nåede til Kikkenborg kro, hvor han ville spise og overnatte. Et par bondefangere fik færten af, hvor han kom fra – var venlige og gav et par omgange. Ung og træt, som han var, fik de ham hurtigt så omtåget, at de i kortspil narrede alle pengene fra ham. Næste morgen var de borte, og han var så fortvivlet, at krokonen – madam Povlsen – fik ondt af ham og tilbød ham plads som staldkarl i Kikkenborg. Han tog imod og senere forpagtede han den store rejsestald og blev efter – måske 7–8 år – i stand til at tilbagebetale de 800 dalere til den rette ejer.

Han rejste da hjem og Bodolf Povlsen – den senere amtvejsinspektør i Tønder – da en dreng på 12 år fik lov at rejse med.

Hans mor havde efterlyst ham og endelig fundet ud af, at han var på Kikkenborg, men han var så skamfuld over, hvad der var overgået ham, at han ikke svarede på brev fra hende. Det gjorde derimod madam Povlsen, som indestod for hans hæderlighed.

Jens Bjerg havde mange gøremål ved siden af arbejdet i rejsestalden. Han opkøbte svin og æg og smør ja endog harer, som han sendte med smukke til England og tjente penge på. Han kunne selv slagte og nedsalte svinekødet, æggene blev vasket og meget omhyggeligt pakket i papir og æsker.

Tiden gik, han var en fri mand – og så til november 1883 kom Anna Charlotte Camilla til Kikkenborg, og der begynder et helt andet afsnit af fars liv. Det blev til et langt og meget lykkeligt familieliv de to startede sammen. De fik 11 børn i løbet af 22 år

*Anna Charlotte Camilla Pedersen.
18 år gammel. Foto fra ca. 1884.*

– desværre døde 3 af dem som små af kighoste, som dengang meget ofte endte med døden for små børn. (Anna Margrete Bjerg Hundahl, 1978).

Tiden i Bramminge. Erindring af Anna Charlotte Børde

I 1910 flyttede vi fra en temmelig dårlig lejlighed ind i det hus, vi boede i til min far døde i 1922, og mor solgte huset, og vi flyttede til Haderslev, hvor Agnes var på Telegrafstationen.

Det var en kold februardag, vi flyttede ind, og selv om mor havde været oppe for at fyre op hver dag en uges tid, var huset noget råt og koldt. Axel, Agnes, Aage og jeg var de hjemmeboende børn. Gete og Mille gik på seminariet i Ribe, men kom

*Bramminge ca. 1910.
Jens Bjerg Christensen på fladvognen. I baggrunden
kommuneskolen med de hvide lærerboliger. Sendt til Anna og
Jens Bjerg på deres sølvbryllupsdag den 10. 7. 1910.*

Bramminge, 1908.

Anna og Jens Bjerg Christensen med børn + en kommende svigersøn. Fotograferet da Søren Christian Bjerg Christensen emigrerede til USA: Bagerste række fra venstre: Bodil Marie («Mie») 22 år, Valdemar Lauritzen 24 år, Anna Margrete («Gete») 16 år, Søren Christian 20 år, Karen Kamilla («Mille») 14 år. Forreste række fra venstre: Aage 5 år, Jens Bjerg Christensen 56 år, Agnes 6 år, Anna Charlotte 2 år, Anna Bjerg Christensen 40 år, Aksel Jens 10 år.

ofte hjem, så vi var en god gammeldags stor familie. Vort hus var det første, som blev bygget, i et nybyggerstrøg. Året efter kom et nyt og så fortsatte det, men i langsommere tempo ind i nutiden.

Der var ca. 1700 indbyggere i Bramminge og da far og mor havde været der længst, kom alle til at kende os. Vi må ha haft familielighed, for jeg tror, at alle vi 5 søstre mange gange har fået spørgsmålet af os helt ukendte: Du må da være en af Jens Bjergs piger? Vort hjem var et glad hjem. Mor havde en nydelig sangstemme, og far sang så herligt falsk, til gengæld havde han en fortælleevne og en utrolig hukommelse. Man kunne ikke bede ham om at fortælle, men mor havde en evne til at lokke en

eller anden begivenhed frem, som fik ham på gled. På den måde fik vi meget at høre fra hans barndom og ungdom. Fra han som 6-årig passede gæs og senere får. Han tjente penge, som hans forældre fik – det var ikke meget selvfølgelig. Han huskede 1864 og fortalte om Preusserne, som han hadede, og om de østrigske officerer som senere kom og viste et meget venligere sind, end de andre. Valdemar (Lauritzen) var mange gange vred på sig selv, fordi han ikke havde lært stenografi, så han kunne have lavet referater af det, far fortalte. Det var i mørkningen, den slags foregik, for vi tændte ikke lampen, før det var rigtig mørkt. Og så sang vi med hver sit næb. De store kom hjem med nye sange, særlig Aakjærs og Skjoldborgs. Men selvfølgelig også en masse revyviser – nogle fra mors unge dage og så de nye, som de store bragte hjem.

26. juli 1913 var den store togulykke lige uden for Bramminge, hvor 9 eller 11 omkom blandt andre Peter Sabroe. Mor var ude for at se om hun kunne hjælpe og gjorde sikkert også sit bedste, men der var fuldstændig forvirring, indtil hjælp kom fra Ribe og Esbjerg. Om aftenen var vi med mor nede i byen og gik rystende af skræk forbi »æ Punchhus«, hvor de omkomne var anbragt. Snakken gik i lang tid efter, og mange kunne fortælle, at en stor sort hund havde varslet om ulykken i flere uger, fordi – som de sagde – den havde ligget og hylet hjerteskrærende akkurat på det sted, hvor vognene væltede.

Da krigen brød ud den 2. august 1914, blev Bramminge storby igen. Der kom soldater af alle våbenarter til byen, og de blev indkvarteret rundt omkring. Hos os boede en 12–14 stykker den første vinter. De sov på madrasser på tørreloftet, og mor havde dem på kost. Det samme havde alle vore venner. Senere blev der bygget barakker. Grænsevagten var der, så længe krigen varede, og der blev så tomt og stille, da de rejste. Gud holder jo altid med en selv, så der blev fortalt, at i de første uger var der et stort lysende kors på himlen som tegn på, at Danmark ikke kom med denne gang. Selv så jeg det aldrig, men jeg var jo også for lille til at være ude om aftenen. For resten hørte vi aldrig om nogen, som havde set det selv, men mange havde hørt, at andre havde set det.

Der kom tyske hesteopkøbere, og de ville have fat i »Gine«, fars hest, som han havde haft, siden den var føl. De bød meget for den. Far blev rasende. Gine skulle ikke til fronten. Hun døde af alderdom 28 år gammel i 1915 – og da ville de have huden. Men heller ikke det gik – hun fik en anstændig begravelse. Så fik vi en hest, som hed Klaus – men den var lettere sindssyg og krybbebider. Den ejede far ikke – den tilhørte tøm-

*Bramminge, antagelig omkring 1918.
Fra venstre: Anna Bjerg, Bodil Marie Bjerg Lauritzen, Jens
Bjerg Christensen, Valdemar Lauritzens mor: Karen Lauritzen.
Foran: Anna Margrete Bjerg Hundahl.*

merhandleren, som far kørte for. I 1916 eller tidligt i 1917 opgav far kørslen, og Klaus endte sikkert ved fronten. Far var da blevet svag af gigt – men siden den tid gik han op i havearbejdet med liv og sjæl. Jeg tror han fik en slags pension. Det var 60 kr. om måneden og med salg af bær og grøntsager, klarede vi os. Vi havde aldrig penge, men vi følte os aldrig fattige. Både far og mor var højtbegavede og havde en velsignet sans for humor. De gav os en sund ballast at tage med ud i livet.

De sidste krigsår og nogle år efter florerede »gullashbaronerne«. Solide gårdmænd solgte deres gårde for at tage del i dansen om guldkalven. Det så strålende ud så længe, det varede – men de fleste endte som løsarbejdere eller på fattiggården.

I 1918 og 1919 fik vi den store epidemi med spansk syge. Det jeg husker bedst var klokkeringningen ved alle begravelserne og alle de sortklædte mennesker.

Så kom 1919 med en masse russiske flygtninge, som havde været i tysk krigsfangenskab. Mor og en nabo blev økonomaer og sørgede for kosten til ca. 200 mand. Mor blev slidt op efter 2 måneder, men så havde hun også tjent ca. 3000 kr., så den gæld mor og far havde, blev betalt, og jeg fik en ny kjole. 1920 kom så folkeafstemningen i Sønderjylland og genforeningen den 10.

Bramminge, den 10. juli 1921.

Jens Bjerg Christensens 69 års fødselsdag. Fra venstre – bagerst: Anna Bjerg, Else Marie Margrethe Pedersen, fru Bojsen, Åge, Emma Elisabeth Nygård Christensen, Jens Bjerg Christensen, Magga, Anna, hr. Bojsen – og forrest: Gete, Thor Kjeldsen, Mille, Aksel. Familien Bojsen og Magga var venner til familien, Emma Elisabeth (Lisbeth eller Beb) var sammen med sin veninde fra København, Else Pedersen, taget til Bramminge på besøg. Bagerst på væggen: Fotografiet af Bodil Marie Christensdatter.

*Huset på Tværsigvej set fra gårdsiden.
Fotograferet af Axel Bjerg i 1921.*

Huset i Bramminge.

Et hjørne af opholdsstuen med gyngestol og mange familiebilleder. Til venstre billedet af Aksel og Mie. Gyngestolen findes nu hos Anne Kirstine Bjerg. Fotograferet af Axel Bjerg i 1921.

juli. Far elskede Flensborg og sørgede meget over, at 2. zone valgte at forblive tysk. Vi havde jo haft så meget forbindelse med sønderjyder, og det var meningen, at vi skulle flytte derned, når Slesvig igen blev dansk. Far oplevede det desværre ikke.

Søndag før påske 1922 var far, mor, Aage og jeg alene hjemme. Eftermiddagskaffen var altid ved 3-tiden, og en time efter var far så underlig – hans venstre arm var så slap, og pludselig bad han mor, om hun ville synge: »Kom hjerte tag dit regnebræt, skriv op dit livsens dage«. Ingen af os kunne melodien, men jeg fandt ud af, at den kunne synges på melodien til »Der

*Huset i Bramminge på Tværsigvej.
Med ryggen til Thor Kjeldsen. Fotograferet 1961 af Jens Bjerg.*

står et slot i Vesterled«, og så gjorde vi det. Kort efter var armen totalt lam, og søndag efter påske fik han et nyt slag, som lammede hele venstre side. I 14 dage kæmpede han voldsomt imod, men så mistede han bevidstheden, og kun fordi han – som doktoren sagde – havde hjerte, lunger og tænder, som en på 20 måtte misunde ham, tog det 4 måneder, før han døde den 24. august 1924.

Efter begravelsen solgte mor huset – familien flyttede til Haderslev. (Anna Charlotte Børde, 1978).

Brev fra Jens Bjerg Christensen til datteren Margrete (»Gete«) sommeren 1918, da Anna Bjerg var på rekreation i Frederikshavn hos datteren Marie (»Mie«):

Kjære lille Gette

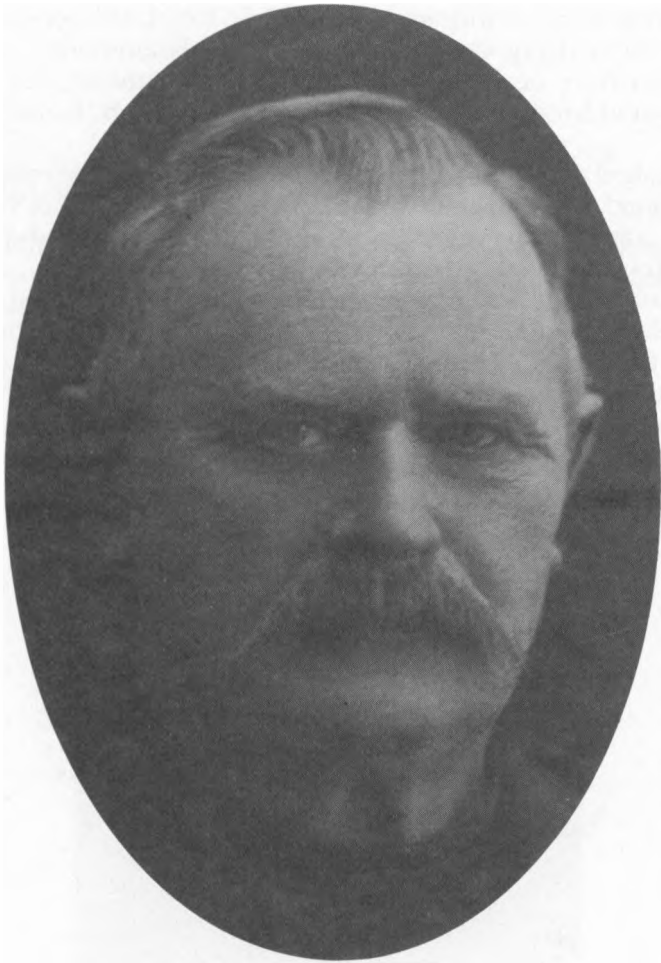
Jeg har lige skrevet til Moer, og så er det bedst at du faaer lidt med det samme. Hvad Laanet angaaer saa antager jeg nok at det gaar iorden jeg talte med Toinet om det den anden Dag. han mente at vi skulde vente til efter den 18. da di fortiden staaer i 94. han mente, at naar Terminen var overe saa vilde di falde. Vi kunde muligvis tjene 100 Kr. ved at vente.

Kjære lille Gette bare vi nu kunde faa Moer nogenlunde Rask hjem hvor vilde vi saa alle sammen være Glad jeg savner hende kan du tro men det har jo ikke noget at sige naar bare hun maatte komme sig. Vi har det jo ellers hel godt. vi faaer jo vores Midagsmad fra Pedersens, og resten kan vi jo nok selv klare jeg koger Grød om Morgenen til Aksel og Anna og Kaffe til mig selv, saa til Midag skal jeg have Kartoffler skrællet og kogt vi læger nemlig selv Kartoffler til. og til Aften henter vi Vand overe hos Marius Hansens til The saa vi klare os storartet. det er dog en forfærdelig Kulde vi har det ser ikke godt ud. jeg forstaaer ikke hvad det vil blive til hvis vi ikke snart faaer Regn det saa ud til at vi kunne have faaet mege Frugt i aar men jeg er bange for det bliver til forlidt nu Jorbærne så ualmindelig godt ud. De tørre væk nu skjönt di faaer en mase Vand det er Kulden der er for haard.

Frugtbuskene var saa fulde saa jeg snart aldrig har set mag men de blæste af i store Dynger. Æbletræerne saa ogsaa meget lovende ud men di skulde jo ogsaa have Vand. Aksel er til Grundlovsfest i Kors Kroen sammen med Ole, og Anna er ude paa farten, saa Aage og jeg er ene hjemme nu maa du ikke lade alle breve gaa til Frederikshavn men ogsaa tænke paa os i Bramminge jeg længes efter Brev om Søndagen gid det snart var Ferie saa jeg kunde faa jer hjem allesammen saa er jeg Glad.

jeg skal hilse fra Aage han har lige skrevet til Moer saa han kan ikke skrive mere i dag. du kan tro at Aage er en rar Dreng og jeg troer ogsaa nok at han bliver sikker til at bestille noget. han vilde jo gjerne paa Efterskolen til Vinter nu faaer vi at se hvordan det kan ordne sig. han kunde jo have godt af det. der skal søges inden 25 Juni men jeg ved ikke rigtig hvordan saadan en Ansøgning skal stiles. nu hilses du lille Gette paa det Hjertligste fra os alle herhjemme.

Skriv snart.

Jens Bjerg Christensen.

Korte rids om Jens Bjerg Christensen

Jens Bjerg Christensen drev omk. 1870 stude til Tyskland. Kom ca. 1872 til Bramminge fra Tyskland og blev hængende i Kikkenborg kro som staldkarl og var som søn af huset. Med mellemrum var han ude at handle med uldvarer fra Herning. 10.5.1885 blev han forlovet med den 17-årige barnepige på kroen Anne Charlotte Camilla Pedersen. De købte hus i Bramminge og boede der til omk. 1900, hvorefter de flyttede til Vejrup

Kro, hvor han var forpagter. Efter 3 år forløb tilbage til Bramminge. Jens Bjerg var, mens han boede i Bramminge – bortset fra en kortere periode som ølhandler – vognmand. (Oplysninger givet af kroejer Poulsens datter, Frk. Poulsen, København).

Jeg husker meget lidt om bedstefar, Jens Bjerg. En stor svær mand med et godt humør. Han besøgte os i Haderslev i begyndelsen af 20-erne og imponerede os alle sammen ved at gå til Aabenraa. Der var jo kun 3 mil, som han sagde.

Bedstemor husker jeg meget bedre, hun døde jo først i 1939. Mens hun boede i Åbenrå, kom hun til os en måneds tid hvert år. Så fik hun ryddet op i stoppe- og lappetøj, og hun fortalte og var flittig. Fars og mors venner troppede altid op, når hun var hos os, og så gik snakken. (Karen Østergaard, 1979).

Dødsfald i Bramminge

Bramminge Bys ældste *Borger*, tidligere Vognmand *Jens Bjerg Christensen*, er i Formiddags efter fire Maaneders Sygeleje afgaaet ved Døden i sit Hjem i Bramminge.

Jens Bjerg Christensen er født paa Lemvigegnen den 10. Juli 1852 og blev saaledes 70 Aar gammel.

I 1872 kom han til Bramminge, hvor han overtog Forpagtningen af Hotel »Kikkenborg«s Rejsestald, som han drev i 30 Aar. Derefter var han i ca. 2½ Aar Kromand i Vejrup, men han

Gravstenen på kirkegården i Bramminge. Nu fjernet. Foto fra omkring 1960.

længtes efter Bramminge og flyttede i 1903 atter tilbage til By-en, hvor han begyndte at drive en Vognmandsforretning. I 10 Aar havde han al Kørselen for Tømmerhandler *N. Thorsen*, der karakteriserer ham som en energisk, livlig og i alle Henseender retskaffen Mand.

Jens Bjerg Christensen har boet i Bramminge i ca. 50 Aar og er saaledes den ældste Borger i Bramminge, som han har set vokse op fra kun to Huse til dens nuværende Størrelse. Han deltog ikke meget i det offentlige Liv, men var en Hjemmets Mand.

I 1914 ønskede han at trække sig helt tilbage til Privatlivet og byggede et Hus paa Tversigvej, hvor han boede siden. J. B. Christensen efterlader sig Enke og 8 Børn, der næsten alle er i gode Stillinger, og hvoraf den yngste er 16 Aar.

(Avisomtale, 1922).

Afskrifter og notater om Jens Bjerg Christensen og hans slægt

Jens Bjerg Christensen – som vist aldrig blev kaldt andet end Jens Bjerg – var søn af *Christen Nyegaard Jensen*, som var født i Ellemose i Hygum sogn, og Bodil Marie Christensdatter, som var født på Sønderby i Hygum sogn. Forældrenes mødre var halvsøstre. Chresten og Bodil Marie havde fælles bedstefar nemlig Christen Larsen på Nygård.

Christen Nyegaard Jensens mor døde i en alder af knap 38 år, da Christen var knap 2½ år. Hans far, Jens Christian Christensen, giftede sig 13 år efter i 1819 igen og fik med sin anden kone, Maren Lauridsdatter Paakjær, i hvert fald et barn – en datter – som senere med sin mand, Mads Thomasen Rødemøller, overtog gården Ellemose omkring 1850. Omtrent på samme tidspunkt (1847) havde Christen Nyegaard Jensen købt en mindre parcel, Lille Ellemose, af sin far, som han dog få år efter solgte, da han med sin familie flyttede til husmandsstedet Brødtrang i Rom. Christen Nyegaard havde nok boet i Lille Ellemose fra omkring den tid, han og Bodil Marie Christensdatter giftede sig i 1840. Under alle omstændigheder flyttede de i 1848 til Brødtrang. Dette sted er nu nedrevet og købt af spejderkorpserne til lejrplads – der ligger i dag en hytte på grunden – og det er kun muligt at nyde udsigten fra det sted, hvor Brødtrang lå. Den er også imponerende, men det har familien ikke kunnet leve af. I hvert fald fæstede de senere en gård i Lemtorp og senere Gammeltoftøj i Nr. Lem, hvor Christen Nyegaard Jensen døde den 15. april 1875.

Jens Christian Christensen synes at have boet på Ellemose, mens hans far havde den i fæste. Faderen hed *Christen Pedersen*, og han boede i aftægt på Ellemose sammen med sin kone (vist nok) til sin død. Sønnen købte gården i 1807. Den blev igen købt ud af familien i 1850/60-erne.

Bodil Marie Christensdatters mor var født på Nygaard i Hygum. Sammen med sin mand overtog hun senere sin fødegård, som siden på mands- og kvindesiden er gået i arv. Efterkommerne har stadig gården. Bodil Marie døde ca. 14 år efter sin mand som fattiglem på Stjernhjelms Stiftelse, hvor hun i øvrigt i

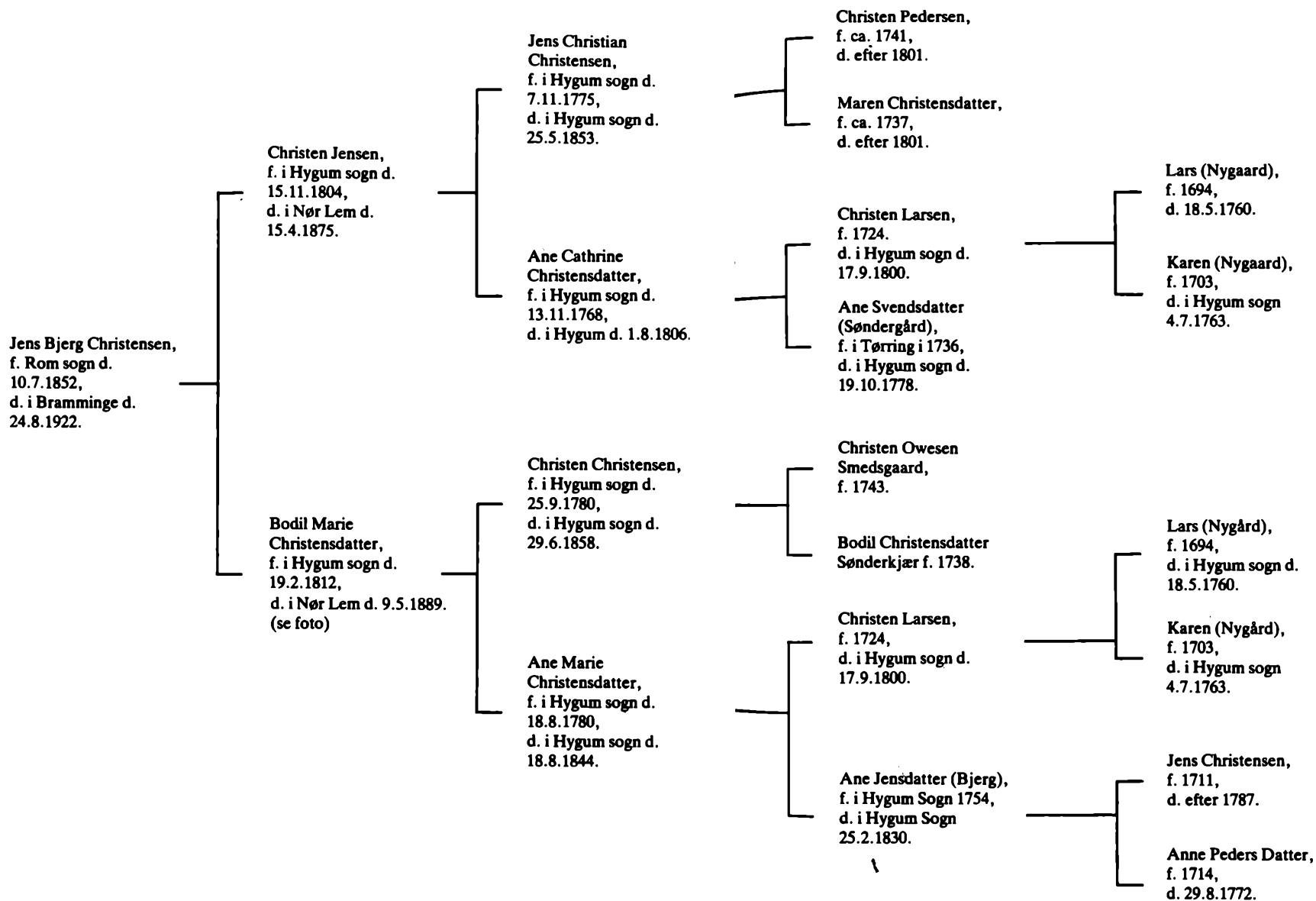
Bodil Marie Christensdatter 1812–1889.

den sidste tid boede sammen med sin ældste datter, Marie Cathrine Christensdatter, som efter et ret så ulykkelig ægteskab boede sine sidste år på sammen stiftelse vist nok som blind. Hun døde den 1. maj 1889, og Bodil Marie døde den 9. maj 1889 to dage efter, datteren var begravet.

Bodil Marie Christensdatters mor, *Ane Marie Christensdatter*, var barn af *Christen Larsen* og hans anden kone, *Ane Jensdatter Bjerg*, som var født på Vester Bjerg også i Hygum. Ane Jensdatter var 30 år yngre end sin mand – og overlevede ham også med 30 år.

Folketællingerne fra 1787 giver et billede af situationen på de gårde, som i første omgang kommer os ved i forbindelse med familien på den tid. Jens Christensen bor 76 år gammel på (Vester) Berg – han er således nok far til Ane Jensdatter Bjerg. På Ellemose bor Christen Pedersen med sin kone Maren Christensdatter og deres 11 år gamle søn Jens Christian Christensen. Maren kaldes i denne folketælling for Jensdatter, men det er givet en fejl. Christen Ovesen og kone Bodil Christensdatter bor på en af gårdene i Sønderby sammen med sønnen Christen Christensen på 7 år. Han blev senere gift med Ane Marie Christensdatter, som på det tidspunkt også var 7 år og boede på Nygaard sammen med sine forældre Christen Larsen og Ane Jensdatter. Lille Jens Christian Christensen forberedte sig nok ikke på det tidspunkt til, at han 13 år senere skulle blive gift med den 7–8 år ældre Ane Cathrine Christensdatter, som i 1787 gik og var giftefærdig på nabogården Nygaard, som datter af Christen Larsens første ægteskab med Ane Svendsdatter Søndergaard – men det gik sådan, og resultatet blev bl.a. Christen Nygaard Jensen.

Forfædre tilbage til ca. 1700

Afskrifter fra kirkebøger

Rom Kirkebog 1852:

10. juli 1852 – Rom sogn

Jens Bjerg Christensen

Hjemmedøbt 1852 den 25. Juli. Fremstillet 1852 den 10. October i Rom Kirke. Forældre: Husmand i Brødtræng Christen Jensen og Hustru Bodil Marie Christensdatter.

Jens Bjerg Christensens forældre og farforældre:

Hygum Kirkebog 1804:

Den 15'de November blev Jens Christian Ellemoses Hustru Anne Cathrine Christensdatter forløst med en søn, som i Daaben kaldtes *Christen Nyegaard*. Den 26'de December blev ovennævnte Barns Daab stadfæstet i Kirken frembaaren af Anders Byskous Hustru Mette Cathrine Jensdatter. Faddere: Anders Byskou, Jens Byskou, Poul Byskou, Christen Christensen Sønderbye og Hustru Anne Marie Christensdatter.

Nørre Lem Kirkebog 1875:

15.4.1875 – Nørre Lem sogn.

Christen Jensen, død, begravet 25.4.1875.

Fæster af Gammeltofhøj i Nør Lem, født i Hygum. 71 Aar.

Hygum Kirkebog 1812:

19.2.1812 – Hygum sogn.

Bodil Marie Christensdatter

Forældre: Gaardejer Christen Christensen (Nygaard) og Ane Marie Christensdatter.

Nørre Lem Kirkebog 1889:

9.5.1889 – Nørre Lem sogn.

Bodil Marie Christensdatter, død, begravet 16.5.1889. Fattiglem i Stjernhjelms Stiftelse. 74 Aar.

Hygum Kirkebog 1775:

Tirsdagen den 7. Novembris Christen Ellermoeses Hustru forløst med en Søn samme Dag hjemmedøbt Jens Christian Stadfæstet i Kirken Dom: XXIV'te p: Trin. 26. Novembris e:a: Bæremoderen Niels Nielsen Bruns Hustru af Nør Lang-Øer Maren Christensdatter. Faddere: Niels Nielsen Brun af Nør Lang-Øer, Christen Pedersen Bruu, Peder Jensen Hierbye Houe og Anders Pedersen Lang-Øer.

Hygum Kirkebog 1772:

29. august: Jens Christensen Hustru Anne Peders Datter død 58 år.

Udskrift af Hygum Ministerialbog: Aar 1853 den 25. Maj døde aftægtsmand af Ellemose Jens Christian Christensen i en Alder af 77½ Aar og begravedes 1. juni samme Aar, endvidere Aar 1859 den 2. April døde Maren Lauritsdatter enke efter Jens Christian Christensen og paa Aftægt i Ellemose i en Alder af 76 Aar og begravedes den 11. April samme Aar.

*Stjernhjeml stiftelse og Nør Lem Kirke.
Foto fra juli 1977.*

Afskrifter fra folketællinger

Folketælling 1787 – Hygum sogn, Vandfuld Herred, Ringkøbing Amt

Berg:

Jens Christensen	Huufader	76 år	Enkemand	Bonde og Gaardbeboer
Jens Jensen	Hans ægte søn	36 år	Ugift	
Mette Cathrine Jensdatter	Hans Datter	20 år	ugift	
Jens Poulsen	Tjenestedreng	16 år		
Bodil Nielsdatter	Tjenestepige	30 år		

Ellemose:

Christen Pedersen	Hufader	45 år	} i første ægteskab	Bonde og gårdbeboer
Maren Jens (?) Datter	Husmoder	49 år		
Jens Christian Christensen	Deres ægte søn	11 år		
Johanne Oles Datter		35 år		

Nyegaard:

Christen Larsen	Huufader	61 år	i 2. Ægteskab	Bonde og Gaardbeboer
-----------------	----------	-------	------------------	-------------------------

Ane Jens Datter	Huusmoder	34 år	i 1. Ægteskab	
Ane Cathrine Christensdatter	Mandens Datter af 1. ægteskab	19 år	ugift	
Ane Marie Christensdatter	Deres Datter	7 år		
Jens Pedersen	Tjenestefolk	27 år		
Peder Madsen		19 år		
<i>Sjnderbye:</i>				
Christen Owesen	Huusfader	44 år	1. ægteskab	Bonde og Gaardbeboer
Bodil Christensdatter	Huusmoder	49 år	2. ægteskab	
Jens Jensen	Søn af Moderens 1. Ægteskab	15 år		
Magrete Christensdatter	Børn af dette Ægteskab	12 år		
Christen Christensen		7 år		

Folketælling 1801 – Hygum sogn, Vandfuld Herred

Nyegaard:

Ane Jens Datter	Huusbonde	48 år	Enke efter 1. Ægteskab.
Anne Marie Christensdatter	Hendes Datter	21 år	Ugift
Niels Jensen	Tjenestefolk	31 år	
Niels Peter Jensen		16 år	

Smedsgaard:

Christen Larsen		37 år	Begge i 1. ægteskab
Anne Cathrine Christensdatter		31 år	
Peder Christensen		6 år	
Lars Peiter Christensen		3 år	
Maren Larsdatter	Mandens Søster	30 år	
Jens Petersen	Hendes Søn	1 år	

Ellemose:

Christen Pedersen	Huusbonde	60 år	begge i første ægteskab
Maren Christensdatter	Hans Kone	64 år	
Jens Christian Christensen	Deres søn	26 år	begge i første ægteskab
Anne Cathrine Christendatter	Hans Kone	33 år	
Mariane Jensdatter	Deres Datter	1 år	
Svend Christensen	Tjenestekarl til Huuse	26 år	National Rytter nyder almisse af sognet
Maren Hansdatter		36 år	

Folketælling 1834 – Hygum sogn, Vandfuld herred

Ellemose:

Jens Christian Christensen	59 år	gift	Gaardmand
Maren Laursdatter	52 år	gift	Hans Kone
Ane Katrine Jens Datter	12 år	ugift	Hans Datter
Søren Christensen	4 år	ugift	Pleibarn
Mads Nielsen	20 år	ugift	
			Tjenestefolk
Ane Maria Christensen	49 år	ugift	

Folketælling 1845 – Hygum sogn, Vandfuld herred

Ellemose:

		Fødested:	
Jens Christian Christensen	70 år	gift	her i sognet Gaardmand
Maren Laurids Datter	63 år	gift	do Hans Kone
Ane Kathrine Jens Datter	23 år	ugift	do Hans Datter
Søren Christensen	15 år	ugift	Harboøre sogn Pleiebarn
Karen Margrethe Christensen	8 år	ugift	do do
Mads Nielsen	32 år	ugift	Tjenestekarlstaaer under
Jens Christensen Pedersen	17 år	ugift	Fattighuset
Mette Laurids Datter	70 år	ugift	staaer under Fattighuset
Jens Gai Sørensen	35 år	ugift	Daglejer

Christen Nyegaard Jensen

(Jens Bjerg Christensens far)

Født den 15. november 1804 i Ellemose i Hygum, død den 15. april 1875 i Nørre Lem. Gift den 27. december 1840 med Bodil Marie Christendatter, født i Sønderby i Hygum den 19. februar 1812, død på Stjernhjeml Stiftelse i Nørre Lem den 9. maj 1889, datter af Christen Christensen Nygaard og Ane Marie Christensdatter.

Iflg. Hygum Kirkebogs Afgangliste 31/5 1848: Christen Jensen og Hustru Bodil Marie Christensdatter i Lille Ellemose til Brødtrang i Rom. Iflg. Nr. Lems Folketælling 1855 er Christen Jensen Ellemose forpagter i Lemtorp. De 4 Børn er hjemmeboende. Den ældste datter Marie Cathrine er plejedatter i Østerørts i Rom, mens den næstældste søn, Christen Nygård Christensen er plejesøn i Sdr. Smedgaard i Hygum hos morfaderen Christen Christensen (Nygaard) og dennes fraskilte datter Mariane Christensdatter. I 1870 bor Christen Ellemose, hustru og to yngste døtre i Gammeltoftvej i Nr. Lem. – 1880 i Stjernhjeml Stiftelse, Nr. Lem: Enken Bodil Marie Christensdatter.

Hygum Lægdsrulle 1828 (om Christen Nyegaard Jensen): 65½ Tomme (165½ cm) – platfodet, tjenlig til Trainkusk.

Børn:

Marie Cathrine Christensen	født den 3. januar 1842 i Hygum
Anna Marie Christensen	født den 16. december 1843 i Hygum
Anne Margrethe Christensen	født den 4. juli 1846 i Hygum
Jens Christian Christensen	født den 1. december 1848 i Rom
Christen Nygaard Christensen	født den 4. marts 1851 i Rom
Jens Bjerg Christensen	født den 10. juli 1852 i Rom

Jens Christian Christensen

(Jens Bjerg Christensen farfar)

Født den 7. november 1775 i Ellemose i Hygum, død den 25. maj 1853 i Ellemose i Hygum. Gift 1) den 24. oktober 1800 med Ane Cathrine Christensdatter, født den 13. november 1768 i Nygaard i Hygum, død den 1. august 1806 i Ellemose i Hygum, datter af Christen Larsen Nygård og Ane Svendsdatter Søndergaard. Gift 2) den 4. december 1819 med Maren Lauridsdatter Paakjær, født den 3. juli 1783 i Øster-Paakjær i Hygum, død den 2. april 1859 i Ellemose, datter af gårdejer Laurids Jensen og Maren Jensdatter.

Hygum Lægdsrulle (om Jens Christian Christensen): 67½ Tommer (171½ cm) – GMS.

Gift i sin Stilling. Sess. 1806.

Gaardmand, tinglæst Skiøde 24'de Juli 1807. Sess. 1808.

Børn:

Mariane Jensdatter	født den 26. november 1800
(død omkring 1880. Gift med strandfoged og gårdejer Christen Olesen i Vester Ferring i Ferring, født på Harboøre ca. 1785, død ca. 1860/70, søn af husmand og tømmermand Ole Laursen og Maren Christensdatter)	
Christen Nyegaard Jensen	født den 15. november 1804
(se side 45)	
Peder Christian Jensen	født den 17. november 1820
(død som nyfødt)	
Ane Katrine Jensdatter	født 1822

Christen Christensen

(Jens Bjerg Christensens morfar)

Født den 25. september 1780 i Sønderby i Hygum, død den 29. juni 1858 i Hygum. Gift 1) den 21. oktober 1803 med Ane Marie Christensdatter, født den 18. august 1780 på Nygaard i Hygum, død den 18. august 1844 i Nygaard i Hygum, datter af Christen Larsen Nygaard og Ane Jensdatter Bjerg. Gift 2) den

27. december 1844 med Kirsten Knudsdatter Troldborg (enke efter Jens Kaasgaard Povlsen Troldborg) født den 7. marts 1785 i Klinkby gård i Houe, død den 28. januar 1854, datter af Knud Laursen og Bodil Madsdatter.

Hygum Lægdsrulle 1798 (om Christen Christensen): 64 Tommer (163½ cm) – GMS Sess. 1891.

Hygum Lægdsrulle 1804: Efter Contractens §3 faar Sønnen ei Skiøde før Faderen finder det for giødt, efter Fischers Paategning på Udtoget. – Har Aftægtscontract fra Faderen paa Fødegaarden under 20. Marts 1802 paa 4–0–1 i Sønderbye. Anviste sin virkelige Alder og bet. 30 Rd.

13. Jan 1807. – Gift, og møder næste Session til Undersøgelse af hans indeværende Stilling, da han efter Udtoget har oprettet Aftægt Contract med Forældrene. Sess. 1806.

Iflg. Hygum Folketælling 1845–50 boede i Sdr. Smedsgaard: Aftægtsmand fra Nygaard Christen Christensen og Aftægtskone fra Troldborg Kjersten Knudsdatter. 1855 Christen Christensen atter enkemand.

Børn: (se iøvrigt side 258)

Bodil Kirstine Christensdatter	født den 24. juli 1804
Jens Christian Christensen	født den 4. oktober 1805
Christen Nygaard Christensen	født den 19. juni 1808
Mariane Christensdatter	født den 20. maj 1810
Bodil Marie Christensdatter	født den 19. februar 1812
Ane Cathrine Christensdatter	født den 18. marts 1814
Ove Christian Christensen	født den 9. marts 1816
Jens Bjerg Christensen	født den 2. juni 1819
Søren Christian Christensen	født den 25. januar 1824

Christen Larsen

(Jens Bjerg Christensens fars morfar og også hans mors morfar)
Født i Nygaard i 1724, død i Nygaard i Hygum den 17. september 1800, gift 1) den 24. oktober 1764 med Ane Svendsdatter Søndergaard, født ca. 1736 i Tørring, død den 19. oktober 1778 i Nygård i Hygum, gift 2) den 22. oktober 1779 med Ane Jensdatter Bjerg, født 1754 i Vester Bjerg i Hygum, død i Nygaard den 25. februar 1830.

Ane Jensdatter Bjerg giftede sig den 25. marts 1808 8 år efter Christen Larsens død med Niels Jensen Møllerup, født den 25. marts 1770, død den 4. november 1829 i Nygaard i Hygum.

Iflg. Hygum Folketælling 1801 er Niels Jensen – der senere blev Mand i Gaarden – Tjenestekarl hos Enken Ane Jensdatter.

De to halvsøstre Anne Cathrine Christensdatter og Ane Marie Christensdatters børn henholdsvis Christen Nyegaard Jensen (født 1804) og Bodil Marie Christensdatter (født 1812), som altså var halvfætter og halvkusine, blev senere gift (se side 45).

Christen Larsen ejede Nygård i Hygum sogn efter sine forældre.

Børn:

Anne Cathrine Christensdatter, født den 13. november 1768 i Hygum
(gift med Jens Christian Christensen, se side 46)

Lars Christensen, født den 28. juli 1772 i Hygum
(død den 4. september 1772)

Ane Marie Christensdatter, født den 18. august 1780 i Hygum
(gift med Christens Christensen, se side 46)

Ellemose i Hygum

Gården Ellemose i Hygum sogn er første gang nævnt i 1454 (ifølge Trap), hvorfra citeres:

»I sognet *Hygum* (*1231 Høghum; so. u. 1800) *kirke* m. præstegd., skole (opf. 1953, arkt. Hempel og Fischer) og missionshus (opf. 1888). – Saml. af gde og hse) *Ryletorv*; *Nørby* (o. 1525 Nørby); *Kammersgd.* (1499 Kamers gordh); *Sønderby* (1552 Sønderby); *Påkær* (1610 Paa Kier); *Byskov* (*1459 Hygum biskou, 1610 Byeschouff); *Agerskov* (1595 Agerschouff). – *Gårde*: *Sdr. Byskov*; *Smedsgd.* (1664 Smidtzgaardt); *Klostergd.* (1610 Kloster, Clostergaardt, 1614 Hyom Closter); *Grummesgd.* (1595 Grummisgaardt); *Blåbjerg*; *Pasgd.* (1610 Padtzgaardt); *Østerbjerg* (*1460 Hyiombierig, Hyumbierre, Hiombierig, 1844 Østerbjerg); *Vesterbjerg* (*1460 Hyiombierig, Hyumbierre, Hiombierig, 1844 Vesterbjerg); *Veje* (o. 1525 Paa Wey, 1595 Weye); *Nørbyminde*; *Nygd.* (1683 Nye gaard); *Dalgd.* (o. 1525 Dalgordt); *Gråbæk* (her? 1458 Grabæk, 1664 Vedt Graabeck); *Kvistgd.*; *Vestergd.* (1595 Vestergaardt); *Åls* (1595 Aall, 1664 Aals); *Ellemose* (*1454 Eller Muosse, 1595 Ellermosze); *Knudseje* (1595 Knudtz eye).«

Familiens navne kan genkendes i disse stedsbetegnelser. Specielt om Ellemose kan en smule findes ved en gennemgang af købekontrakter fra ca. 1800 til ca. 1850. På et tidspunkt herefter er gården solgt ud af familien til Jens Christian Aaberg. Gården havde et teglværk—den blev i familien Aabergs eje indtil vor tid, hvor den er købt af Ulla og Jes Jessen, efter det meste af jorden er frasolgt.

Jens Christian Christensen købte i 1807 Ellemose, som hans far havde haft i fæste:

Skøde

Læst 10'de december 1807.

Jeg underskrevne Offer Pedersen boende paa gaarden Nordkierkbye i Houe sogn gjør hermed vitterligt at have solgt, ligesom jeg ogsaa herved sælger, skøder og aldeeles afhænder for mig og mine arvinger den mig tilhørende i Hyfuom sogn Wandfuld herred beliggende gaard Ellemose kaldet, staaende for hartkorn 7 td 1 skp 2 fkr 2 67/100 alb med dens samtlige eiendom og

bygninger til Jens Christian Christensen og hans arvinger for den summa 900 rd d.c., hvilken gaard kjøberens fader Christen Pedersen har havt i fæste, men som han formedelst skrøbelighed efter den imellem fader og søn oprettede aftægts contract har frasagt sig. Da nu kjøberen forbenævnte Jens Christian Christensen har betalt mig den accorderede kjøbesum 900 d. skriver nie hundrede rigsdaler dansk courant, saa skal fra dato forbemeldte gaard med ald dens tilliggende samt gaardens bygninger saaledes som de nu forefindes, være hans og arvingers lovlige og retmesige ejendom, og frasiger jeg mig og arvinger ald ret og rettighed til benævnte gaard og hiemler kjøberen samme for alle og enhvers tiltale. Dette skiøde maae kjøberen lade tinglæse uden at ham behøver at lade mig dertil indvarsle.

Norre Kirkbye d. 24d julii anno 1807.

(sign.) Offer Pedersen /L.S./

Til vitterlighed:

(sign.) Johan Friis /L.S./

(sign.) Mads Norbye med paaholdt pen /L.S./

At ingen skriftlige conditioner angaaende forbenævnte handel har fundet sted tilstaaer vi ved vore hænder underskrift.

(sign.) Offer Pedersen

(sign.) Jens Christian Christensen

Jens Christian Christensen —

I året 1847 solgte Jens Christian Christensen Ellemose en parcel Lille Ellemose udstykket fra Ellemose til sin søn Christen Jensen:

Aar 1847 den 23 juni blev læst:
Skjøde.

...
Jeg undertegnede gaardmand Jens Christian Christensen Ellemose i Hygum sogn gjør vitterlig, at ligesom jeg uden foregaaende kjøbecontract har solgt og afhændet, saaledes skjøder og overdrager jeg herved fra mig og mine arvinger til min søn Christen Jensen Ellermose parcellen no. 2 af min eiende og paabøende gaard Ellermose i Hygum sogn, hvilken parcel der har matr. no. 88 med det kongl. Rentekammers udstykningstilladelse af 7 novbr. 1843, skatter af gl. matr. hartkorn 7 skp 2½ alb, nu nyt hartkorn 7 skp 1 fk ½ alb, tilligemed sammes konge-, kirke-, korn- og qvægtiende anparter, for den mellem os accorderede kjøbesumma 200 rbd. rede sølv siger to hundrede rigsbankdaler rede sølv og for øvrigt med følgende betingelser og vilkaar.

1. Denne parcels jorder skjødes og overdrages kjøberen med de samme herligheder, rettigheder, forpligtelser og byrder, med hvilke jeg selv har eiet samme og ligeledes tiendeanparterne.

2. Kjøberen udredør og betaler nu og altid alle den parcel og dens tiendeanparter paahvilende skatter, afgifter, præstationer og byrder. Bankrenten er indfriet, saavidt saadant kan lade sig gjøre, og actieretten overdraget til en tredje mand.

Og da kjøberen Christen Jensen har betalt mig kjøbesummen 200 rbd. r.s. saa tilskjøder jeg herved ham og hans arvinger indbemeldte parcel af Elle mod jorden, hvilke han har tiltraadt og bebygget, samt tiendeanparter, hvilken

ejendom han maae gjøre sig saa nyttig, som han bedst veed, vil og kan efter loven og anordninger.

Det solgte forbinger jeg mig og arvinger at hjemle kjøberen paa lovlig maade.

Til Bekræftelse under mit navn, i 2de vitterlighedsvidnes overværelse.

Skrevet i Lemvig den 3 marts 1846.

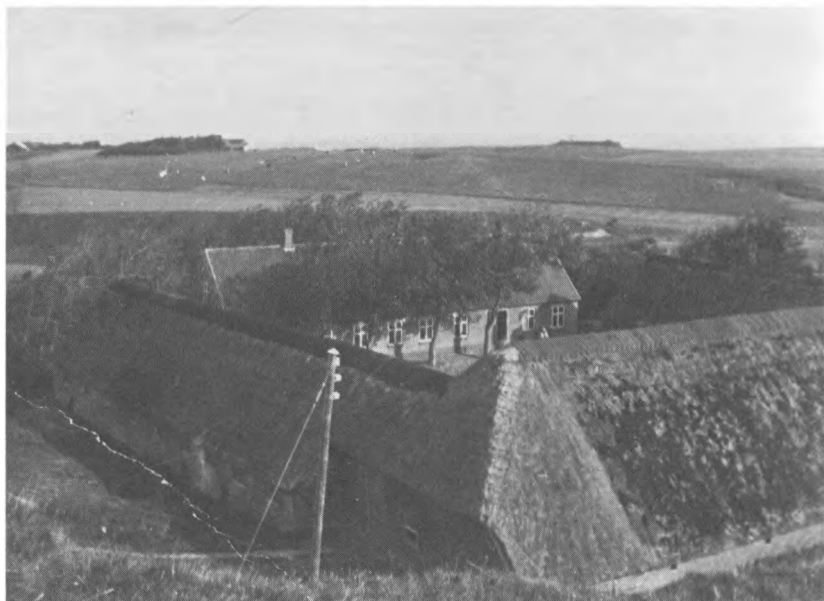
(sign.) Jens Christian Ellermose.

Til vitterlighed:

(sign.) W. Schönau

(sign.) C. Schönau

Ellemose, Hygum sogn. 1917.

I året 1848 skrev Jens Christian Christensen købekontrakt med Mads Thomasen Rødemøller, som var forlovet med hans datter af andet ægteskab Ane Cathrine Jensdatter:

Aar 1848 den 29. marts blev læst...

Kjøbecontract

imellem underskrevne Jens Christian Christensen af Ellemose i Hygum sogn som sælger og Mads Thomasen Rødemølles som kjøber

1.

Jeg Jens Christian Christensen sælger og afstaar herved til Mads Thomasen

Rødemølle, som er forlovet med min Ane Cathrine Jensdatter, min tilhørende og iboende gaard Ellerrose i Hygum sogn med paastaaende bygninger og tilliggende jordeiendomme, slattende af hartkorn nyt matr. 5 td. 2 skpr. 1 f. 1¼ alb., men har forhen staaet af gammelt hartkorn 5 td. 5 skpr. 2 f. 17/100 alb., tilligemed sammes anpart, konge-, kirke-, korn- og qvægtiende, besætning og bohave, inden og uden døre, intet undtagen, men altsammen saaledes som det har tilhørt mig, under efterstaaende vilkaar og betingelser.

a. Indtil 2 aar fra dato forbeholder jeg mig raadighed over gaardens drift og bestyrelse ligesom hidtil, samt til at forestaae gaardens indtægter og udgifter, dog uden at forøge den nu derpaa havende gjeld af nogen betydenhed, men kjøberen og hans tilkommende hustrue (min datter) forbliver tillige i gaarden hos mig for at være behjælpelig ved dens drift og de huusgjæringer, som daglig forefalde, og imidlertid at dette forhold finder sted, kommer vi til at leve i fælles samqvem med hverandre og søge dug og disk med hverandre ved et bord, og nydelsen af de bekvemmeligheder, som anbyder sig for os i huset.

b. Naar 2 aar er forløbet fra undertegnede datum, skal kjøberen Mads Thomsen afstaaes raadigheden, om han forlanger det, og meddeles lovligt skjøde paa ovennævnte gaard Ellerrose med tiendeparter og besætning, imod at han indbetaler som kjøbesum 800 rdl. courant, eller 1280 rdl. r.s. skriver et tusinde to hundrede og firsindstyve rigsbankdaler rede sølv, som anvendes til min og løse gjelds afbetaling m.v. Og dernæst udreder aftægt aarlig til mig og min kone saalænge vi lever, hvilken aftægt skal bestaa af fire huusverelser, nemlig en rummelig aftægtsstue, et spisekammer og en kjøkken med skorsten, hvilke aftægtsværelser indrettes enten i gaardens vaaningshuus eller ved en nye tilbygning til samme, men hvor de end blive indrettede, skal de være goede, tætte og bekvemme, samt holdes tilbørlig vedlige både udvendig og indvendig. Dernæst skal aftægten bestaae af kost og klæder, lys og varme, vask og pleie, men saafremt at denne ikke skal ydes og modtages ved eierens bord i fælleds samqvem med ham hans familie, men deriom leveres særskildt for sig selv til aftægtstagerne i deres bolig, skal aftægten udgjøre følgende dele nemlig: 3 td. rug, 4 td. byg, 1½ td. kartofler, 5 lispund godt oxekjød 5 lispund flesk, hvert foraar 3 torsk og 3 snese hvillinger og om efteraaret 2 torsk og 2 snese hvillinger, 5 snese aal og 4 snese æg, 8 pund smør, 8 pund talg, 1 skp salt, ½ lispund hør(?), en feed gaas, 2 faar i foder om vinteren og i græs om sommeren tilligemed deres lam, som om forlanges skal græsses fede, men hvoraf aftægtstagerne i øvrigt beholder uld, yngel og andre reuener.

Til smaae udgifter betlaes aarlig til aftægtstagerne 10 rd. courant eller 16 rbd. rede sølv skriver sexten rigsbankdaler rede sølv, som betales i 4 kvartaler.

Af ildebrændsel leveres aarlig 4 læs hugtørv(?) à 14 snese pr. læs og 3 læs skudtørv à 40 snese pr læs, samt et godt læs lyng hvert tredie aar. Daglig leveres aftægtstagerne 4 potter nymalket melk fra 1 maii til 1 novbr. aarlig, men fra 1 novbr. til 1ste maii kun daglig 2 potter fed nymalket melk.

Af gaardens kaalhaage, en passende plet jord til kaal og andre haugeurter. Aftægtskornet, der skal leveres 4 gange om aaret nemlig til hvert kvartals begyndelse, føres frit til og fra mølle, besørges malet og ... hjemført, samt bagt eller brygget for aftægtstagerne. Kjødet og flesken leveres om efteraaret tilligemed talg og det øvrige til saadanne tider, som de forlanger og behøver det.

Gaardens eier skal pleie og opvarte aftægtsfolkene naar de behøver det, og efter døden give dem en anstændig og hæderlig begravelse efter egnens almindelige brug.

Naar den ene af aftægtstagerne ved døden afgaaer, skal det halve af aftægten bortfalde, undtagen husværelse, talg, en gaas og ildebrændsel som præste-

res fuldt ud, indtil den sidste død. Endvidere tilsøges, at jeg Jens Christian Ellermose skal arlig leveres 24 karduser godt skraatobak.

Aftægten skal være forsikret med prioritet i gaarden Ellermose med tien-departen næst efter den nu derpaa hvilende prioritetsgæld.

c. Fra den tid sælgeren ikke længere beholder raadighed over gaardens indtægter og udgifter, og kjøberens modtager lovligt skjøde, svarer denne sidste alle af gaardens eiendomme og tiender gaaende sakter, afgifter og byrder, ligesom alt det kjøbte fra samme tid staaer for kjøberens regning og ansvar.

d. (ang. betaling af købesummen).

e. Af gaardens bohove reserveres aftægtsfolkene sig til brug paa deres aftægt en god sengeklæder ... og gangklæder, en biliggerkakkelloven ... som efter aftægtstagernes død falder tilbage til gaardens eier.

f. Udgifterne ved skjødet og dets tinglysning udredes af køberens.

Herefter er sagen ikke i øjeblikket undersøgt videre. Men Jens Christian Christensen døde i Ellemose i 1853 og hans kone Maren Lauridsdatter i 1859 på aftægt i Ellemose.

Allerede i 1849 solgte hans søn Christen Jensen Lille Ellemose og flyttede til Brødtrang i Rom:

*Lille Ellemose, Hygum sogn.
Fotograferet i juli 1977 kort efter, at det oprindelige stråtag er
blevet erstattet med anden tagdækning.*

Jeg underskrevne Christen Jensen Ellerrose af Hygum sogn, men nu boende i Brødtrang i Rom sogn, gjør vitterligt at have solgt og afhændet, ligesom jeg herved skjøder og overdrager fra mig og mine arvinger til huusmand Søren Peder Laursen mit tilhørende og iboende sted med bygninger og jorder, der er parcellen no. 2 fra gaarden Store Ellerrose i Hygum sogn og under mart. no. 88 staaer ansat for nyt hartk. 7 skp 1 f ½ alb tilligemed sammes anpart i konge-, kirke-, korn- og qvægtiender, alt i overensstemmelse med mit hjemmelsskjøde af 3 maii 1846, tinglæst den 23 junii 1847.

Og da kjøberen Søren Peter Laursen nu har fyldestgjort mig for den ... betingede kjøbesum 400 rbd. r.s., skriver fire hundrede rigsbankdaler rede sølv, saa erklærer jeg herved ingen videre ret eller del at have til eller udi ovennævnte sted, dets bygninger, jorder eller tiendeparter, men samme skal tilhøre ham, med de herligheder og rettighed, byrder og pligter, som det hidtil har været mig tilhørende imod at han deraf svarer alle skatter og afgifter, som enten ere eller herefter vorder paabudne.

Af bankheftelsen er ¼ deel udbetalt, og actieretten afhændet til en tredie mand.

Det herved solgte sted forbinder jeg mig og mine arvinger at hjemle kjøberen i overensstemmelse med mit tinglæste hjemmelsskjøde af 3 maii 1846.

Til bekræftelse udstedes dette skjøde under mit navn i overværelse af vitterlighedsvidner...

Skrevet i Lemvig, den 26 junii 1849.

Sign. Christen Ellemose.

Afskrifter og notater om Anna Charlotte Camilla Bjerg Christensen og hendes slægt

Ane Charlotte Camilla Bjerg Christensen – som kaldte sig Anna Bjerg – var datter af en »høker« senere arbejdsmand Søren Pedersen og Karen Marie, som også var født Pedersen.

Søren Pedersen var født i Gammelstrup sogn, hvor hans mo-

Søren Pedersen. 1826–1889.

Karen Marie Pedersen, 1838–1914.

der havde fæste på en gård i Fusager. Søren Pedersen blev født den 20. februar 1826 som yngste søn i denne gårdmandsfamilie, om i øvrigt havde en søn Jens, der var 10 år ældre end Søren, og to døtre Mette Marie og Mette Cathrine henholdsvis 2 og 5 år ældre end Søren. Faderen *Peder Jensen* døde, da Søren var 3½ år, og moderen *Ane Pouls Datter* giftede sig igen med Jens Sørensen, og fik i hvert fald et barn mere med ham, da hun selv var 42 år. Jens Sørensen var 13 år yngre end sin kone, men døde før hende. Ane Pouls Datter giftede sig igen en gang og døde 65 år gammel den 3. januar 1853. Hun kom fra Ørum sogn og hendes far hed Poul Petersen. Mere kunne sikkert findes frem om Ane Pouls Datter, men det er indtil videre ikke gjort.

Peder Jensen, der døde fra sin nogenlunde jævnaldrende kone i en alder af 43 år 11 måneder og 8 dage, blev ved sin død benævnt fæstegårdmand på Bræsgård i Fusager. Han var næstældste søn af gårdmand Jens Sørensen og hans kone Mette Pedersdatter, den ældste søn hed Søren Jensen efter faderens far – det vrimler med Jens Sørensen'er og Søren Jensen'er i den familie.

Karen Marie Pedersen, Anna Bjergs mor, blev født i Røgen den 6. april 1838, som datter af husmand og væver *Peder*

Peder Laursen (Bjørnholt). 1800–1879.

Laursen og Maren Andersdatter. Det er rimeligvis muligt at finde mere oplysning om Karen Marie Pedersens forældre – men det vanskeliggør det lidt, at kirkebogen ikke er ført i Dolle-
rup sogn i den periode, hvor Maren Andersdatter blev født og døbt (1801–05). Peder Laursen stammer fra Sejling sogn. Væverhvervet var muligvis ikke fjernt i familiens tradition – i hvert fald er en af Peder Laursen faddere gift med Jens Væver i Ebstrup.

Om Søren Pedersen og Karen Marie Pedersen siger familieoverleveringen:

»Søren Pedersen købmand – kolonial – i Aarhus døde »ung« af tuberkulose. Karen Marie ernærede i mange år familien ved »FRANSKVADSK OG STRYGNING« Min mor Anna Charlotte Camilla blev født i Aarhus og opdraget i Silkeborg – fra sit 12 år hos arrestforvarer Lemming og hustru, hvis eneste barn var enten spastiker eller åndsvag. Dette barn døde, men min mor blev hos Lemmings, indtil hun 17 år gammel søgte og fik plads som pige på Kikkenborg kro i Bramminge.

Madam Lemming som hun selv ville kaldes var komtesse fra et af slottene i Holsten, men opgav aldrig hvilket. (Historien er

Minde

over den i Livet elskede Hustru
og Moder, nu i Døden henførte

Maren Andersen.

Født i Toustrup 1802, død i Høgen den 16te Februar 1874. En Mand og syv Børn begærede Taket af den frokalle Ege-
fælde og Kierlige Moder. Tre Børn modtager kende i Engældens Bølgier.

Fred med dit Stov! Mit Liv og Opstandelse er Jesus Christus!

Styver end tit fjerne Vinde Suglen fra sin Røde Hiar.

Dufter find dig i af lavne Dennen her i Jordens Dal.

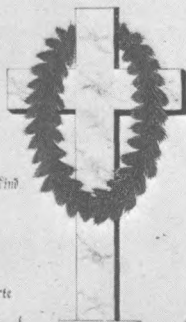
Sed den den dag sit Tre at finde Mettem alle gamle Træer.

Hi Du skal dog atter lavne Høvd engang i Nymmet.

Nu kom den Tid Du blinde vandre
fra Hvet den sit Hviten led.
Da Dønnen stilles fra gecommet
Naar komme vil den bitter Død.
Men naar vor Jesus er vor Gen
Da Stien gaar til Himmeten.

Her ved din Kiste gamle Møge
Staar vromtstund med Grand den Kind
Har vandre ved de mange Dage
Da Du opstode hans Sind.
Du var som tre i Grund og Rod
Han ene staar nu du er død.

De mange Børn som du med Smerte
Har ledt og ledet vil din Varm.
De staa med Sorg og Tak i Marte
Med Kierlighed den Moderarm
Den pleied i den hvide Tid
Og mod dem var du mild og hid.

Her var du fromsom, venlig Månde,
Da vor lifstredt i hvide Naar
Med Kierlighed du er i Minde.
Vi onste dig en herlig Naar
Dit hos de Sauge hos Gud
Som stred dig fra Roden ud.

Saa sov du faldt du gamle Kiare!
Sov faldt i Jesu Christi Naar!
Vi haade du hos som skal vare
Vi haade du med Taal til Naar
Med Tak vi lige dig forvel!
Sind glæde til din Kiare Djal!

Vi alle som er her tilbede
O lad os det bejante ve
At gamle Nierte Jesus fede
At sørge for vor dyrs Siæl
Et Kelligt Liv en latig Død
Himanden møder da saa led.

Begravelsestavle for Maren Andersen.

Foræret til Institut for europæisk folkelivsforskning i Brede den
20.3. 1964 af Karen Marie Olsen. Benyttes til udsmykning.

Messingjens nr. 2). Men hun her fortrød sit fejlgreb og var en skrap madam mod alle.« (Anna Margrethe Bjerg Hundahl, 1978)

Søren Pedersen var dog ikke så forfærdelig ung (63 år), da han døde, men hans kone var 12 år yngre og levede 25 år i Silkeborg efter hans død. Anna Bjerg var 23 år, da faderen døde, og havde på det tidspunkt været gift i lidt mere end 4 år og fået to børn: Bodil Marie og Søren Christian.

Anna Bjerg havde en yngre bror, om hvem det fortælles:

»Oscar Pedersen (senere antog han navnet Bjørnholt) blev uddannet i Silkeborg som købmand – kolonial. Havde flere kommispladser i andre byer. Mødte Agnes om hvem vi ikke ved andet end fornavnet. De blev gift og senere etablerede han sig med egen forretning i Nykøbing Mors. Den gik nogle år, men han manglede vist kapital og gik fallit. Han og Agnes fik en søn »lille Oscar«. Agnes og Oscar blev skilt og året 1910–11 emigrerede Oscar til USA.

Jeg var den gang på Ribe Seminarium, og en dag havde jeg været hjemme og om eftermiddagen mødte jeg onkel Oscar på stationen og fløj ham om halsen for vi holdt meget af ham, han var lidt mere alvorlig end ellers, men jeg blev alligevel overrasket, da mor fortalte, at han havde været hos hende for at sige farvel, da han om få dage skulle rejse til USA.

Herovre meldte han sig som frivillig til hæren. Derudover husker jeg ikke andet end, at mor en gang fik meddelt gennem det danske udenrigsministerium, at han var død som oversergent på Fillippinerne, og at hun var indsat som universalarving – mor turde ikke »vedgå arv og gæld« (hun kendte sin lillebror for godt), så hun sagde nej tak til arven.« (Anna Margrethe Bjerg Hundahl, 1978).

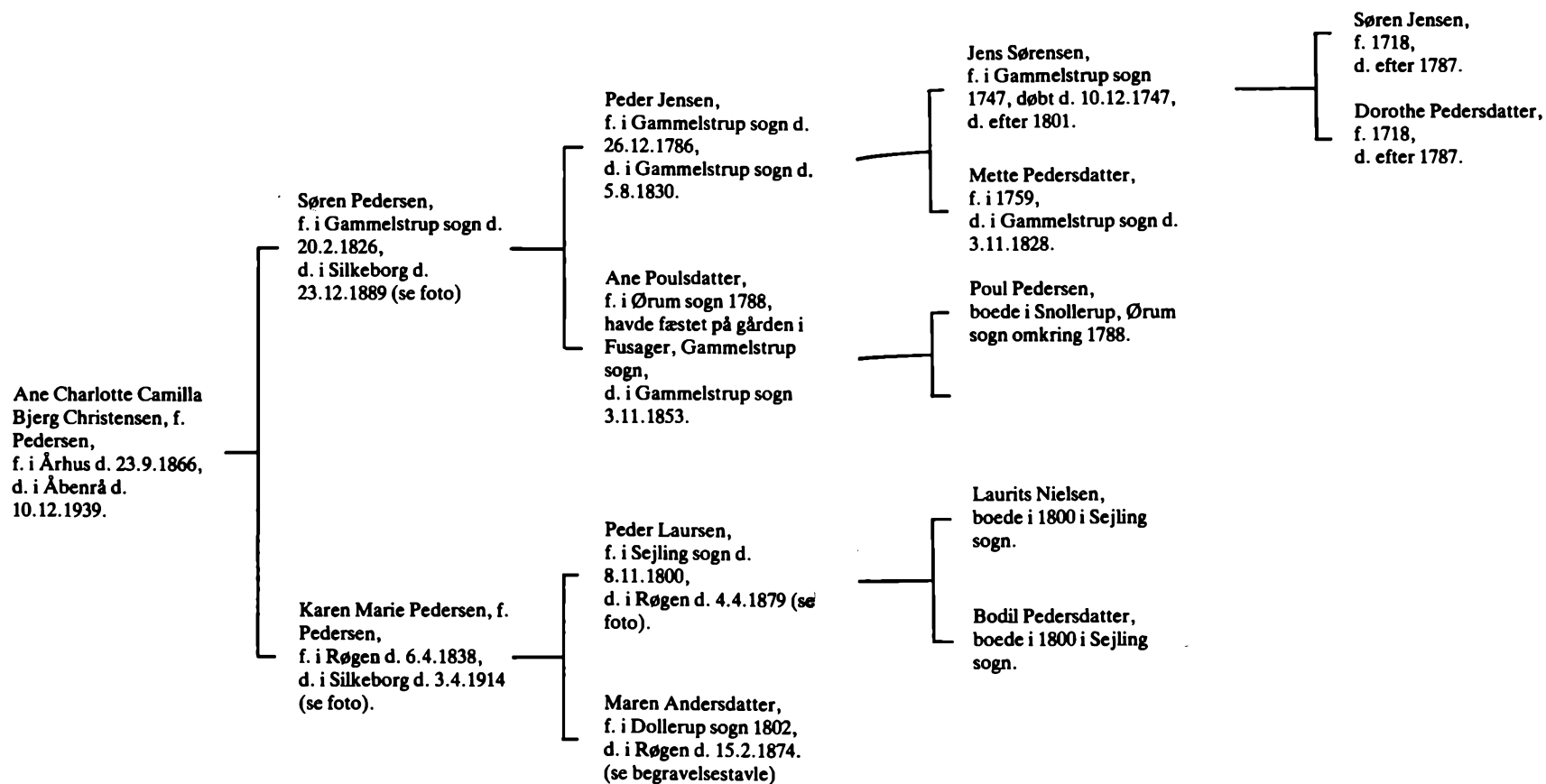

*Anna Bjergs bror Oscar Bjørnholt.
Sergent i den amerikanske hær på Fillippinerne.*

*Axel Bjerg og Anna Bjerg Christensen.
Foto fra sidst i 1930'erne.*

Forfædre tilbage til ca. 1750

Afskrifter fra kirkebøger

Frue Kirkes Kirkebog:

23. sept. 1866 – Frue kirke, Århus:

Ane Charlotte Camilla Petersen

Hjemmedøbt og Daaben publ. i Fruekirke 3.11.1867.

Forældre: Høker Søren Petersen og Hustru Karen Marie født Petersen 30 Aar.

Bopæl: Midg. 146 (Meilgade (?)) med brandnummer)

Anne Charlotte Camilla Pedersens forældre:

Gammelstrup Kirkebog:

20. Februar 1826 – Gammelstrup sogn:

Søren Pedersen

Hjemmedøbt den 21. Februar og i Kirken 26. Marts frembaaret af Enken Birthe Jacobsdatter fra Foldberg.

Forældre: Peder Jensen og Anne Poulsdatter. Gaardfolk i Fusager. NB: Moderen har fæstet.

Faddere: Ungkarl Christen Jensen i Fusager (.....)

Moderen blev på sædvanlig Maade indbudt i Kirken.

Silkeborg Kirkebog:

23. December 1889:

Søren Pedersen død, begravet 30. Dec. 1889.

Arbejdsmand 63 Aar.

Røgen Kirkebog:

6. April 1838:

Karen Marie Pedersen (ægte)

Forældre: Peder Laursen, Maren Andersdatter, Gr.folk i Røgen

Silkeborg Kirkebog:

3. April 1914:

Karen Marie Pedersen, Adler Lundsgade 4, f. Pedersen.

Fattigunderstøttet i Silkeborg, Enke efter arbejdsmand Søren Pedersen, død i

Silkeborg 23. December 1889. Datter af Husmand Peder Laursen og Hustru

Maren Andersdatter. Født i Røgen 6. April 1938. 75 Aar. Begravet den 9.

April.

Søren Pedersens forældre og farforældre:

Gammelstrup Kirkebog:

5. August 1830:

Peder Jensen død, begravet 9. August 1830.

Fæstegaardmand. Bræsgaard i Fusager. 43 Aar 11 Mdr. og 8 Dage.

26. December 1786:

Gaardm. Jens Sørensen og Hustru Mette Pedersdatter i Fusager et Drengbarn til Daaben, kaldet *Peder*, frembaaret af Mette Søren Datter i Borritsgaard.

Faddere: Anders Borrits, Mogens Pedersen, Christen Torrup, Jacob Laarum, Søren Lintrup af Ravnshøj.

10. December 1747:

10. Dec. (2. Advent) havde Søren Brædsgaard af Fusager et Drengbarn til Daaben, kaldet *Jens*, frembaaret af Peder Madsens Datter Anne i Gamelstrup. Faddere: Jesper Sørensen Brædsgaard, Peder Christensen, Christen Andersen, Ellen Jens Datter, Johanne Andersdatter.

Karen Marie Pedersens forældre og farforældre:

Røgen Kirkebog:

15. Februar 1874:

Maren Andersdatter, død 15. Februar, begravet 22. Februar.
Aftægtsmand Peder Laursen Bjørnholts Hustru på Røgen Mk. 72 Aar.
Skifteattest dateret 16.2.74.

4. April 1879:

Peder Laursen Bjørnholt, død 4. April, begr. 12. April.
Aftægtsmand hos Gaardejer Peter Mikkelsen paa Røgen Mark. 79 Aar.

Sejling Kirkebog:

8. November 1800 – Sejling Sogn, Hids Herred

D. 8. Novbr. blev født og næste Dag døbt Laurits Nielsen og Bodil Peders Datter Søn og blev kaldet *Peder*, Daab publiceret i Sejling Kirke den 23. Nov. Frembaaret af Anne Peders Datter. Faddere var Jens Vævers Kone, Peder Andersen, Christen Møller, Peder Nielsen alle af Ebstrup.

Afskrifter fra folketællinger

Folketælling 1787 – Gammelstrup sogn, Fjends herred, Viborg amt.

Fusager – 3. Familie:

Jens Sørensen	Mand	begge i	40 år	Bonde og
Mette Pedersdatter	Hans Kone	første	29 år	Gaardbeoer
		Ægteskab		
Søren Jensen			5 år	
<i>Peder Jensen</i>			1 år	
Søren Jensen	Mandens	gift første	69 år	
Dorothe Pedersdatter	Forældre	gang	69 år	

Folketælling 1801 –

Fusager 2. Familie:

Jens Sørensen	Husbonde	begge i 1.	54 år	
Mette Pedersdatter	Hans Kone	Ægteskab	42 år	
<i>Peder Jensen</i>			14 år	
Christen Jensen	Deres		9 år	
Anders Jensen	Børn		4 år	
Ane Pedersdatter		Tjeneste-	30 år	
		pige		

Folketælling 1834 – Fusager:

Jens Sørensen	30 år	Gaardmand
Ane Pouls Datter	43 år	Hans Kone
Jens Pedersen	18 år	
Mette Marie Pedersdatter	13 år	
Mette Cathrine Pedersdatter	10 år	
Søren Pedersen	8 år	
Peder Jensen	1 år	

Folketælling 1834 – Røgen sogn, Fjends Herred, Viborg amt:

Peder Laursen	34 år	gift	Væver
Maren Andersdatter	32 år	gift	
Bodil Marie Pedersdatter	8 år		
Anders Pedersen	7 år		
Laurs Pedersen	3 år		
Birthe Pedersdatter	1 år		

Folketælling 1840 – Røgen:

Peder Laursen	40 år
Maren Andersdatter	39 år
Bodil Marie Pedersen	14 år
Anders Pedersen	13 år
Laurs Pedersen	8 år
Birthe Pedersen	7 år
Ane Kathrine Pedersen	5 år
Karen Marie Pedersen	2 år

Folketælling 1845 – Røgen:

		født i:	
Peder Laursen	44 år g.	Seiling sogn	Husmand og væver
Maren Andersdatter	43 år g.	Dollerup sogn	Kone
Laurs Pedersen	14 år		
Birthe Pedersen	12 år		
Ane Kath. Pedersen	10 år		
Karen Marie Pedersen	7 år	Deres Røgen	
Kirstine Pedersen	5 år	Børn	
Lowise Pedersen	3 år		

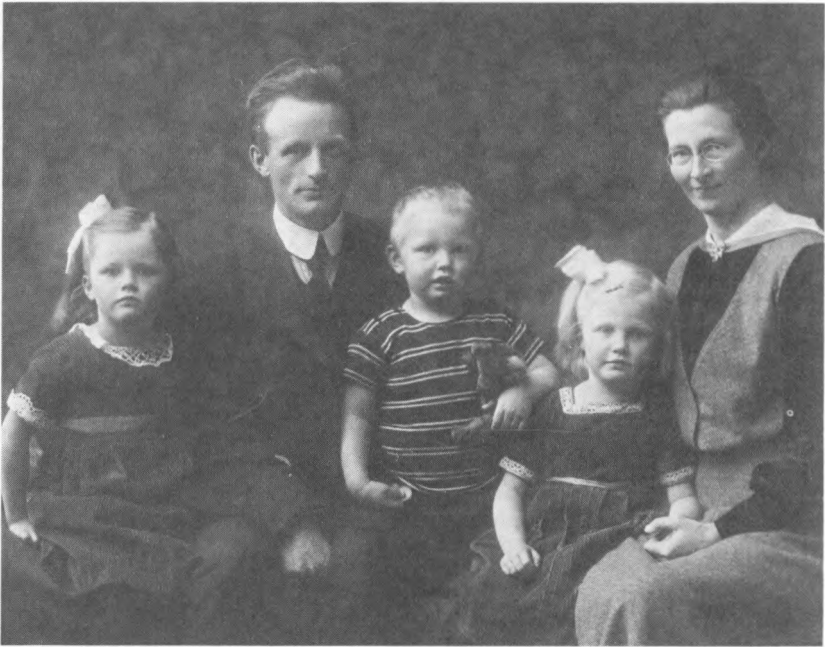
Optegnelser og beretninger om Anna Charlotte Camilla og Jens Bjerg Christensens børn, børnebørn, børnebørns børn etc.

	Bodil Marie Bjerg Christensen f. 1886 (side 65)
	Søren Christian Bjerg Christensen f. 1888 (side 99)
Anna Charlotte Camilla	Anna Margrete Bjerg Christensen f. 1892 (side 101)
og	Karen Kamilla Kristensen f. 1894 (side 114)
Jens Bjerg Christensen	Aksel Jens Bjerg Christensen f. 1897 (side 125)
	Agnes Bjerg Christensen f. 1902 (side 167)
	Aage Bjerg Christensen f. 1903 (side 169)
	Anna Charlotte Bjerg Christensen f. 1906 (side 177)

Bodil Marie Bjerg Lauritzen f. Christensen

Født i Bramminge den 22. april 1886, død i Haderslev den 1. februar 1962. Gift den 9. august 1911 i Bramminge med Valdemar Peter Lauritzen, født den 8. februar 1884 i Nørre Farup, søn af skræddermester Niels Lauritzen og hustru Karen Petersen. Død den 15. december 1970 i Haderslev.

Bodil Marie Lauritzen dimiteret Ribe Seminarium 1907. Aarskursus i Gymnastik og Dansk 1907–08. 1. august 1908 Lærerinde i Holbæk kommunale skolevæsen. 1911 Frk. Valeurs skole, Frederikshavn. 1. september 1920 Haderslev kommunale skolevæsen, Hertug Hans Skole. (Dansk Skolestat 1934).

*Frederikshavn 1918/19.
Karen, Valdemar Lauritzen, Niels, Bodil Marie Bjerg
Lauritzen, Anna.*

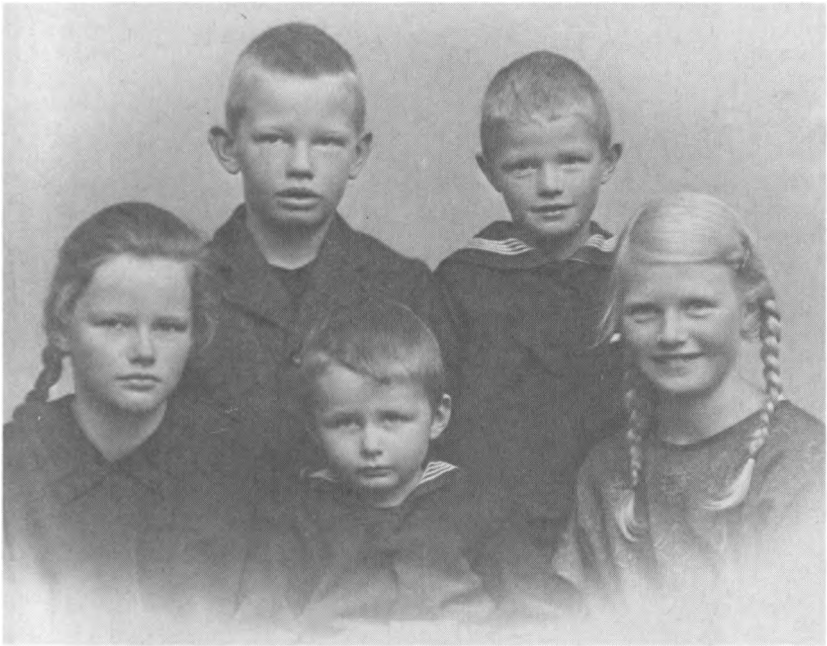
Valdemar Peter Lauritzen dimitteret Ribe Seminarium 1908. Flere Feriekurser. 1. august 1908 lærer ved Samsø Realskole. 1. Oktober 1910 Frederikshavn kommunale skolevæsen. 1. oktober 1920 Haderslev kommunale skolevæsen, Hertug Hans Skole. Formand for Biblioteksforeningen i Haderslev 1931. (Dansk Skolestat 1934).

Bodil Marie Bjerg Lauritzen måtte søge sin afsked fra skolen i 1950 på grund af svigtende helbred (hjertesygdom).

Valdemar Peter Lauritzen blev senere først viceinspektør og senere skoleinspektør ved Louiseskolen i Haderslev. Herfra søgte han sin afsked i 1954.

60 Aar

1. Paaskedag, den 21. April, fylder Lærerinde, Fru Lauritzen 60 Aar. Fru Lauritzen er mellem de Lærerkrafter, der har haft 25 Aars Jubilæum, og som med den største Glæde og Begejstring satte ind for at opbygge den danske Skole i Sønderjylland efter 1920.

Haderslev 1924.

Niels Bjerg Lauritzen (9 år), Jens Bjerg Lauritzen (5 år), Karen Bjerg Østergård (12 år), Knud Valdemar Lauritzen (2 år) og Anna Bjerg Alkærsg (11 år).

Det var en god Skæbne, der sendte Fru Lauritzen til Haderslev, hvor hun har gjort et udmærket Arbejde, først ved Haderslev Realskole, saa ved Hertug Hans Skole. Skønt Fru Lauritzen er legemlig svag, er hun ganske uældet, frisk og hjertevarm. Hun hører til de Mennesker, for hvem Hverdagen aldrig er graa, men for hvem det virksomme, muntre Dagligliv er Livets Fylde og egentlige Mening, i Hjemmet sammen med hendes nærmeste, i Skolen sammen med de Børn, som hun altid har følt som betroet Gods, og med de Arbejdsfæller, for hvem hendes levende, tapre, tjenende Sind har betydet meget.

I Klassen er Fru Lauritzen en Varmekilde for Børnene; Undervisningen er fortrinlig, men maaske det dog endnu mere er det menneskelige, der er af Værdi. Her er aldrig en kold Dom over nogen, men Glæde og Sorg deles, og hver enkelt kan være vis paa at være med under Fru Lauritzens skærmende Vinger, uden at derfor sort gøres til hvidt eller varm Følelse til Sentimentalitet. Den smukke Moderlighed, som giver Hjemmet paa Aarø Sundvej Harmoni og Glæde, den har i Skolelivet haft en tilsvarende Værdi, som kunde give Modstandere af den gifte Kvindes Arbejde uden for Hjemmet noget at tænke over.

Fru Lauritzen vil sikkert den 21. ds. møde megen Taknemlighed. Mest af alt

*Haderslev 1926.
Bodil Marie Bjerg Lauritzen med sine »Haderslevbørn« Knud
og Bodil.*

maa det ønskes for hende, at hendes Kræfter maa kunne slaa til overfor det, der ligger hende saa varmt paa Sinde.
(Dannevirke (?), Haderslev, april, 1946)

S.T.

Fru Marie Lauritzen til minde

Om fhv. skoleinspektør Vald. Lauritzens afdøde hustru, fru Marie Lauritzen, Lembckesvej 41, skriver tidligere overlærer i Haderslev, fru Signe Tørsleff, i »Folkeskolen«:

Blandt de mange lærere, der i 1920 forlod deres gamle skole for at være med til at bygge den danske skole op i Sønderjylland, var et ungt lærerpar fra Frederikshavn: Valdemar og Marie Lauritzen, og de blev begge knyttet til de to skoler, som jeg skulle lede: Louiseskolen og Haderslev Realskole. Det var en interessant og inspirerende opgave, der ventede lærerstaben, og jeg tør sige, at vi alle sønderjyske og rigsdanske lærere med ærbødighed og glæde tog imod de skolemæssig set uvidende og udisciplinerede børn, der med tillid sluttede sig til os.

Den genforeningsånd, der rørte sig i os, kastede en glans over arbejdet og var nok medvirkende til, at de sønderjyske skoler i løbet af få år kunne måle sig med de »rigsdanske« ja, også i pionerarbejdet for de nye skoletanker, som i mellemkrigsårene lå i luften, var vi med.

I lærerkredsen var Marie Lauritzen en af dem, der helt og fuldt gik op i arbejdet. Dygtig, stiltfærdig, varmhjertet fyldte hun sin plads. Hun var den idelle klasselærerinde, kendte hvert barn og tog aldrig modet fra nogen. Hun kendte børn og tog ikke for tungt på deres unoder – hun levede med dem, og var der i klassen et par forhutlede børn, skulle hun nok sørge for at fremskaffe et par pæne sko eller en kjole til pinse, når alle børn skulle stråle. Jeg holdt af at besøge hende i håndarbejdsværelset, når hun sad der med de glade og flittige børn, og der stod hygge om hele sceneriet. Og jeg hørte hendes klare stemme, når vi sang de mange sange, der var os alle så kære. Hun behøvede ikke at lukke sangbogen op – hun kunne dem fra første til sidste vers.

1925 flyttede Marie Lauritzen til Hertug Hans Skole, som jeg kom til at lede fra 1935, da Haderslev Realskole gik over til statsseminariet. Den 9. april 1940 ramte skolerne med et næsten dræbende slag, ikke mindst da efterhånden alle skolerne blev taget til tyskerkaserner. Den glade stemning afløstes af en trodsig selvhævdelse, som både børn og lærere bevarede gennem de 5 onde år,

*Haderslev, Lembkesvej 1960/61.
Bodil Marie Bjerg Lauritzen*

hvor det gjaldt om at holde sammen på hvad vi havde bygget op. Marie Lauritzen var også i disse år rank i ryggen og aldrig modløs. Efter den glade 5. maj kom skolerne efterhånden på ret køl, og vi tog atter fat. De sidste år var Marie Lauritzen svag, men hun bevarede sin nydelige fremtoning, lette gang og glæde ved arbejdet. Hun var og blev det samme ualmindeligt harmoniske menneske, følte sig i livets tjeneste og ville ikke svigte.

1950 forlod hun 63 år gammel skolen. Den havde givet hendes liv megen rigdom, og den står i gæld til hende.

(Dannevirke (?), Haderslev februar, 1962)

Signe Tørsleff

80 år

En kendt og afholdt skolemand, pens.skoleinspektør Valdemar Lauritzen, Lembckesvej 41, fylder lørdag den 8. februar 80 år.

Skoleinspektør Lauritzen, som med slægtsbånd er knyttet til grænselandet, søgte herved ved genforeningen for at tage et arbejde op i den danske skoles tjeneste – et af de vigtigste genforeningsarbejder der forelå ved overgangen fra tysk til dansk styre. Og han var øvet en smuk og værdifuld indsats på dette betydningsfulde område.

Lauritzen er født i Farup ved Ribe. Sin læreruddannelse fik han på Ribe Seminarium, hvor han forøvrigt traf sin nu afdøde hustru, der som han selv havde ansættelse ved skolevæsenet i Haderslev. I 1908 tog han lærereksamen og fik derefter ansættelse ved Blegvad private Realskole på Samsø. Året efter aftjente han sin værnepligt og kom i 1910 til det kommunale skolevæsen i Frederikshavn, hvor han virkede, indtil han efter genforeningen kom til Haderslev, først til den daværende kommunale realskole og derefter til Hertug Hans skolen. Senere kom han til Louiseskolen som viceinspektør, og her var han ved sin afsked skoleinspektør.

Skoleinspektør Lauritzen var kendt og skattet som en dygtig skolemand men også som et overordentlig forstående og elskværdigt menneske, altid roligt overvejende og behagelig af væsen. Det var ikke alene børneskolen, der havde hans interesse, han var alle dage levende optaget af ungdomssagen og ganske særlig af ungdommens skolemæssige uddannelse efter konfirmationsalderen. Han blev både i ord og gerning en varm talsmand for ungdomsskolen. Han har været lærer ved teknisk skole og leder af en række kursus, ligesom han efter den ny skolelovs indførelse blev leder af den ny ungdomsskole. Lauritzen var således en travlt optaget skolemand. Der var tider, hvor det var meget småt med fritid. Det gælder forøvrigt også hans hustru. Hos dem kunne eleverne, fra de yngste til de ældste, søge råd og vejledning til snart sagt alle tider, og mange har modtaget gode og kloge råd hos det afholdte ægtepar.

Men det var ikke alene skolen og skolens gerning, Lauritzen var optaget af. Det folkelige og kulturelle arbejde havde ægteparrets store interesse, og han fik tid til gennem årene at øve en såre værdifuld indsats også på dette område. Nævnes kan, at han har været formand for Biblioteks- og Foredragsforeningen, formand for Centralbibliotekets bestyrelse fra 1936 til 1963, da biblioteket blev overtaget af kommunen. Han har været sekretær for skolenævnet ved Hertug Hans skolen og en trofast og ihærdig tillidsmand for Danske Samfund. Han har været sekretær i Det radikale Venstres landsdelsorganisation for Sønderjylland, og endelig skal nævnes, at han var en meget interesseret havemand; som sådan var han i sin tid med til at oprette havekolonien »Ryes Minde«, som han en tidlang var formand for. Nu nyder han sit – velfortjente – otium i hjemmet på Lembckesvej, stadig levende interesseret og optaget af tidens rørelser, af kulturelle og folkelige opgaver, ikke mindst dem, der har i særlig grad tilknytning til det grænseland, hvis flittige og trofaste tjener og medarbejder han har været.

(Dannevirke, Haderslev, februar 1964)

*Haderslev 1930, stuen på Årø Sundvej.
Fra venstre: Valdemar Lauritzen, Jens Bjerg Lauritzen, Knud
Valdemar Lauritzen, Anna Bjerg Alkær sig, Bodil Marie
(»Mie«) Bjerg Lauritzen, Karen Bjerg Østergård, Bodil Bjerg
Brock, Niels Bjerg Lauritzen.*

»Huset på Årø Sundvej blev solgt i 1953 og familien flyttede ind i en 3 værelers lejlighed på Lembckesvej, hvor de fik otte gode år, inden mor døde.

Vi var en stor familie, men trods det var der altid et rykind af vore kammerater og husets venner (selskabelighed med spising og den slags kendtes ikke – kun kaffe eller bare en sludder) Om det så var vort lille primitive sommerhus, var det fyldt til bristepunktet år efter år.

Utroligt, at mor holdt til det, men hun havde et ukueligt humør og en levende interesse for sine omgivelser, og det holdt sig lige til det sidste. Trods mange år med skrøbeligt helbred blev mor aldrig gammel af sind.

Med fars rolige og stilfærdige væsen supplerede de hinanden udmærket, og selv om han både havde skolen og en del andre ting at passe, nød han at arbejde i haven som modvægt og virkede fantastisk rolig og veloplagt. Han havde et jernhelbred og blev da også 87 år. Specielt husker vi, hvordan han kunne gå op og ned ad gulvet og synge sine ynglingssange f.eks. »Se det sommer af sol over engen«.

(Karen Bjerg Østergård, 1978)

»Om mor bør det huskes, at hun ud over at være en dygtig lærer og en enestående mor for sine 6 børn, havde overskud til at tage sig af sine elever udenfor skoletiden, hvis hun mente, der var behov derfor. Hun skaffede udveje for, at de elever, som havde lyst og evner, kom i mellemskolen og videre i uddannelsessystemet. Bodil (Bjerg Brock) fortæller, at hun for en tid siden

*Haderslev, Lembkesvej antagelig 1956/58.
Valdemar Peter Lauritzen og Bodil Marie Bjerg Lauritzen.*

traf en af mors gamle elever, og han sagde: »Du er kommet til at ligne din mor, det er den største kompliment, jeg kan give dig«.
(Anna Bjerg Alkær sig, 1978)

Børn:

Karen Bjerg Lauritzen

født den 12. august 1912 i
Frederikshavn (side 74)

Anna Bjerg Lauritzen

født den 10. oktober 1913 i
Frederikshavn (side 78)

Niels Bjerg Lauritzen

født den 27. februar 1915 i
Frederikshavn (side 80)

Jens Bjerg Lauritzen

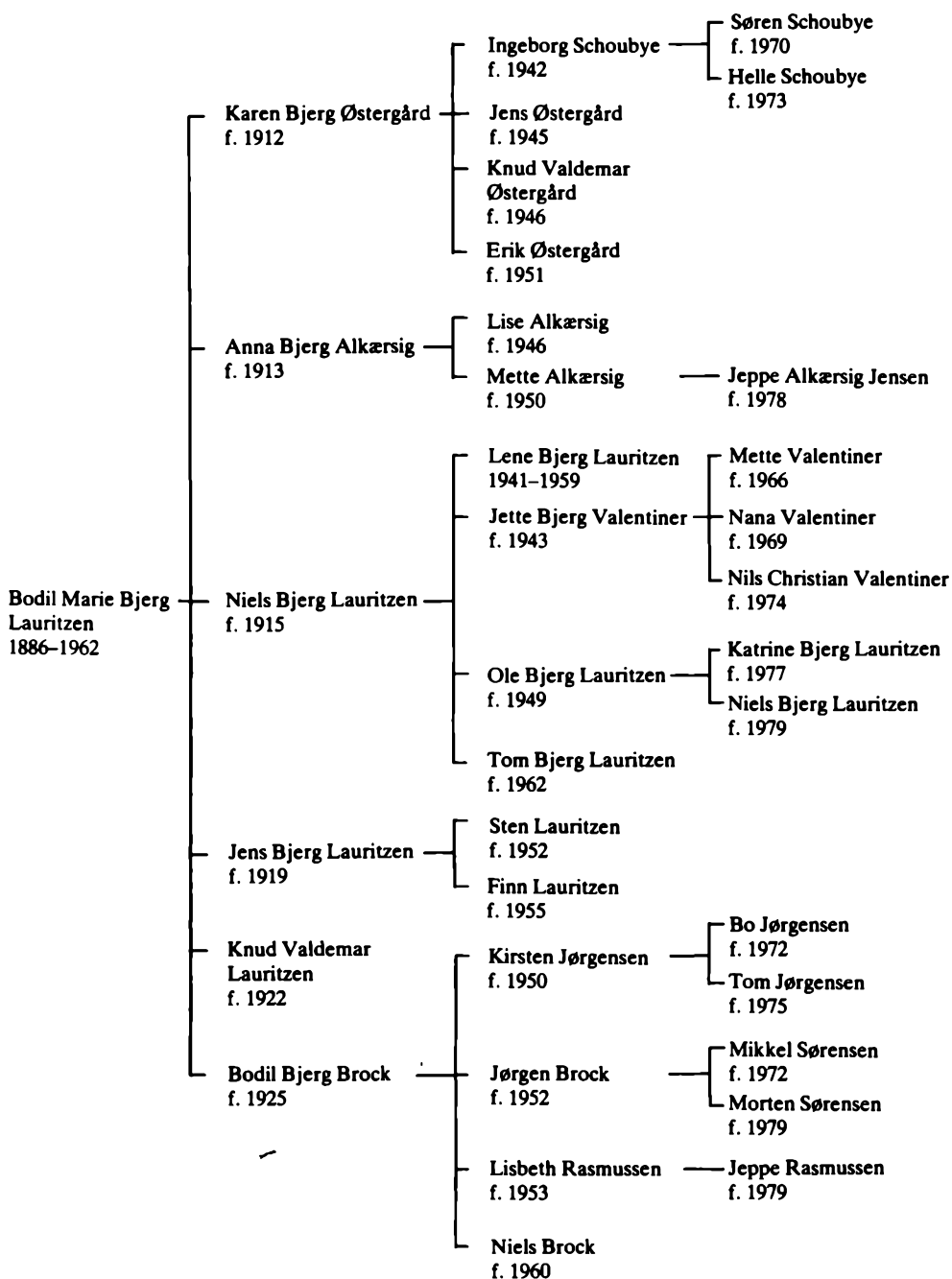
født den 8. juni 1919 i Frederikshavn
(side 89)

Knud Valdemar Lauritzen

født den 8. januar 1922 i Haderslev
(side 91)

Bodil Bjerg Lauritzen

født den 30. januar 1925 i Haderslev
(side 92)

Karen Bjerg Østergård f. Lauritzen

Født i Frederikshavn den 12. august 1912.

Gift den 9. maj 1941 i Rødding med gårdejer Niels Østergård, født den 16. marts 1911 i Københoved, søn af gårdejer Jens Nikolaj Østergård, født i Skodborg den 1. marts 1877, død i Københoved efter et ulykkestilfælde (sparket af hest) den 22. januar 1930, og hustru Ingeborg Hørlück, født i Rurup den 11. august 1885, død i Københoved den 23. oktober 1956.

Karen Bjerg Lauritzen dimitteret Haderslev Seminarium 1933. 15. oktober 1933 Lærerinde (Aspirant) ved Københoved skole. (Dansk skolestat) Senere: Tønder øvelsesskole fra februar 1938 til 1. december 1940. Lærer ved Rødding skole: 1. august 1967 til 1. august 1978.

»I 1940-erne var der endnu traditionelt landbrug næsten over det hele. Man havde heste, køer, svin og høns, og man havde karle og piger til at hjælpe med at få dyrene passet. Vi fik den første traktor i 1953. Ved den tid voksede industriens behov for arbejdskraft, og det trak flere og flere unge mennesker bort fra landbruget. Som en følge heraf mekaniserede landmændene i stadigt stigende tempo. Der blev skåret ned på alt, hvad der krævede arbejdskraft.

Landsbyerne forandrede fuldstændigt karakter, idet ungdommen forsvandt. Hos os måtte vi først af med hestene, senere fulgte køer og høns. Fra at være ca. 10 mennesker hver dag, blev vi nu to. Det blev almindeligt, at konerne enten hjælper til i bedriften eller har udeerhverv.

Piger så vel som drenge går længere tid i skole og går videre med en uddannelse. Traditionen med, at sønnerne bliver bønder er også brudt. Det er ikke alle steder, der er en søn eller datter til afløsning.

Karen Bjerg Østergård og Niels Østergård.

Landmænd i dag har enten svin eller køer. Staldene er moderniserede og mange nye er bygget. I mange tilfælde passer manden selv køerne. Hjælp til at passe dyrene er stadig i 1979 meget vanskelig at få.

Hvordan vi oplevede krigen?

Krig er til enhver tid uhyggelig, men 1940–1945 var så afgjort hårdt i byerne. I Københoved manglede vi så at sige ikke noget af betydning. Brændsel til komfur og kakkelovne fik vi fra skoven. Kød, mælk, æg og grønsager manglede heller ikke. Ja, endda nydelsesmidler som tobak og kaffe blev klareret ved at dyrke tobaksplanter og brænde rug i komfurovnen. Hvede dyrkede vi selv, og vi lavede kartoffelmel til den frugtgrød, som blev spist den gang i en stor husholdning. Endelig kogte vi sæbe i gruokedlen af slagteaffald og sæbesten. Det tog en hel dag, der skulle røres i det uafbrudt, og det stank uhyggeligt, men resultatet blev ikke så lidt bedre, end den sæbe man kunne købe.« (Karen Bjerg Østergård, 1979)

Børn:

Ingeborg født den 27. september 1942

Jens født den 18. april 1945

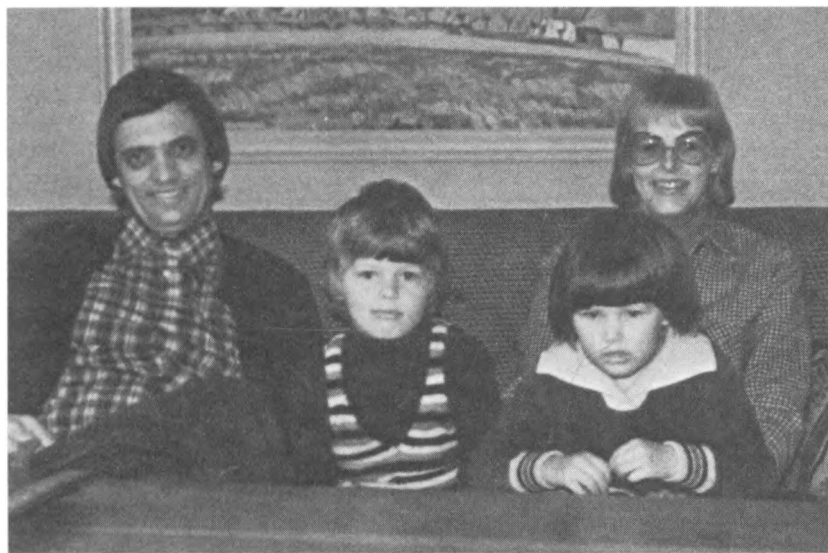
Knud født den 12. oktober 1946

Erik født den 22. juli 1951

Ingeborg Schoubye f. Østergård

Født i Københoved den 27. september 1942.

Gift den 15. juli 1967 i Rødning med Heinz Oluf Schoubye født i Tønder den 26. august 1942, søn af lærer Oluf Jens Jürgensen,

Kruså 1978.

Heinz Schoubye, Søren, Helle, Ingeborg Schoubye.

født i Gettorp den 14. oktober 1897, død i Tønder den 14. april 1950, gift den 12. april 1938 i Burkal kirke med Catharina Cici-lie Jürgensen, født den 5. december 1911 i Lund, Bylderup skov. Catharina Cecilie Jürgensen senere gift den 2. februar 1955 i Ravsted kirke med museumsdirektør, dr. phil. Sigurd Schoubye, Sønderjyllands kunstmuseum og Tønder museum, født den 23. juni 1915 i København.

Ingeborg Schoubye dimitteret fra Tønder Statsseminarium 1967 og samme år ansat som lærer ved Kruså skole.

Heinz Oluf Schoubye dimitteret fra Tønder Statsseminarium 1965. Ansat som lærer ved Kruså Skole 1967

Børn:

Søren født den 6. maj 1970 i Sønderborg

Helle født den 9. april 1973 i Sønderborg

Jens Østergård

Født i Københoved den 18. april 1945

Jens Østergaard er først landbrugsuddannet. Dernæst uddannet til lærer ved Den frie Lærerskole i Ollerup til 1975. Ansat ved Nr. Ørslev Ungdomsskole på Falster 1975–77. Siden da ansat på Nr. Åby Efterskole på Fyn.

Jens Østergård.

Else Højer-Pedersen og Knud Valdemar Østergård.

Knud Valdemar Østergård

Født i Københoved den 12. oktober 1946.

Siden juli 1970 boet sammen med Else Højer-Pedersen, født den 11. oktober 1942 i Esbjerg, datter af gårdejer Søren Højer-Pedersen, født den 25. april 1908 i Skads og Rigmor (f. Andreasen), født den 11. maj 1916 i Skads.

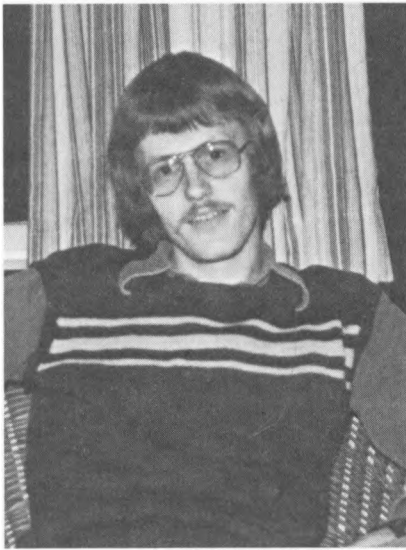
Knud Valdemar Østergård tog realeksamen fra Skodborg skole i 1963. Student fra Vestjysk Gymnasium i Tarm 1966. Læste til cand. mag. i samfundsfag og historie fra 1966 til 1973 ved Århus Universitet. Har boet i Århus 1966–1971. Derefter i Silkeborg 1971–1972 og i Ålborg 1972–1974. Siden 1974 adjunkt og studievejleder ved Esbjerg Gymnasium.

Else Højer-Pedersen er student fra Esbjerg Statsskole 1961. Fra 1961 til 1962 studieophold i Paris. Begyndte 1962 at læse medicin ved Århus Universitet og blev læge sommeren 1970. Siden ansat ved forskellige hospitalsafdelinger rundt om i landet med henblik på videreuddannelse til speciallæge i nervesygdomme.

Erik Østergård

Født den 22. juli 1951 i Københoved

Siden 1970/71 boet sammen med Annegrethe Melitor Agertoft, født den 7. juni 1952 i Varnæs, datter af Svend Otto Melitor Agertoft, født den 12. juni 1925, gift den 4. juni 1948 med Karen Christine f. Lorenzen, født den 20. juni 1929 (begge ansat på amtscentralen for undervisningsmidler i Åbenrå)

Erik Østergård og Annegrethe Melitor Agertoft.

Erik Østergård blev student fra Åbenrå Statsskole i 1971. Boede i 1968–71 på det til statsskolen hørende alumnat. Læste statskundskab ved Århus Universitet. Kandidat og ansat som fuldmægtig i Vejle amt i 1980.

Annegrethe Melitor Agertoft blev student fra Åbenrå Statsskole i 1971 og tog siden lærereksamen fra Århus seminarium i 1976. Siden ansat ved Harlev skole og ved Taulov skole.

Anna Bjerg Alkær sig f. Lauritzen

Født i Frederikshavn den 10. oktober 1913.

Gift den 22. december 1944 i Odense med Poul Alkær sig, født den 26. august 1908 i Odense, søn af viceskoleinspektør Lars Christian Alkær sig, født den 8. april 1875 i Faster, død den 2. april 1936 i Odense, og hustru Anna Marie f. Hansen, født den 18. marts 1876 i Særsløv, død den 25. januar 1969 i Odense.

Anna Bjerg Alkær sig (»Sys«) dimitteret fra Haderslev seminarium i 1935. Statens øvelsesskole i Haderslev 1935–1939. Byskolen, Svendborg 1939–1951. Hylleholt Realskole 1951–1959. Siden bosat i Åbenrå.

Poul Alkær sig dimitteret fra Odense seminarium 1929. Vikariater i Odense, Søborg og Ærøskøbing 1929–1931. Timelærer ved Bogense Borger- og Realskole 1931–1938.

Ansatt ved Byskolen i Svendborg 1938–1951. Skoleinspektør ved Hylleholt Realskole 1951–1959. Amtsskolekonsulent i Åbenrå-Sønderborg 1959–1975.

»De fire af os 6 børn er født i Frederikshavn, hvor far og mor var ansat: far ved kommuneskolen og mor ved den private skole. Både far og mor var vokset op lige nord for den gamle grænse, og de havde venner og slægtninge på begge sider af grænsen. Derfor har de lige fra barnsben fulgt med i udviklingen i Nordslesvig, så det var oplagt, at de søgte derned, da der i 1920 blev brug for en del lærere, og det blev for begge vedkommende Haderslev.

For far og mor, som var med til at starte, var det en travl tid. Der blev nedsat et udvalg, som skulle udarbejde retningslinier for den sønderjyske folkeskoles nyordning ved overgangen fra tysk til dansk skole. Man begyndte på bar bund. Der var ingen skoleplaner, ingen bøger eller andet undervisningsmateriale – men ikke desto mindre kom skolerne i Haderslev i gang den 14. og 15. september 1920. Som eksempel på materialemangel kan jeg nævne, at man i begyndelsen dårlig nok havde andet end Alfa-sangbogen, som både blev brugt til som sangbog og som læsebog. Men eleverne var lydøre og begejstrede og forældrene ligeså.

Man højtideligholdt naturligvis de nationale festdage på skolen. Foruden taler og sange i festsalen var det skik, at realklassen den 10. februar hvert år gik ned på Damhalvøen med en granguirlande, som blev lagt over Hjort Lorentzens gravsten. På Valdemarsdagen den 15. juni gik alle danske skolebørn i »flagtog«. Vi startede ved Gammelting med vore små flag i hånden, gik gennem hele byen og endte ved Domkirken. På disse nationale mindedage hørte vi om grænsekampen, afstemningen mv. af de folk, som havde oplevet det. Selvfølgelig vedkom det os, men ikke i den grad, som det vedkom den generation, der havde stået midt i det – de havde mærket det på deres egen krop, for os var det historie. Jeg har så tit tænkt på det, når jeg har set vore børns reaktioner på beretninger om anden verdenskrig, modstandskamp og befrielse. Der står vi som dem, der har oplevet det, hos os sætter det erindringer i sving, for dem er det historie«.

(Anna Bjerg Alkærsig, 1978)

Børn:

Finn født den 17. januar 1936 (overstyrmand, DSB, Storebælt)

Tom født den 22. januar 1938 (cand.mag. EF, Bruxelles)

Lise født den 11. juli 1946 i Svendborg

Mette født den 16. juni 1950 i Svendborg

(Finn og Tom er fra Poul Alkærsigs første ægteskab og var 8 og 6 år, da Anna Bjerg Alkærsig kom ind i familien)

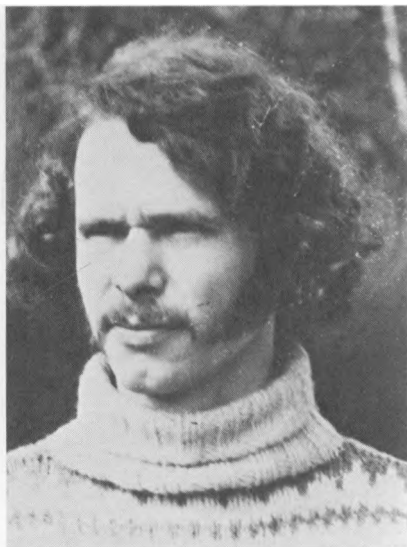
Lise Alkærsig

Født i Svendborg den 11. juli 1946.

Bor sammen med Steen Holmberg, født den 23. juli 1945 i København. søn af Axel Holmberg, født den 9. september 1917 og Gerda f. Nilsson, født den 13. september 1917.

Lise Alkærsig er dimitteret fra Emdrupborg seminarium i 1969. Ansat ved Nørre Alle skole i København siden 1969 med orlov fra 1976. Cand. scient. i biologi med etologi som speciale i 1978. Undervisningsassistent ved Københavns Universitet i etologi og ved Danmarks Lærerhøjskole i adfærdsbiologi. Ansat på Emdrupborg Seminarium.

Steen Holmberg er cand. scient. og ansat på Carlsberg Forskningscenter, fysiologisk afdeling i en videnskabelig stilling (genetik).

Lise Alkærsg og Sten Holmberg.

Mette Alkærsg

Født i Svendborg den 16. juni 1950.

Siden 1970 boet sammen med Jan Gybel Jensen, født den 1. april 1948 i Holbæk, søn af tømrer- og snedkermester John Brockdorf Jensen, født den 16. juni 1921, gift den 8. maj 1954 med Jonna f. Jensen, født den 17. december 1922.

Mette Alkærsg blev student fra Åbenrå statsskole i 1969. Stud.mag. (musik-/fransk) fra 1970.

Jan Gybel Jensen blev student fra Kalundborg Gymnasium i 1967. Civilingeniør (maskinretn.) 1974 CF i Herning og på Bernstorff Slot 1974/75. November 1975 ansat på Lydteknisk Laboratorium, Lyngby.

Børn:

Jeppé Alkærsg født den 30. juni 1978 på K.A.S. Gentofte ved kejsersnit, fordi han vendte den gale vej.

Niels Bjerg Lauritzen

Født den 27. februar 1915 i Frederikshavn.

Gift den 24. oktober 1940 på Københavns rådhus med Inger Agnethe f. Mogensen, født den 21. august 1917 i Rønne, datter af driftleder Valdemar Johannes Mogensen, født den 2. juli 1888 i Rønne, død den 9. maj 1950, gift den 11. januar 1915

*Inger Agnethe Lauritzen.
Foto 1978.*

med Anna Katrine Kjøller, født den 7. august 1891 i Vester-
marie, Bornholm, død den 1. april 1979.

Niels Bjerg Lauritzen tog realeksamen fra Haderslev Realskole i 1931. Siden praktisk mejeriuddannelse på forskellige mejerier i ind- og udland. Handel-
seksamen i 1933. Ladelund mejeriskole 1935–36. Kgl. Vet. & Landbohøjskole
1936–1940. Mejeriingeniør maj 1940.

Sammen med Inger Agnethe Lauritzen begyndt selvstændigt erhverv i 1940
med ismejeri i Smallegade nr. 8 i København. Fra 1942 engros-virksomhed
med mejeriprodukter. Fra 1943 også med landbrugsprodukter. Fra 1945 til
1952 etableret med Chokolade- og konfekturefabrik og oprettede udsalg for-
skellige steder i København og provinsen. Fortsatte i samme periode med
engros-handel med landbrugsprodukter. Desuden forlagsvirksomhed («Uden-
rigspolitisk Arkiv») i 1945–46. Afhændet chokolade- og konfekturefabrikken
og engros-handelen i 1952. Siden da direktør for A/S Dansk Haardmetal.

Regeringen er glad for Danmarks eneste hårdmetalfabrik

Danit i Espergærde eksporterer 90 pct. af årsomsætningen og gør dermed sit
til at rette op på valutabalancen – Fremstiller hvert år omkring 1 milliard pigge
til bl.a. bildæk og golfsko samt 10.000 andre forskellige produktnumre – Med-

*Niels Bjerg Lauritzen.
Foto 1978.*

arbejderne er tilfredse: De får andel i de gode tider, og beskæftigelsen er sikret.

Af Jørgen H. Hansen

For mange virksomheder går det skidt. De indskrænker og afskediger medarbejdere.

Danit i Espergærde ved Helsingør, Danmarks eneste fabrik med hårdmetalproduktion, har forrygende travlt. Der er produktionen ikke sat ned på vågeblus.

Tværtimod!

Metalarbejdernes tillidsmand, *Torben Nielsen*, 33 år, gnider sig tilfreds i hænderne, sådan afdæmpet og diskret.

– Beskæftigelsen er jo sikret. Det er det, der tæller mest for os i produktionen lige for øjeblikket, siger han. Vi får andel i de gode tider i form af bonusordninger og forskellige sociale goder. Og så regner vi med at tredoble omsætningen i år i forhold til 1975.

Produktionen

Danit – også kaldt Dansk Hårdmetalfabrik – der er et familieaktieselskab, stiftet i København i 1946, siden flyttet til Brede og i 1965 til Espergærde, har en mangearartet produktion. Der fremstilles 10.000 forskellige produktnumre i hårdmetal, alle konkurrencedygtige på verdensmarkedet.

Halvdelen af produktionen er pigge i mange forskellige størrelser. Pigge til bildæk, golfsko og skistave – bl.a. Ingen overgår Danit, når det drejer sig om pigge. På det felt dominerer firmaet simpelthen verdensmarkedet. Og produktionen i Espergærde er enorm: Der fremstilles op mod en milliard pigge hvert år.

En anden meget vigtig del af Danits produktion er savtænder og boreplatter, det vil sige den yderste, vigtige del af boret. Der er tale om bor til alle formål, også oliebor og bor til mine- og bjergdrift. Og dertil kommer så hele den uoverskuelige mængde af andre platteprodukter til træforarbejdning og metalindustri.

Danit er efterhånden vokset til en verdensomspændende organisation med datterselskaber og agenter i næsten alle vestlige industrialiserede lande.

Trods den specielle produktion – eller måske netop derfor – og trods firmaets solide placering på verdensmarkedet er Danit omtrent ukendt for den brede danske offentlighed.

90 pct. går til eksport

Men det er en af den slags virksomheder, regeringen sætter pris på. Krumtappen i dansk økonomi, valutabalancen, gør Danit sit til at rette op på. 90 pct. af årsomsætningen på 100 mill. kr. er eksport. Firmaet har 240 ansatte i alt. Heraf er 22 metalarbejdere og ca. 160 specialarbejdere. Og mandskabsmæssigt er virksomheden vokset 20 pct. alene i 1978. Det må være noget i retning af Danmarksrekord i disse tider.

– Vi har travlt, siger Torben Nielsen og direktør *Hans Otto Valentiner*, 35 år, civilingeniør og svigersøn til familieaktieselskabets stifter.

Har ikke brug for arbejdsgiverforening

Er virksomhedens produktion speciel, er dens personalepolitik det ikke mindre.

Hans Otto Valentiner vil ikke være medlem af arbejdsgiverforeningen.

– Vi har ikke behov for den beskyttelse, der ligger i det medlemskab, siger han.

– Men virksomheden følger overenskomsten, så rigeligt endda, siger tillidsmand Torben Nielsen.

Vi forhandler selv overenskomst på baggrund af hovedoverenskomsten.

Og vi løser problemerne på en tilfredsstillende måde. 1978 var et godt år, og så fik vi en bonus på halvanden pct. af lønsummen. Desuden har vi aldrig besvær med at komme i kontakt med ledelsen. Har vi problemer, er den indstillet på at løse dem.

Information

Firmaet lægger vægt på, at alle medarbejdere bliver godt informeret om, hvad der sker. Der holdes informationsmøder hvert halve år, hvor man gennemgår,

hvordan det er gået, og budgettet for det næste halve år bliver fremlagt.

– Alle deltager i disse informationsmøder, også arbejdsdrengene og rengøringspersonale, siger Torben Nielsen.

Hans Otto Valentiner: – Der skal interesse til for at gå på arbejde. Den bliver størst, hvis man ved, hvad man går og arbejder med. Og vi har ikke noget at være bange for. Alle kan jo mærke på alting i huset, om det går godt eller skidt. Så kan man lige så godt sætte tal på.

Der arbejdes meget med disse informationsmøder – for at de kan blive så gode som muligt.

Og man er ikke helt tilfreds. Derfor prøver man nu noget nyt. Metals økonom, *Steffen Møller*, er inviteret ud til det næste halvårsmøde.

– Han kan nok forklare nogen af tingene på en lidt anden måde, så vi får lidt bedre fat i det, som vi måske ikke har forstået så godt, siger direktøren.

Det kan ikke nytte noget at stikke hovedet i busken og forestille sig, at den faglige aktivitet ikke findes. For det gør den, og så kan vi lige så godt trække den frem og arbejde seriøst med den, regne med den og se den som noget positivt.

Torben Nielsen: – Vi er glade for, Steffen Møller kommer herud. Regnska-ber og tal kan jo være noget uigennemskueligt noget. Og Steffen Møller ved, hvor skoen trykker.

Dobbelt-løn i ferien

Den gennemsnitlige timeløn for metalarbejderne ligger på godt 48 kr. inklusive en dobbeltløn, som man får i sommerferien. Og så er der fuld løndækning ved sygdom.

Metalarbejderne ytrer især tilfredshed med tre ting: Den gode løn, at det er muligt at løse problemer med ledelsen, og at den er indstillet på også at opfylde sociale og kulturelle behov, samt den dækkende information, hvor der gives svar på de spørgsmål, man stiller.

Erik Nielsen, værktøjsmager, 44 år og ansat på Danit i 7 år: – Vi har mange goder sammenlignet med andre arbejdspladser, jeg har været på. Det er vigtigt for mig, at jeg kan få det værktøj, jeg skal bruge, og at det er i orden. Det er der aldrig problemer med her. Vi får det, vi skal have.

Og så har vi flekstid. Det er vigtigt for mig. Man kan bedre indrette sig med børnene derhjemme. Jeg underviser også i motorlære på ungdomsskolen, og de dage kan jeg altså gå et par timer før. Og det betyder da også meget, at der er plads til en radio på arbejdsbordet, og at jeg kan have et billede af hele familien på væggen. Er det ikke miljø?

Preben Jensen, 36 år, maskinarbejder og ansat på Danit i 12 år: – Jeg har været på arbejdspladser, hvor man blev mindre godt behandlet – for at sige det mildt. Her kan vi altid snakke sammen og finde en løsning. Og jeg er da også glad for, at vi hvert halve år får godt 200 kr., som er dyrtidsreguleret, til arbejdstøj. Så har vi svømmepøl og kondirum med billard og bordtennis. Det er med til at styrke kammeratskabet og skabe en god tone.

Selvfølgelig er jeg tilfreds med mange ting. Ellers havde jeg jo heller ikke været her i 12 år...

Og en vigtig detalje: Vi er ved at starte en autoklub blandt medarbejderne. Vi manglede en garage, hvor vi kan stå og reparere vores biler. Virksomheden stiller nu garagen til rådighed.

(Metal, nr. 4, marts, 1970)

Blå Bog

A/S Dansk Hårdmetal, Espergærde. Registreret varemærke Danit.

Specialfabrik for hårdmetal.

Direktion: Hans Otto Valentiner, Mogens Tetzschner, Niels Bjerg Lauritzen.

Aktiekapital: 5 mill. kr.

Budgetteret omsætning for 1977: Ca. 75 mill. kr.

Medarbejdere: 200 i Espergærde.

Bestyrelse: Hrs. Erik Sandager (formand), Niels Bjerg Lauritzen, Jette Valentiner, Inger Lauritzen. Medarbejderrepræsentanter: Boe Jørgensen og Jan Ussing.

Søsterselskab: DHM Holding a/s, Espergærde med 8 afdelinger – to i USA samt een i hvert af de følgende lande: England, Sverige, Italien, Frankrig, Vesttyskland og Danmark.

Direktion: Niels Bjerg Lauritzen.

Bestyrelse: Erik Sandager (form.), Niels Bjerg Lauritzen, Knud Lauritzen, Ole Bjerg Lauritzen.

Budgetteret omsætning for den samlede koncern i 1977: 115 mill. kr.

(Frederiksborg Amts Avis, maj 1977)

Børn:

Lene

født den 27. marts 1941 på Frederiksberg, Solbjerg sogn.

Jette

født den 17. oktober 1943 på Frederiksberg, Solbjerg sogn.

Ole

født den 5. oktober 1949 på Frederiksberg, Solbjerg sogn.

Tom

født den 26. juni 1962 på Frederiksberg, Solbjerg sogn.

*Lene Bjerg Lauritzen.
Foto 1959.*

Lene Bjerg Lauritzen

Født den 27. marts 1941 på Frederiksberg.

Død ved færdselsuheld den 15. juli 1959.

Lene Bjerg Lauritzen blev student fra Metropolitanskolen i juni 1959.

Lene var den første og vil være ingeniør

Saa kom de første studenter i København, og foran dem ligger en række hektiske sjove dage. Der skal jubles i gaderne, danses omkring hesten paa Kgs. Nytorv, kort sagt hele det traditionelle repertoire skal gennemføres til det kulminerer i midsommerfestens romantiske, glade timer. I dag og de kommende dage myldrer nye studenter frem. Over 4000 unge – det største studenterhold nogen sinde – sætter den hvide hue paa hovedet og giver sig for en tid lystigheden og ubekymretheden i vold.

Den første der blev færdig i gaar var 18-årige Lene Bjerg Lauritzen paa Metropolitanskolen. Fra det grønne bord gik hun til skolens kontor, hvor rektor Karl Nielsen lykønskede med en rose. Lene vil studere enten til læge eller til kemisk ingeniør.

(Klip fra et dagblad, juni 1959)

Jette Bjerg Valentiner f. Lauritzen

Født den 17. oktober 1943 på Frederiksberg.

Gift den 1. juli 1965 i Lundtofte kirke, Lyngby, med Hans Otto Valentiner, født den 27. februar 1943 i København, søn af landmand Otto Christian Valentiner, født den 3. december 1901 Gjedesdal, Greve, gift med Ester f. Lundgren, født den 19. oktober 1907 i Kolding.

Jette Bjerg Valentiner blev student fra Akademisk studenterkursus i 1962. Herefter et års ophold i Frankrig og Tyskland. Dimitteret fra Københavns Aftenseminarium i 1968. Lærer ved Kennedy skolen i Gladsaxe 1968–1972. Ophold i Frankrig 1972/73. Siden 1974 lærer i Espergærde. Har indtil 1978/79 kun undervist store klasser i dansk og tysk. »At arbejde som lærer finder jeg inspirerende, udfordrende og i enhver henseende tilfredsstillende.«

Hans Otto Valentiner blev student fra Herlufsholm Kostskole i 1961. Civilingeniør 1969. Arbejdede som driftleder og ingeniør. Managementskole INSEAD, Frankrig 1972–73. Arbejdede med datterselskabet til DANIT i udlandet og som økonomichef i DANIT.

Børn:

Mette født den 28. november 1966 i Gentoft

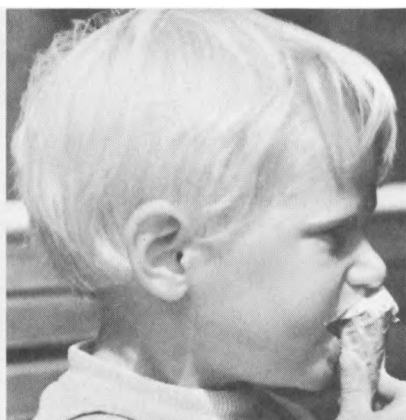
Nana født den 23. april 1969 i Gentoft

Nils Christian født den 30. januar 1974 i Usserød

Ole Bjerg Lauritzen.

Født den 5. oktober 1949 på Frederiksberg.

Gift den 24. maj 1975 i Haslum kirke, Bærum, Norge, med Kate Marthinsen, født den 19. maj 1950 i Oslo, datter af flykap-

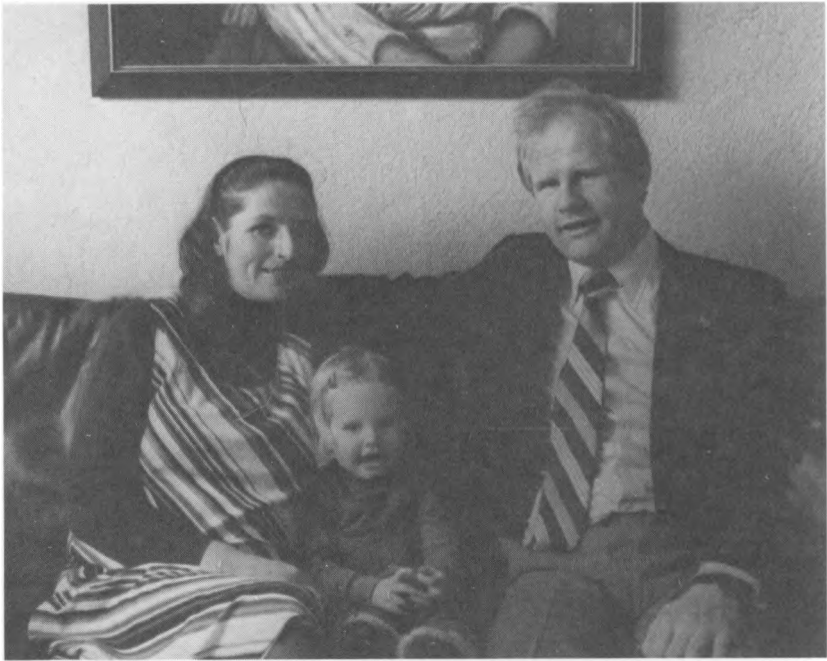

Jette Bjerg Valentiner, Nana og Mette Valentiner og Nils Christian Valentiner.

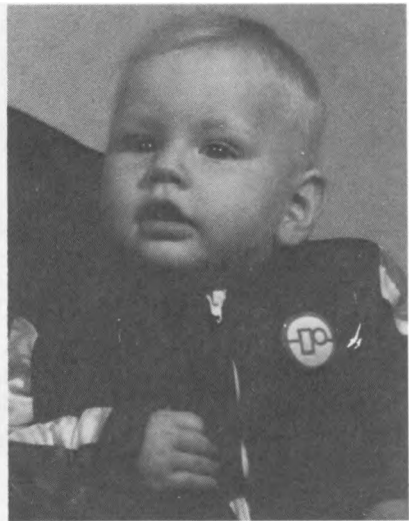
tein Trygve Marthinsen, født den 1. maj 1921 i Oslo og Else f. Davidsen, født den 2. juli 1921 på Frederiksberg i Danmark, gift den 11. december 1947 i Oslo.

Ole Bjerg Lauritzen tog realeksamen fra Bogø kostskole i 1967. 1-årig handelseksamen i 1968. Derefter i år i Wien for at lære tysk, dispensation til at læse ved universitetet bl.a. skandinavisk litteratur.

Bestod Niels Brocks handelseksamen i 1973. Derefter ansat i Dansk Hård-

Kate Lauritzen, Katrine Bjerg og Ole Bjerg Lauritzen.

*Kathrine Bjerg Lauritzen og Niels Bjerg Lauritzen.
Foto 5. maj 1980.*

Tom Bjerg Lauritzen.

*Jens Bjerg Lauritzen.
Fotograferet 1921 i Bramminge.*

metal og dettes tilhørende selskaber. 1975/77 to år i Connecticut, USA.

Derefter et ½ år i Danmark og ½ år på IMEDE i Lousanne, Schweiz. Atter i Danmark ½ år og dernæst fra november 1978 til maj 1979 i Köln, BRD.

Forlod Dansk Hårdmetal den 1. maj 1979 og startede på H. M. P.-antennefabrik i Hillerød.

Kate Lauritzen tog realeksamen i Oslo og supplerede med husholdningsskole og uddannelse i barnepleje. Til København i 1969. Uddannet på Frøbelseminariet 1970/73. Arbejdede et år efter uddannelsen. Derefter gift, deltaget i rejser til USA m.v. Efter børnenes fødsel intet job uden for hjemmet.

Børn:

Katrine Bjerg Lauritzen
Niels Bjerg Lauritzen

født den 8. maj 1977 i Hørsholm
født den 22. juni 1979

Tom Bjerg Lauritzen

Født den 26. marts 1962 på Frederiksberg.

Elev på Rungsted Stråtsskole.

Jens Bjerg Lauritzen

Født den 8. juni 1919 i Frederikshavn.

Gift den 24. september 1949 med Kirstine Cecilie f. Rasmussen, født den 14. december 1918 i Gylling, datter af gårdejer M. F.

*Jens Bjerg Lauritzen og Kirstinè Lauritzen.
Januar 1979.*

Morten Peter Rasmussen, født den 8. oktober 1882, død den 2. oktober 1960, gift med Maren Kirstine f. Nielsen, født den 28. maj 1887 i Tvingstrup.

Jens Bjerg Lauritzen blev student fra Haderslev Katedralskole i 1938. Handelshøjskolens diplomprøve i regnskabsvæsen 1949. Revisoreksamen i 1954. Selvstændig revisionsvirksomhed fra 1. januar 1957.

Børn:

Sten født den 17. april 1952 i København

Finn født den 26. september 1955 i København

Sten Lauritzen

Født den 17. april 1952 i København.

Siden 1974 boet sammen og den 19. maj 1979 gift med Annette Margrethe Dalitz Dragsdahl, født den 7. april 1951, datter af Johannes Carl Henrik Scharling Dragsdahl, født den 10. juni 1922 i København, og Lillian Dalitz Larsen, født den 9. juni 1924 i København.

Sten Lauritzen er student fra Virum statsskole i 1971. Cand. merc. i revision 1978. Forbereder sig til statsautorisation som revisor om et par år, arbejder i Revisionsfirmaet C. Jespersen.

*Annette Margrethe Dalitz
Dragsdahl og Sten Lauritzen.
Foto 19. 5. 1979.*

Finn Lauritzen.

Annette Margrethe Dalitz Dragsdahl er student fra Helsingør Gymnasium fra 1970. EA i engelsk og fransk i 1975. Arbejder i Industrirådet men genoptager nok studierne igen senere. Begge var i 1976/77 i Zaire og arbejdede der, men fik også tid til at rejse rundt.

Finn Lauritzen

Født den 26. september 1955 i København.

Finn Lauritzen er student fra Virum Statsskole i 1976.

Fra 1/9-76 til 31/12-77, læst kulturgeografi på Kbh's universitet, derefter vikar på Vestervangskolen. Startede på Tønder Seminarium i august 1979.

Knud Valdemar Lauritzen

Født den 8. januar 1922 i Haderslev.

Gift den 16. september 1950 i København med Ella Marie Sophie f. Simonsen, født den 21. januar 1915 i Mølby, Oxenvad sogn, død den 12. oktober 1972 i New York, U.S.A.. Datter af prokurist Carl Christian Ferdinand Simonsen, født den 2. oktober 1884, faldet som tysk soldat i 1. verdenskrig, og Ellen Marie f. Madsen, født den 30. juli 1884 i Sverdrup ved Øsby. Gift igen den 23. december 1978 i Dragør med Inger Edelmann, f. Jensen, født den 13. september 1936 i København. Datter af slagtermester Ernst Jensen, født den 15. september 1907 i Gæste-

Knud Valdemar Lauritzen. Ella Marie Sophie Lauritzen.

lev, død den 3. maj 1961 i København, og Oda f. Nielsen, født den 8. august 1907 i København. Børn fra hustrus 1. ægteskab: Sussi Edelmann, født den 17. august 1960 og Per Edelmann, født den 26. januar 1963.

Knud Valdemar Lauritzen blev student fra Haderslev Kathedralskole 1941, lærereksamen fra Haderslev statsseminarium 1946, lærer i Esbjerg 1946–1950. Årskursus ved Danmarks Lærerhøjskole i engelsk, sang/musik og pædagogik 1950/51, lærer på Frederiksberg 1951–1963 (bosat i Kgs. Lyngby), skoleinspektør i Kruså 1963–1969, medlem af Bov kommunalbestyrelse 1966–1970, stadsskoleinspektør i Bov kommune siden 1969.

Bodil Bjerg Brock f. Lauritzen

Født den 30. januar 1925 i Haderslev.

Gift den 12. juni 1949 i Haderslev med Jens Christensen Brock, født den 12. marts 1925 i Hundslev, Augustenborg, søn af karretmager og kørelærer Christian Christensen Brock, født den 12. januar 1901 i Stevning på Als, gift den 4. december 1924 i Nordmark med Cathrine f. Kryger, født den 26. juli 1903, død den 31. januar 1976.

Bodil Bjerg og Jens Christensen Brock blev skilt den 18. juni 1969.

Bodil Bjerg Brock kom fra Hertug Hans skolen i Haderslev til Haderslev

Bodil Bjerg Brock.

Katedralskole i 1936. Student (mat/nat) herfra i 1943. Snoghøj gymnastikhøj-skole og erhvervsarbejde 1943–1945. Lærereksamen fra Haderslev seminarium 1949. Haderslev seminariums øvelsesskole 1949–1953. Orlov på grund af små børn 1953/54. Siden 1954 ansat ved Nydamsskolen i Sundeved kommune.

Jens Christensen Brock blev dimitteret fra Haderslev seminarium i 1949. Ansat ved Skt. Severinskolen i Haderslev 1950–54. Førstelærer (skoleinspektør) ved Nydamsskolen i Sundeved kommune 1954–69. Efter 1969 ansat ved »Lykkegårdsskolen« i Vorre.

»Den 9. april 1940 gik vi i skole til normal tid. Mor (Bodil Marie Bjerg Lauritzen) og far (Valdemar Lauritzen) skulle på Hertug Hans skolen og Kuk (Knud Valdemar Lauritzen) og jeg skulle på Katedralskolen. På vores vej kom vi forbi Hertug-Hans hospital, hvor danske soldater lå i stilling parate til at yde modstand mod den fremrykkende tyske værnemagt.

De tyske maskiner fløj lavt over byen, og mor og far måtte kaste sig på maven nede på Damstien for at undgå de tyske kugler. Samtidig hjalp Kuk nogle af de danske soldater over »Møllestrømmen«, så de kunne komme væk fra hovedvejen og op til kasernen, som endnu på det tidspunkt var beboet af danske soldater. De soldater, der blev ved Hertug Hans hospital blev alle

dræbt – de havde overhovedet ingen chance mod den kolossale mængde af tyske soldater, som passerede gennem byen.

I de følgende dage var der mange, der tavse betragtede fremrykningen sydfra. Blandt disse var Haderslevs frimenighedspræst – Petersen – en gæv Rømø-boer, der en dag brød denne tavshed med følgende kommentar: »Hver djævel har sin tid«. Det virkede dejligt befriende på den ellers så dystre stemning.

Besættelsestiden var vel ikke andersledes i Haderslev end i resten af landet – dog måtte vi her i landsdelen ikke kun tage os i agt for Gestapo, men også for de lokale hjemmetyskere. Da Kuk deltog temmelig kraftigt i frihedskampen – en overgang som byleder i Haderslev – havde vi også af og til problemerne med Gestapo tæt inde på livet.

Foråret 1945 var en ynkelig tid for tyskerne – såvel for værnemagten som for hjemmetyskerne. Så godt som alle steder var der indrettet flygtningelejre og lazaretter, og hjemmetyskerne travede hver dag uden for byen med deres spade på nakken – de skulle grave skyttegrave. En af disse hjemmetyskere – som i øvrigt var en meget loyal mand – gav sin mening om dette tåbelige arbejde til kende ved gentagne gange at sige: »Das ist das reine pjat«. (Bodil Bjerg Brock, 1978).

Børn:

Kirsten	født den 29. juni 1950 i Haderslev
Jørgen	født den 15. juli 1952 i Haderslev
Lisbeth	født den 24. august 1953 i Haderslev
Niels	født den 19. juli 1960 i Sønderborg

Kirsten Jørgensen

Født den 29. juni 1950 i Haderslev.

Gift den 5. august 1971 i Vojens med Steen Folke Jørgensen, født den 14. oktober 1944 i Vejle, søn af installationsmester Hans Marius Folke Jørgensen, født den 13. januar 1917, gift den 26. september 1943 med Grethe f. Jensen, født den 21. januar 1920.

Kirsten Jørgensen blev student (mat/nat) fra Sønderborg Statsskole i 1968, blev dimitteret fra Haderslev seminarium i 1974. Ansat ved Bregnbjergskolen i Vojens fra 1974 til 1.8.1980.

Steen Folke Jørgensen tog realeksamen fra Nyboesgade skole i 1962 og blev dimitteret fra Jelling seminarium i 1968. Ansat ved Nydamskolen i V. Sottrup 1969–1971. Ansat ved Bregnbjergskolen i Vojens fra 1971. Ledende skoleinspektør ved Ærøskøbing skolevæsen fra den 1.12.1979.

Børn:

Bo	født den 7. juni 1972 i Haderslev
Tom	født den 15. maj 1975 i Haderslev

Kirsten Jørgensen.

Steen Folke Jørgensen.

Bo og Tom Jørgensen.

Jørgen Brock.

Født den 15. juli 1952 i Haderslev.

Siden 1975 boet sammen med Inge Anker Sørensen, født den 7.6.1953 i Roskilde

Jørgen Brock blev student fra Sønderborg Statsskole i 1972 og var på Askov Højskole vinteren 1972/73. Studerer siden 1973 historie/samfundsfag på Roskilde Universitetscenter.

Inge Anker Sørensen tog realeksamen fra Sct. Jørgens skole i Roskilde i 1970. Uddannet som sygehjælper ved Sct. Hans hospital 1972, HF-eksamen i 1977. Påbegyndt socialpædagog-uddannelse på Jægerspris seminarium i 1978.

»Jeg startede på RUC fordi, at der her var tale om et universitet med en fundamental anderledes arbejdsform og struktur – en struktur, som tiltalte mig. Man var ikke individualiseret her som på de gamle universiteter, og selve uddannelsens struktur med en bred basisuddannelse gav mulighed for at arbejde med emner, man selv fandt relevante.

Min basisuddannelse forløb uden indgreb eller stramninger af betydning. Jeg gik på HUM. BAS. i 73–75, hvorefter jeg holdt orlov et år, hvor jeg var vikar på en folkeskole. Da jeg vendte tilbage i eftersommeren 76 var meget forandret : der var ved at blive lavet en institutstruktur a lá de gamle universiteter, der blev indført stramninger på basisuddannelserne, ja den samfundsfaglige basisuddannelse blev lukket for en periode (derfor aktionen) og hele centret var sat under administration. Siden er det gået slag i slag: skærpede kursus- og eksamenskrav på basisuddannelserne, adgangsbegrænsning til de forskellige uddannelser, stramninger i bekendtgørelserne osv. osv. altså noget der skulle effektivisere studierne, »hæve det faglige niveau«, sikre øget kontrol med indholdet i studierne m.v.

Hvad der i 1972 startede som et spændende eksperiment, som en værdifuld nyskabelse indenfor det danske uddannelsessystem er efterhånden blevet reduceret til et mere traditionelt universitet.

De mange samarbejdsprojekter med folk udenfor centret er osse blevet begrænset : Hvor der tidligere (især i basisuddannelserne) blev lavet en mængde analyser i samarbejde med folk fra arbejdspladser, fagforeninger, beboergrupper o.l. indretter studenterne i dag i højere grad deres studier mere traditionelt – de skærpede krav/bestemmelser nødvendiggør dette.

De to store aktioner, der har været på RUC har ikke kunnet holde reaktionens felttog tilbage, og derfor er mange studenter i dag desillusioneret og tror ikke mere på nytten af den slags aktioner. Dog er gejsten ikke forsvundet fuldstændig : der er stadig vilje til ataktionere imod konkrete overgreb og dårlige forhold, når det drejer sig om sager, der direkte vedrører én selv og i tilfælde, hvor sandsynligheden for en sejr er til stede (eks. aktionen imod 120-timers-praktikken for kommende gymnasielærere, hvor vi kræver løn i praktikperioden).

Et område, hvor det er noget vanskeligere er SU-området, hvad der nok skyldes manglende tro på at det kan lykkes at få gennemført en acceptabel ordning. Der er dog en del studerende, der protesterer og demonstrerer imod de forringede SU-forhold, men på RUC har det været meget svært at få noget op og stå. Mange er selv kommet i klemme, fordi de er ved at have overskredet studietiden og derfor mister muligheden for at få SU. Derfor har de nok at

*Morten Sørensen og Jørgen Brock.
Foto 1980.*

gøre med at blive færdige med uddannelsen og tjene penge i den tid, der er tilovers imellem studierne.

I dag er situationen så den, at jeg mangler mine to specialer og praktikken og pædagogikken. Herefter er det så spændende og se hvordan landet ligger m.h.t. arbejde i omegnen.

Noget, der er nok så væsentligt i en vurdering af RUC som nyskabelse er, at det blev planlagt under en højkonjunktur, hvor der var »råd« til den slags »udskejelser« og hvor der reelt var et behov for nye uddannelser, hvor der i højere grad blev lagt vægt på at man måtte lære at samarbejde i grupper, lære at løse problemer, lære at arbejde selvstændigt o.l. Det var kvalifikationer, der var behov for såvel indenfor det offentlige som indenfor det private. At det hele så blev lagt så løst op, at studenterne kunne arbejde med emner, som vi fandt relevante – det var ikke meningen.

Jeg ser altså reaktionen og de mange overgreb/stramninger som en følge af den økonomiske krise, hvor der skulle spares på pengene, og samtidig er det en følge af at politikerne (de borgerlige og socialdemokratiet) ønskede mere styring på, *hvad* vi arbejdede med af emner (det vi kalder den politiske disciplinering).

Konklusionen på det hele er ikke, at jeg er desillusioneret, (fordi jeg ikke har haft de helt store og luftige visioner med stedet), langt snarere er konklusionen den, at vi som samfundskritiske studenter ikke får noget forærende af staten (eller andre), men selv må organisere og gennemføre de studier vi finder vigtige.« (Jørgen Brock, 1979).

Børn:

Mikkel Sørensen født den 6.4.1972 i Roskilde
Morten Sørensen født den 20. april 1979 i Roskilde

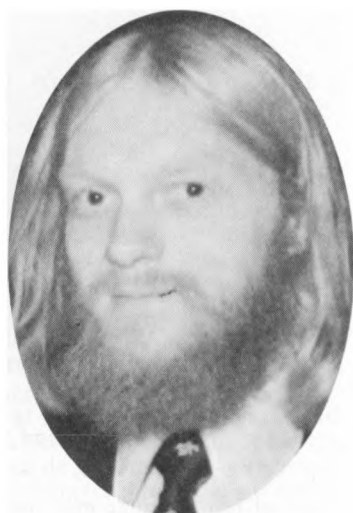
Lisbeth Rasmussen

Født den 24. august 1953 i Haderslev.

Siden 1974 boet sammen med og den 23. juni 1979 gift i Starup Kirke med Poul Bonde Rasmussen, født den 9. juni 1952 i Sønderborg, søn af forretningsfører Alfred Rasmussen, født

Lisbeth Rasmussen.

Poul Bonde Rasmussen.

den 22. september 1919 i Gråsten, gift den 1. juli 1950 i Egen Kirke med Kristine Louise f. Bonde, født den 10. januar 1929 i Egen på Als.

Lisbeth Rasmussen tog realeksamen fra Nydamskolen i 1970. HF-eksamen fra Sønderborg Statsskole i 1972. Sabbatår med vikarjob, rengøring på sygehus, idrætshøjskoleophold. Lærereksamen fra Haderslev Statsseminarium i 1977. Lærer på Øsby skole fra august 1977. Boede til leje i 4-længet bondegård fra 1832, hvor der var kombineret kyllinge/kalkun/rævefarm. Fra aug. 1977 til okt. 1978, hvor vi købte et ældre hus i Humlegårdsbæk 22 i det tidligere Starup sogn, hvor vi nu nyder godt af skattesystemet og samtidig lider under ejerforpligtelserne!

Foruden at være lærer i folkeskolen har jeg siden aug. 77 været ansat som musiklærer ved Haderslev Kommunale Musikskole, hvor jeg for tiden har 10 klaverelever – hvilket jeg nyder!

Poul Bonde Rasmussen tog realeksamen fra Nydamskolen i 1969. Uddannet som elektronikmekaniker fra Danfoss 1973. Adgangseksamen fra Sønderborg Teknikum. HF-eksamen fra Haderslev Katedralskole i 1976. Påbegyndt lærerstudiet ved Haderslev Statsseminarium i 1976. Ansat ved Haderslev Realskole som lærer fra 1. august 1980.

Børn:

Jeppe Rasmussen født den 15. november 1979

Niels Brock, 1979.

Niels Brock

Født den 19. juli 1960 i Sønderborg.

Niels Brock var elev på Nydamsskolen fra 1967 til 1976. Student fra Sønderborg statsskole (mat/nat) i 1979. Rejste med Mellempfolkeligt Samvirke til Sri Lanka i forår 1980. Indkaldt som værnepligtig pr. 15. maj 1980. Agter at søge optagelse på Danmarks tekniske Højskole.

Søren Christian Bjerg Christensen

Født den 21. marts 1888 i Bramminge. Død i juli 1951.

Gift den 17. november 1923 med Erma Schoumburg født den 5. december 1898 i Billingham i Minnesota.

»Han blev født 21.3.1888 i den strengeste vinter mor og far mindes. Mor fortalte, at der var fugtigt i det gamle hus, de boede i, og at fugten frøs til is på ydervæggene. Mor måtte have både den 2-årige Mie og den nyfødte dreng hos sig i sengen både dag og nat, for at holde dem varme, mens hun lå i barselseng. Christian blev en sund og stærk dreng, men han led under en udtalt medfødt generthed, som hæmmede hans væsen overfor fremmede, han var velbegavet og klarede sig godt i skolen i

Søren Christian Bjerg Christensen.

Foto fra forsiden af postkort, tekst på bagsiden (delvis fraklippet): »... jeg kom ... til at tænke på, at jeg havde en lille Søster et Sted i Danmark, men vidste ikke hvor, haaber at høre fra Dig. Jeg har så forbistret travlt i dag, saa jeg ikke kan skrive ret meget, men en anden Gang skal jeg sende et langt Brev og et større Billede. Kærlig Hilsen fra Christian. Skriv snart«. Antagelig fra 1918.

Bramminge og Vejrup. Efter sin konfirmation, blev han sat i kolonial, købmandslære i Holsted, men efter knap 2 års forløb ophørte læretiden, for købmanden sagde, at Christian ikke kunne overvinde sin generthed, men vendte ryggen til kunderne, når han skulle ekspedere. Så en tid efter kom han i mejerilære, og en frisk mejeribestyrer forstod at få ham i gang, bøndernes (mælkekuskenes) gode humør og det strenge kropslige arbejde gjorde også sit til, at han blev meget mere åben og fri, han var i besiddelse af en god portion lune og humoristisk sans, så det var altid morsomt at høre ham fortælle, når han kom hjem på besøg.

Da han var udlært både praktisk og teoretisk fik han udlængsel, der var bud efter danske mejerister i USA. Han har vel været 21 år, da han rejste derover.

Der blev ingen mejeristplads med det samme, så han tog først en tur op til Canada som skovhugger, lærte sproget og tjente penge, men efter knap et års løst arbejde fik han sin faste plads

på et mejeri i Minnesota, det har været i et landsogn, men senere kom han til Watkins, og blev i årenes forløb forfremmet til bestyrer af det store mejeri der.

Han meldte sig som frivillig til hæren, da USA kom med i første verdenskrig, var med i Frankrig, desværre da tyskerne brugte den frygtelige sennepsgas. Han blev angrebet og lå på hospital en tid. Derfra skrev han til os, at han havde hørt at USA-tropper skulle passere Danmark, de skulle til Finland for at støtte »de hvides« kamp mod »de røde«, som det kaldtes.

Men senere sendte han hilsen fra Finland, han var ikke kommet gennem Danmark, og nu skulle tropperne hjem over Vladivostok og Stillehavet.

Det var en stor skuffelse både for ham og os. Det værste var, at han nu holdt helt op med at skrive hjem. Han sendte bladet »Den danske Pioner«, hvori der stod en artikel om ham, og hvor man bød »vor mejeribestyrer velkommen hjem og roste ham for hans trofasthed imod og vilje til forsvar for USA.«

1920 skrev jeg til ham og sendte fotos, og jeg fik brev skrevet på fejlfrit dansk, det er det sidste, vi har hørt direkte fra ham. Aage rejste ned til ham fra Toronto (måske sidst i fyrrene), og de havde et par hyggelige dage, men da bad Christian om, at de måtte tale engelsk, hans danske var så dårligt. Christian var gift med Erma, hun var af tysk afstamning, talte kun engelsk. Mor skrev til ham flere gange om året, men fik aldrig svar.

Anna (Børde) ville engang besøge ham, men han var da meget syg og lå på hospital i St. Paul. Han døde 64 år gammel. (Anna Margrete Bjerg Hundahl 1978)

Anna Margrete Bjerg Hundahl f. Christensen

Født i Bramminge den 28. april 1892.

Gift den 10. oktober 1919 med Niels Iversen Hundahl, født den 15. februar 1893 i Thisted, søn af købmand Poul Iversen Hundahl, født den 4. august 1858 i Thisted, død den 12. november 1893 i Thisted, gift i 1886 i Assens med Kamilla f. Johansen, født ca. 1860, død 1903 i Kerteminde.

Anna Margrete (»Gete«) Bjerg Hundahl blev lærer fra Ribe seminarium i 1913. Ansat ved Frk. Valeurs realskole i Frederikshavn fra august 1913 til april 1917. Dernæst i Thisted ved kommuneskolen fra april 1917 til oktober 1919. Efter giftemålet hjemmegående husmor. Virksom inden for fredssag og ulands-hjælpearbejde.

*Camilla Hundahl, f. Johansen.
Ca. 1860–1903.*

*Poul Iversen Hundahl.
1858–1893.*

Niels Iversen Hundahl dimitteret fra Ranum Seminarium 1914: Handelseksamen; Tillægseks. i Tysk og Engelsk; Aarsk. i Matematik, Kemi og Fysik; flere korte Kursus; 1. Sept 1914 Vikar Holbæk komm. Skolev.; 1. Nov. 1915 Timelærer smstds.; 1. Juni 1919 fast ansat smstds.; 1. Febr. 1932 Overlærer Thisted Komm. Mellem- og Realskole. (Iflg. Dansk Skolestat 1934). Fra 1. oktober 1937 stadsskoleinspektør ved Svendborg skolevæsen. Pensioneret den 1. februar 1963, fortsatte dog opfordret af myndighederne indtil 1. august 1963.

Der maa arbejdes for Fred og for internationalt Sammenhold

Man maa bort fra at tale om Krig, for dette at der tales derom, viser, at Krigstanken ikke er fremmed for en, og det bør den være, siger Fru Margrethe Hundahl, Svendborg.

Verdensfreden har ikke bragt Menneskeheden den Fred i Sindet, som sikkert alle havde drømt om; der staar endnu en Del vanskelige Spørgsmaal Landene imellem under Diskussion – og et af disse: Palæstinaspørgsmaalet, løses i Øjeblikket under Lyden af Bomber og Geværild – hvis det løses.

*Anna Margrete Bjerg Hundahl og Anna Bjerg Alkær sig
f. Lauritzen.
Foto antagelig fra 1923.*

Gang paa Gang har Verden været kastet ud i frygtelige Krige, og efter hver Krig har det næste store Opgør tegnet sig endnu blodigere i Horisonten, men vel alligevel aldrig saa frygteligt som nu, hvor Atombombens Rædsel lurar bag Kristruslerne.

Initiativet til en varig Fred er forlængst taget af vore Fredsorganisationer Verden over – og indenfor disse Organisationer staar Kvinderne – Mødrene – talstærke bag Protesten mod de blodige Verdensopgør.

En af de Kvinder, der har viet en stor Del af deres Liv til Fredsopgaven, sidder i dette Øjeblik overfor mig.

Det er Fru Margrethe Hundahl, Svendborg, der i Øjeblikket staar som Formand for de 13 Kredse, der udgør Fyns Distriktet indenfor Kvindernes internationale Liga for Fred og Frihed.

Vi har talt om det interne Fredsarbejde, og jeg spørger Fruen, om den Organisation hun staar sammen med, ogsaa har politiske Opgaver, fordi Ordet Frihed jo synes at pege her henimod.

– Et saadant Arbejde er jo til en vis Grad altid politisk, svarer Fruen, vi arbejder paa, at Kvinderne frigøres socialt saa deres Ligeberettigelse med Mændene anerkendes officielt, og dette kan naturligvis-kun ske gennem et politisk Arbejde, men i Øjeblikket træder dette politiske Spørgsmaal dog ikke saa stærkt i Forgrunden som selve Fredsarbejdet.

– Hvorledes er dette Arbejde organiseret? indskyder jeg.

Mange Organisationer staar bag Fredskravet.

– Ja, man kan vist godt sige, at 30 Lande har indledet en Aktion for at aktivisere Fredstroen, svarer Fruen alvorligt. Bag Kampagnen staar de eksisterende Fredsforeninger samt Afholdsforeninger, Dansk Kvindesamfund og Danske Kvinders Nationalraad og der er endnu flere; men man maa forstaa, at Krigsfaren ogsaa nu er større end nogensinde før. Folk taler om Krig, og jo mere der tales om den, jo mere Fare er der for, at den skal komme.

Det der skal til, er sikkert nu Troen paa De forenede Nationers Magt og man maa søge at arbejde dette ind i Folks Bevidsthed, saaledes at, Arbejdet styrkes – og derfor maa vi, hvor det er muligt slaa fast, at alle bør samles om Fredsarbejdet og det internationale Samarbejde.

– Og ud fra dette Arbejde skal saa Verdensfreden komme?

– Ja vi har den Tro, at der skal en Sindelagsændring til – vi betragter det som

*Niels Iversen Hundahl.
Foto antagelig fra 1937.*

*Anna Margrete Bjerg Hundahl.
Foto 1957.*

en stor Fare, at Atombomben er bleven opfundet, før Sindene Verden over blev modne hertil – i Dag er den kun anvendelig til Krigsbrug, i en Verden med total Fred vilde den maaske, ja, overvejende sikkert, kunne anvendes i Folkenes Tjeneste.

Resolution til De forenede Nationer.

– Men hvorledes vil man gribe selve Arbejdet an?

– Vi vil holde Møder, og vi vil gaa til Presse og Radio. Over hele Landet skal der i denne Maaned, hvor vi holder vor Fredskampagne, holdes Møder i hver enkelt Kreds. F. Eks. skal vi her i Svendborg den 4. Februar have Højskolelærer Nørregaard fra Ryslinge til at holde Foredrag, hvor han bl.a. vil vise Lysbilleder fra det hærgede Tyskland. Ude paa Landet hos vore Sognerepræsentanter vil vi holde Dagligstuemøder, og ved disse Møder skal der forelægges en Resolution til Forenede Nationer, hvor vi paaviser, at Krig er unødvendig, og at der maa skabes en Lovgivning, der forhindrer Krig og vi opfordrer Statsmændene til at lade Meningsforskelle hvile og gaa positivt ind for Genopbygningen. Hver Gang vi hører om et større Møde i vor Kreds, vil vi søge at faa vor Resolution frem paa Mødet og faa Folk til at forstaa den, og saadan arbejdes der i hvert Sogn, i hver Kreds, i hvert Distrikt, i hvert af de 30 Lande, der er tilsluttet Bevægelsen. Alle Resolutionerne samles i Hovedkontoret i Sverige og tilstilles derfra FN.

Naar Dr. Munch kunde gaa ind for det hele sit Liv –.

Endvidere vil vi sørge for, at der udføres et Arbejde blandt Flygtninge og blandt Ungdommen – her staar jo baade Fredsvennerne, Red Barnet og Røde Kors rede.

Vi Fredsvenner har jo iøvrigt lige haft den store Glæde, at Direktør Hamerich, Røde Kors har udtalt, at han mente at Røde Kors maa arbejde mere for Samarbejde og Forstaaelse mellem Folkene.

Vi vil hver især gøre et Arbejde blandt Børn og unge saa den offentlige Mening tilsidst, vil gaa samlet ind for Støtte til De forenede Nationer. Jeg er helt sikker paa, at det er den rigtige Vej at gaa, og det at en Mand som afdøde Dr. P. Munch hele sit Liv gik ind herfor, styrker mig i Troen herpaa.

– Vil det nu være muligt at faa alle Kvinder Verden over til at deltage i dette Arbejde? spørger jeg tilsidst.

Fru Hundahl sidder lidt og ser frem for sig, saa svarer hun med Beklagelse i Stemmen:

– Nej, ikke alle – bare man dog kunde komme i Forbindelse med de russiske Kvinder og faa dem med i Arbejdet. Der er ingen Tvivl om, at de vilde forstaa det og kunde gaa ind herfor – men Rusland er endnu et lukket Land..... Verden er endnu langt fra som den burde være!

(Fyns Venstreblad den 20. januar 1948)

Hth.

En jøde for Vorherre lærte englens sprog

Fhv. stadsskoleinspektør Niels Iversen Hundahl, Svendborg, fylder 85 år på onsdag, hvilket altid giver anledning til – endnu – en passiar om skoler, jyder og fynboer etc.

Af Else Grønlund

Det hænder tit og ofte, at det ringer på døren til Nannasvej 16 i Svendborg.

Uden for står et par småroller med hovederne på skrå og spør: »Kommer du ikke snart ud og leger?«

– Jo da, svarer Niels Iversen Hundahl. Hele gadens, ja byens børneven – den fhv. stadsskoleinspektør, der for 15 år siden gik på velfortjent otium og

stadig nyder livet i fulde drag skønt 85 år nu på onsdag d. 15. februar.

– Ja lykken i livet er nu engang at have et godt helbred, en god familie og et hyggeligt hjem, som man kan nyde sammen med sin kone oven på et langt livs arbejde, siger Hundahl, der ikke just vil påstå, at han savner skolen. Og børnene. Dem har han jo heldigvis stadig rundt omkring sig.

Det er ikke alle og enhver beskåret at bære alderen med værdighed. Men Hundahl gør det. Flot og rank spadserer han stadig og dagligt byens gader tynde – men i et nyt embeds medfør:

Snakkesalig bydreng

– Jo, jeg er faktisk gået hen og blevet en ganske habil bydreng for min kone.

Foruden varerne bringer jeg jo også en masse hyggelig bysnak med hjem, fordi jeg altid render over så mange gamle venner og bekendte, og så får vi genopfrisket en række gode minder hjemme i stuen bagefter.

Det turde nok være overflødigt at gennemgå Niels Hundahls generalieblad i detaljer.

Alle og enhver – næsten da – ved, at familien Hundahl kom til det sydfynske i 1937. Da blev han udnævnt til stadsskoleinspektør. Et job der dog dengang medførte en ekstra skoleinspektørstilling på Byskolen med undervisningspligt. Oven i alt dette fulgte – takket være Hundahls evige ildhu, en række andre aktiviteter. Vi kan nævne i flæng: den stadige udbygning af skolevæsenet med nye skoler, nedlæggelse af gamle drenge- og pigeskoler, udbygning af børnebibliotek, skolebiblioteksforeningen, den fynske skolescene, børnehjælpsdagen etc.

Næh, der er snart ikke det område, som Hundahl ikke blev trukket ind i.

Den tids ræs

Hjemme på Nannasvej stod fru Anna Margrete (uden h – min kone har altid været så sparsommelig...) med nypresset skjorte, frokost eller aftensmad, hat og stok. Alt sammen parat til sin hæsblæsende gemal, der var på vej ud af døren næsten inden han kom ind.

Jo, du havde nu tit alt for travlt, siger hun med et kærligt blik til sin mand.

De to er næsten jævnaldrende. Har såmænd også fulgtes ad i tykt og tyndt og passet så godt sammen. Fordi de faktisk mødtes med den samme baggrund. Begge er fra Vestjylland. Begge blev uddannet lærere og fik en lærergerning i Thisted i Thy.

Christen Kold – og andre thyboer

Herfra stammer Niels Iversen Hundahl, og her voksede han op hos bedsteforældrene, manufakturhandlere midt på torvet, fordi begge hans forældre døde tidligt.

Slægten stammede oprindeligt fra landsbyen Hundahl uden for Thisted. Og den var skam vidt forgrenet med berømte aner.

– Jo, højskolemanden Chresten Kold, skomagerens søn i Strømgade, var skam min bedstemors fætter, fortæller Hundahl. Dog er jeg lidt i tvivl om det er fra spindesiden eller »krigssiden«, slægtsskabet fordeler sig!

Og forresten – så hed moderen til byens anden store, berømte mand, digteren I. P. Jacobsen, også Hundahl.

– men, det er nu ikke sikkert, vi er direkte i familie. Deroppe er der flere, der hedder Hundahl.

Om pral

Og man skal heller ikke prale, vel?

Næh, det thyboske fornægter sig ikke hos Hundahl. Selv ikke efter 40 år i det sydfynske. Man er, som man ynder at sige ovre i det jyske, alle jyder for

*Niels Hundahl og Anna Margrete Bjerg Hundahl.
Foto 1980.*

Vorherre. Til gengæld kan det være svært at tale det sprog, som englens som bekendt altid taler om søndagen, fynsk selvfølgelig.

Alle og enhver kan nu godt høre, at hverken hr. eller fru Hundahl er svendborgensere. Men gudskelov har de lune og humor, og i grunden synes de ikke, at det var svært at omplantes fra Thy til Svendborg.

Da lærerne slæbte

– Husk på. Jeg har dog været uden for både Jylland og Fyn. Efter min eksamen fra Ranum Seminarium (hernede hed byens bedste bager også Hundahl – mærkeligt nok) rejste jeg til Holbæk, hvor jeg var lærer indtil 1932.

En spændende tid forresten, mindes Hundahl. Jeg arbejdede jo som lærer på pavillon-skolen, byens ret avancerede skole, og her var jeg med til at undervise en af de første 8. klasser. Den skoleårgang, som vi dengang kaldte den frie mellemskole. Og det var skam en udfordring til os som pædagoger.

Jeg husker, at vi styrtede i tide og utide til bibliotekerne og fyldte kufferter fulde af bøger, slæbte aviser med til undervisningen osv.

Det var den tids undervisning i moderne samfundsfag, husker Hundahl.

Hans kone, Anna Margrete var lærer i musik, gymnastik, dansk og religion m.m., mens han selv havde fysik og matematik som linjefag.

Fru Hundahl opgav dog helt lærergerningen, da parrets to sønner, Ole og Ebbe arriverede. Desuden fik hun hænderne fulde, da parret vendte »hjem« til Thisted fra Holbæk. Hundahl blev nemlig nogle år leder af Thisted Realskole, der udmærkede sig på mange måder. Specielt ved at have sine helt egne

love med Frederik d. 7's segl og monogram.

Skønne tider, der så fortsatte i Svendborg fra 1937 – og stadig er lige skønne.

– Jamen jeg faldt hurtigt til, erklærer Hundahl.

Svendborg og svendborgenserne er simpelthen prægtige. De er nemme at komme i snak med. De har lune, forstår at hygge og more sig, og man kan altid være sikker på en righoldig samtale med mange ord.

Skal jeg sige noget kritisk om mentaliteten – mit eget oprindelige det thybo-ske-kontra det sydfynske – så bliver det i fynboernes favør.

Som vestjyde er man en tand hårdere. Måske af og til lidt knap og med trang til at træffe hurtige afgørelser og komme videre til næste sag.

Fynboerne. De vil hellere køre på melodien: »Det leder sig nok«. Og det kan man faktisk vænne sig så meget til, at man efterhånden synes det er rigtigst.

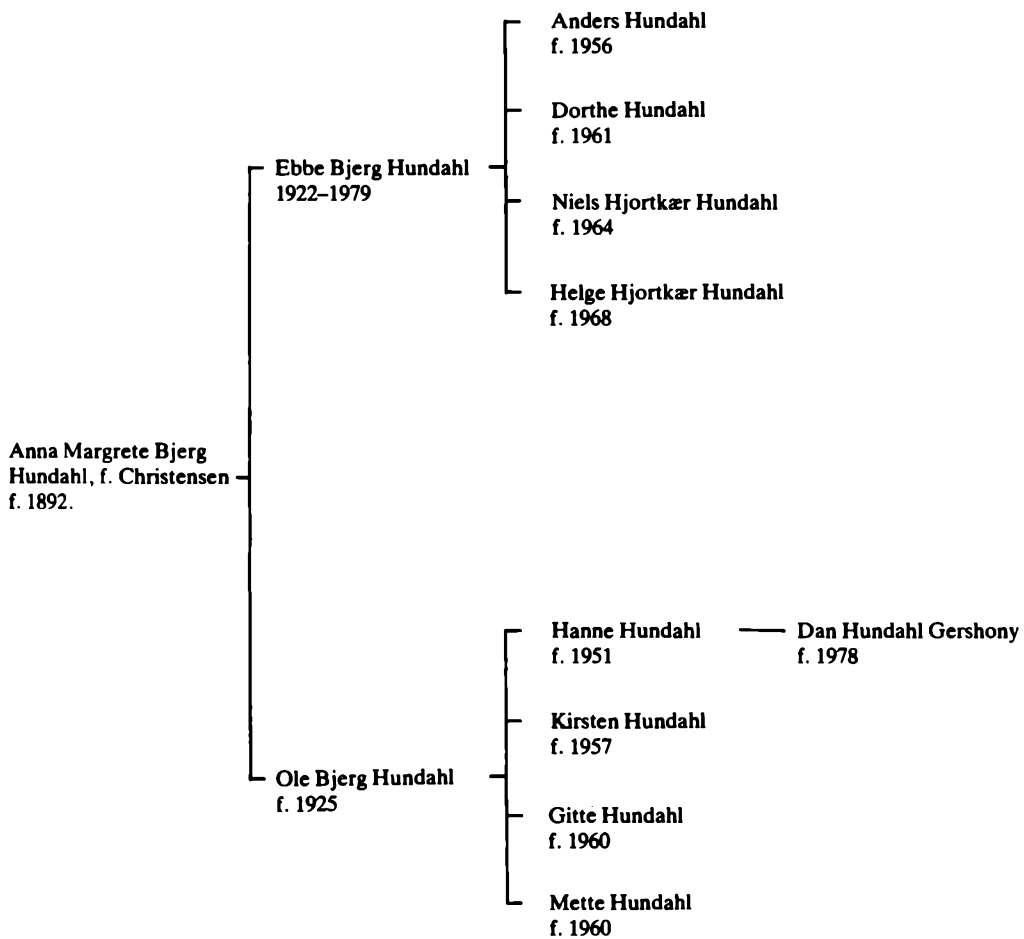
I hvert fald nogen gange. Ikke altid, konkluderer Niels Hundahl med det lune glimt på sned i øjenkrogen...

(Svendborg avis, 11.2.1976)

Børn:

Ebbe født den 15. september 1922 i Holbæk

Ole født den 21. juli 1925 i Holbæk

Ebbe Bjerg Hundahl

Født den 15. september 1922 i Holbæk, død den 3. januar 1979 i Køge.

Gift den 31. august 1963 med Randi f. Hjortkær, født den 29. december 1934 i Ramme, datter af gårdejer Svend Hjortkær, født den 27. august 1906 i Ramme, gift den 28. december 1933 i Bøvling med Agnete f. Rendtorff født den 28. august 1912 i Nyker (Bornholm).

Ebbe Bjerg Hundahl var gift første gang den 27. februar 1955 med lærer Inga Hannibal, født den 29. august 1936, datter af fabrikant Jørgen Hannibal, født den 6. maj 1906, død den 10. maj 1955, gift med Anna Marie f. Christensen, født den 21. november 1904, død den 26. oktober 1946. Inga Hannibal og Ebbe Bjerg Hundahl blev skilt i 1963.

Ebbe Bjerg Hundahl blev student fra Svendborg Statsgymnasium i 1942. Afgangseksamen fra Kunstakademiets arkitektskole i 1953. Ansat ved Søværnets bygningstjeneste og Frederiksberg kommune fra 1953–1958. Privatansat fra 1958–1960. Ansat ved Boligministeriet, afdelingen for byplanlægning fra 1960–1970. Fra 1970 afdelingsarkitekt og byplanchef ved Køge kommune.

Randi Hundahl er student fra Helsingør gymnasium og sygeplejerske fra B. B. H. i 1959, gift første gang 1957–1961 (ældste søn Svend f. den 20. september 1959). Siden 1977 sygeplejerske ved Hvidovre hospital.

*Ebbe Bjerg Hundahl.
Foto ca. 1952.*

*Ebbe Bjerg Hundahl.
Køge Rådhus, 1978.*

*Helge Hjortkær Hundahl, Niels Hjortkær Hundahl og Dorte Hundahl.
Foto 1975.*

Børn:

Anders født den 12. august 1956 i København
Dorte født den 12. november 1961 i Helsingør (adopteret 1963)
Niels født den 11. juli 1964 i Helsingør
Helge født den 21. juni 1968 i Helsingør

Anders Hundahl

Født den 12. august 1956 i København.

Anders Hundahl er student fra gymnasiet i Kalundborg fra 1975. Arbejdede det næste år som bl.a. arbejdsmand og lærervikar. De næste 2½ år fra september 1976 på Københavns Universitet (bifag i litteraturvidenskab). Ophold i Frankrig i 1979.

Ole Bjerg Hundahl

Født den 21. juli 1925 i Holbæk.

Gift den 4. marts 1950 med Gerda *Alice* f. Jensen, født den 2. december 1926 i Seest (ved Kolding), datter af malermester Otto Jensen, født den 20. februar 1898 i Seest, gift den 11. juni 1922 med Sylva Pauline f. Andersen, født den 4. februar 1900 i Kolding.

*Ole Bjerg Hundahl.
Foto ca. 1942.*

*Ole Bjerg Hundahl.
Foto ca. 1950.*

Ole Bjerg Hundahl tog realeksamen i Svendborg i 1942. Blev student fra Svendborg statsgymnasium 1946. Udlært i autobransen 1950. Indlagt for tb. indtil 1953. Eksamen som radiotelegrafist 1954. Sejlet til 1955. Ansat som navigationslærer oktober 1954. Færdiguddannet på Polyteknisk læreanstalt 1961. Siden 1961 navigationslærer ved Fanø Navigationskole. Startede forældreforening ved Fanø skole i 1962. Startet ungdomsklub på Fanø 1963. Oprettet Sct. Georgsgilde på Fanø 1966. Formand for skolekommission og skolenævn på Fanø 1970–1974. Viceborgmester, kulturudvalgsformand og formand for skolekommission fra 1974–1978.

Gerda Alice Hundahl gik ud af skolen efter 7. skoleår, tog derefter handelskoleeksamen og arbejdede på Saxildhus i Kolding. Siden omk. 1950 hjemmearbejdende husmor.

Børn:

Hanne	født den 6. januar 1951 i Svendborg
Kirsten	født den 25. juli 1957 i Svendborg
Gitte	født den 18. marts 1960 i Svendborg
Mette	født den 18. marts 1960 i Svendborg

Hanne Hundahl

Født den 6. januar 1951 i Svendborg, siden 1977 boet sammen med Eliezer Gershony født den 8. januar 1952 i Netanya, Israel.

Hanne Hundahl blev nysproglig student fra Esbjerg gymnasium i 1969. Tog lærereksamen i 1976 og guide-eksamen i 1977. Ansat i Tjæreborg-Rejser i Netanya, Israel.

*Mette Hundahl, Ole Bjerg Hundahl, Gitte Hundahl, Kirsten Hundahl og Hanne Hundahl. (Kirstens hjemkomst fra London).
Foto 29. 8. 1976.*

*Otto Jensen, Gerda Alice Hundahl, Ole Bjerg Hundahl.
Foto fra ca. 1978.*

Børn:
Dan Hundahl Gershony født den 10. juli 1978

Kirsten Hundahl
Født den 25. juli 1957 i Svendborg

Kirsten Hundahl blev nysproglig student i 1976 fra Esbjerg Gymnasium. Var siden et halvt år på spejderhotel i London. Læser engelsk på Odense Universitet.

Gitte Hundahl
Født den 18. marts 1960 i Svendborg.

Gitte Hundahl blev samfundssproglig student fra Esbjerg Gymnasium i 1979. Læser nu kulturgeografi ved Københavns Universitet.

Mette Hundahl
Født den 18. marts 1960 i Svendborg

Mette Hundahl blev matematisk student fra Esbjerg gymnasium i 1979. Efterår 1979 Kibbutz i Israel. Søfartsskole i Svendborg januar-juni 1980. Siden styrmandsaspirant i rederiet J. Lauritzen.

Karen Kamilla Kjeldsen f. Kristensen

Født den 9. juni 1894 i Bramminge, død den 29. maj 1975 i Bagsværd.

Gift den 12. august 1920 i Taps med Thorvald («Thor») Kjeldsen, født 10. juli 1894 i Frederiks, død den 19. februar 1969 i Åbenrå, søn af lærer Niels Kjeldsen Nielsen født den 12. juli 1866, død i 1955 i Roskilde, gift i 1893 med Mette Marie Thorn Dahl.

Karen Kamilla («Mille») Kjeldsen blev dimitteret fra Ribe seminarium i 1915. Ansat i Ribe mark fra 1915, Siden i Mariager til 1916 og i Frederikshavn til ca. 1919. Ansat i Esbjerg til 1920. Blev dernæst ansat af den tyske stat i Åbenrå den 1. marts 1920 (dansk administration begyndte først senere), som den første *danske* tjenestemand i Sønderjylland efter afstemningen. Kaldt til Åbenrå af den danske borgmester Holger Fink for at begynde danskundervisningen i den tysksprogede skole. Måtte på grund af dårligt hjerte gå af med pension i 1938.

Thor Kjeldsen blev dimitteret fra DDRS seminarium i 1915.

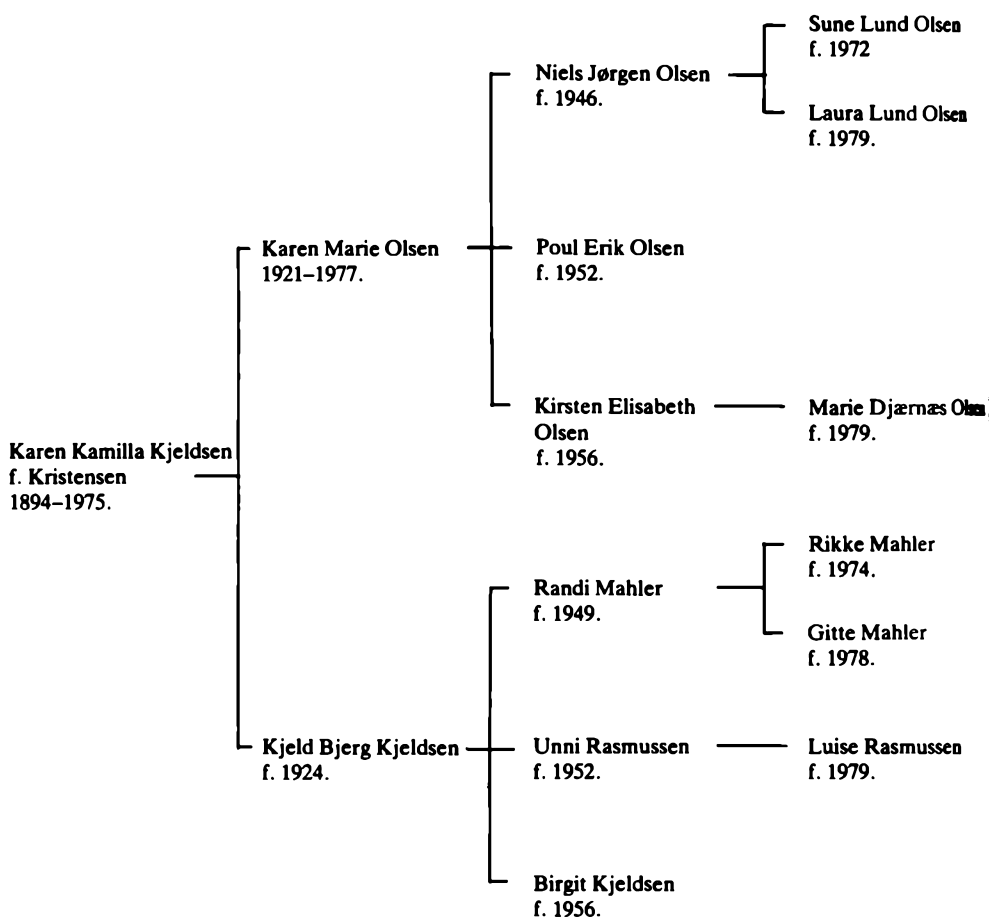

*Karen Kamilla Kjeldsens 60 års fødselsdag den 9. juni 1954.
 Bagerste række fra venstre: Niels Iversen Hundahl, Bjarne
 Børde, Jens Østergård, Valdemar Lauritzen, Thor Kjeldsen.
 Forreste række: Karen Østergård, Anna Margrete Bjerg
 Hundahl («Gete»), Anna Børde, Bodil Marie Bjerg Lauritzen
 («Mie»), Karen Kamilla Kjeldsen («Mille»).*

Lærer i Nykøbing F i 1915 og i Mariager i 1916, hvor han mødte sin kommende hustru. Ifølge Dansk skolestat 1934: »Student 1917; Kursus i Sløjd, Metalsløjd og Husflid 1919; 4. juni 1915 Lærer Nykøbing realskole; 1. maj 1916 Mariager komm. Borger- og Realskole; 15. august 1917 Frederikshavns komm. Borger- og Realskole.« Blev ansat i Åbenrå ca. 1. juni 1920 ved Apenrader Mädchen Mittelschule for sammen med Karen Kamilla Kristensen at undervise i dansk. (Skolevæsenet anvendte stadig de tyske navne, selvom administrationen nu var dansk). Adjunkt ved Åbenrå Statsskole 1. august 1920, lektor samme sted 1. august 1942. Pensioneret 1963.

Børn:

Karen Marie født den 21. november 1921 i Åbenrå
 Kjeld Bjerg født den 7. januar 1924 i Åbenrå

Karen Marie (»Pip«) Olsen f. Kjeldsen

Født den 21. november 1921 i Åbenrå, død den 23. december 1977 i Gentofte.

Gift den 2. januar 1946 i Åbenrå med Niels Gunnar Olsen, født den 14. januar 1910 i Tuse, død den 26. januar 1962 i Søborg, søn af boelsmand Jørgen Peter Olsen, født den 19. februar 1879 i Tuse, død 1937 og Karen Kirstine Jensen, født den 18. august 1877 i Kisserup, død 1952.

Arkivar Karen Marie Olsen

21.11.1921 – 23.12.1977

Med Karen Marie Olsens død den 23. december 1977 mistede dansk arkivvæsen en af sine mest inspirerende og dynamiske medarbejdere.

Efter studentereksamen fra Åbenrå Statsskole tog hun til København, hvor hun i 1951 blev cand. mag. i dansk og tysk. Allerede tre år forinden havde hun fået udgivet Åbenrå Bymål, en bog der ved sin metode, emnevalg og stringens placerede Karen Marie Olsen som en af vore førende unge sprogforskere.

Ved ægteskabet med den senere landsarkivar Gunnar Olsen måtte hun for en tid hellige sig familielivet og stod ved dennes tidlige død i 1962 overfor den svære opgave at skulle videreføre hjemmet. Samme år tiltrådte hun en stilling ved Rigsarkivet, hvorved hendes bane for alvor drejedes ind på den historiske forskning. Medvirkende hertil har sikkert været den inspiration, der udgik fra hjemmets omgangskreds af unge historikere, kendt som Historikergruppen.

På forbilledlig vis forenedes hendes sproglige og historiske viden i udgivelserne af 1600-tallets tingbøger, nemlig Herlufsholm Birks tingbog 1616–19 og 1630–33 samt Sokkelund Herreds tingbog 1632–34 og 1634–36. Ved afslutningen af disse arbejder i 1974 modnedes tanken om at gøre dette omfattende kildestof lettere tilgængeligt for forskningen. Midlet hertil var et registrerings-system, hvor Karen Marie Olsen i en orlovsperiode det sidste år før sin død bearbejdede det kultur- og landbrugshistoriske materiale i tingbøgerne, mens professor Ole Fenger og professor John Kousgaard Sørensen stod for tilsvarende systemer for henholdsvis det retshistoriske og det filologiske stof. Registreringsmåden blev gjort så almen, at den også vil kunne anvendes på andre retskilder. Det var derfor en personlig opmuntring og påskønnelse, at Det humanistiske Forskningsråd i efteråret 1977 bidrog økonomisk til at arbejdet kunne fuldføres.

For at bringe værdien af tingbøgerne som kulturkilde ud til videre kredse, gav Karen Marie Olsen i en række skitser, udført med vidneerklæringer som baggrund, en beskrivelse af hverdagen på landet i 17. århundrede. Selv om en sidste gennemgang af manuskriptet manglede, foreligger det dog i en sådan form, at det nu vil blive søgt udgivet.

Ret hurtigt efter sin tiltrædelse ved Rigsarkivet knyttedes Karen Marie Olsen til sektionen for privatarkiver, siden 1972 etableret som selvstændig afdeling. Hendes betydelige evner til at komme i kontakt med folk uanset deres sociale baggrund var her af stor betydning for indsamlingsarbejdet, ligesom hendes iver og pædagogiske evner overfor nye medarbejdere var en daglig inspiration. Mange yngre kolleger kan takke hende for den bibragte lære om disciplinens og ryddelighedens nødvendighed ved omgangen med privatarkiver. Omsvøb og svinkeærinder var ikke hendes gebet.

Tanken om at gøre samlingerne af privatarkiver kendt for et større publi-

*Sjællands Odde, sommer 1977.
Kirsten Elisabeth Olsen, Niels Jørgen Olsen, Poul Erik Olsen,
og Litta Lund, Karen Marie Olsen («Pip»), Susanne Hagedorn-
Olsen. Forrest Sune Lund Olsen.*

kum optog hende meget. Som led i denne udadventede virksomhed var hun medudgiver af Kristen Bordings dagbog 1924–26 samt af en planlagt udgave af Aage Friis' omfattende korrespondance med historikere og politikere.

På trods af disse tidskrævende opgaver, nåede hun at sætte sig varige spor som medlem af bestyrelsen for Landbohistorisk Selskab 1971–73 og som formand for Dansk Magisterforenings sektion 27, der bl.a. omfatter arkivarerne. Det sidste, ofte utaknemmelige tillidshverv, udførte hun med en for hende særegen kombination af socialt engagement, hjertevarme og myndighed. Sansen for medlemmernes tarv var altid i forgrunden og kunne ikke undgå at støde an mod hverdagens mere kringlede realiteter.

Karen Marie Olsen var et harmonisk og retlinet menneske, loyal overfor sit

arbejde og sine venner. Opvæksten i et grundtvigiansk sindet hjem havde givet hende en ballast, der ikke mindst kom til udtryk i en beundringsværdig tolerance overfor livs- og fremtrædelsesformer vidt forskellig fra hendes egne og gjorde hende til en strålende samarbejdspartner. Det er derfor udtryk for sprogets fattigdom at sige, at hun vil være savnet, men derimod i overensstemmelse med hendes egen beskedenhed overfor tilværelsen.

Hans Sode-Madsen
(Historisk Tidsskrift, Bd. 78)

Niels Gunnar Olsen. Jeg er født i Tuse den 14. januar 1910 som søn af boelsmand Jørgen Peter Olsen (død 1937) og hustru Karen Kirstine født Jensen (død 1952). Jeg gik i Tuse skole, og efter min konfirmation arbejdede jeg ved landbruget. Tidligt havde jeg fået interesse for historie, blandt andet takket være min bedstefader Niels Olsens fortællinger, og i min fritid dyrkede jeg, så godt det kunne lade sig gøre, arkæologi, folklore og hjemstavnshistorie. Vinteren 1927–28 var jeg elev på Askov folkehøjskole og vendte derefter tilbage til landbruget. Vintrene 1929–30 og 1930–31 var jeg igen på Askov og besluttede så at læse til cand.mag. 1933 tog jeg matematisk-naturvidenskabelig studentereksamen fra Skindergades kursus, hvorefter jeg begyndte at studere ved Københavns universitet med fagene Historie, Geografi og Dansk. 1940 absolverede jeg skoleembedseksamen i disse fag.

1. september 1940 – 28. februar 1941 var jeg vikar på Rigsarkivet og 1. april 1941 – 31. marts 1942 var jeg midlertidigt beskæftiget sammesteds. Den følgende sommer drev jeg studier på landsarkivet i Viborg. 1. november 1942 – 31. december 1945 havde jeg kandidatplads på Elers kollegium. 1943–46 fik jeg Universitetets Carlsbergstipendium. 1. januar 1947 blev jeg ansat som arkivar på landsarkivet for Sjælland.

Gennem studieårene og tiden fremover havde jeg stort udbytte af det kammeratligt faglige samvær i Historikergruppen.

Min interesse for hjemstavnshistorie førte til, at landbrugshistorie blev mit specielle felt, og mine erfaringer fra det praktiske landbrug, som jeg delvis bevarede kontakten med, var mig til stor gavn på dette område. Det blev mig klart, at skulle jeg yde nogen videnskabelig indsats, måtte det blive her. 1941 publicerede jeg afhandlingen »Studier i Præstemantallene 1677–1687«, og 1943 »Studier i Danmarks Kornavl og Kornhandelspolitik i Tiden 1610–60«. 1945 skrev jeg om den gensidige påvirkning mellem dansk og hollandsk landbrug i værket »Holland–Danmark«.

I kandidatårene på Elers kollegium drev jeg omfattende arkivstudier over forskellige sider af landbrugets historie; efterhånden koncentrerede jeg dem om forholdet mellem hovedgårde og bøndergårde. Min ansættelse på landsarkivet gav mig muligheder for en dybere indtrængning i de landbohistoriske kilder. Blandt andet blev jeg klar over, at de talrige præsteindberetninger, der var samlet i herreds- og stiftsbøger, gav muligheder for at nå til nye resultater i det tidligere debatterede problem: nedlæggelse af bøndergårde og jordernes inddragelse under hovedgårdsdriften. Gennem en årrække arbejdede jeg med dette spørgsmål, og arbejdet resulterede i disputatsen »Hovedgård og bondegård. Studier i stordriftens udvikling i Danmark i tiden 1525–1774«, som jeg forsvarede den 19. december 1957.

Andre landbrugshistoriske arbejder er afhandlingen »Tjenestekarlene og Stavnsbåndet« 1954 og monografien »Astrup«. I tilknytning til disse ligger nogle redegørelser for særlige kildegrupper »Geistlige arkiver på Sjælland og Lolland-Falster før 1647« 1956 og »Præsteindberetninger om sognekaldenes og kirkernes økonomiske vilkår« 1956, samt en række artikler om landbrugs-

historiske emner i »Håndbog for Lokalhistorikere« 1953–54.

Ind imellem har jeg søgt andre arbejdsområder. Gennem mange år har jeg beskæftiget mig med problemet: klima og historie, hidtil har det dog kun sat sig spor i den orienterende afhandling »Klima og Historie« 1939. Indenfor kolonihistorien har jeg skrevet afsnittet »Kolonisation og Handel. Tranquebar 1616–1732« i »Vore gamle Tropekolonier«, 1952. Jeg har desuden beskæftiget mig en del med købstadhistorie, hvad der har ført til den populært betonede bog »De danske Købstæder gennem Tiderne« 1943 og til en række arbejder om Københavns historie, hvoraf kan nævnes »Københavns Historie« 1941 (sammen med Kjeld Winding), og afsnittet »Renæssancen« i »København fra Boplads til Storby« 1948. Mellem mine øvrige populærvidenskabelige skrifter er »Norges Kamp for Friheden« 1946, »Landsbyen og det danske Samfund« I–II 1945–48 (sammen med Axel Steensberg og Jørgen Jessen) og afsnittet »Enevældens Danmark« i »Historikergruppens Danmarkshistorie« 1950.

Jeg blev gift 2. januar 1946 med cand.mag. Karen Marie Kjeldsen, datter af lektor Th. Kjeldsen og hustru Karen Kamilla f. Bjerg. Vi har tre børn, Niels Jørgen (f. 1946), Poul Erik (f. 1952) og Kirsten Elisabeth (f. 1956).

(Københavns Universitets festskrift, november 1958)

Den 26. januar 1962 døde landsarkivar, dr.phil. Gunnar Olsen, kun 52 år gammel. Han var søn af en boelsmand i Tuse ved Holbæk, arbejdede som ung ved det hjemlige landbrug og beholdt gennem årene en vis tilknytning til det. Efter tre vintre som elev på Askov folkehøjskole besluttede han at læse til cand. mag og nåede i 1940 sit mål. Historie blev hans hovedfag, interessen var tidligt vakt gennem hans bedstefars fortællinger og egen syslen med arkæologi og hjemstavns historie; allerede som student blev han et aktivt medlem af Historikergruppen. Helt naturligt faldt det, at landbohistorien blev Gunnar Olsens særlige område, men hans store arbejdslyst og åbne indstilling overfor andre sider af det historiske studium gav ham en endnu videre arbejdsmark. I besættelsestiden, der hos mange kaldte på viljen til en stærkere samling om dansk-kulturhistoriske opgaver, skrev han bl.a. et par populære købstadhistoriske fremstillinger, i 1946 »Norges Kamp for Friheden«, i 1950 skrev han i Historikergruppens Danmarkshistorie afsnittet »Enevældens Danmark 1660–1750«, og 1952 ydede han til »Vore gamle Tropekolonier« det vægtige bidrag »Kolonisation og Handel. Tranquebar 1616–1732«. Hans geografiske interesse satte sig spor i afhandlingen »Klima og Historie« (1939).

I første række drev dog Gunnar Olsen landbohistoriske arkivstudier, og allerede hans tidlige arbejder viste en voksende sikkerhed i stofbehandlingen. Efter »Studier i Præstemantallene 1677–1687« (Fortid og Nutid XIII, 1941), en veloplagt men kildekritisk svag start, betegnede hans undersøgelser over Danmarks kornavl og kornhandelspolitik 1610, 1660 (Hist. T. 10 rk. VI, 1943) et afgjort fremskridt. G. O. syntes klar over, at vi i Danmark risikerede at sætte foldudbyttet for lavt på grundlag af det bevarede regnskabsmateriale og mere spredte oplysninger (her kan bondeskifterne ikke udnyttes som m.h.t. kreaturantal). Hans fortsatte studier over landbrugets produktions- og afsætningsforhold i det 17. 18. årh. ville måske have ført til nye resultater, men fik ikke nogen fremtrædende plads i disputatsen med det meget omfattende emne: »Hovedgård og bondegård. Studier over stordriftens udvikling i Danmark i tiden 1525–1774« (1957).

Der hører mod til at vælge og stor udholdenhed til at gennemføre en opgave, der kræver et dybt indblik i en 250-årig udviklingsproces, hvis skiftende faser belyses gennem et uensartet kildemateriale. Ufuldstændige måtte de statistiske oplysninger blive, især for de ældre perioders vedkommende, og

der var vidt spillerum for topografiske og kronologiske detailfejl. Alligevel lykkedes det i hovedsagen Gunnar Olsen at klarlægge de forskydninger i forholdet mellem herregårde og bøndergårde, som det fra periode til periode stærkt varierende antal nedlagte bondebrug og hele landsbyer var udtryk for. Hans slutninger, selv de mere sikre, havde ofte en resignerende form, og man savner f. eks. en skarpere skelnen mellem udviklingen indenfor vornedskabets område og vest for Storebælt. Men retfærdigvis må »stordriftens udvikling« tages i den begrænsede mening, han selv holder sig til s. 238, nemlig hovedgårdsarealets udvidelse på bondejordens bekostning, en proces, hvis årsager og følger han søgte at fastslå. Uoverkommelig for enkeltmand ville opgaven have været, hvis han i samme omfang skulle have påvist stordriftens tekniske og økonomiske udvikling gennem 250 år. Efter Hans H. Fussings død 1956 var Gunnar Olsen dog utvivlsomt den, der her kunne have ydet de betydeligste forskningsmæssige bidrag, men en række andre arbejder fyldte hans tid.

Som arkivar på det sjællandske landsarkiv (fra 1947) fik Gunnar Olsen lejlighed til at udarbejde nyttige redegørelser for bl.a. de ældre gejstlige arkiver på Sjælland og Lolland-Falster samt præsteindberetninger om sognekaldenes og kirkernes økonomiske vilkår, ligesom han har udgivet det i 1957 udkomne bind af Kancelliets Brevbøger, og han var medarbejder ved »Håndbog for danske lokalhistorikere«. 1960 udkom den kulturhistorisk interessante lille bog »Træhesten, hundehullet og den spanske kappe«, i 1961 »Kronborg vestre Birk« (Holbo Herred), hvor denne egne historie er alsidigt skildret på grundlag af et rigt kildemateriale. Også en større danmarkshistorisk skildring af perioden 1660–1721 nåede han i det væsentlige at få fuldført, og det skønt han i foråret 1961 gik ind til den i en ombygningsperiode meget krævende opgave som landsarkivar for Sjælland m.m.

Den frodighed og oplagthed, der prægede Gunnar Olsens forskning og forfatterskab, havde sin grund i hans lunerige, stærkt landboprægede sjællandske gemyt. Han var en åben, altid interesseret, hensynsfuld og hjælpsom natur; hans jævne, lidt formløse væsen fik sin indre holdning ennem hans usædvanligt helstøbte, grundredelige karakter. Som historiker udmærkede han sig ved sin utrættelige vide- og virkelyst, der banede vej for en omfattende og solid faglig indsigt, som han fik udmøntet ved sin betydelige fremstillings- evne, mens den strengt metodiske forskning ikke i samme grad var hans styrke. Gunnar Olsens alt for tidligt afbrudte livsgerning formede sig som en lykkelig udfoldelse af evner, der næsten fra første færd fandt opgaver, hvis løsning de helt naturligt kunne samles om.

Fridlev Skrubbeltrang.
(Historisk Tidsskrift, 1962)

Børn:

Niels Jørgen

født den 2. oktober 1946 på
Frederiksberg

Poul Erik

født den 22. december 1952 på
Frederiksberg

Kirsten Elisabeth

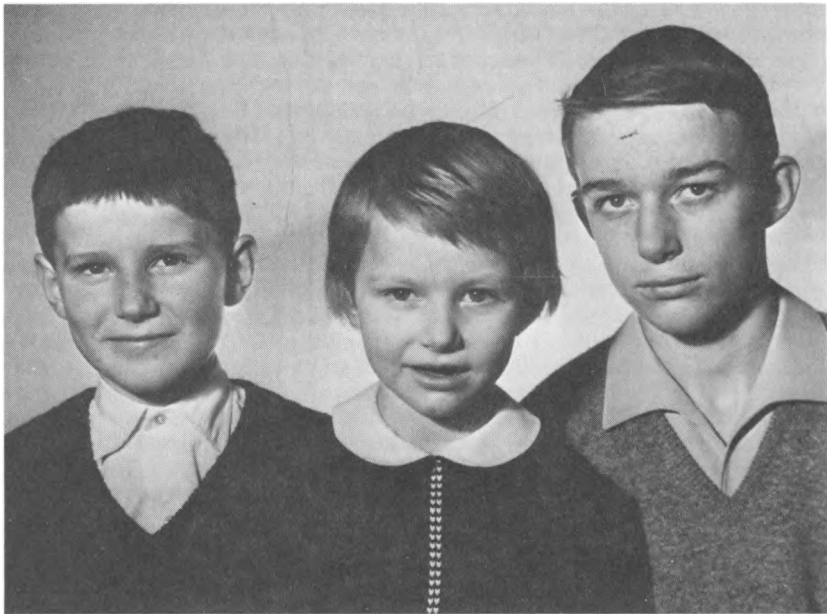
født den 3. februar 1956 på
Frederiksberg

Niels Jørgen Olsen

Født den 2. oktober 1946.

Siden 1966 boet sammen med og den 23. august 1978 gift på Gudme rådhus med Litta Lund, født den 19. november 1946 i

København, datter af maskinmester Niels Lund, født den 29. december 1917 i Nyborg, død den 25. maj 1972 i Middelfart og Gudrun f. Brodersen, født den 29. november 1917 i Nyborg.

*Poul Erik Olsen, Kirsten Elisabeth Olsen og Niels Jørgen Olsen.
Vel omkring 1950.*

Niels Jørgen tilbragt sin barndom i Søborg ved Utterslev Mose og mange ferier m.m. hos bedsteforældrene (på mødrene side) i Åbenrå samt somme ved stranden ved Halk ved Lillebælt.

I week-ender er der ofte taget »hjem« til Tuse, faderens barndomshjem, et husmandssted som fastrene har overtaget ved bedsteforældrenes (på faderens side) død.

Ungdommen er bl.a. brugt til deltagelse i studenterliv og -bevægelse v. Københavns Universitet. Boet på Nørrebro i en kælderlejlighed de første 3-4 år, senere på Vesterbro på Kollegiet Solbakken.

Af to omgange prøvet at bo i kollektiv, først i Jylland, senere på Lolland, hvor jeg arbejdede i Folkeskolen.

Efter disses manglende succes været i Frankrig med kone og barn i foråret 74. Derefter bosættelse på Sydbyn med familie. Her bor vi stadig, med fuld tilfredshed, på et gammelt husmandssted lidt uden for Svendborg. Dette giver en hel del godt, praktisk legemligt arbejde. Samtidig er hele familien beskæftiget med undervisning og administration ved Arbejdernes Oplysnings Forbund, især med tilknytning til Svendborg afdeling. Dette giver en fantastisk bred og alsidig kontakt til bl.a. lokalområdet og et i høj grad »jævnt og

muntret virksomt liv på jord« med samvær med mange forskellige mennesker og aldersgrupper. (Niels Jørgen Olsen, 1979)

Jeg er den midterste af en søskendeflok på tre. Har boet det meste af barndommen i Gladsaxe. Med forældre stærkt optaget af bl.a. nyere opdragelsesideer m.v. gået på »Bernadotteskolen« i Hellerup, Over Akademisk Studenterkursus kom jeg på Søborg Gymnasium, nysproglig studentereksamen, Kbh. Universitet læste sociologi og kultursociologi. -- Resten af forløbet ligner stort set Niels Jørgens. Jeg har taget lærereksamen fra Skårup Seminarium på Fyn. Er nu ansat som skoleleder ved Svendborg Aftenskole under Arbejderne Oplysnings Forbund og kursusleder for Hjemmehjælperuddannelsen på Sydfyn, som også fungerer i AOF's regie (i samarbejde m.bl.a. Kommuneforeningen på Fyn). (Litta Lund, 1979)

Børn:

Sune Lund Olsen
Laura Lund Olsen

født den 5. juni 1972 i København
født den 5. august 1979 i Svendborg

Poul Erik Olsen

Født den 22. december 1952, St. Thomas sogn, Frederiksberg. Gift den 17. juni 1978 i Gladsaxe med Susanne Hagedorn-Olsen, født den 7. juni 1952 på Frederiksberg, datter af døvelærer Ole Hagedorn-Olsen, født den 31. oktober 1927 i Hellerup, gift 3.5.1951 i Stockholm med Gunvor Inger Sofia f. Johanson, født den 17. december 1925 i Stockholm.

Poul Erik Olsen er opvokset i Søborg, blev (nysproglig) student fra Søborg gymnasium i 1970, derefter ved Historisk Institut ved Københavns Universitet og siden 1974 ved Institut for Økonomisk Historie. Ansat ved Rigsarkivet som studentermedhjælp 1971–1974 og i Udenrigsministeriet i 1975. Siden 1977 ansat i Island resources Foundation, St. Thomas. Arbejder med dansk kolonihistorie. Studieophold på St. Thomas 1976. Cand. phil., 1980. Har udgivet »Scandinavian in Africa. Guide to Materials Relating to Ghana in the Danish National Archives« Oslo 1980 sammen med J. Reindorf og J. Simonsen. Og i løbet af kort tid også: Sokkelund Herreds Tingbog 1624–25.

Susanne Hagedorn-Olsen er opvokset i Ballerup, har realeksamen fra Lindeskolen i Ballerup 1968, ophold på Ågård Ungdomshøjskole 1968–69, Rigshospitalets Sygeplejerskeskole 1971–74, ansat RH afd. O 1974–76, derefter Amtssygehuset i Gentofte, hudafd. I dag afdelingssygeplejerske.

Kirsten Elisabeth Olsen

Født den 3. februar 1956 på Frederiksberg.

Kirsten Elisabeth Olsen blev student fra Søborg gymnasium. Siden ophold på Tvind (Den rejsende højskole). Har sammen med andre købt først et (i Roslev) og siden et andet større (190 tønder) landbrug (i Sønder Felding), som drives i fællesskab. I øvrigt landbrugsskoleophold på Kongensgård landbrugsskole. Bor sammen med Frederik Djærnæs.

Børn:

Marie Djærnæs Olsen født den 12. december 1978.

Kjeld Bjerg Kjeldsen

Født den 7. januar 1924 i Åbenrå.

Gift den 9. april 1949 i København med Ninna f. Pedersen, født den 22. september 1923 i København, datter af Arthur Gorm Pedersen, født den 23. august 1893 i København og Olga f. Arnesen Hynne, født den 19. oktober 1893 i Solør, Norge.

Kjeld Bjerg Kjeldsen blev student fra Åbenrå Statsskole i 1943. Civilingeniør (E-stærkstrøm) i 1949. Ansat ved F. L. Smidth & Co A/S fra 1. februar 1949: specialist i elektrofilter og haft en del opgaver i udlandet i den sammenhæng, 1. juli 1964 leder af filterafdelingen, 2. januar 1967 overingeniør, i juni 1970 cheffingeniør og leder af elektrisk afdeling.

Børn:

Randi født den 17. oktober 1949

Unni født den 6. november 1952

Birgit født den 10. november 1956

Randi Mahler f. Kjeldsen

Født den 17. oktober 1949 på Frederiksberg.

Gift den 11. oktober 1973 i Lyngby med automekaniker i NESA Rasmus Mahler, født den 2. marts 1950 i Lyngby, søn af Tage Christiansen, født den 7. december 1916 på Samsø gift den 2. april 1949 i Lyngby med Ane Margrethe f. Mahler, født den 2. april 1918 på Samsø.

Randi Mahler tog uddannelse som teknisk tegner i 1971. Uddannet som sygehjælper i 1978.

Børn:

Rikke født den 18. juni 1974

Gitte født den 11. maj 1978

Unni Rasmussen f. Kjeldsen

Født den 6. november 1952 på Frederiksberg

Gift den 18. oktober 1975 i Lyngby med Jørn Møller Rasmussen, født den 19. juni 1953 i Århus, søn af Andreas Møller Rasmussen, født den 9. maj 1923 i Tamdrup, gift den 9. juni 1951 i Juelsminde med Birthe f. Pedersen, født den 21. februar 1930 i Juelsminde.

Unni Kjeldsen blev student fra Gentofte Statsskole i 1972 og lærer fra Helle-rup Seminarium i 1977. Siden 1977 ansat ved Hørsholm kommune ved Valledskolen.

Jørn Møller Rasmussen tog i 1975 HF-eksamen ved Gentofte Statsskole, og har siden studeret ved Danmarks Ingeniørakademi's Elektroteknik i Lyngby.

Børn:
Luise Rasmussen født den 29. maj 1979.

Birgit Kjeldsen
Født den 10. november 1956 i København.

Birgit Kjeldsen blev student fra Gentofte Statsskole i 1976. Studerer til lærer på Emdrupborg Statsseminarium.

*Naar vi undertiden i Klassen i
Social Økonomi sidder og
maaler Verdenskapitalen og
Menneskers Evner og Fremtid i
kolde Tal, saa er der ligesom en
Stemme, der hvisker inde i mig:
Men alt dette er jo slet ikke det
egentlige. Op over alle disse tør-
re beregnelige Forhold og kolde
Tal rejser Kærligheden sin ly-
sende Fakkell.*

*(Axel Bjerg i brev den 27. no-
vember 1924).*

Axel Jens Bjerg

Født i Bramminge den 27. december 1897. Død på Københavns Amts Sygehus i Glostrup den 24. august 1961. Gift den 3. juli 1927 i New York med Else Marie Margrethe f. Pedersen, datter af snedkermester Peder Christian Martinus Pedersen, født i Fredsø, Lødderup på Mors den 12. december 1862, død i København den 23. maj 1951, gift på Københavns rådhus den 9. december 1887 med Maren Kirstine f. Andersen, født i Fårup, Lødderup på Mors den 31. december 1865, død i København den 27. december 1937.

»Det første, jeg virkelig husker, var, da mor og far og Aksel kom hjem fra kirken efter konfirmationen. Han var i matrostøj dog uden krave og så gravalvorlig ud. Mor dunkede ham i siden for at få ham til at smile til naboerne, men det lykkedes ikke. Det må have været foråret 1912. Han var da allerede meget nærsynet, men der eksisterede ingen øjenlæge på vore kanter,

*Bramminge 1898.
Aksel Jens Bjerg Christensen, 1 år.*

så der var ingen, der tænkte på, hvor elendigt han så. Da han så kom i lære hos byens bogtrykker, kunne han ikke klare sig og fik briller, som vor almindelige praktiserende læge foreskrev. Det hjalp kollossalt, selv om det sikkert ikke var akkurat dem, han skulle have haft. Aksel var meget sky og genert som barn og i den tidlige ungdom, hvilket delvist skyldtes hans dårlige syn. Som bror var han enestående, allermest mod mig. Det kom måske af, at han havde reddet mig fra at drukne i et hestevandstrug, da jeg var ca. 1½ år gammel. Det har jeg fået fortalt, og han blev min barnepige og slæbte mig med overalt. Men for at komme tilbage til, hvad jeg selv husker. Den mand, han kom i lære hos, var en elskelig mand, hvor Aksel havde det godt. Han fik kosten i familien, men han sov hjemme. Efter 2 år tog

*Bramminge antagelig omk. 1915.
Aksel Jens Bjerg Christensen.*

tuberkulosen overhånd hos Marius Hansen, som bogbinderen hed, og han måtte sælge både trykkeriet og bogbinderværkstedet. Den mand, der købte, hed Rasmussen, og han var født sadist. Han troede åbenbart, at læregutten var til for at pines. Han både sparkede og slog, men Aksel sagde ingen ting om det hjemme, før han fik sin hånd ind i en maskine og kom ligbleg og blødende hjem. Han havde fået et skub i ryggen af banditten – det var skyld i ulykken. Den dag var Aksel så svag, at han fortalte, hvad han havde døjet, og da lægen kom, blev han grundigt undersøgt – blandt andet benene blev undersøgt, og det viste sig, at Aksel havde en alvorlig benhindebetændelse. Far sendte bud efter Rasmussen, og det blev en vældig opvask. Fyren kravlede rundt på gulvet med foldede hænder og sagde

*Else Marie Margrethe Pedersen.
Foto 1921.*

ikke andet end: tilgiv mig kære hr. Bjerg. Tilgivelsen fik han ikke, og efter Aksel var blevet rask fortsatte han læretiden i Holsted.

Her var bogtrykkeren en meget indremissionsk mand, som fik Aksel med i KFUM. I flere år var Aksel meget religiøs og læste flittigt i bibelen, hvilket blev til stor glæde for os alle sammen, for hans humoristiske sans svigtede ham ikke. Han understregede Esajas 5-11, hvor der står: Ve den, der står årle op om morgenen. De efterfølgende sætninger blev ikke understreget, og mor sagde, at han læste bibelen, som fanden gjorde det. Han lærte os også, at Guds rige altid blev omtalt, men aldrig Guds fattige. En pige, som tjente sammen med Agnes på børnehjemmet, hed Sine. Hun var en livlig pige og let på tråden, så der var dårlig nogle, som havde noget godt at sige om hende, indtil Aksel mindede os om, at Herren elsker Sine. Ja, ja vi fik et godt indtryk af bibelen. Efter svendeprøven, som han aflagde med glans, søgte han til Esbjerg, hvor han var et par års

tid. Siden blev det København og Gutenberghus. Da jeg var 15 år inviterede han mig derover, og jeg fik mit livs største oplevelse. Tivoli, teater, museer og alt, hvad det var muligt at opleve i en uge. Og så kom Else (Marie Margrethe Bjerg) ind i billedet, og aldrig har jeg været så jaloux på nogen, som jeg var på hende, for hun tog Aksel fra mig. Hidtil havde jeg ejet ham helt og holdent, troede jeg. Esbjergtiden og Københavnertiden fik ham til at studere andre ting en bibelen – han tabte troen og blev socialist. Efter et ophold på den internationale højskole i Helsingør, fik han lyst til at udvandre. Han »skrællede« sig over til Amerika, hvor han besøgte en tilsvarende skole. Han rejste i 1923, og efter et års tid rejste Else over til ham. De giftede sig i 1926, og da de kom tilbage i 1929, var jeg allerede gift og bosat i Oslo. Siden blev det bare til få korte besøg i Danmark, men familiefølelsen beholdt vi«. (Anna Charlotte Børde, 1978)

Else Marie Margrethe Pedersen var veninde til Beb (Emma Elisabeth Nygaard Christensen, se side 253), som var kusine til Axel Bjerg. Axel Bjerg boede i sine tidlige Københavnerår hos Tante Lydia, Bebs mor, hvor også hele familien samledes, når den var i København. Sveasvej 7 var i årene fra 1920 og fremefter også Axels Bjergs hjem, og han fungerede vel som en velopløst og opmuntrende »storebror« for mange i den nærmere og fjernere familie. Han arbejdede som typograf på bl.a. Gutenberghus, og han traf Else Pedersen, Bebs veninde fra ungdomsklubben.

I sommeren 1921 var Else Pedersen med Beb på besøg i Bramminge – i Axel Bjergs barndomshjem – men helt til dette tidspunkt sagde hun og Axel Bjerg »De« til hinanden. Den politisk mere og mere røde og samtidig mere og mere forelskede Axel Bjerg havde det dog ikke så godt med sin forelskelse – i sine breve udtænker han de snedigste legitimationer til at være sammen med Bebs veninde og raser mod de konventioner og småborgernes »anstændigheder«, som forhindre ham deri.

Sidst på året 1922 tager han af sted til et ophold på den nystartede internationale højskole i Helsingør (grundlagt 1921) hos dens stifter og forstander Peter Mannicke.

Straks efter kom følgende beskrivelse til Else Pedersen:

Fra et brev til Else Pedersen fra Axel Bjerg fra Den internationale Højskole i Helsingør den 7. december 1922:

»....efter megen omflakken fandt jeg Skolen. Der var kun et Par Elever tilstede, da jeg traadte ind, en Tysker og en Dan-

sker. Jeg stod et Øjeblik ude i Entreen, uden at turde banke på – ud fra Stuen trængte en forvirret Blanding af Tysk, Engelsk og Dansk blandet med en Skrivemaskines Klapren. Da jeg endelig trådte ind, sad altså de omtalte to i Stuen, – for at gøre sig forståelig for hinanden, talte de Engelsk, men blandede, hvor dette Sprog ikke slog til, Tysk og Dansk sammen med det Engelske, så det blev det mest forvirrede Sammensurium, men de forstod hinanden, og det var Hovedsagen. Om Aftenen talte Professor Lehmann, Lund. Jeg havde den »Ære«, at blive præsenteret for ham, og trykke ham i Næven. Jeg var alene i Biblioteket, da han og Mannicke traadte ind. »Maa jeg præsentere: Typograf Bjerg og Hr. Professor Lehmann«. Jo, jo, jeg følte mig.

Næste morgen var jeg oppe, før Fanden fik Sko paa, d.v.s. Kl. 7, Himlen må vide, naar jeg sidst er kommet op paa denne Tid af Natten! Vi fik Havregrød og Kaffe Kl. 7½. De andre Elever skyndte sig til deres Arbejde (en 7–8 Stykker er der for Øjeblikket, men fra Nytår bliver vi ca. 25, flere kan Skolen ikke rumme). Jeg gik og drev om en Tid til Kl. blev henved 9, saa travede jeg ud i Byen og fik mig meldt til Mandtalslisten, til Sygekassen og til Forbundet – der er altid en syndig Bunke i Vejen, naar man flytter. Da vi havde spist, sagde Mannicke: »Naa, Bjerg, hvad vil De synes om at få lært at grave?«. Det syntes jeg »selvfølgelig« godt om – og jeg var ude i Haven og grave fra Kl. 1–3. Saa vankede der Kaffe, og derpaa fulgte en Time i Engelsk – du kan tro, jeg blev trukket igennem. I Dag har jeg gravet i 5 Timer og haft en time Engelsk. Det er jo ikke Kursus, vi har for Tiden. Af de Elever, der er her, har de fleste været her i længere Tid, men andre er kommet i Løbet af Efteraaret. – Fra Nytaar begynder det egentlige Kursus med tre Timers legemligt Arbejde og 4 Timers Undervisning.

Nu skal du til Slut faa en Smule at vide om, hvordan Skolen ser ud: – Den ligger et Kvarters gang fra Banegaarden. Den bestaar af en Midterbygning med Kvist og 2 Sidefløje, dertil hører et lille Hus, hvor der er indrettet Værelser til nogle af Eleverne, og endelig en stor Staldbygning med en Besætning paa 10 Køer og 4 Heste. Det er Eleverne, der skal passe hele Gårdens Drift, saa du forståaar, vi faar nok at gøre. Om Aftenen samles vi alle i den fælles Opholdsstue, hvor vi snakker, læser og synger. Saa sidder Mannicke for Bordenden, og da er han ikke Forstanderen, men snakker og vrøvler, som den værste af Eleverne.«

Fra foråret 1923 er bevaret mange breve fra Axel Bjerg til Else

Pedersen. Men nogen afgørelse mellem dem var der ikke, da skibet fra Scandinavian-America-line forlod København med Axel Bjerg om bord på vej til et nyt skoleophold i Amerika. Han arbejdede sig over som løs arbejdskraft og køkkenhjælp. Fra afgangen fra Kristiania (Oslo) kom følgende brev den 11.9.1923:

Kære Else! Lige ankommen til Kristiania. Vi afsejler herfra ved middagstid. Bare vi var ovre. Jeg haaber, du kan tyde, hvad jeg skriver. Jeg må nemlig staa op ad en Væg og skrive Brevet. Vil du hilse Frk. Christensen og takke mange gange for Cigaretterne. Naa, jeg skal igen til at arbejde. Hils dine forældre. Kærlig Hilsen Aksel.

Turen over Atlanten blev beskrevet i et senere brev:

Fra et brev til Else Pedersen – dateret den 20.10.1923 – berettes om turen over Atlanten:

».... Beb (Emma Elisabeth Nygaard Christensen) fulgte mig til Skibet Torsdag den 13. September, Kl. 5 om Morgenen, og snart var jeg i fuldt Arbejde med Kartoffelskrælingen. Roos er ansat i Steamen, den Del af Kabysen, hvor Maden koges ved Damp. Foruden ham og mig er der endnu to, der hører til i Kabysen, nemlig en, der hjælper Slagteren, og en, der ligesom jeg, skræller Kartoffler – vi fire løse Arbejdere deler Kahyt. Mor og Beb var nede ved Skibet om Formiddagen – ved at stikke hovedet ud af et af Koøjerne var jeg så heldig at få vekslet et sidste Farvel med dem. I det Øjeblik Skibet afsejlede, lykkedes det mig at komme op paa Dækket, men desværre opnåede jeg ikke at se hverken Mor eller andre, jeg kender. Sejlturen op gennem Sundet var vidunderlig, og vi nød af fuldt Hjerte Middagspausen oppe på Dækket. Det er ikke fordi Kartoffelskrælingen tiltaler mig, men det er en Trøst, at det kun varer 11 Dage. Kristianiafjord er henrivende smuk – desværre er det kun lidt, vi kan se gennem et køje, naar vi samtidig ikke maa forsømme vort Arbejde. Vi kom til Kristiania Fredag Morgen Kl. 10 og afsejlede Kl. 2. Jeg var paa Dækket i Middagspausen, men det regnede, og derfra, hvor Skibet laa, var det umuligt at se noget af Byen. Vi har allerede fundet Navne til hverandre, passende for Lejligheden. Han, der hjælper Slagteren, kalder vi naturligvis Slagter. Roos, der arbejder i Køkkenet, har faaet navnet Dampdrengen, Sigurd, der sammen med mig, arbejder i Skrælleriet, kaldes Kartoffeldrengen, og endelig kaldes jeg,

*På vej over Atlanten, september 1923.
Kartoffelskrællerne, forrest Axel Bjerg.*

uvis af hvad grund, Pjerrot eller Fessor populær Forkortelse af Professor. Slagteren er en værre Gut, en brilliant Kammerat, hjælpsom og tjenstvillig, men raa og usleben. Han har allerede prøvet en Del, hvad han er af Profession, ved jeg ikke. Han har sejlet som Sømand en Tid – og nu sidst en kort Tid drevet om som arbejdsløs i Kbhvn., indtil det lykkedes ham at komme af sted til Amerika. Kartoffeldrengen er kontormand, en lille stilfærdig Fyr. Han har gjort turen over Atlanten en Gang før, som Doktor-Boy ombord på Frederik VIII. Han er yngst af os fire, kun 19 Aar gammel. Roos og Slagter er jævnaldrene, 20 Aar gamle, jeg staar med mine 25 Aar som Alderspræsident. Slagter og Kartoffeldrengen er blevet enige om, da de begge vil til New York, at leje et Værelse sammen. Af den Grund kalder vi nu Slagter for Storebror og Kartoffeldrengen, Lillebror. – Det er ikke fri for, at vi er søsyge. Straks da vi Fredag Aften kom ud i Kristianiafjord begyndte det, jeg kastede op, så det var en Gru. Lillebror klarer sig stolt. Søndag Aften blev Roos søsyg, og endelig maa Storebror overgive sig Mandag, men det stormede også fælt. Nede i Skrælleriet rasler vi hvert Øjeblik ned i Spygatterne, og Spandene rutsjer frem og tilbage og undertiden vælter de, saa Kartofflerne ruller ud over hele Gulvet, og vi har et syndigt Mas med at samle dem op igen. Vi bliver purrede om Morgenens Kl. 5. Arbejdet begynder Kl. 5½. Fra 8–8½ har vi Frokost, fra 12–1 Middag. Kaffepause fra 3–3½, og endelig spiser vi til Aften Kl. 6. Arbejdet varer som Regel fra 5½ Morgen

til 6 Aften. De to første Aftener blev vi ikke færdige før Kl. 9, og en enkelt dag var vi færdige Kl. 3, men ellers er vi som Regel færdige ved 5½–6 Tiden. En af de første Dage fandt Chef-Kokken sig beføjet til at give mig en ordentlig overhaling – muligvis mente han det nødvendigt at sætte sig i Respekt. Naa, jeg tog mig ikke hans daarlige Lune videre nær, og samme Dag et Par Timer senere, var han meget elskværdig mod mig, formodentlig var det hans Maade at stikke en Undskyldning paa. Saalænge Søsnygen stod paa, kneb det med at holde Humøret ved lige. Vanskeligt var det jo at arbejde, naar man hvert Øjeblik skulle brække sig; især var det svært at transportere Kartoffelsækkene ned i Skrælleriet – ikke fordi en Sæk Kartoffler vejer saa meget – 125 Pund vejer den – men fordi Skibet, i de dage Stormen stod paa, slingrede og huggede, saa det kunne knibe med at faa Fodfæste, selv om man intet bar. Kartofflerne befandt sig helt henne agter, og Skrælleriet var Midtskibs. Vi havde først en lang gang at passere, saa op ad en Trappe og endelig hen over Agterdækket til Kartoffelrummet, især Trappen var slem at passere. Naar man kom med en sæk på Nakken, og Trappen pludselig hævede sig næsten vandret, gjaldt det om at komme ned, for i næste Øjeblik sænkede Trappen sig til næsten lodret Stilling, hvilket havde til Følge, at man kom hurtigere ned ad Trappen end ønskeligt var, hvis man satte Pris på hele Lemmer. Det var i de Dage, at Stormen stod paa, at Vendingen »Tag nu og simulér lidt aandsfrisk« blev brugt, og vi havde ogsaa nødige at simulere aandsfriske. Store Bror er en Svend til at kapre særlige Delikatesser. Han er blevet Venner med Konditoren, og 3 Aftener i Træk har han kunnet forsyne os med Lagkage og den Slags Lækkerier. Vi er 9 løse Arbejdere om Bord – men de 5 staar som 3. Klasses opvartere under Hovmester. Disse 5 hjælper undertiden nede i Proviantrummet med at flytte Kasser, og det maa siges til deres Undskyldning, at der er meget, der kan friste en ubefæstet Sjæl, der er baade Svedsker, Rosiner, Appelsiner, Citroner – apropos Citroner, der er intet, der er bedre mod Søsnyge end Citroner. Naa, men altsaa, disse 5 Gutter lader sig forlede af deres daarlige Lyster til at stjæle 5 Appelsiner og skjule dem paa et sikkert sted til om Aftenen. Heldigvis opdagede Store Bror deres Misgerning, og dybt rystet fortalte han mig, hvad vore 5-læstefulde Brødre havde gjort. Som naturligt gjorde Meddelelsen et dybt indtryk på mig; men Tiden var til Handling ikke til ørkeløs Sorg. Vi tilegnede os Appelsinerne for at formindske vore Brødres Misgerning – og vi fire fik saaledes uventet Lejlighed til en festlig Aften. Forresten havde vi samme Aften Besøg af 2 af de andre Gutter, vi snakkede og røg Ciga-

retter og havde det meget fornøjeligt. Det undrede mig, at de kikkede saa inkvisitorisk rundt i Kahytten, men da de ikke sagde noget, var der jo heller ikke grund til for os at sige nogen ting. Tirsdag den 18. mødte vi »Hellig Olav« for Hjemadgaaende, og det gik pludselig op for mig, hvor langt jeg egentlig var hjemmefra. Lykkelig Skude om en Uge er den i København. Det er en Fryd at sejle nu. Arbejdet er lige svært, men Søsygen er ovre, og saa gaar det hele som en leg. Passagererne er begyndt at vise sig på Dækket, der er i et hele ved at komme mere Liv over Tilværelsen. Det er tydeligt at mærke, at vi nærmer os New York. – Mandag Aften den 24. September kunde vi se New York, en vældig lang Linie af Lys, der kastede et stærkt Skær mod Himlen. Kl. 8 samme Aften blev vi indhentet af Verdens største Damper »Leviathan«. Det var et af de smukkeste Billeder, jeg har set. Mod Vest havde vi Lysene fra New York, og i Øst stod Fuldmaanen og kastede sine Straaler ned over Atlanterhavet, der bevægede sig i lange Dønninger. Hvor er her stille. Den Stemning, der en saadan Aften kan gribe et Menneske, overgaar alt; man føler sig saa lille og hjælpeløs midt i det store stille. – Og så midt i Stilheden dukker pludselig Lys op agterude, hastig voksende, og snart sejler vi Side om Side med et Lysvæld, der faar vor egen Skude til at synes helt fattig og ringe. Kun en kort Tid følges vi. Snart sækker vi agterud, og et Øjeblik efter forsvinder Lysene forude. Kl. 9 kom Lodsbaadene pilende og endelig Kl. 10½ lagde vi til ved Karantæne-stationen. Ikke langt fra os laa »Leviathan« stor og straalende og i Nærheden af den »Svenska Amerika Liniens« Damper »Drottningholm«. Rundt omkring os sejlede store og smaa Fartøjer, mange med Musik ombord. Næste Morgen kl. 6 kom Karantænelægen, og endelig Kl. 8 fik vi Lov at gaa i Dok. Sejlturen fra Karantænen op gennem Havnen er imponerende, hvor bliver København lille og ubetydelig i Sammenligning med denne Havn, der er Verdens største. – På den ene Side – New Jersey Siden – ligger en lang Række Dokker, hvor Alverdens Skuder mødes. Bagved Dokkerne breder Hobrokens Husmasser sig. Paa den anden side har vi først Broklyn, senere Manhattan, hvor alle Skyskraberne ligger. Og nu passerer vi »The statue of Liberty« – Frihedsgudinden – Stor og skøn staar hun som en første Hilsen fra Eventyrlandet til den fattige Emigrant. Kl. 9½ gik vi i Dok, og kort efter fik alle løse Arbejdere Ordre til at klæde sig om og møde hos Hovmester for at få deres Papirer. Kl. var 10, da vi endelig satte Foden paa Amerikas Jord...

Axel Bjerg tog straks til Brookwood College sammen med

Roos, som er den kammerat, han har planlagt opholdet sammen med. Til Else Pedersen kom følgende beskrivelse:

Brev fra Brookwood College den 30. september 1923:

... Højt oppe mellem Bjergene, en halv dansk Mil fra Katonah ligger Skolen, omgivet af Skov på alle sider og med en henrivende Udsigt ud over Bjerge og Dale. Jorden er udyrket. Det kan ikke betale sig at rydde Skoven for at bruge Jorden til Dyrkning, mægtige Klipper rager frem alle vegne, og Jorden er saa stenet, at den arme Bonde, som ville prøve at dyrke Jorden ville slide sig selv op, inden han fik noget udbytte. – Da Roos og jeg Onsdag 26. naaede Skolen, blev vi hilst paa en saadan Maade, at vi straks følte os hjemme. Forstanderen bebrejdede os, at vi ikke havde telefoneret fra Katonah, saa de kunne have sendt en Bil efter os. Vi blev straks ført ind og fik Frokost, dernæst blev vi vist om paa hele Skolen og præsenteret for de forskellige Lærere, samt de Par Elever, der har været her fra forrige Aar ... Maden vi faar er vidt forskellig fra, hvad vi er vant til. Vi faar kun 3 Maaltider om Dagen. Frokost Kl. 7. Vi begynder med Frugt, f.Eks. en halv Appelsin, som spises ved Hjælp af en Theske, dernæst Havregrød, Biscuits og Mælk rodet sammen i en Tallerken og endelig Kaffe. – Vi spiser til Middag Kl. 12 og begynder som Regel med Bouillon, saa Kød, Grøntsager og Kartoffler og Brød og sluttelig Frugt. Vi spiser til Aften Kl. 7. Kød, Grøntsager, Brød, Kaffe, Frugt. Vi spiser en Mængde Grøntsager og Frugt, derimod faar vi kun ganske lidt Kød. I Begyndelsen var det mig umuligt at blive mæt, men nu gaar det. ... Du kan ikke tænke dig, hvor alle er elskværdige mod os; paa denne Maade er det ingen sag at være udenlands, men alligevel, naar jeg undertiden tænker, hvor langt der er hjem, og hvor længe det vil vare, før jeg igen skal se alle dem, jeg holder af, saa føler jeg mig lidt underlig til Mode. – Jeg har et Par Gange været i Katonah, og det slaar aldrig Fejl, naar jeg kommer lidt hen ad Vejen, bliver jeg standset af en Bil, og Chafføren spørger: »Skal du til Katonah«. »Ja«, svare jeg. »Well, sid op«, siger han. – Det er almindeligt brugt, at Biler standser for at tage fodgængere op. En af Studenterne fra sidste Aar fortalte, at han paa denne Maade havde rejst fra Brookwood til Philadelphia. Og skal man til New York fortalte han, gør man dumt i at betale en dyr Jernbanebillet, naar man gratis og hurtigere kan komme dertil. Den Maade at rejse paa, er så almindelig brugt, at man har et bestemt Ord for det. I Dag har jeg med en af Skolen Lærere været paa en lang Biltur i Omeg-

nen. Op og ned gik Vejen, bugtende og snoende sig mellem Klipper og Højder, snart med Skov lukket på alle Sider og snart med mægtige Udsigter over Bjerge og Dale og vidunderligt skønne Søer og Vandfald. I dette Landskab er D. Griffith (Det er ham, der har optaget Filmen »En Nations Fødsel«, hvis du husker den) ved at optage en mægtig Film, hvori en stor Styrke af den amerikanske Arme medvirker. Filmen handler om Amerikas Kamp med England. Jeg saa en af Scenerne, hvor nogle Indianere var ved at pine hvide Mænd, – der saa ikke godt ud. Jeg stod ikke ti Skridt fra Griffith, han stod med en mægtig Raaber i Haanden og dirigerede det hele. – Hvad ville du synes om at gaa klædt i Mandsdragt eller noget i den Retning – over Halvdelen af Damerne her paa Skolen gør det. Jeg synes nu absolut ikke, at Dragten er klædelig, men maaske kan man vænne sig til Synet. De er klædt i vide Knæbenklæder og Sweater, enkelte har ogsaa et kulørt Skærf om Livet. Praktisk er Dragten sikkert nok, og det er vel derfor den bruges. I Lørdags havde vi Bal fra 8–11, det var meget morsomt. Musikken levede en stor Grammofon. Festen sluttede med Kaffe. Paa et lille Bord i den ene Ende af Salen blev Kaffen anrettet. Der gik man saa hen tog en Kop i den ene Haand og et Stykke Kage i den anden og gik saa rundt i Salen og snakkede snart med den ene snart med den anden. Der er noget friskt og umiddelbart over Amerikanere, der bevirker, at man straks synes om dem. Vi er alle paa Fornavn, og alle Kammerater i endnu højere grad end paa den internationale Højskole. Alt er stort og komfortabelt indrettet, man skulle forsværge, at det er en Arbejderskole f. Eks. det nye Hus, Damerne skal bebo, det er bygget af Sten i to Etager. Først kommer man ind i en stor Dagligstue, derfra fører en lang Gang gennem hele Huset med Døre til de forskellige Værelser. Første Sal er indrettet paa samme Maade, men der findes desuden en halv Snes Badeværelser udført i Marmor. I Huset er Centralvarme, alle Værelser er opvarmede, og tillige er der varmt og koldt Vand ... Den 11. Oktober begynder Skolen, og saa begynder Arbejdet for Alvor. Saa skal der slides i de næste 8 Maaneder, – til Juni er jeg færdig. Og saa skal der tjenes Penge, saa jeg kan komme hjem igen, inden I helt har glemt mig. ...

I det næste brev beskrives en smule om arbejdet på skolen. Undervisningsmetoderne er også i dag velkendte, undervisningsindholdet ligner også det, som i dag kaldes avanceret, progressivt, eksemplarisk – eventuelt marxistisk:

Brev fra Brookwood College den 20. oktober 1923

... Saa er Skolearbejdet begyndt. Her har du hele timeplanen:

Klokken	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
8 ¹⁵ -9 ⁴⁵	Psykologi	Social. Økonomi	Engelsk	Social. Økonomi		Engelsk
2-3 ³⁰			Civilisa- tions Historie		Civilisa- tions Historie	

Du ser, vi har kun tre fag, og det hele ser meget nemt ud, men det er Pokkers svært, især for mig, der mangler en Del, før jeg kan sige, jeg er perfekt i Engelsk, men det gaar jo da. Nu vil jeg fortælle lidt om, hvordan Undervisningen gaar for sig. I hver Time bliver der uddelt maskinskrevne Akter indeholdende f.Eks. 15 Spørgsmål samt en nøjere udformning af disse, tillige er der Henviisning til forskellige Forfattere, hvor vi kan faa Spørgsmålene belyst. Nu gælder det for os om, inden næste Time begynder, at tage Stilling til Spørgsmålene, saa vi i skrevne Essays kan belyse Emnet udfra vort Standpunkt. Tillige bliver vi udpegede til at holde Taler over forskellige Emner. Du ser altsaa, at Undervisningen i høj Grad er personlig udviklende. Vi faar lært at tænke selv, at fremsætte vor Mening i saa klar Form som mulig. Jeg har allerede holdt to Taler – du kan tro, jeg havde Lampefeber – men efter, hvad de andre sagde, tror jeg, at jeg slap godt fra det.

Hver Lørdag Aften har vi Fest paa Brookwood, da synger vi og danser og underholder på forskellig Vis. Vi er 36 Elever, saa vi er jo nok til at sætte Kulør paa saadan en Aften. Vi maa alle bidrage til at skabe Feststemning, ingen er passive. F.Eks. en Repræsentant for hver Nation maa den Aften foredrage et eller andet, som oftest en Sang. Og her er mange Folkeslag samlede, især Jøder, derefter følger Russere, Spaniere, Franskmænd, Italienerne, Irer, Englændere, Svenske og en enkelt Armenier og os to danske, der er de eneste frisk importerede Udlændinge. For de andres Vedkommende har Deres Slægt undertiden i flere Led boet i Amerika, men deres Modersmaal er indre de stadig.

Til Else Pedersen kom også følgende beskrivelse af New York i begyndelsen af 1924:

Brev den 25. februar 1924

»... Jeg har været en Tur i New York. Vi havde tre Dages Ferie. Jeg var inviteret til at besøge en af mine Studenter-Kammerater. Det var en vidunderlig Tur, og jeg lærte en Bunke Mennesker at kende; allesammen Jøder og allesammen enten Anarkister eller Kommunistere.

Vi kom til New York den 1. Feriedag Kl. 12 Middag. Efter vi havde spist Lunch, var vi inde at se New York Folkebibliotek – det er en kolossal Bygning, hvor der findes Bøger fra alle Lande og på alle Sprog. Udlaan af Bøger er gratis. Store hyggelige Læsesale, en stor og udsøgt Samling af Malerier, Raderinger og Fotografier. Alene for dette Biblioteks Skyld kunde jeg lide at bo i New York. Derefter var vi en Tur gennem Fattigkvarterer af Byen; her var ikke hyggeligt, snavset og mørkt alle Vegne; en larmende Tummel af Mennesker bevæger sig her. Paa hver side af Gaden holder en lang Række af Vogne (ligesom vore Bananvogne i København) alt er til Salg fra disse Vogne: Madvarer, Grøntsager, Kød osv. gamle Klæder saa vel som nye, Isenkram, Smykker, Fodtøj, Bøger, Vaaben, Frugt, Konfekt osv. osv. i en broget uendelighed. Den ting kan ikke tænkes, som ikke kan købes her, om det saa er imiterede Antikviteter. Men opløftende er det ikke, naar man en saadan bidende kold Vinterdag ser f.Eks. en lille 12–13 Aars Fyr i tynde Klæder staa paa et Gadehjørne og prøve at sælge Snørebaand, som han holder med et Par Hænder blaasorte af Kulde. Nej, da foretrækker jeg 5. Avenue, som heldigvis ikke ligger langt herfra. Her glider en Uendelighed af elegante elektrisk opvarmede biler; alt er lyst og smukt; Amerikas rigeste mænd har deres Villaer eller rettere Paladser her. Fattigdom har ikke Lod og Del i denne Gade, naar undertiden en Proletar passerer Gaden, kan man se, hvorledes Kvinder betragter Individet gennem deres Stanglognetter med en Blanding af Nysgerrighed og Afsky; i næste Øjeblik, tør jeg vædde, de diskuterer med deres Ledsagere, om nu ogsaa en saadan Skabning kan regnes for hørende til Menneskeslægten. Om Natten kan man se Fattigdommens skønne Ledsagerske, de sminkede Kvinder, sælge sig selv for en Nat til den højstbydende. Du, Else, det er denne rædselfulde Forskel mellem Rigdom og Fattigdom; Rigdommen, der har Raad til at dyrke, hvad der er smukt og stort, og Fattigdommen, der ikke en Gang har raad til at vise Skammen bort; der er denne Forskel, der gør, at jeg er Socialist. Saa sandt der er en Gud, saa skabte han ikke denne Forskel i Verden, og en Gang vil Forskellen blive udslettet. Om Aftenen var vi i Teater, hvor vi saa et interessant Nutids-Drama.

Næste Dag var vi om Formiddagen rundt at se enkelte af de Bygninger som tilhører Arbejderne. Derefter tog vi en Køretur gennem New York paa Toppen af en af de store Omnibusser, det var en dejlig tur, men bidende koldt var det. Vi havde svirpende Nordenvind lige i Ansigtet. Derefter – og det var Dagens store Oplevelse – var vi i Century Theatre, et af de store Teatre i New York, hvor vi saa »Miraklet«, iscenesat af Max Reinhardt (kan du huske, vi saa hans Iscenesættelse af »Orpheus i Underverdenen«. Den og saa »Hamlet« er de to Teaterbegebenheder jeg bedst huske fra Kbh.). Nu skal du høre; hele Teatret var ombygget af Hensyn til denne Opførelse. Der var ikke noget Tæppe. Publikum var opfordret til Stilhed (ikke at klappe). Iscenesættelsen har kostet ca. 1. Mill. Dollars. Hele Teatrets Indre var ombygget I Form af en uhyre Katedral. I Koret og Pladsen foran denne optrådte Skuespillerne. Rundt om i Teatret var anbragt Sangkor og Orkestre. Et mægtigt Orgel leverede en stor Part af Musikken. Selve Stykket var en Pantomime, og selve Handlingen var i Korthed følgende: Til et Nonnekloster ved Rhinen hører en stor Kirke, hvori der findes en undergående Madonnapigur, som har kureret en Mængde Syge. En ung Nonne passer denne Figur. En Adelsmand bliver forelsket i Nonnen og bortfører hende. Madonna, der vil vogte den unge Nonnes Ære, træder ned fra Piedestalen og paatager sig den unge Nonnes Skikkelse. Ingen kan begribe, hvor Madonnapiguren er blevet af, og der er stor Sorg over, at den er forsvunden, men Madonna i den unge Nonnes Skikkelse er Genstand for Tilbedelse. Den unge Nonne lever ude i Verden i 7 Aar. Hendes Skønhed gør indtryk paa alle, og mange kappes om hendes gunst. Hun stiger fra Værdighed til Værdighed, indtil hun ender som Kejserinde, men først er en mængde blevet dræbt for hendes Skyld. Under en Revolution bliver Kejseren dræbt. Hun selv undgaar Døden, men synker nu ned i dybeste Fattigdom og vender til sidst tilbage til Klosteret, hvor hun faar Madonnas Tilgivelse. – I Stykket optræder Engle og Djævl, Revolutionens Genius, Døden og en mængde andre symbolske Figurer. Musikken og Sangene bestod af gamle latinske Hymner og Kirkemusik fra Middelalderen. Flere Hundrede Skuespillere deltog i Stykkets Opførelse. Det hele efterlod et uforglemmeligt indtryk af Skønhed.

Om Aftenen var vi i Carnegie Hall til Koncert. Koncerten sluttede Kl. 11. Fra 11 til 3 om Morgenens var jeg til Kommunistfest. Det var vældigt fornøjeligt, især fordi jeg ikke forstod et Muk, alle Talerne var nemlig holdt paa Jødisk. Den tredje Dag besøgte jeg et Par af mine bekendte. Traskede lidt rundt

hist og her og tilsidst i Biograf. Det er lang Tid siden, jeg har været så dødtræt, som da jeg var færdig med mit Besøg i New York. Men en vidunderlig Tur var det. ...«

Og endnu et brev om situationen på Brookwood College:

Brev fra Brookwood College til Else Pedersen den 25. maj 1924:

»... For en Uges Tid siden havde vi her på Skolen Besøg af en Journalist fra et af de store Blade i New York City. Han kom herud og lod til at være meget interesseret. Vi diskuterede den Dag i Engelskklassen den nye Emigrationslov, og der faldt undertiden ret haarde Udtalelser mod den amerikanske Regering. Dagen efter fandt vi i Bladet, Journalisten repræsenterede, en tospaltet Artikel om Brookwood, og det kan nok være, at vi fik. Han begyndte med at give en sentimental Naturbeskrivelse af Egnen; dernæst begyndte han at skrive om Brookwood, som han kaldte en smuk gammel Kolonial-Bygning. Han fortalte videre, hvordan han havde ventet at se en gammel Rokokodame træde ud fra Bygningen fulgt af hendes sirlige Kavalier, men ak, hvad saa han i Stedet, en Flok unge Piger med Pagehaar, klædt i Kakiskjorter og Knæbenklæder fulgt af unge Mænd i Korduroy-Benklæder, og hvad talte de om? ikke om Naturens Skønhed, men om Ødelæggelse af det bestaaende: Moral, Religion og Samfundsordningen. Han gav Bladets Læsere den Opfattelse, at Skolen var en Udklækningsanstalt for Bombekastere, og at vi forberedte os på at sprænge Regeringen i Washington i Luften...

Den form for presse synes at have overlevet i bedste stil til 1980. Axel Bjerg besluttede sig til endnu et ophold på Brookwood College. Han fik arbejde for sommeren 1924 og vendte til november tilbage til Brookwood.

Brev fra Brookwood College den 3. november 1924

... Tiden er endnu mere end sidste Aar optaget af Studier. Nu skal du høre, hvordan mit Skema ser ud:

Klokken	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
8 ¹⁵ -9 ⁴⁵		English	Government	English		English
2-3 ³⁰	Labor	Labor	Labor	Labor	Labor	

Labor betyder Fagforeningsbevægelse og Historie. Som du ser er det specielt Fagforeningsbevægelsen, vi studerer. Det er det vigtigste fag i Aar. Jeg er udnævnt til at fordele det legemlige Arbejde mellem Eleverne og være ansvarlig for, at det bliver udført. Det er en meget rar Stilling, fordi den giver mig en Smule Begreb om at organisere; men det medfører samtidig, at alle Eleverne betragter mig som deres personlige Fjende, da der nemlig ingen af dem, der lider at arbejde.

Hjemme i Danmark så situationen i øvrigt sådan ud, beskrevet i et brev fra Anna Bjerg til Axel Bjerg:

Damgade 1, Haderslev, den 11. Mai (1925)

Kære Aksel. Du venter vist paa Brev fra os. Jeg ved ikke hvordan det gaar, Tiden løber fra mig. Tak for dit Brev. Jeg haaber da at Du endnu er paa Skolen, det er da kedeligt med alt det Vrøvl, det er da ikke let at være Forstander, naar der er saa mange urolige Hoveder, her hjemme er der ogsaa uro, forleden var der Attentat paa Stauning og Borgbjerg, men der skete ingen Ulykke. Du ved at her er Lock-out, det har Else vel skrevet, hun er jo selv med i det. Agnes har været i Holbæk ca. 3 Uger, for at hvile, og der var Else saa til Getes Fødselsdag, nu venter vi Else herved om en 14 Dage. Vi glæder os til at have hende, nu da hun hører os til. hvor er det dog rart for Dig, at Du har Skærbæks at komme hos og det er da ogsaa rart for dem at have Dig. Du kan tro jeg tænker paa Dig hver Dag, og om jeg mon skal se Dig mere. Jeg kan ikke forstaa Kristian. Du har vel ingen Svar faaet fra ham? Jeg skal hilse fra Aarø Sundvej. Valdemar ligger i Sengen, han har ligget i fire Uger af Iscias, det er meget slemt. Mille og Thor og deres to deilige Børn var her i Gaar, vi har jo noget vi kalder billige Søndagstog, som koster kun det halve, saa nu kan Folk da rejse. Jeg har ikke været i Aabenraa i et halvt Aar, min Læge har forbudt mig at rejse foreløbig, men jeg har det ogsaa godt, hvor jeg er. Aage tænker at søge ind til Militæret igen som Korporalselev, han kunde være blevet der da han var der, men da bildte han sig ind at han ingen Lyst havde til det. Jeg tror nok at det var Kammeraterne der snakkede før ham og drillede ham med hans Militarisme. Jeg ville ønske for ham, at han kunne komme ind. Jeg havde Brev fra (fhv) Fru Marius Hansen hun skrev at Kai sejler i Kystfart mellem New York og Kuba. det var jo ikke umuligt at Du kunde træffe ham. Tage blev konfirmeret Palmesøndag. Kai sendte ham 50 kr. og 100 kr. til sin Mor, synes Du ikke han er

*På vej til USA – afsked i København, juni 1925.
Else Marie Margrethe Pedersen mellem sine forældre.*

en Knop. Sven derimod gaar hjemme han er kronisk Arbejds-
løs. Ebba vil være Lærerinde, saa Fru Hansen faar dem jo nok i
Stillinger, hun er flyttet op paa Solbakken igen, nu er hun jo
Enke igen. hører Skærbæks fra Bramminge? Nu ved jeg ikke
mere. Jeg skal hilse mange gange fra Mille og Thor og fra Aage,
men de kærligste hisener faar Du fra Mor.

her er en hilsen fra Danmarks Bøgeskov.

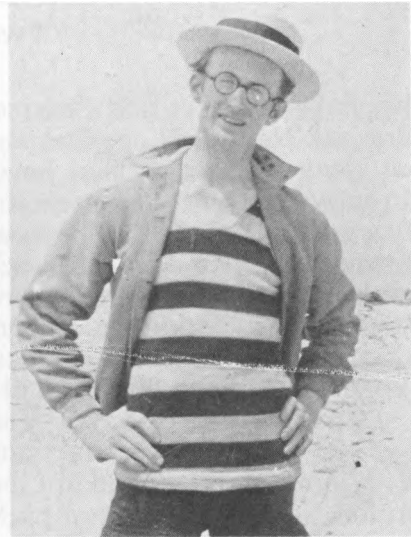
Som det fremgår, var det efter meget skriveri frem og tilbage

*New York, julen 1925.
Else Pedersen og Axel Bjerg.*

*New York, juli 1926.
Axel Jens Bjerg og
Else Marie Margrethe Bjerg.
Bryllupsfoto i nyt tøj.*

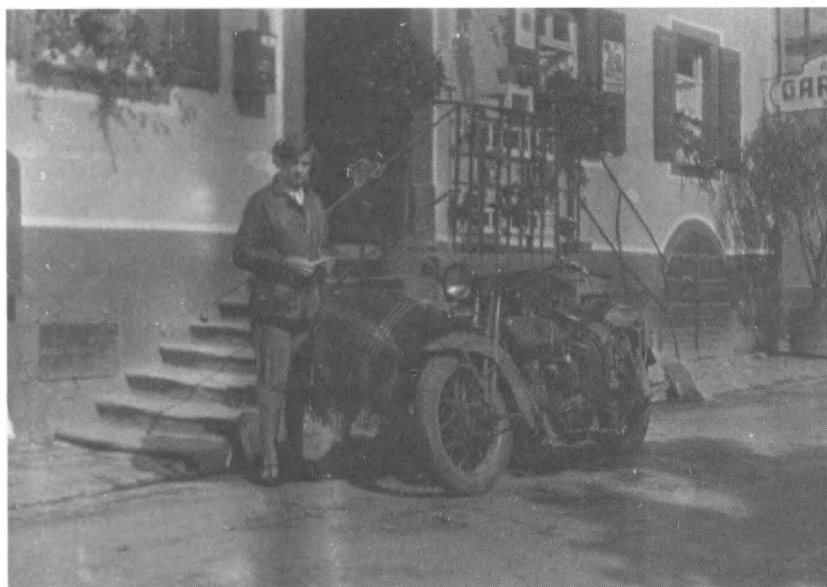
*USA, ca. 1927.
Axel Bjerg på badetur.*

*USA maj 1929.
Else Bjerg og Axel Bjerg.*

blevet besluttet, at Else Pedersen hørte til familien. Hun skulle drage til New York og giftes med Axel Bjerg. Men først skulle de tjene lidt penge, hun havde fået plads som stuepige på Brookwood College som en start, han ville søge arbejde som typograf. Den 3. juli 1925 ankom hun med S. S. »United States« fra Scandinavian-America Line til New York, hvor hun blev modtaget af Axel Bjerg. De havde skiftende pladser forskellige steder i New York – undertiden langt fra hinanden, så de igen måtte skrive sammen – men den 3. juli 1926 blev de gift i New York og tog på bryllupsrejse til Niagara Falls.

Dernæst boede de i New York på forskellige adresser indtil »at last – the day is here, sunny and warm – the day for our departure from the Land of Liberty« den 1. juni 1929 – hvor de forlod New York om bord på Minnekahda fra Atlantic Transport (kaptajn John Jensen) med en Harley Davidson Motorcykel, som en del af rejsegodset. Efter en tur over London, Arras, Paris, Bryssel, Köln, Rhinen, Worms, Heidelberg, Berlin, Warnemünde, Gedser nåede de den 11. juli 1929 til København, hvor Elses familie stod – bogstaveligt – på gaden, spejdende, ventende. Eventyret var slut.

*Hjem til Danmark 1929.
Else Bjerg og cyklen Harley Davidson.*

Resten af deres liv boede Else og Axel Bjerg i eller i nærheden af København. Det første barn blev anlagt i sommeren 1929, på en eller anden måde var det besluttet, at de skulle blive i Danmark. Tiden var ikke gunstig – megen arbejdsløshed, de første mange år med lave indtægter. For 1934 så selvangivelsen sådan ud:

Indtægt for året 1934

hos P. Hansen		396.00 kr.
Understøttelse		84.00 kr.
Stenbeck		3850.50 kr.
<hr/>		
Indtægt i 1934		4330.50 kr.

Fradragsberettiget:

sygekasse	58.20 kr.	
Fagforening	246.60 kr.	304.80 kr.
<hr/>		
Skattepligtig indkomst		4025.70 kr.

På det tidspunkt var det andet barn knapt 1 år gammelt.

Axel Bjerg ville have været (politisk) journalist, og han forsøgte flere gange lidt ubeslutsomt at bryde igennem de bånd, som økonomisk bandt ham til rollen som hårdt arbejdende lønarbejder. Men de familiemæssige forpligtelser syntes altid at være afgørende. Måske også en binding til de velkendte normer om at kunne klare sig selv og sine forpligtelser, at skabe rimelige rammer for familiens vækst. Efterhånden blev drømmene om ikke færre, så dog mere konkrete bundet til dagen og vejen, fagforeningsarbejdet, arbejderbevægelsen (Socialdemokratiet) og familien. Nærmest som en sammenhængende helhed. Else Bjerg og han deltog i 30-erne og 40-erne i de tiders »græsrodsbevægelser«: gennem Socialdemokratiet, gennem nudismen, gennem pacifisme, gennem arbejde inden for arbejderbevægelse i Skandinavien.

Krigen 1940–1945 betød et brud med den traditionelle pacifisme – allerede før krigen var anti-fascisme et hovedtema for diskussioner på Hulgårdsvej 104, hvor familiens »københavnere«

København, maj 1945.

Bagerste række nr. 2 fra højre: Axel Jens Bjerg. En gruppe fra Aller-Press, Vigerslev alle, del af 3. Bat. 1. og 2. Komp., der havde bevogtningsopgaver bl.a. ved Christiansborg i København.

+ børn af Axel Bjergs søskende, som studerede i hovedstaden, samledes. Hvad der blev til overs af energi efter en 48 timers arbejdsuge for tiest både Else (porcelænsmalerinde) og Axel Bjerg (typograf), blev investeret heri, hvor de materielle rammer var 2½ værelser på 2. sal i Arbejdernes Andelsboligforening i den yderste del af Københavns nord-vest kvarter grænsende op til bondeland: Bellahøjmarken med Bellahøjgård og Tomsgårdens marker.

I 1935 var en lille sommerhusgrund blevet købt ved Ordrup strand i Sejrøbugten. I 1938 var et lille træhus blevet bygget: »The Shanty«. Dette blev tilholdsstedet i lange sommerferier, hvor Axel Bjerg cyklede de 100 km til stranden hver lørdag efter arbejdsophør og retur igen søndag aften. Sammen med familien Ejrnæs (se side 253) og familien til Else Bjergs bror Otto Pedersen – altså med kusiner, halvkusiner og halvfætre – dannedes en familieenklave i husene på Ordrup strand, som dannede rammen om børnenes opvækst. Krigen styrkede denne ramme, som siden blev delvist opløst.

Axel Bjerg arbejdede de sidste mange år som typograf i Carl Allers Etablissement i Valby og beskrev i en erindring en episode fra 1943:

Oplevelser den aften og nat den 23. januar 1945, da »Familiejournalen« blev sprængt i luften:

– I sætteriet mødtes vi som sædvanligt kl. 16 for at gøre Radiobladet færdig til trykning næste dag. I maskinsætteriet var vi to mand og i haandsætteriet ligeledes to mand. Udenfor var det bitterligt koldt, men lunt inden døre, hvor vi sad og hamrede i tangenterne, fortæller en af maskinsætterne, der overværede den dramatiske aften.

– Vi var paa det nærmeste færdige med vort daglige arbejde, og klokken nærmede sig halvti. Jeg havde netop rejst mig fra maskinen for at stille et skibfuld sats over paa bordet, da døren pludselig blev aabnet, og to fordægtige fyre med masker for øjnene traadte ind.

– Kom frem paa gulvet! – kommanderede den ene, mens han viftede med sin pistol. – Du kan rende og hoppe, erklærede jeg, sikker paa, at det var et par af trykkerne, der ville lave løjer med os. – Det er alvor dette her, sagde den maskerede igen. – Kan I saa rubbe jer!

Nu blev vi lidt betænkelige, selv om vi stadig var skeptiske. Vi traadte ud paa gulvet og kiggede nøjere paa dem.

De maskerede sagde ikke mere, stod blot og viftede med pistolerne paa en ubehagelig skødesløs maade. De dirigerede os ud ad døren, hvor vi traf haandsætterne, og sammen med dem blev vi ført over paa trappegangen i hovedbygningen.

Her var allerede samlet hovedparten af dem, der arbejdede den aften, og flere kom til.

Nogle stykker blev udtaget til at være sprængstoffer ind, resten blev bevogtet af en tyk fyr med maskinpistol. Og her stod vi, til klokken blev halvtolv.

Da var arbejdet udført. Ledningerne snoede sig paa kryds og tværs, fra ladning til ladning, og ventede kun paa gnisten, der skulle sætte det hele i gang.

Saa blev vi sluppet løs med den venlige ordre: – Kan I saa skrubbe af, og det lidt hurtigt, og for jeres egen skyld gør I klogt i ikke at omtale det, hvis I har genkendt os.

Jeg var blandt dem, der sidst kom ud ad porten og saa de øvrige allerede et godt stykke oppe ad Lyshøjgaardsvej. Jeg slog følge med to andre, hvem det var, kan jeg ikke huske nu. Vi blev enige om at advare beboerne i bygningen lige overfor.

Vi fik ogsaa vækket en række opgange, da jeg mødte en vagtmand, der fortalte, at hans kammerat netop var drejet om ad Kjeldsgaardsvej. Jeg løb hen for at faa ham væk fra etablisementets farlige naboskab og kom til hjørnet af Lyshøjgaardsvej og Kjeldsgaardsvej, – da skete eksplosionen.

Tre mægtige springvand af ild løftede sig over den før saa mørke virksomhed. Drønene hørte jeg ikke, men lufttrykket var lige ved at rive mig omkuld. Og saa begyndte det at regne med jernstykker og glasstumper. Jeg var sikker paa, at dette slap jeg ikke levende fra. Jeg kantede mig over mod husmuren, men før jeg naaede saa langt, ramte en glassplint mig i hovedet med det resultat, at blodet næsten blindede mig.

Saa blev alt stille, flammerne fra den brændende fabrik lyste ud over de før saa mørke gader, der nu hurtigt fyldtes af folk.

Jeg fik et par lommeværktøjer til at tørre det værste af blodet af med og løb saa om paa Kjeldsgaardsvej og fandt vagtmanden, der laa saaret paa fortovet. Sammen med ham blev jeg kørt til kommunehospital, hvor jeg efter at være forbundet kunne tage hjem.

Fra »Da fabrikken blev sprængt! 10-årsdagen for den dramatiske nat, da Carl Allers Etablisement blev sprængt i luften af Hipo-Korpset«, »husjournalen«, januar 1955.

I 1940 var det sidste barn blevet født – en pige – krigen dominerede hverdagen, meget få penge, meget sund kost (domineret af de ting, man ikke kunne få fx. sukker, og sunde ting, man kunne få fx. gryn, kartofler, gulerødder, æbler), og altså dog meget bedre her end alle andre steder, der var berørt af krigen. Familien domineret af i de sidste år op til 1945 at være skjulested for folk på flugt og Axel Bjergs placering i frihedskampens mindst aktive formationer »ventegrupperne«.

Axel og Else Bjergs fælles historie sluttede i relativ lykke i et nyopført enfamiliehus på Højvængen 66 i Søborg nord for København. Grunden blev købt for de penge, der kom ind for salget af sommerhuset på Ordrup strand. Huset stod færdigt i 1952. En drøm var realiseret. Som den nu mere vellønnede del af arbejderklassen fik Axel Bjerg lidt større økonomiske muligheder i 1950-erne. Nyttehaven på Tomsgårdens marker fra Krigens tid blev her udskiftet med egen jord til egen frugt og grøntsager – på mange måder var det en vigtig sag.

Dette varede dog blot i små 8 år. I 1960 blev Axel Bjerg syg af kræft i lever og bugspytkirtel, blev opereret, kom sig en smule, begyndte at arbejde igen, var dog stadig meget syg og træt,

*Huset på Højvangen 66, Søborg i Gladsaxe.
En drøm, der gik i opfyldelse. Foto ca. 1955.*

holdt Else Bjerg 60-års dag – måske var det målet, der skulle nås – straks efter blev han meget svag, sommeren 1961 var en lang pinefuld venten mest hjemme på Højvangen, hvilket var et forsonende element. Den 24. august 1961 døde han på Københavns amts sygehus i Glostrup, hvor Else Bjerg havde haft mulighed for at bo hos ham de sidste par uger.

Axel Bjerg havde skrevet hele sit liv. Notater, artikler, foredrag, breve. Et enkelt manuskript er bevaret. En slags bog for ungdom – en slags indføring i voksenverdenen og socialismen. Indsigtsfuld, engageret og måske præget af en vis uskyldshvid naivitet. Fuld af tro på mennesker og muligheder for mennesker. Den sympatiske idealisme, som ligger langt væk fra en mere grumset politisk hverdag. Hvilket på den anden side også gjorde, at hans idealisme ikke blev brugt eller måske ikke kunne bruges andre steder end netop i »græsrodderne«, som tillidsmand, som studiekredsleder, som deltager i forskellige mere eller mindre private interessegrupper om mere eller mindre realiserbare men altid sociale arbejder. Hans engagement var dog bestandig familie og børn, kærlig, opmuntrende, omsorgsfuld, udglattende, overbærende, undertiden på den rastløse, splittede måde, som røbede de uafsluttede tankerækker og forløb, som bagom en hensynsfuld, imødekommende og selvudslettende hjælpsomhed var en del af ham.

Else Bjerg tog igen arbejde som malerinde, da Axel Bjerg var

*Søborg ca. 1955.
Axel Bjerg.*

*En gang i 1950-erne.
Axel Bjerg.*

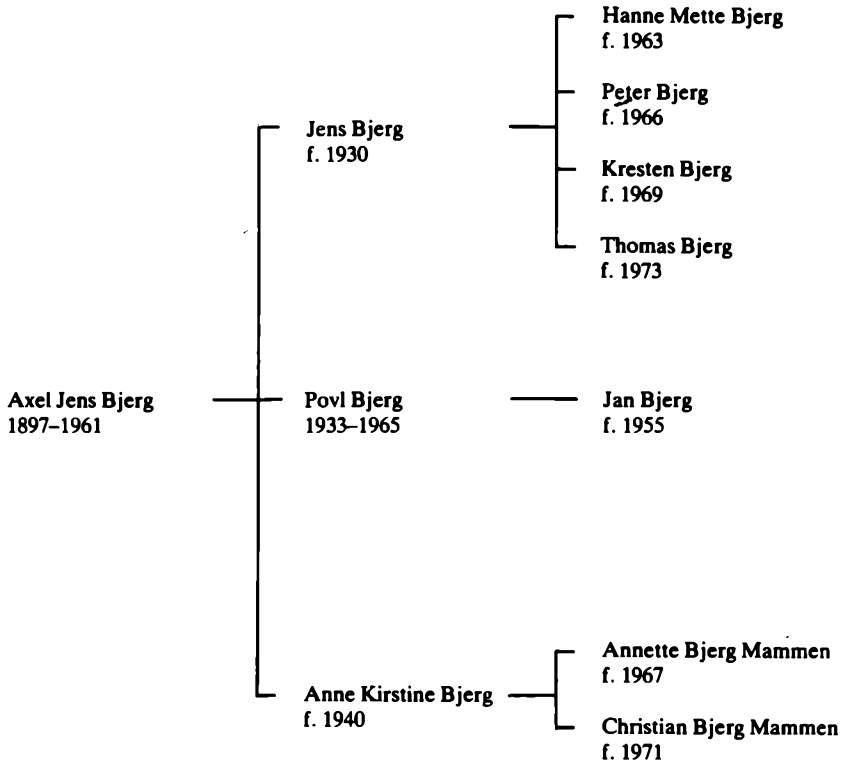

*En gang i 1960-erne.
Else Bjerg.*

død. Var aktiv udadventt, tog endda kørekort og købte bil i en alder af 62 år. Boede på Højvangen endnu i ca. 10 år, indtil det blev uoverkommeligt at bo alene. Flyttede i januar 1974 til Roskilde, hvor hun stadig bor på Margrethegården afdeling i Borchsgade 1, 4000 Roskilde. I nærheden af sin familie og nogle af sine børnebørn.

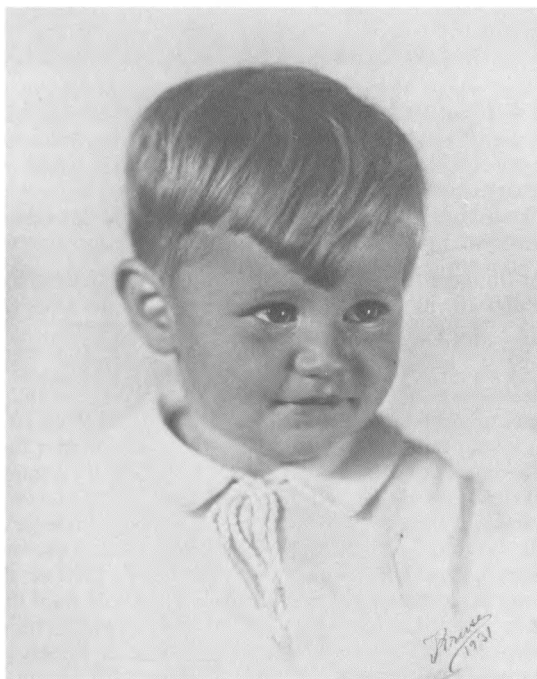
Børn:

Jens	født i Vanløse, København den 7. maj 1930
Povl	født i Vanløse, København den 2. marts 1933
Anne Kirstine	født på Rigshospitalet, København, den 6. november 1940.

Jens Bjerg

Født den 7. maj 1930 i Vanløse Sogn i København. I august 1972 flyttet sammen med og gift den 30. maj 1973 på Fåborg rådhus med Birgitte («Bitter») Elle, født den 15. april 1947 i København (Trinitatis sogn), datter af antikvitetshandler Hans Christian Elle, født den 21. maj 1911 i København, død den 8. september 1978 i Vig, gift den 30. marts 1960 med Rita Agnete f. Vahlquist, født den 30. november 1926 i Tikøb. Hans Christian Elle var tidligere gift den 4. maj 1944 i Garnisionskirken med Karen Margrethe Therkelsen f. Nyborg, født den 5. september 1921. Fraskilt i 1948. Karen Margrethe Therkelsen blev senere gift Tullberg.

*Jens Bjerg.
September 1931.*

Jens Bjerg var tidligere gift den 31. marts 1962 på Nakskov rådhus med Lili Lipschitz, født den 27. maj 1938 i Vestenskov Sogn, Maribo amt, datter af læge Binem Lipschitz, født den 15. november 1897 i Polen (vist nok ved Lodz), død den 2. juli 1969 i København, gift den 30. juli 1930 med Dagmar f. Bülov, født den 10. maj 1897 i Allinge, Bornholm, død den 20. november

*Jens Bjerg, Lili Lipschitz, Hanne Mette Bjerg. Tinghøjvej 40⁷.
Foto ca. 1965.*

1979 i Bagsværd. Lili Lipschitz er nu klinisk skolepsykolog i Farum Kommune.

Birgitte Elle var tidligere gift den 21. marts 1970 i Vig Kirke med Jørgen Ulrik Pedersen, født den 28. juni 1943 i Kastrup sogn, Præstø amt. Fraskilt den 8. maj 1973.

»Bellahøj skole tog sine første elever ind i 1936, 6 år gammel var jeg en af dem. Har endnu en lille bog, som jeg fik, da jeg forlod skolen 10 år efter. 10 år fulde af angst, nervøsitet og uro. For tidlig i skole, to år i 5. klasse for at komme i mellemskole, tæv med spanskrør for kommaføj i regning – et slag for hver fejl – en af de første elever i København, der kom til skolepsykolog, kaldt ordblind, kunne ikke engelsk, ikke tysk – slet ikke, hadede gymnastik og fodbold, levede vist nok – sådan erindres det – fuldt bevidst aldrig op til præstationer, som forventedes. Forlod Bellahøj skole med en dårlig mellem-skoleeksamen, og et år efter Frederikssundsvejens skole med en endnu dårligere realeksamen. Blev landmand – ville være dyrlæge. Arbejdede på Marbjerggårds jorde – hvor Roskilde Universitetscenter nu ligger.

Ændrede planer, tog optagelsesprøve på Blaagaard seminarium, og begyndte seminariet i august 1948. Det gik lidt bedre end på Bellahøj skole, blev lærer nogenlunde smertefrit og ganske naiv. Blaagaard seminarium var på overgangen til at blive et fælles seminarium for kvinder og mænd. Gik i den sidste drengeklasse – havde altid færdedes i sådanne »mandemiljøer«: i skolen, som spejder, som landmand. Men fik blandede klasser som lærer på i Gladsaxe kommune. Ville lave ting om. Gjorde det. Fik i første omgang en masse besværligheder. Disciplinære vanskeligheder på Marielyst skole.

Efter militærnægtertid i Civilforsvarskorpset (troede den gang på, at det var en god ide at være nægter i et påstået »humanitært« korpset) startet på en ny skole, Buddinge skole i Gladsaxe. Med de første klasser og uden problemer.

Som lærer i 1. klasser og matematik- og biologilærer i mellem- og realskolen gik nogle af de bedste år. Startede psykologstudiet i 1957 samtidig med lærerjobbet. Færdig i 1960. Blev skolepsykolog, konsulent for småbørnsundervisning, skrev sammen med andre begynderdanskboøgerne om »Huset Højbo«. I begyndelsen af 1960-erne syntes al ting at skulle lykkes.

Var i to år leder af observationskolonien Loddenhøj på Løjtland ved Åbenrå. Forsøgte at lappe på skader sket under velstandens og fremgangen overflade. Troede det kunne lykkes – det lykkedes også, så længe vi – de »adfærdsvanskelige børn« og lærerne – var på Loddenhøj. Atter lærer og skolepsykolog i Gladsaxe først og fremmest på Buddinge skole fra slutningen af 1961. Gladsaxe var en skolemæssigt en godt ledet kommune. Fik mange penge til at organisere undervisning af lærere i 1. og 2. klasserne i hele kommunen. Gift med en studiekammerat. Fik Hanne Mette. Alt var lyst, aktivitetsniveauet højt. Arbejdede halvtids som videnskabelig medarbejder på Danmarks pædagogiske Institut, på Danmarks Lærerhøjskole, på Københavns Universitet. Forygende. Aktivitetsniveauet var nok for højt. Men det blev ikke rigtigt bemærket. Blev lektor i psykologi og pædagogik på Blaagaard seminarium. Peter blev født, vi blev skilt, men boede på forskellig vis alligevel sammen. Skrev om samlæsning og tilvalg i folkeskolen. Mentte at forandringer i undervisningens organisation og strukturelle forandringer kunne løse nogle af skolens og uddannelsernes åbenlyse mangler og problemer. Fik lov at forsøge med nogle af disse ting i Brovst og på Roskilde Universitetscenter.

Kresten blev født i 1969 – samtidig med opstarten af Brovst-projektet og – kort efter – starten på planlægningen af Roskilde Universitetscenter. Brovst-projektet på baggrund af arbejdet på Danmarks pædagogiske Institut – Roskilde Universitetscenters planlægning vel nærmest på baggrund af bumlen rundt i den pædagogiske, progressive Københavnermiljø omkring blandt an-

Jens Bjerg, Roskilde den 15. april 1980.

det Danske Studerendes Fællesråd. Begge dele var på sin vis en nedtur – og på anden vis en politisk opvågning. Efter 1974/75 gav den politiske erkendelse efterveer et vist tilbageslag til en distancerende ekstern passivitet. 1970-erne i øvrigt præget af Bitter (fra oktober 1970), udflytningen til Roskilde, og Thomas, der blev født i 1973. Af krise og reallønsnedgang og af et givtigt studieophold i Vest-Berlin.

En epoke slutter formentlig med salget af vort hus på Ordrup næs, det sted, hvor meget er tænkt og gjort, men som måske også har haft sin vigtigste mission som samlingssted for de venner, som på forskellig måde deltog i de fælles forløb i 1970-erne«. (Jens Bjerg, 1980)

50 år

Professor Jens Bjerg, Smedegade 4, Roskilde, fylder den 7. maj 50 år.

Jens Bjerg er læreruddannet og cand. psych. og blev i 1973 professor i pædagogisk psykologi ved Roskilde universitetscenter, efter at han i to år havde været konsulent ved planlægningen af centret.

De, der omkring 70erne fulgte debatten om udkast og forslag til ny folkeskolelov, vil huske, at Jens Bjerg var med i adskillige forsøgs- og udviklingsarbejder med henblik på en ændring af loven – bort fra sorteringsskolen, som nogle kaldte den, hen mod en enhedsskole, som nogle ønskede og stadig ønsker og næsten har fået.

I årene 1961–1972 var Jens Bjerg dels videnskabelig medarbejder på Danmarks pædagogiske institut, dels lektor i psykologi på Blågård seminarium, og det var på denne baggrund, han ledede et pædagogisk udviklingsarbejde i Brovst kommune. Allerede fra først i 50erne skrev Jens Bjerg om udelte klasser og linjedeling, men den optimisme, som i hvert fald udenforstående synes at spore i hans værker om en fornyet folkeskole, præger ikke hans seneste værk: »Uddannelsesplanlægningens elendighed – en kritik af U 90«. U 90 er Det centrale uddannelsesråds debatoplæg om fremtidens uddannelsessystem.

Jens Bjerg var i 1978–79 gæst ved Max-Planck-Institut für Bildungsforschung i Berlin. (Jyllands Posten 6.5.1980)

»Blev født den 15. april 1947 i Trinitatis sogn. Mine forældre blev skilt kort efter min fødsel, og de første 10 år voksede jeg op under min farmors kyndige opdragelse. Gik på Zahles skole i København – men da min farmor udviklede et voldsomt engagement inden for Jehovas vidner, sendte min far mig på kostskole i Hillerød.

Prøvede i tre år at overleve i et benhårdt kostskolemiljø. Far giftede sig atter, flyttede til Vig, og jeg flyttede med. Herfra tog jeg realeksamen på Vig skole i 1963. Kom derefter som dagelev på Stenhus kostskole, hvor jeg var mere optaget af sociale end faglige relationer og sluttede med en temmelig middelmådig studentereksamen.

Flyttede til København og arbejdede på Rigshospitalets psykiatriske afdeling og besluttede at læse medicin. Men min far havde andre planer – henviste til, at det var ukvindeligt at være »intellektuel« og til min ringe studentereksamen. Fik ingen støtte hjemmefra – og begyndte 1967 på Blågård seminarium.

Kom temmelig let igennem dette studium, men undervejs begyndte de ydre rammer at ændre karakter. Studenteroprøret, Vietnam, de alvorligt syge patienter, som jeg passede som fast vagt på Københavns sygehuse, min fars arbejdsløshed – alt dette var medvirkende til en begyndende forståelse for, at tingene hang anderledes sammen, end jeg havde gået og troet.

Giftede mig i marts 1970 med Jørgen Ulrik, som jeg havde boet sammen

*Birgitte («Bitter») Elle.
Foto 1970.*

med siden 1968. Flyttede i 1971 for mig selv igen, blev lærer og ansat ved Mørkhøj skole.

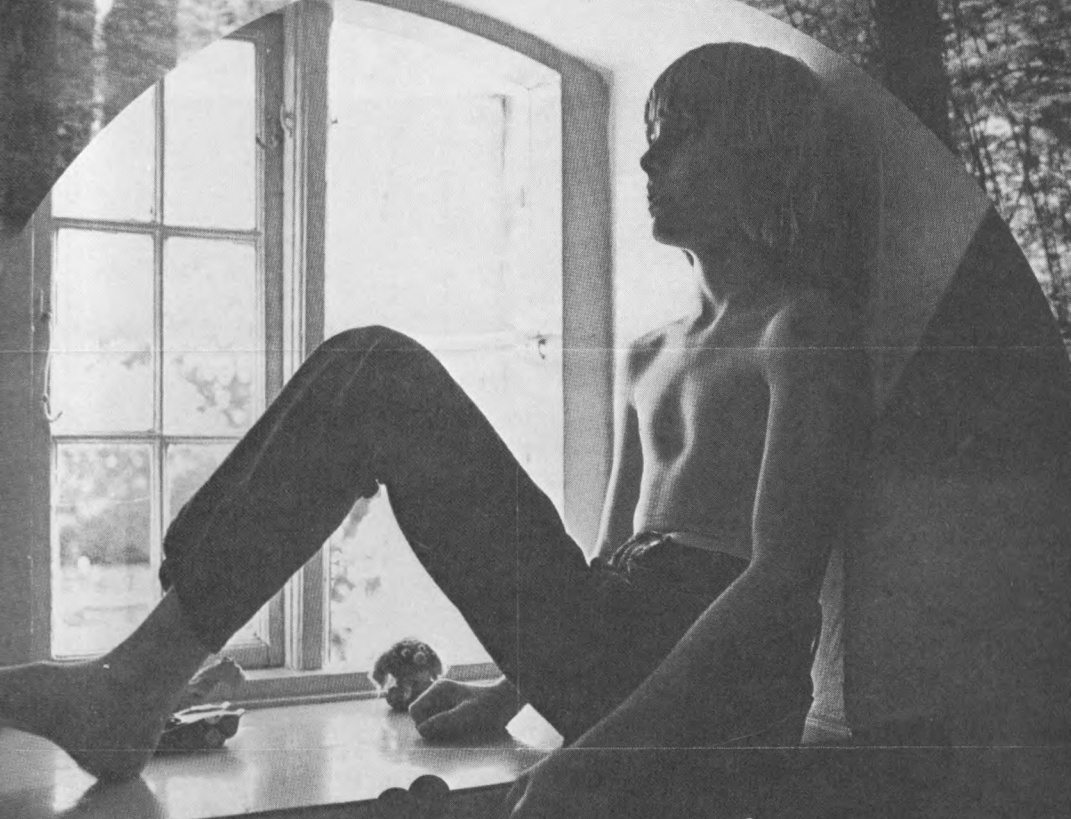
Det vigtigste af det hele var, at Jens og jeg var faldet over hinanden, og i 1972 flyttede vi til Roskilde. Her begyndte jeg på den samfundsvidenskabelige basisuddannelse på Roskilde Universitetscenter samme år. Giftede mig med Jens i 1973 og fik en rødhåret søn, Thomas. Blev ansat ved Tune skole 1974 og afsluttede samtidig basisuddannelsen på RUC. Havde planlagt at gå i gang med det pædagogisk, psykologisk, sociologiske studium på RUC, men det blev på grund af politisk modvind aldrig oprettet. Begyndte så at læse psykologi på Københavns Universitet på Amager 1976 – og regner med at gøre det færdigt til juni 1981. Mit studium har været stærkt præget af mit engagement i – sammen med kammerater på Tune skole – at ændre indhold, organisation og metoder i folkeskolens ældste klasser – et arbejde, der under de nuværende politiske betingelser under den økonomiske krise får stadig dårligere vilkår.« (Birgitte Elle, 1980)

*Øverst: Jens Bjerg, Peter Bjerg, Hanne Mette Bjerg.
Nederst: Thomas Bjerg, Kresten Bjerg, Birgitte Elle.
Foto juli 1980.*

*Hanne Mette Bjerg, Anne Kirstine Bjerg, Annette Bjerg
Mammen.
Foto 4. 5. 1980.*

Du er ikke alene

Ny dansk film af Lasse Nielsen

Manus: Lasse Nielsen og Bent Petersen

musik
SEBASTIAN

**Ove Sprogø Elin Reimer John Hahn-Petersen
Anders Agensø Peter Bjerg**

Iscenesat af Lasse Nielsen og Ernst Johansen

Steen Herdel Filmproduktion Aps

En Constantin Film

Børn:
Hanne Mette Bjerg født den 25. august 1963 på Sct. Josef Hospital i København.
Peter Bjerg født den 1. januar 1966 i Maglegaards sogn, Københavns amt.
Kresten Bjerg født den 12. december 1969 i Maglegaards sogn, Københavns amt.
Thomas Bjerg født den 25. september 1973 på Roskilde Amts Sygehus.

Hanne Mette Bjerg gik i 1.–10. klasse på Værebroskole i Gladsaxe kommune. Fra august 1980 på Ballerup II gymnasium i Gladsaxe, som er et nyt gymnasium, der indrettes på den tidligere Buddingskole. Spiller guitar og andre strengeinstrumenter, rider gerne på heste og laver mange forskellige – gerne små – ting med stor fingerfærdighed. Var et år i Vest-Berlin sammen med den øvrige familie.

Peter Bjerg går i 9. klasse på Værebroskole i Gladsaxe kommune. Bruger det meste af sin tid til sport (atletik, skateboarding, skisport, frisbee) og musik (spiller trommer i »Råkost«). Var en af hovedpersonerne i spillefilmen »Du er ikke alene« i 1977/78.

Kresten Bjerg går i 5. klasse på Duebrøderskole i Roskilde. Gik et år (1978/79) i Paul-Klee-Schule i Tempelhof i Vest-Berlin. Sejler optimist-jolle på Roskilde fjord, men er i øvrigt mest westernhelt subsidiært skurk.

Thomas Bjerg går i 1. klasse på Duebrøderskole. Er efternøler i familien og lidt af en tyrann over for sine ældre søskende. Gik et år i børnehaven i Vest-Berlin og kunne den gang perfekt tysk.

*Povl og Jens Bjerg på
søndagstur til Langelinie.
Foto fra ca. 1935.*

Povl Bjerg og Jens Bjerg fotograferet i lejligheden på Hulgårdsvej 104², iv. vel nok i 1945.

Povl Bjerg

Født den 2. marts 1933 i København (Vanløse sogn). Død den 23.5.1965 i Canada. Gift den 31. juli 1954 i Toronto med Inga f. Busted født den 11. november 1931 i Hurup i Thy, datter af brugsuddeler Elmer Sigfred Budsted, født den 26. september 1905 og Gerda Hvid f. Sørensen, født den 1. marts 1908.

Povl Bjerg voksede op på Hulgårdsvej over for Bellahøjmarken, mens der stadig var landbrug på Bellahøj og andre gårde i nærheden. En stor nybygget skole, Bellahøj skole, var den måske lidt barske ramme om hans skolegang, men Povl var på mange måder i stand til at hamle op med vilkårene, var lærenem og problemløs i de første mange skoleår, begyndte uden problemer i mellemskolen, men her gik det efterhånden lidt skævt. Det var der mange gode grunde til, at det måtte gøre: skolen var for mange af de børn, som boede i samme arbejderkarré, symbolet på undertrykkelse og vold, og lærerne på Bellahøj skolen i den tid var næppe anderledes end andre af den tids lærere: lidt underbetalte, overarbejdede og uden plads for de helt store personlige og pædagogiske muligheder i deres dagligdag. Povl blev vel efterhånden mere og mere det typiske opvakte arbejderbarn i den typiske reaktion på en utålelig skole. Inden de store »katastrofer« skete, blev han – som det også er sket for andre i vor familiekreds – sendt til onkel Thor og faster Mille i Åbenrå og fik her under onkel Thors venlige og bestemte ledelse afsluttet sin skolegang med realeksamen. Og her indledte han og Inga Budsted, som blev

student samme år, som Povl blev realist, deres bekendtskab. Dette blev senere en vigtig del af indholdet i begges tilværelse.

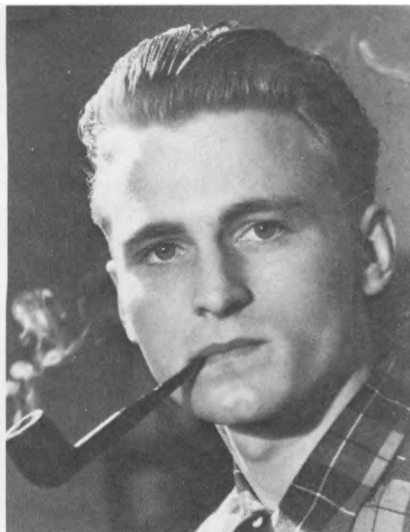
Povl startede nu en læreplads i et mindre shipping-firma – men var uheldig en dag han skulle køre penge til banken på sin cykel, at tabe sin taske med pengene, som lå på bagagebæreren. Pengene blev ikke fundet igen, og Povl blev gjort ansvarlig. Det er næsten en regel, når sådan noget sker: enten føler man sig eller også bliver man gjort personlig ansvarlig. Forsikring eller andet kom ikke på tale. Pengene skulle betales. Povl havde gæld – men på den tid var han allerede på vej ud. Gælden stod hen – indtil videre betalt af forældrene, som næppe havde de 2–3000 kr., det drejede sig om, men afdrog dem over nogen tid.

Før Povl var endt i det mindre shippingfirma, havde han søgt ind til ØK sammen med sin ven fra skolen Kaj Nielsen. Povl kom ikke ind – men indholdet i ønsket om at være i ØK var vel især udrejsemulighederne. Da han skulle indkaldes til militæret, søgte han flyvevåbenet.

Indholdet var her vel det samme: Uddannelsen i Canada og USA – den omkringfarende tilværelse, mulighederne for senere ansættelse i private flysel-

Povl Bjerg fotograferet i Åbenrå omkring 1952.

Poul Bjerg fotograferet umiddelbart før sin afrejse til USA i 1953.

skaber. Det lykkedes ham ikke at komme igennem til pilotuddannelsen – han startede som navigatør, men brød af, og rejste i april 1953 til Canada, hvor han ville forfølge sit primære mål pilotuddannelsen.

Starten der var hård – men hjulpet af farbror Aage (Bjerg Christensen) i Toronto tjente han penge ved at rangere toge for Canadian Pacific Railways – og indledte samtidig på privat basis sin pilotuddannelse. Det lykkedes, og en tid fungerede han som flyinstruktør.

Inga Budsted var fulgt efter ham, og de blev gift i 1954. Fra april 1960 blev Povl ansat i Eastern Provincial Airways og blev af dette firma sendt til Grøn-

*Inga Bjerg.
Foto fra Højvangen 66 i
Søborg i 1961.*

*Povl Bjerg.
Foto fra ca. 1962.*

land i den periode, hvor selskabet havde flyvningen i dette norlige danske amt. Povl var flyveleder her, indtil selskabet ophørte sin virksomhed på stedet. Flyvningen foregik med Catalinaer under ofte meget barske forhold. Så vidt rygterne gik hjem til Danmark, var Povl ikke den, der veg tilbage for at tage personlige ricisi – f.eks. når syge skulle hentes fra fjerntliggende udsteder i dårligt vejr. På sin vis havde man fornemmelsen, at denne tilværelse passede ham.

Den danske stat overtog flyvningen på Grønland i 1964/65. Povl fløj for sit selskab i Canada, men havde planer om at søge til et af de større internationale selskaber – planer, som vist nok var ret langt fremme, da han forulykkede med sin Catalina ved landing på en sø i Canada under redningstjeneste i forbindelse med en skovbrand. Inga Bjerg flyttede til Danmark med sønnen Jan, som var blevet født i 1955. Povl blev bisat i Danmark. Inga Bjerg arbejdede siden som korrespondent og boede mange år i Ballerup.

(Jens Bjerg, 1979).

Børn:

Jan født den 8. maj 1955 i Toronto, Canada.

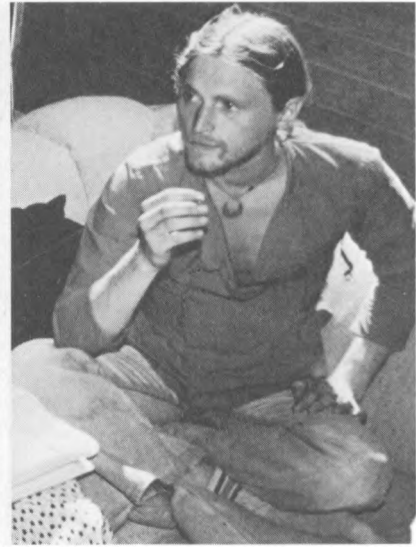
Jan Bjerg

Født den 8. maj 1955 i Toronto, Canada.

Jan Bjerg boede i Canada indtil 1960. Kom i december 1960 til Grønland og boede indtil 1965 enten på Grønland eller i Sønderjylland. Boede i Sønderjylland hos morforældrene og begyndte i 2. kl. i Stubbæk. Efter fars død bosat på Smørumvang i Ballerup sammen med moderen i sommeren 1965. Skolegang på Smørum-Ledøje Centralskole. Realeksamen fra Mårum skole. Optaget på

Jan Bjerg. 6 år i 1961.

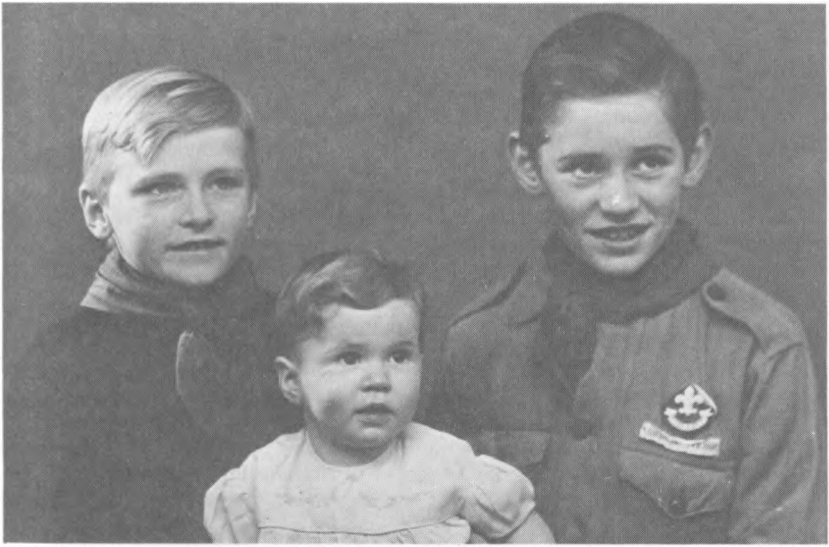
*Jan Bjerg.
Foto 4. maj 1980.*

Ballerup gymnasium. Holdt op efter et halvt år. Derefter arbejdsdreng, lagerarbejder, fritidshjælp, chaufførmedhjælper, børnehavevikar og rengøringsmand. Ind imellem lange rejser i Europa og Nordafrika. Rejste den 2. oktober 1976 fra Danmark sammen med Kit Enø Larsen. Var 8 måneder i Indien, 2½ måned i Nepal, 1 måned i Afghanistan, 4 måneder fordelt på Israel, Jordan, Syrien og Tyrkiet. Hjem til Danmark april 1978. Boede et stykke tid på Nørrebro med Kit Enø Larsen. Indkaldt (militærnægter). Atter i Nordafrika 1979.

Anne Kirstine Bjerg

Født den 6. november 1940 på Rigshospitalet i København.
Gift den 17. februar 1967 på Københavns Rådhus med Jens Skaun Mammen født den 26. februar 1942 i Hellerup søn af prokurist siden 1955 invalidepensionist Jens Holger Mammen, født den 26. april 1897 i Århus, død den 12. oktober 1966 i Gentofte, gift i Ordrup kirke den 15. oktober 1938 med telefonist Kirsten f. Müller født den 21. oktober 1912 på Rigshospitalet i København.

Anne Kirstine Bjerg blev student fra Gammel Hellerup gymnasium i 1960. Startede samme år på psykologistudiet på Københavns Universitet. Flyttede i efteråret 1964 fra forældrenes hus i Søborg til lejet værelse i Krystalgade i København. « »I min studietid var jeg involveret i studenterpolitisk arbejde, i en periode som næstformand for Studenterrådet. Ved siden af studierne havde jeg forskelligt erhvervsarbejde: kontorarbejde, fabriksarbejde o.a. I 1964

*Hulgårdsvej 104, København, julen 1941.
Povl Bjerg, Anne Kirstine Bjerg, Jens Bjerg.*

*Anne Kirstine Bjerg.
Foto 1942.*

*Anne Kirstine Bjerg.
Foto 1952.*

mødte jeg Jens, som jeg kort efter flyttede sammen med på Regensen. I 1967 var Annette på vej. Jens og jeg fik en lejlighed på Vesterbro og blev gift i februar. I juni blev Annette født. I foråret 1968 var vi (dog mest Jens, Annette skulle også passes) med til at starte »studenteroprøret« på universitetet, men rejste allerede samme sommer til Århus, hvor Jens havde fået arbejde på det nyoprettede Psykologisk Institut. Efter at have været væk fra studierne i ca. 3 år, påbegyndte jeg igen at studere ved Århus Universitet i 1970 og afsluttede med embedseksamen i psykologi i 1974.

I den mellemliggende periode har vi boet i kollektiv både i byen og på landet, og jeg arbejdede som lærer på HF, psykologisk konsulent på et børnehjem og lærer på Socialpædagogisk Seminarium, hvor jeg blev fastansat som praktikleder.

Vort hus i Sall holdt vi meget af, og det var ikke med glæde vi i 1977 besluttede at flytte til Århus og altså nærmere vores arbejdspladser. Politisk har jeg efter at have været igennem SF og VS fundet fodfæste i Danmarks Kommunistiske Parti. Her har jeg fundet et socialt engagement forenet med en objektiv analyse af samfundsforhold og et sagligt politisk arbejde imod et socialistisk Danmark.« (Anne Kirstine Bjerg, 1978)

Fra 1979 er Anne Kirstine Bjerg forstander for behandlingshjemmet Bøgholt.

Jens Mammen boede hos sine forældre på Ordrupvej i Charlottenlund indtil 1964. Fik realeksamen fra Ordrup skole i 1957 og blev matematisk student fra Øregård gymnasium i 1960. »Det første år derefter læste jeg matematik og fysik på Københavns Universitet, men begyndte så i 1961 på psykologistudiet. I sept. 1964 flyttede jeg til Regensen. Kort efter traf Anne og jeg hinanden. Anne var engageret i studenterspolitisk arbejde, og det blev jeg også hurtigt. Samtidig arbejdede vi begge en del ved siden af studierne.

I 1967 skulle Anne have Annette. Vi fik en lejlighed i West-end på Vesterbro og blev gift i februar. I foråret 1968 var vi med til at starte »studenteroprøret« på universitetet, men rejste allerede samme sommer til Århus, hvor jeg havde fået tilbudt en stilling som amanuensisvikar på det nystartede Psykologisk institut; hvor jeg stadigvæk er ansat, nu som lektor. I 1969 tog jeg magisterkonferens i psykologi i Århus, og kort derefter flyttede vi fra vores lejlighed og ind i et kollektiv med andre studerende, psykologer og pædagoger i en gammel Århusvilla. I 1971 fik vi Christian og flyttede med en del af kollektivet på landet, til et tidligere skovfogedsted til Frijsenborg Gods i Sall, 35 km fra Århus, som Anne og jeg købte og satte i stand i tidens løb. Efterhånden blev køreturen for lang for vores husfæller, og fra at have været 7 voksne og 3 børn var Anne, børnene og jeg alene tilbage i 1974. Vi holdt meget af stedet, men i 1977 besluttede vi os til at sælge huset og flytte til Århus, hvor vi nu har købt et hus i Risskov.

De sidste år har jeg været engageret i politisk arbejde i Danmarks Kommunistiske Parti.« (Jens Mammen, 1978).

Børn:

Annette Bjerg Mammen	født den 22. juni 1967 på Sct. Josephs Hospital i København.
Christian Bjerg Mammen	født den 15. april 1971 på Århus Kommunale Fødeklínik

Agnes Bjerg

Født den 3. marts 1902 i Vejrup. Død den 6. februar 1977 i København.

Agnes kom som 10-årig til Frederikshavn som en slags plejebarn og måske barnepige hos Bodil Marie («Mie») Bjerg og Valdemar Lauritzen. På grund af sin store begavelse skulle hun derop og tage realksamen, da der ingen realafdeling var på Bramminge skole. Hun fik en fin realeksamen ved frk. Valeurs private realskole. Herefter vendte hun hjem til Bramminge og fik plads som medhjælper ved et børnehjem. Hun kom til telegrafvæsenet i 15. maj 1919, fik fagprøve i 1921 og blev medhjælper i Haderslev den 1. juni 1922. Den 1. juni 1925 blev Agnes

*Agnes Bjerg.
Foto ca. 1970.*

Bjerg telegrafassistent i Haderslev og flyttede den 1. marts 1927 til København som assistent ved Overtelegraftjenesten. Ved sin død var hun pensioneret som overkontrollør ved telegraftjenesten.

Bortset fra disse ydre omstændigheder, så ved familien ikke så meget om faster eller moster Agnes. Til gengæld vidste hun alt – eller næsten alt – om hele familien. Hun var dybt engageret i alle sine søskendes børn. Holdt ligesom sammen på informationerne om hele familien. Inviterede sine søsøskende hjem til sig og besøgte dem selv, når de boede i København eller kom til København for at studere. Hun satte denne familiebog i gang og deltog i den første indsamling af oplysninger, egentlig var den (dog ikke i denne form) planlagt til at blive færdig til hendes næste runde fødselsdag, som skulle have været en familiefest af større dimensioner. Det talte faster Agnes en del om i de sidste par år.

»Hun interesserede sig meget for nordiske sprog. Læste en tid islandsk, men senere især færøisk og besøgte Færøerne flere gange. Blev medlem af bestyrelsen for dansk-færøisk forening, oversatte enkelte ting fra dansk til færøisk og tog sig en del af unge fra Færøerne, som fik uddannelse i Danmark eller var elever ansat ved telegrafvæsenet. Agnes havde megen familiefølelse og holdt os sammen i både ind- og udland ved at ringe til os alle sammen. I de sidste år led hun en del af sygdom, men beklagede sig aldrig. Ligesom hun heller ikke omtalte sine besværligheder på andre felter. Hun viste os altid et glad ansigt – jeg savner hende meget.« (Anna Margrete Hundahl, 1978)

Agnes Bjerg blev fundet død i sin lejlighed i Øster Farimagsgade 104 den 7. februar 1976 af Kjeld Bjerg Kjeldsen og hans familie. Hun skulle have været på besøg hos dem i Virum. Hun havde haft det dårligt i ugerne før, ringede til mange af os, men – sin vane tro – fortalte ikke præcist, hvor galt det stod til. Døde stille og roligt, synes det, mens hun læste i en bog.

(Jens Bjerg, 1980)

Aage Bjerg Christensen

Født den 25. marts 1903 i Bramminge. Død den 7. august 1972 i Toronto.

Gift den 20. juni 1941 i Montreal, Ouebec med Valborg *Kirstine* f. Damsgaard født den 3. april 1911 i Løgten, datter af Anna Margrethe f. Madsen, født 1. februar 1885 i Stubberup, død den 8.3.1979 i Løgten, og Niels Peter Damsgaard, født den 29. september 1885 i Segalt.

*Aage Bjerg Christensen, ca. 17
år gammel, 1920.
Fotograferet under
folkeskoleophold i Ry.*

»Aage Bjerg Christensen var på en måde altid stedbarn i familien, ikke fra mors og fars side, men de ældre søskende havde altid så meget at udsætte på ham. Han var slet ikke dårligt begavet, men som barn kunne han ikke lide at gå i skole, så han arbejdede ikke noget særligt med skolesager. Hans interesse var heste og jernbanen. Da han var konfirmeret blev han sat i mejerilære. Han skulle blive som Christian (Søren Christian Bjerg Christensen), men han voksede stærkt, og led af og til af besvimelser, så efter et halvt år sluttede han, og han kom da ud at tjene på bondegårde. Det var hårdt arbejde og dårligt betalt, men han var i frisk luft og havde med heste at gøre. Da han var

*Aage Bjerg Christensen på arbejde.
Foto ca. fra 1922.*

17 år var han på folkehøjskolen i Ry, og der forstod de ham. De opdagede bl.a., at han havde en god sangstemme, og han var med i deres teatergruppe. Der var han glad og lykkelig. Efter et års tid blev han indkaldt som soldat og stationeret i Haderslev. Det trivedes han også med og tog sig godt ud i uniform. Han lå inde i 6 måneder og derefter igen ansat på forskellige gårde, indtil han – jeg havde nær sagt – blev eksporteret til Canada. Det er naturligvis overdrevent, men lidt var der om det – familien sparede sammen til hans billet. Da han kom derover, blev han anbragt på en gård, hvor de kun kunne engelsk, og Aage kunne blot dansk – men det var gode mennesker, som hjalp ham så godt de kunne, så han fik lært sproget efterhånden. Helt fra barn var Aage meget religiøs, så da han var i Toronto, holdt han sig til den danske kirke. Efter årene ude på landet blev han gartnermedhjælper hos bygartneren, tog eksamen pr. korrespondance i engelsk og bogføring, og derefter søgte han ind ved jernbanen og blev ansat (i 1940). Fik efterhånden ansvaret for den udgående fragt – en stilling han blev pensioneret fra i 1965. Han ledede sangen i kirken hver søndag. Mor sagde en gang, at hvis vi havde haft penge, så kunne han have været gået hjemme, indtil han fandt sig selv, være kommet på seminarium og blevet

en god degn og kirkesanger. Da jeg fortalte ham det senere, blev han meget rørt og sagde, at mor altid var den, som forstod.
(Anna Charlotte Børde, 1978)

Aage Bjerg Christensen

March 25, 1903 August 10, 1972.

A. B. Christensen and I were friends! He had scores of friends! We saw that many times over the years and again on August 12th at his very impressive memorial service which had the all-time largest attendance at any memorial service in our church!

It does not seem possible that anyone could contribute much to the memory of a person so well known, to so many, for so long!

He was known by several names, such as »Chris« »A. B. C.« and other affectionate terms. To me, and my generation, he was known, equally affectionately as »Red«. How that came about is an interesting story all by itself and stems from 1934.

We first met on a frosty January morning on a military parade ground in Southern Jutland 47 years ago! Two companies of men were lined up facing each other. One a company of cheerful, smartly uniformed men about to be discharged. The other a motley crew of raw recruits in »civvies«, with a »hang-dog« expression, and with no noble feelings at this opportunity to serve King and Country.

The tall good-looking fellow directly across from me had a grin from ear to ear, which I did not particularly appreciate at that moment, but that was Red at his most cheerful best!

We met again in the early thirties, renewed our acquaintance and eventually formed a lifelong, close friendship. Red had come to Toronto from some unfortunate, almost disastrous farming experience. He was wounded in body and spirit and had accepted an invitation to be a guest in our parsonage at 515 Sherbourne Street. That parsonage was a haven and refuge for many an immigrant in the terrible thirties! That well-loved historic building is no longer there, it is swallowed up in the new, ugly St. James Town project.

Red quickly recovered and burst upon the scene of young people with unbounded good spirit, vitality, song and goodwill. In those days the Young Peoples Society had no difficulty gathering up to 100 people for their Friday meetings. But then, anyone between the age of two and ninety-two was welcome, and came! They were happy years despite very great hardships in the members' daily lives. As memory serves me, there was seldom a dull moment with Red around.

Red made a modest living at various jobs: tree surgeon, landscaping, etc. until he joined the C.P. R. where he gained a trusted position in the freight department, and spent the better part of his working life. These early years were happy years for Red. He formed many friendships. He positively worshipped our pastor and his wife (my wife's parents). He was always anxious to offer his help in every possible way, and always cheerful about it. They – in turn – looked upon him as a valued friend. In the late thirties and early forties St. Ansgar conducted very successful Bible camps the first week in August. The one I now make reference to, took place on Mrs. Ruth Jensen's father's farm in Woodbridge. This was long before the city sprawled out that way and in a secluded valley, surrounded by stately trees and on the arm of a contributory to the Humber River. There were many people in our tent city, including guests from Detroit, London, Montreal and other places. It was a happy

Valborg Kirstine Christensen.

*Aage Bjerg Christensen.
Foto ca. 1970.*

inspirational time for us all but especially for Red. He found his future wife there. Kirstine had come down from Montreal with her good friends Pastor and Mrs. Beck. Thereby also hangs an interesting tale, for which there is no room in this article. They met, took a liking to each other, fell in love and got married in St. Ansgar Lutheran Church in Montreal on June 20, 1941! Upon their return to Toronto, we Toronto friends had arranged a bang-up reception for them to be held in the parish hall at 8:00 p.m. on a certain evening. As car trouble and misfortune would have it, they did not arrive 'till 11:00 p.m.! We all loyally waited around the festive tables with our gifts and speeches and the gay party lasted into the wee small hours

That was Red's entry into matrimony, and for us, his friends, to observe, it was a very great blessing in Red's life.

We who have observed Kirstine and Red through sickness and health, life's great pleasures and tribulations, have many happy memories from our associations with them in the thirty-odd years of married life.

They established a home on Foxbar Road where they, in turn, provided generous kindness, help and hospitality to many people in need, as they themselves had benefitted from other people's kindness in earlier days. It was at this address on a cold, very snowy January in 1945 they expected their first child. Red was very excited, something he tried to hide and deny.

Why, he did not care what was coming as long as it was a boy! It was! – Howard. Well substantiated rumours have it (and I lived right around the corner) that Red shovelled the heavy layer of snow off the street, from their house to Avenue Road, and just to be safe also up to St. Clair Avenue, to be sure they could make the dash to the maternity ward on time! Well, they made it!

Later, in 1947, Red's devoted daughter Margaret arrived (with less excite-

ment!) It was the same Margaret who gave Red the ticket to enable her father to make his last nostalgic trip to the land of *his* fathers. It was also Margaret who flew over and brought him back after he suffered a massive heart attack while in Denmark. And it was Margaret who sat at her father's bedside in the hospital cheerfully discussing his anticipated homecoming on the morrow, when God tapped Red on the shoulder and said »Come unto me«!

Over the years Red, despite his apparent robust health and appearance, suffered many set-backs in his health, which required hospitalization.

I do not recall that he ever, with a single word, indicated impatience, bitterness or asked for sympathy; he was all man!

Now that Red has passed on and we, many of his friends, have »compared notes« all I have talked to have confirmed my opinion: Red seldom, if ever, said an unkind word to anyone or about anyone. Who else can make that claim? He was no more a saint than any of the rest of us, he too could get displeased and in bad humour. When that happened he had the good sense to stay out of sight and hold his tongue until his mood mellowed and he was his own likeable self again!

Part of his memory in St. Ansgar will be the likeable chap who for many, many years was a faithful member of the choir, who led us in song and praise, the ever cheerful helper, the very special friend of the children, nearly all of whom he knew by name, the kind person who embodied the proposition: »If you want to have friends, begin by being one«.

We, Red and I, had planned a sentimental reunion on the old parade ground this spring. It was not to be. I do not care now if I ever see it!

I'll remember him as he was, a man blessed with an almost childish attitude of cheerful acceptance of life, its trials and tribulations.

St. Ansgar will be much the poorer for his passing! I shall miss him, my friend, Red!

(C. J. Larson, 1972)

What do you suppose the angels thought when Red stuck out his big meat hook and said, »Hi. My names's Christensen. Did you hear the one about...?«

(Ray Burrows, 1972)

As I am a long time member of St. Ansgar my memories of Chris Christensen go back many years. He always was a happy and friendly person and a willing worker at the church. Our children too remember him for his interest in them and all the little jokes he had to tell. Our daughter fondly nicknamed him »Red Skelton«. St. Ansgar has lost one of its best ambassadors. I know we will all miss him.

(Ruth Jensen, 1972)

»Work« was a fun-word with both Chris and myself. During the winter I often have to work on Sundays, and one Sunday as I was leaving for work after Service, I mentioned to Chris that I had to go off to work. When I said that, Chris immediately stiffened up and shouted in that booming voice of his: »WORK, that's a fourletter word, and we don't use that language around here!«

(Ross Anderson, 1972)

(Mindeord i menighedsbladet fra Aage Bjerg Christensens kirke i Toronto).

Aage Bjerg Christensen 1903–1972	}	Howard Christensen f. 1945
	}	Anna Magaret Christensen f. 1947

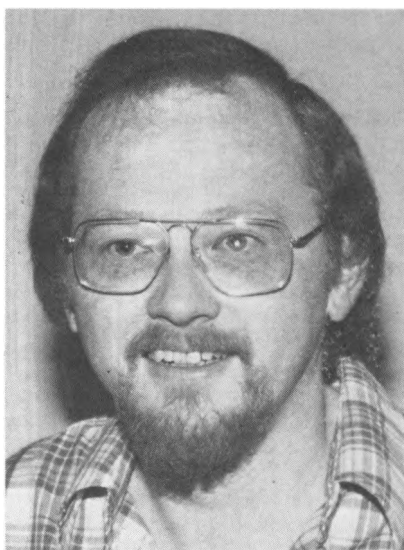
Howard Christensen

Født den 5. januar 1945 i Toronto, Ontario, *Canada*.

»I was born in Toronto, the first-born of Aage Bjerg Christensen and Valborg Kirstine (Damsgaard). My early years were strongly influenced by my Danish heritage. Indeed, Danish was the language I used in daily communication before being enrolled in the public school system. Most of my parents' friends were from Denmark and I learned to appreciate many of the Scandinavian traditions and customs – an appreciation I still have today.

My years in school were not particularly marked by sterling performances. In fact, the truth is I was a terrible student. I had great difficulty relating to the educational system. But there was one subject I enjoyed tremendously ... English composition. And I believe that interest saved me from an uncertain future.

I have travelled North America quite extensively, getting to such cities as Vancouver, New York, Washington, Ottawa, Los Angeles, San Francisco, Miami, Seattle, Reno, Detroit. And I've been to a number of Caribbean Islands: Bahamas, Barbados, Grenada, Guadeloupe, Puerto Rico, Curacao,

Howard Christensen.

as well as to Caracas, Venezuela. It was only in 1977 that I first set foot in Denmark – the land of my ancestors.

That was a wonderful trip! I met a number of relatives I had never known before. I also saw my grandmother Damsgaard in Logten and visited there for a few days. She died early in 1979.

Here in Canada I am a radio newscaster working for a company that serves a network of stations all across the country. My work is heard on about 100 radio stations from St. John's, Newfoundland, in the east to Victoria, British Columbia in the west.

One of my consuming interests is in aviation. I recently completed training for a Commercial Pilot's Licence ... but, as of this writing, I have not taken the final tests. This past summer I rented an airplane and flew it to the prairies region of Canada ... a journey that involved about 26-hours of flight time there and back.

I live a very comfortable life in Toronto. I am still single, I live in a very nice apartment, can afford to spend my money on little luxuries, and – despite the horrible energy situation – I still drive a big car, a Thunderbird.

Our family – Mother, my sister Margaret and her husband, Ken – is a very close one. We always spend Christmas together and see each other often. That despite the very long distance between Margaret and Ken's home in Vancouver and Mother and I here in Toronto«. (Howard Christensen, 1979)

Anna Margaret Christensen Blakey

Født den 28. oktober 1947. Gift den 10. september 1977 i Toronto med Kenneth Clifford Blakey, født den 16. december 1942 i Proton Station, Ontario, søn af Leo Mouro Blakey, født den 25. februar 1916 i Osprey Township, Ontario, og Margaret Estell (kaldet Marguerite) f. McLean, født den 1. juli 1921.

»I was born on October 28, 1947, to Danish immigrants Aage Bjerg »Chris« and/or »Red« Christensen and Kirstine (Damsgaard) Christensen. In Canada, Father had dropped the surname Bjerg – Which was difficult for Canadians to pronounce – while his family, all of whom he had left in Denmark, dropped the use of Christensen.

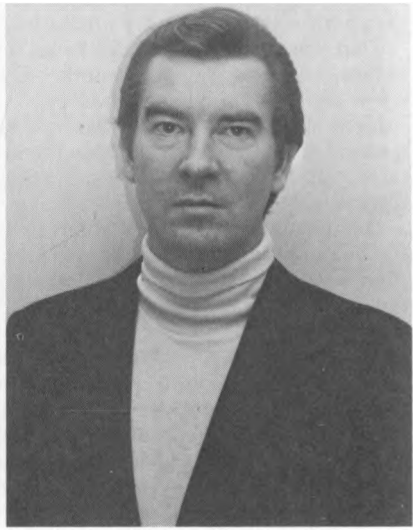
Mother was the only one of six children of the Damsgaard family to move beyond the horizons of farm life in northern Manitoba – a Canadian province in the west central portion of Canada. After meeting in Toronto and being married in Montreal, Mother and Father settled in Toronto where I was born and raised.

Most of my life in my parents' home was in a house on Foxbar Road in what is now central Toronto. Life there was a never-ending series of wonderment. There was a continuous flow of people through our home; most of whom were Danish newcomers to Canada. The thread that tied these people was a longing for familiar language and culture. Also important were some personal characteristics of my father: having known loneliness and alienation firsthand, he had a deep sense of goodwill and good humor that he could – and did – draw on at any time.

Christmas and New Years brought as many as 50 people into our home for dinner, beer and snaps. Many romances and subsequent marriages bloomed from these parties. From these get-togethers we met and developed a circle of

Anna Margaret Blakey.

Kenneth Clifford Blakey.

surrogate relatives and I was never without 'Aunts' and 'Uncles'.

During summer vacations on the wheat farms of Dauphin, Manitoba, I met and became familiar with my mother's brothers and their families. These vacations were interesting and valued experiences. They also helped me to understand my mother's wanderlust.

My first introduction to the Bjerg side of my family occurred when Agnes came from Denmark to visit. Later, when I met Povl Bjerg, he was a bit of a curiosity to me since I didn't really know who he was. That soon changed and it became a major event when Povl and Inga came to visit; he was my personal favorite.

Two brief visits with my cousin Unni and Haraldur Krøyer, who were visiting Canada on a diplomatic mission, presented yet another curiosity. Not having had any previous experience with them, the visits were foreshadowed by feelings of shortcomings for Mother and I. However, these visits proved to be quite interesting ... thanks to their diplomacy.

In 1967, Anna and Bjarne Børde visited the United States. They were both in Washington to visit Ketil's family and in New York to visit Unni's.

This was an exciting time for father. He wanted to go and visit so much ... but his sense of duty to his own job and family would not permit him this luxury. Instead, I went. Again, this visit stirred a greater curiosity in me to discover those nebulous entities that were my father's roots. At that time, I made a personal pledge to discover these people and to re-ignite in me the Danish language.

Sensing this need, Father took me to Denmark and Norway the following summer.

It was a marvellous experience!

We travelled so much ... met many relatives ... and even saw the farmhouse in Bramminge where the family was raised. This experience, for me, was an

education in itself. It also whetted my appetite for seeing and discovering firsthand other ways of being.

In the course of my job as a flight attendant with Air Canada, this wish is being fulfilled. The last ten years of of my life (1970–1979) could be a book in itself. But, the most important event during this time occurred on September 10, 1977: My marriage to Kenneth Clifford Blakey.

Ken and I are presently living in Vancouver on the west coast of Canada.

It is home, of course, but it is also our chosen city and lifestyle.

In the ways of both Mother and Father, I have expressed a desire to search for a good life, one that is pleasing to both soul and senses.

I believe I have found it. (Anna Margaret Christensen Blakey, 1979)

Anna Charlotte Børde f. Bjerg Christensen

Født den 7. januar 1906 i Bramminge. Død den 1. august 1980 i Lillehammer.

Gift den 24. august 1928 i Åbenrå med Bjarne Børde, født den 5. juli 1897 i Oslo, død den 26. juni 1976 i Lillehammer, søn af toldkontrollør Peder Bernhard Amundsen, født den 25. maj 1866, død den 20. februar 1916, gift den 30. april 1896 med Rine Giltvedt født den 5. november 1867, død den 5. marts 1953.

Anna Charlotte og Bjarne Børde traf hinanden på Radikal Ungdoms Landsmøde i Vordingborg den 13.-14.-15. maj 1927. Da var Bjarne Børde sekretær i Oplysningskontoret for Næringsvejene i Utenriksdepartementet. Vi byggede et lille hus på Voksenlia, som vi senere ved tilbygninger gjorde temmelig stort. Under krigen var vi i Norge. Bjarne blev udnævnt til chef for eksprotafdelingen i Næringsdepartementet. I de første krigsår udarbejdede han planerne til det nuværende Norges Eksportråd. I løbet af sommeren 1945 tog planerne fast form, og Bjarne blev rådets første direktør den 1. januar 1946. Af helbredshensyn søgte han stillingen som handelsråd i San Francisco i 1948, kom hjem igen som leder af rådet (1951), hvor han var, til han høsten 1952 blev udnævnt til generalkonsul i San Francisco. Der var vi til 1958. Som sidste stilling i Utenriksdepartementen var Bjarne ambassadør i Reykjavik. Igen af helbredshensyn trak han sig tilbage 65 år gammel i 1962, og vi bosatte os i Lillehammer. Et helt igennem vellykket ægteskab, som varede i næsten 48 år til Bjarne døde den 26. juni 1976 af hjertestop. I 1940 købte vi Grauskarlien – et nedlagt småbrug – som hele tiden senere har været vort sommertilflugtssted. I 1962 overgav vi stedet til vore 3 børn, men så længe vi kunne klare det, var vi der ca. 3 måneder hver sommer – ofte med børnene og med

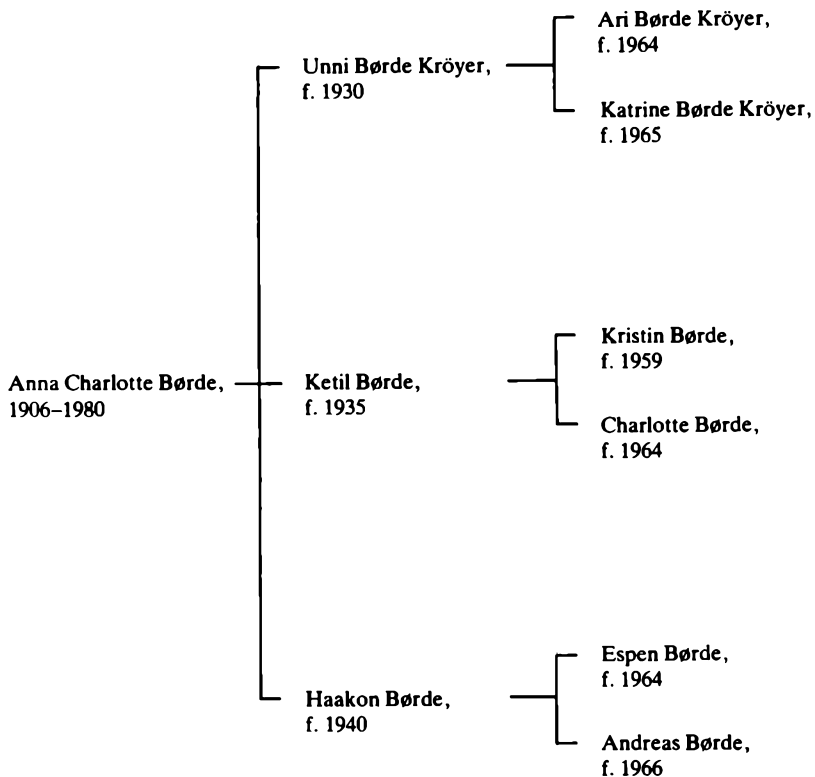
Bjarne Børde og Anna Charlotte Børde. Fotograferet i Lillehammer den 5. juli 1972.

besøg fra Danmark. Jeg har hele tiden været hjemmegående husmor og har aldrig følt mig mindreværdig eller underkuet af den grund.« (Anna Charlotte Børde, april 1978)

August 1980: Faster Anna boede hos os i en uges tid i midten af oktober 1979. Hun var på rundrejse i Danmark og kom direkte fra diamantbryllup i Svendborg til Roskilde. Det blev dage præget af den »Bjerg-ske« livskraft og vitalitet. Faster Anna berettede om familien og sit eget liv og holdt os alle i ånde. Hun gik sammen med os lange ture i Roskilde, besøgte kongegravene, men ville gemme vikingskibene til næste gang. Hun glædede sig til at se denne slægtsbog færdig og skyndede på mig: »Husk, Jens, vi er nogle stykker i familien, som ikke kan regne med at leve så længe mere«. Faster Anna fik ikke den færdige bog at se.

Børn:

Unni	født den 30. december 1930 i Aker ved Oslo
Ketil	født den 3. februar 1935 i Oslo
Haakon	født den 30. maj 1940 i Oslo

Unni Børde Krøyer.

Født den 30. december 1930.

Gift den 16. september 1959 i Oslo med Haraldur Krøyer, født den 9. januar 1921 i Akureyri, Island, søn af Johan Krøyer, født den 21. januar 1895 i Svinarnes, Island, gift med Eva Palsdottir, født den 11. september 1899, død i 1941. Johan Krøyer gift 2. gang med Margret Gudlaugsdottir, født den 8. januar 1924.

Haraldur Krøyer var gift 1. gang med Ragnheidur Hallgrimsdottir i Berkeley, California. Ragnheidur døde i 1959. Fra dette ægteskab stammer to børn: Eva Krøyer Mannion, født den 4. juli 1944 (gift med Arthur Mannion, Jr. 1971, bosat i New York) og Johann Krøyer, født den 6. september 1949 (ingeniør, bosat i Stockholm).

Unni Børde, 1948.

»Jeg gikk folkeskolen delvis i København, henholdsvis Niels Ebbesens Vejs Skole og en skole i Gentofte, delvis i Vestre Aker utenfor Oslo på Vinderen og Slemdal skoler. Sammen med Ketil ble jeg sendt til Danmark i 1941, da skolene ble nazifisert i Norge og matforsyningene var noe knappe. Gikk et år på Åbenrå Stadsskole, 1. mellem (tilsvarende 6. klasse i Norge) og reiste tilbake til Norge, hoppet over 7. klasse og begynte i 1. gymnasieklasse. Artium fra Ris Skole i mai, 1948 på Engelsklinjen. Hösten 1948 reiste hele familien til San Fransisco, der jeg i Januar, 1949 begynte som Junior ved University of California, Berkeley med Dramatic Literature som hovedfag. Bachelor of Arts degree in Speech and Drama i juni 1951, og deretter hjem til Norge. Der fulgte jeg forelesninger ved universitetet – Forberedende Pröve, som jeg aldri fikk – og deltok i selskapslivet. Sommeren 1952 fikk jeg et stipendium av Norges Kulturkontor til å studere Shakespeare i tre måneder i Stratford-on-Avon. Om hösten reiste jeg tilbake til California, ble invitert til Japan, og var der første halvår av 1953. Om hösten samme år begynte jeg Graduate Studies ved Stanford University i California. Jeg var i Department of Speech and Drama, der jeg hadde Radio and Television som hovedfag og Theater History som bifag. Master of Arts degree i juni 1955. Min hovedoppgave heter »The Adaptation of Hedda Gabler to Television.« Reiste hjem til Norge, fikk ingen jobb, til tross for at jeg fortalte alle jeg traff at jeg kunne redde massemedia'ene i hjemlandet. Reiste en tur til Danmark, der jeg visiterte ved Stadsradiofonien, drakk en masse öl, skrek »Sivaskriget« og bodde på Højvangen i Søborg hos Else og Axel (Bjerg). Fra 1956 til 1959 var jeg ansatt i Norsk Rikskringkasting, først som Programsekretær i Barne- og Ungdomsavdelingen, siden som Programsekretær i radioens Nyhedsavdeling. (Jeg var Norges første kvinnelige nyhetsredaktör.) Sökte og fikk stilling i 1959 som Producer i det nye norske fjernsyn, men reiste til Island for å besøke mine foreldre, traff Haraldur i et middagsselskab i den norske ambassaden, reiste hjem og sa opp min nye jobb

*Unni Børde Krøyer og Haraldur Krøyer.
Foto 1977.*

*Ari Børde Krøyer og Katrin Børde Krøyer.
Foto 1977.*

og giftet meg 16. september samme år med daværende Kansellisjef hos Islands President Asgeir Asgeirsson. Vi bodde to år i Island, passet på Presidenten og hans frue, reiste en del på nordiske Møter og krysset Kanada med presidentparet. Fra januar 1962 til april 1966 var Haraldur ambassaderåd ved Islands Ambassade i Moskva, en jobb vi likte bra. Begge barna er født under vårt opphold der, og vi fikk sett både Grekenland og Polen og, spesielt, Finland, disse årene. I juni 1966 ble vi sendt til FN's hovedkvarter, der Haraldur var Deputy Permanent Representative. Det var en ganske hård tid med dårlig økonomi, en abort og nesten et års sykdom for Ari. Ellers var New York New York, og stort mer er det ikke å si om det. Fra januar 1970 til august 1972 var Haraldur ambassadør i Sverige, Finland og Østerrike, de to siste som sideakkrediteringer, noe Island har mange av, takket være landets størrelse. I august 1972 ble Haraldur utnevnt til FN-ambassadør, mens jeg ble igjen i Stockholm, takket være en touch av kreft og pakking av hus og innbo, for Haraldur ble senere på høsten utnevnt til ambassadør i Washington også, med sideakkrediteringer i Canada, Mexico, Cuba, Brasil, Argentina, Chile og Peru. (Jeg likte meg særlig godt i Mexico og Cuba.) Vi bodde i Washington fra januar 1973, men slapp, heldigvis, etter et halvt år FN-jobben. I 1976 ble vi, etter innstendig anmodning, flyttet til Geneve, der Haraldur nå igjen har multilaterale interesser. Vi er sideakkreditert i Egypt, Tanzania, Kenya og Etiopia. Dette er forløpet. Jeg kan tilføye at våre barn er ualmindelig pene og ualmindelig intelligente, slik alle foreldres barn. Ari er interessert i de merkelige ting, slanger, taxidermatologi, fiske, bonsai-planter, sjakk, etc, etc. Katrin er lang og tynn og danser klassisk balett på sjetten året, men hennes drøm er å bli veterinær uten å gå på skolen. Familien har også fire hunder, en skilpadde, noen fisk og ellers diverse sesongdyr. Slangen ble dog igjen i Washington.

Jeg har ikke utgitt noen ting, og ellers ikke gjort noe spesielt, men jeg er flink til å dekke bord og er glad i öl og blomster og kan greie meg på mere enn et språk«. (Unni Børde Krøyer, 1978)

Børn:

Ari født den 21. januar 1964 i Helsinki, Finland

Katrin født den 14. maj 1965 i Helsinki, Finland

Ketil Børde

Født den 3. februar 1935 i Oslo

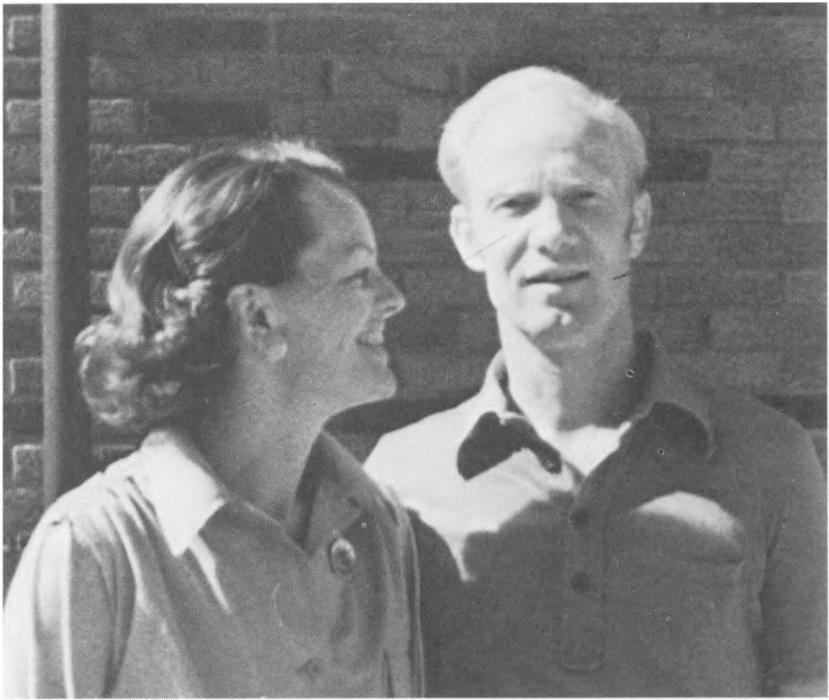
Gift den 9. september 1958 i Oslo med Gudrun f. Rise, født den 3. november 1937 i København, datter af direktør, cand.jur.

Allan Rise, født den 19. november 1905 i Fredericia, gift den 13. december 1936 med Ellen Agnete f. Springborg, født den 24. november 1909 i Ålborg.

»Et stort inntrykk gjorde reisen under krigen sammen med Unni til Danmark og oppholdet 1942–43 i Åbenrå hos moster Mille og onkel Thor. En annen viktig opplevelse var familiens flytning til San Francisco i 1948. Selv reiste jeg tilbake til Oslo (via Åbenrå) våren 1950 for å begynne på gymnasiet. Etter studentereksamen i 1953 falt det naturlig – fordi mor og far igjen var bosatt i San Francisco – å studere i California. Fem års studietid ved Stanford University og University of California at Berkeley ga en M. A.-grad i statsvitenskap og ett års virksomhet som vitenskapelig assistent ved det statsvitenskapelige fakultet ved California-universitetet. På dette tidspunkt traff jeg Gudrun som

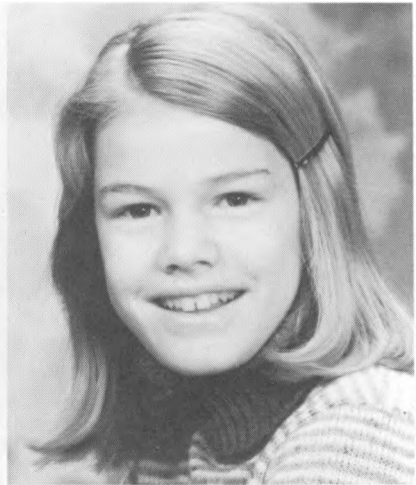
*Unni Børde Krøyer (10½ år), Ketil Børde (6½ år) og Haakon Børge (1 år).
Foto fra 1941.*

Gudrun Børde og Ketil Børde.

Kristin Børde

Charlotte Børde.

også studerte i Berkeley. Vi giftet oss 9. september 1958 og slo oss ned i Oslo. I maj 1959 ble Kristin født, innledningen til et nytt kapittel i vårt liv. Omtrent samtidig begynte jeg på Utenriksdepartementets aspirantkursus hvor jeg avla »diplomateksamen« våren 1960. Kort deretter ble vi forflyttet til ambassaden i Bern, vår første post i utlandet. Oppholdet i Sveits varte i vel to år. I perioden 1962–65 var vi igjen på plass i Oslo. Den største begivenhet i denne periode var Charlotte, som ble født i mars 1964. Sommeren 1965 reiste vi til USA hvor vi fikk tre spennende år ved ambassaden i Washington D. C. Fra 1968 til 1973 tjenestegjorde jeg i Utenriksdepartementets FN-kontor, de siste 2½ år som kontorets sjef. I den sammenheng utga jeg i 1970 en liten bok om norsk FN-politikk: »Norge i FN 1945–1970«. Under oppholdet i Oslo gjenopptok Gudrun sine studier ved universitetet. I 1972 avla hun sin første eksamen i kunsthistorie. Etter fem år hjemme ble vi beordret til Bruxelles hvor jeg tjenestegjorde som ministerråd ved ambassaden og stedfortredende sjef for den norske EF-misjon. De fire årene i Bruxelles var en anstrengende periode for hele familien. Sommeren 1977 overtok jeg min nåværende stilling som underdirektør i Utenriksdepartementet. Gudrun som med avbrudd av alvorlig sykdom hadde fortsatt sine studier i Bruxelles, gjenopptok studievirksomheten ved Universitetet i Oslo høsten 1977. I løpet av vinteren 1977–78 gikk hun tillike på Oslo Turistforenings »guide skole« og arbeider nå i sommersesongen som 4-språklig guide i Oslo (engelsk, fransk, tysk og dansk). Når turistsesongen er over, fortsetter hun ved universitetet. Kristin blir student neste vår. Charlotte skal begynne i 9. klasse til høsten. Vi regner med å bli i Oslo inntil også hun er ferdig med sin studentereksamen.« (Ketil Børde, 1978)

Børn:

Kristin født den 3. maj 1959 i Oslo

Charlotte født den 26. mars 1964 i Oslo

Ketil, Unni og Haakon Børde i sommer 1940.

Haakon Børde

Født den 30. maj 1940 i Oslo.

Gift den 6. april 1962 i München med Angelika f. von Waechter, født den 21. december 1938 i Stuttgart/Bad Cannstatt, datter af præst Georg von Waechter, født den 21. oktober 1905, død den 23. februar 1948, gift den 5. august 1933 med journalist Lise Melanie Rauscher, født den 19. maj 1914.

Haakon Børde: 0–8 år bosatt i Oslo, 8–11 år i Berkeley, California, der far var handelsutsending. 11–12 år i Oslo, 12–14 i San Francisco, California, der far var generalkonsul. Med 14 år til Oslo for at få norsk skolegang, siden da bodd hjemme fra. Et halvt år som 15 årig hos moster Mille og onkel Thor i Åbenrå for å lære matematikk og spise »rundstykker med honning«, studentereksamen i Oslo 1959. Et halvt år »hjemme« i Reykjavik, Island, der far var ambassadør. Vår 1960 to måneder på Goethe-Institut i Murnau, Bayern (Angelika og jeg møttes). Lærer middelskole Oslo 1960–1961. Forelæsninger Oslo høst 1961, München vår 1962, gift, bosatt i Oslo juli 1962. Diverse tilfeldige jobs. Journalistlæring i Arendal fra mars 1963. Journalist fra 1964. I Norsk telegrambyrå (svarer til Ritzau's Bureau), fra mars 1965. Fra september 1966 journalist i Norges Eksportråd. Fra januar 1969 programsekretær (journalist) i Nyhetsavdelingen, Fjernsynet. Januar-februar 1977 i Antarktis med norsk ekspedisjon. Har udgivet »Eventyret Antarktis« og »Energi – en beslutningskrise«.

Fra utkanten av den store danske familie

Det yngste av Anna Bjergs og Jens Bjerg Christensens barn flyttet til utkanten av Europa med min far. Mine danske besteforældre var begge døde før jeg ble født.

Men den store flokk av mors søsken og mine fettere i både Danmark og Amerika var nær familie så lenge jeg var i mine foreldres varetekt.

Hver gang den norske filial tengte støtte fra »hovedorganisasjonen«, sendte den ilbud. Og hver gang kom ilbud tilbake, vi var velkommen.

Som fem-åring opplevde jeg min første skuffelse under ett av de tallrike opphold i Danmark. Jeg var gått mine egne veier i København med løpehjul og fant ikke tilbake. Jeg endte på en politistasjon med iskrem og boller og hadde det praktfullt.

Imens lette mor og far etter meg alle vegne. Det var like før jeg skulle etterlyses i radio at de nådde fram til min politistasjon på telefon. Jeg syntes jeg var blitt snytt – fem-åringen syntes det hadde vært rimelig om den store utenlandske offentlighet var blitt mobilisert for hans skyld. Det hadde vært noe å komme hjem med!

Det stakkels, underernærte barn fra Norge i 1945 (bilder viser at jeg så ut som en dampveivals) ble proppet med pølse og ost og fløte i hver en københavnsk matvareforretning.

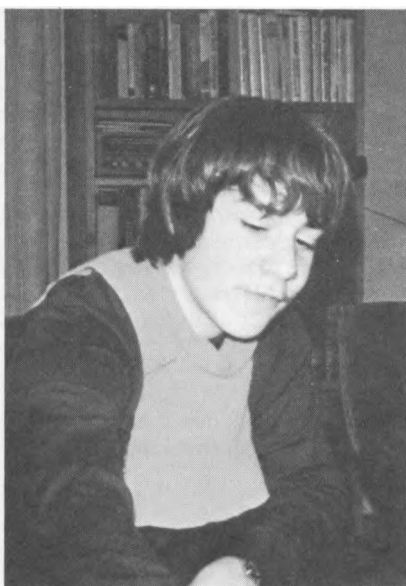
Og historien gjentar seg jo. For da skolen i Oslo hang meg ut av halsen som 15-åring, gikk nytt ilbud til Danmark, til moster Mille og onkel Thor i Aabenraa. Onkel Thor proppet meg med matematikk og rundstykker med honning og moster Mille var en varm, om enn til tider skrapp og bestemt morserstating det halve året jeg bodde hos dem. De to berget meg gjennom skolen. Det og varmen hos dem er jeg dypt takknemlig for.

Haakon Børde og Angelika Børde.

Espen Børde.

Andreas Børde.

Og vi kom godt ut av det med hverandre. Sikkert har de visst at jeg kjørte et par »uoffisielle« turer med onkel Thors bil i skogen ovenfor huset. Sånt gjør 15-åringer – min egen kaster lange blikk etter vår bil.

Senere ble Danmark mer og mer et land jeg reiste igjennom. En av disse reisene hjem fra Tyskland er nok ren nostalgi nå. Det hadde seg slik at stramt uniformerte tjenestemenn hadde fløyttet toget av sted effektivt og på sekundet fra hver stasjon opp gjennom Tyskland. Selv fløytepipene var tilmålt og viktige, de var nøyaktig like fra stasjon til stasjon. Abfahrt Zug Nummer så og så smalt gjennom høytallerne og runget fortsatt i hodet mitt.

Så sto jeg og lente meg ut av vinduet på den første danske stasjonen etter grensen og kikket ut over en søndagsdoven liten flokk danske tjenestemenn som var mest opptatt med å vifte bort fluene. hva vedkom det store, viktige utenlandstoget dem?

Etter 10–15 minutter eller deromkring kravlet en støvet konduktør fram fra skinnegangen under toget og ropte til togføreren i vinduet på lokomotivet: »Ja, så kan vi visst køre, Jens.« Og slik kom det store, viktige utenlandstoget av sted fra den stasjonen.

I en viss sinnstilstand er slikt en stor opplevelse. Meg fortalte den at jeg var kommet hjem.

Eller de første møtene med danske medelever på statsskolen i Aabenraa. »Er du tysk?«, spurte de ofte først. Nei, det var jeg da ikke. Og med litt mindre kulde i stemmen: »Er du svensk?« Nei igjen. »Men, så er du jo nordmann!«, og isen var brutt.

Men det var også i Aabenraa jeg første og eneste gang drakk absinth.

Som norsk russ, de norske barbarenes måte å feire studentereksamen på – for sikkerhets skyld før de vet om de har bestått – som rødluet københavnerplage, så jeg såvidt, at livet i Danmark også er hardt og kynisk. Det var i Nyhavn, det var i mai.

Men da var jo moster Agnes på pletten, den elskverdige moster Agnes med de store sigarer og evnen til å omgås det unge menneske. Jeg satt på Grundtvigs kne, det vil si på kneet til statuen av ham i Soldaterhjemmet i København og formiddagssludret med moster Agnes i en pause i den elleville og massehysteriske moroen som den norske russetida er. Og kom til hektene igjen etter at et par håndfaste fyrer kvelden før hadde kastet meg ut av en bar i Nyhavn fordi jeg ikke ante at den forføreriske lyshårede piken var næringsdrivende. De to ukjente fyrer skal ha takk.

Jeg har hatt det hell – bestandig – at jeg er kommet i gode menneskers varetekt og dermed fått korrektiv til egne opplevelser i oppveksten. I mange tilfeller har disse gode mennesker vært barn av Anna Bjerg og Jens Bjerg Christensen. Dette er en form for familiesamhold foreldre ønsker for sine barn. Jeg håper at tid og utvikling ikke skusler bort disse verdiene.

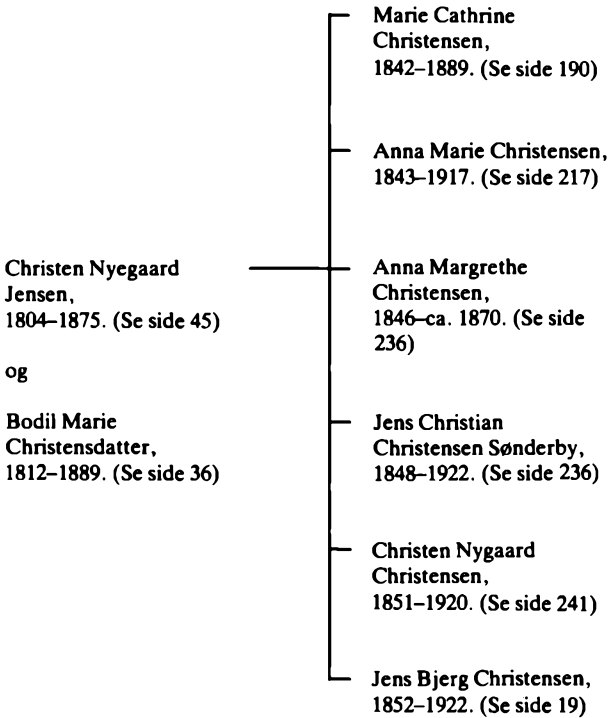
(Haakon Børde, 1978)

Børn:

Espen født den 5. november 1964 i Arendal

Andreas født den 4. marts 1966 i Oslo

Optegnelser og beretninger om Jens Bjerg Christensens søskende og deres slægt

Marie Cathrine Christensdatter

Født den 3. januar 1842 i Ellemosehus i Hygum. Død den 1. maj 1889 i Stjernhjeml Stiftelse i Nør Lem. Gift med gårdmand, senere arbejdsmand, Peder Glarbjerg Pedersen født i Glarbjerg i Lomborg ca. 1847 og død i Bøvling ca. 1887 søn af husmand Peder Christian Pedersen og Edel Johansen.

*Marie Cathrine Christensdatter
1842–1889. Fotograferet i
Lemvig.*

Ifølge Rom folketælling 1855 var Marie Cathrine Christensdatter Plejedatter hos Zakarias Rasmussen i Østerørts. 1860 tjenestepige samme sted.

Ægteskabet med Peder Glarbjerg Pedersen blev reelt opløst, og Marie Cathrine Christensdatter døde på Stjernhjeml Stiftelse 47 år gammel. På det tidspunkt var hun nærmest blind, hvilket måske har været grunden til, at hun var kommet på dette hospital og fattighus. Hendes mand havde på dette tidspunkt længe levet som arbejdsmand efter at have forlist sin ejendom (på grund af

drikkeri, siger overleveringen). Sine sidste år boede Marie Cathrine Christensdatter sammen med sin mor på Stjernhjem. Moderen døde i øvrigt to dage efter, hendes datter var begravet.

Ifølge Nør Lem kirkebog døde arbejdsmand Peter Glarbjerg hustru Marie Kathrine Christensen den 1. maj 1889 og blev begravet den 7. maj 1889.

Børn:

Anna Ørts Pedersen

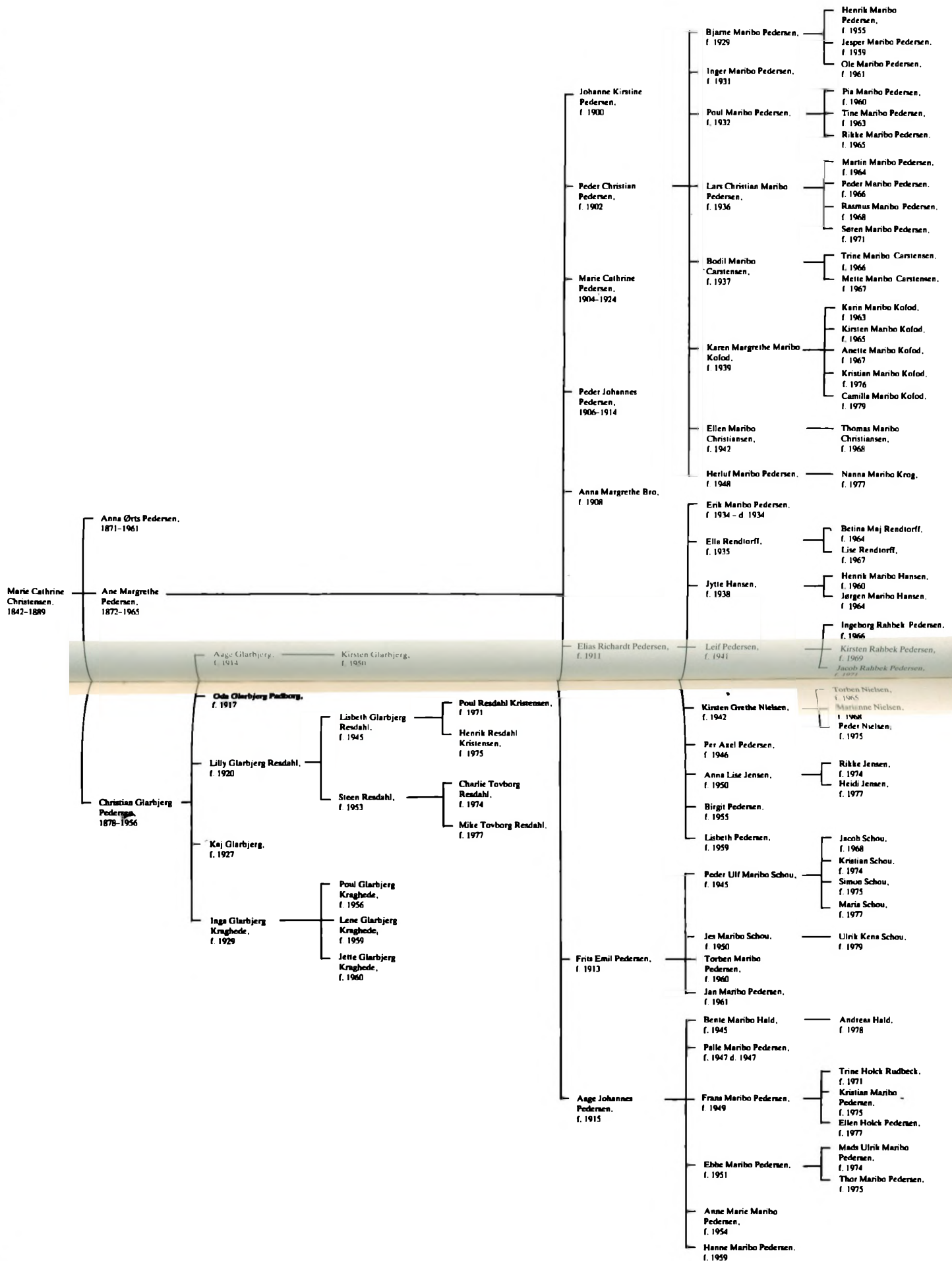
født den 29. juni 1871 i Lomborg
(side 194)

Anne Margrethe Pedersen

født den 4. december 1872 i Lomborg
(side 196)

Christian Glarbjerg Pedersen

født den 27. august 1878 i Bøvling
(side 211)

Ane (Anna) Ørts Pedersen

Født den 29. juni 1871 i Lomborg. Død den 23. august 1961 i Omaha, Nebraska, USA. Gift i USA med Simon Østergaard. Ingen Børn.

*Ane Margrethe Pedersen og Peder Christian Pedersen.
Bryllupsfoto den 21. april 1899.*

»Min moster, Anna Ørts, blev af daværende kronprinsesse Louise udsendt (vist) i 1904 til de danske vestindiske øer som økonoma på hospitalet på St. Thomas. Ca. 1908/10 kom hun tilbage til Danmark, hvor hun fik en viktualieforretning i København, men rejste atter før 1. verdenskrig denne gang til USA. Hun blev senere gift med en dansk udvandrer, Simon Østergaard. Simon Østergård var kommet til USA sammen med William S. Knudsen med

*Ane Margrethe Pedersen og Peder Christian Pedersen.
Foto ved deres diamantbryllup den 21. april 1959.*

hvem han i den første tid samarbejdede vist nok i et værksted med cykler. Han var noget af en opfindernatur. Han døde få år før min moster.

(Johanne Kirstine Pedersen, 1979)

Ane Margrethe Pedersen

Født i Lomborg den 4. december 1872, død i Skjern den 1. januar 1965.

Gift den 21. april 1899 med Peder Christian Pedersen, født den 23. marts 1873 på Maribo i Houe, død den 24. marts 1964 i Skjern, søn af Johanne Kirstine Pedersen, født på Øster-Bøvling i Bøvling og Jens Smedsgaard i Maribo i Houe.

Ane Margrethe Pedersen var tjenestepige på Troldborg, i Harboøre, på Ryselsten og sluttelig i Øster-Bøvling.

Ved Ane Margrethe Pedersen og Peder Christian Pedersens diamantbryllup skrev Skjern Dagblad i 1959:

Husejer P. Chr. Pedersen og hustru, Storegade 21, Skjern, kan tirsdag den 21. april fejre deres diamantbryllup.

P. Chr. Pedersen stammer fra gården Maribo i Houe ved Lemvig. I den aller tidligste barndom mistede han hørelsen på grund af sygdom og kom derfor som 9-årig på døveskolen i Fredericia. Efter endt undervisning og konfirmation herfra i 17-års alderen kom han atter hjem. Faderen var da død, og han måtte nu være sin moders støtte. De boede på den gamle slægtsgård Ø. Bøvling, der nok i sin tid var skænket som fadergave til en ridefoged under Bøvling slot.

Fru Margrethe Pedersen, der stammer fra Lomborg, blev tidlig forældreløs. Hun tjente som ung flere steder på egnen, inden hun kom til Ø. Bøvling, da Pedersens mor nu var syg. Her blev de så gift i 1899, og her fødtes og opvoksede deres 8 børn, hvoraf de 6 endnu er i live. Under de givne forhold blev det et stort læs at trække for fru Pedersen, der i livets mangfoldige forhold måtte være mund og øre for sin mand. Med fælles hjælp klarede de både gårdens drift og børnenes opdragelse på bedste måde. Børnene blev også hjulpet godt i vej. En søn er ejer af gården Ulfsund i Nees sogn, en anden avancerede som sømand til kaptajn og sejler nu som 1. styrmand med 66-bådene Bornholm-København, og to er lærere. Den ene af disse har i mange år været i Marup ved Skjern, senere Husum i Sydslesvig og er nu medejer af Hjørring private realskole, den anden er lærer i Nørresundby. De to døtre, hvoraf den ene er gift, bor i København.

De store vækkelser blev hr. og fru Pedersens store oplevelse, hvorunder de fandt deres ståsted og deres venner inden for Indre mission. Og sådan har det været siden. De er særdeles flittige kirkegængere, og det er deres lyst og glæde at være med i indre og ydre missions gerning.

I 1931 skilte de sig af med gården og købte huset i Skjern, hvor de nu har boet det meste af en menneskealder, og de er stadig så raske og rørige, at de trods deres 86 år kan passe deres lille hjem selv. Og trods afstandene kan de endnu tage på besøg hos børnene.

Mange ønsker om lykke og velsignelse vil strømme dem imøde i anledning af deres store højtidsdag.

Ved Ane Margrethe Pedersens død skrev en slægtning i Skjern Dagblad den 14. januar 1965:

I mindet om Margrethe Pedersen, Skjern

Så fint et ansigt,
så milde øjne,
så nænsomt mærket
af livets døgne!

Jeg så det først
i dets aftenrøde,
men kenderne kunne
endnu gløde!

Hun snakked' meget
og snakked' længe,
når mindet rørte
ved hjertets strenge.

Især blev ansigtet
smukt forklaret,
da hun fortalte,
hun blev bevaret

for syndefald
i sin ungdoms dage
– en Guds beskærmelse
uden mage.

Og Gud var med hende
hele livet,
alt: lykke, helbred
blev hende givet!

Nu er hun vandret
til fjerne egne,
de bedste også
for døden segne.

Men over dem, der
i troen døde,
lyser opstandelsens
morgenrøde!

Så vil vi glemme
hver dødens gåde
og tro som hende,
at alt er nåde!

C. S. Nygaard.

Peder Christian Pedersen blev kaldt Peder Maribo efter sin fødegård Maribo i Houe. Dette navn blev bevaret også efter han var flyttet til Øster-Bøvling, som var hans mors fødegård, og som hun købte tilbage, da hendes mand døde.

Børn:

Johanne Kirstine Pedersen,

født den 23. april 1900 i Bøvling
(side 197)

Peder Christian Pedersen,

født den 29. april 1902 i Bøvling
(side 198)

Marie Cathrine Pedersen,

1904–1924

Peder Johannes Pedersen

1906–1914

Ane Margrethe Pedersen,

født den 21. september 1908 i Bøvling
(side 202)

Elias Richardt Pedersen,

født den 7. februar 1911 i Bøvling
(side 203)

Frits Emil Pedersen,

født den 20. marts 1913 i Bøvling
(side 207)

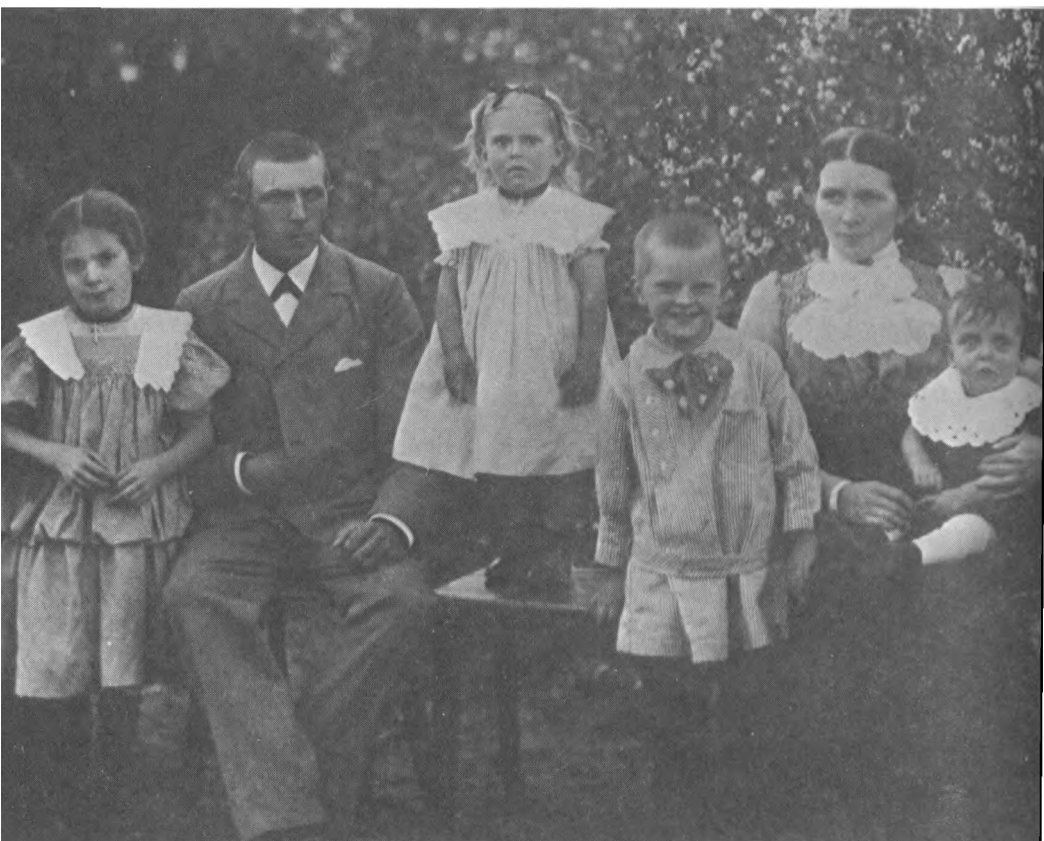
Aage Johannes Pedersen,

født den 24. juli 1915 i Bøvling
(side 209)

Johanne Kirstine Pedersen

Født den 23. april 1900 i Bøvling.

Johanne Kirstine Pedersen (eller Johanne Maribo Pedersen) tog nysproglig studentereksamen i 1919 og filosofikum i 1920. Havde forskellige kontorjobs bl. a. i sommeren 1923 i Hamburg på Det danske Generalkonsulat. Tog samtidig undervisning i tysk og fortsatte i øvrigt med at tage undervisning i sprog. »Fra 1. september 1923 til 30. december 1960 var jeg ansat i Aktieselskabet De Danske Spritfabrikker i København som korrespondent. Efter jeg er blevet pensioneret, har jeg haft den glæde at kunne deltage i tolkning og oversættelsesarbejde for De evangeliske Maria søstre i Darenstadt (som har en skandinavisk afdeling i Danmark)«. (Johanne Maribo Pedersen, 1979)

Forår 1907 i Øster-Bøvling.

Fra venstre: Johanne Kirstine Pedersen, Peder Christian Pedersen, Marie Kathrine Pedersen, Peder Christian Pedersen, Ane Margrethe Pedersen og Peder Johannes Pedersen.

Peder Christian Pedersen

Født den 29. april 1902 i Bøvling.

Gift den 28. juni 1928 i Hedensted med Petra f. Christensen født den 28. juni 1907 i Hedensted, datter af lærer Laurs Christen Christensen i Hedensted skovskole, født den 20. november 1864 i Korning og Johanne Moss født den 30. marts 1880 i Hedensted.

Peder Christian Pedersen tog lærereksamen i 1923 fra Nr. Nissum seminarium og havde derefter forskellige vikarpladser. Fra 1926 andenlærer i Hedensted. 1929–1952 førstelærer i Marup skole, Skjern. 1952–1958 viceskoleinspektør

ved Husum danske skole, Sydslesvig. 1958–1969 skolebestyrer ved Hjørring private realskole. Pensioneret i 1969.

Petra Pedersen tog realeksamen i Vejle i 1925. Var lærerinde ved Hjørring private realskole fra 1958–1969.

Børn:

Bjarne Maribo Pedersen	født den 16. september 1929
Inger Maribo Pedersen	født den 1. april 1931
Poul Maribo Pedersen	født den 11. september 1932
Lars Christian Maribo Pedersen	født den 19. februar 1936
Bodil Maribo Pedersen	født den 14. august 1937
Karen Margrethe Maribo Pedersen	født den 1. december 1939
Ellen Marie Maribo Pedersen	født den 25. oktober 1942
Herluf Maribo Pedersen	født den 8. oktober 1948

Bjarne Maribo Pedersen

Født den 16. september 1929 i Skjern.

Gift den 15. juli 1953 i Vanløse med Bodil f. Møller, født den 11. januar 1927 i Måbjerg ved Holstebro, datter af lærer Aksel A. Møller, født den 25. august 1894 i Neksø, død den 17. november 1963 og Ingeborg Borup, født den 17. februar 1901 i Hanning, død i april 1935.

Bjarne Maribo Pedersen er civilingeniør fra 1953. Siden 1955 lektor ved Danmarks tekniske højskole.

Bodil Pedersen er børnehavelærer fra 1952 og assistent ved personalebørnehave ved Amtssygehuset i Glostrup.

Børn:

Henrik Maribo Pedersen	født den 16. januar 1955 i København
Jesper Maribo Pedersen	født den 17. november 1959 i Søborg
Ole Maribo Pedersen	født den 4. februar 1961 i Gentofte

Inger Maribo Pedersen

Født den 1. april 1931 i Marup skole, Skjern.

Inger Maribo Pedersen er uddannet som sygeplejerske fra centralhospitalet i Holstebro i 1954, derefter ansættelse i Augustenborg, København, Hjørring. Videreuddannelse til sundhedsplejerske i 1960/61. Ansat i Ringsted i 5 år. Dernæst praktikleder på børneforsorgsseminariet i Virum i 5 år. Siden 1971 ansættelse i Horsens og Juelsminde kommuner.

Poul Maribo Pedersen

Født den 11. september 1932 i Skjern.

Gift den 29. august 1959 i Ulkebøl ved Sønderborg med Ina Marie f. Nissen født den 1. februar 1939 i Sundsmark ved Sønderborg datter af gårdejer Peter Nissen, født den 1. juli 1901 i Brandsbøl på Als og Sophie Bucha f. Christensen født den 9.

april 1898 i Brendstrup, død den 1. juni 1973 i Sundsmark.

Poul Maribo Pedersen fik mellemskoleeksamen i Skjern i 1948. Udlært som elektriker i Skjern i 1952. Installatøreksamen fra Sønderborg håndværkerskole i 1958. Startede el-installationsforretning sammen med Ina Marie Pedersen i 1960 (Elektrikeren I/S, Sjællandsgade 18, 6400 Sønderborg).

Børn:

Pia Maribo Pedersen

født den 3. september 1960 i
Sundsmark

Tine Maribo Pedersen

født den 19. april 1963 i Sundsmark

Rikke Maribo Pedersen

født den 23. juni 1965 i Sundsmark

Lars Christian Maribo Pedersen

Født den 19. januar 1936 i Skjern.

Gift den 28. december 1963 i Virum med Jette f. Bagger født den 26. december 1937 i Ordrup, datter af Henning David Got-schalck Bagger født den 20. august 1909 på Frederiksberg og Eileen f. Molzen født den 31. december 1912 i Newcastle.

Lars Christian Maribo Pedersen tog studentereksamen i 1954 og læste til akademiingeniør i København til 1961. Fra 1964 bosat i Lystrup ved Århus og ansat i privat entreprenørvirksomhed.

Jette Bagger voksede op i Ordrup og fra 11 års alderen til realeksamen i Frederiksund. Dernæst et år au-pair i England og sygeplejeuddannelse på Bispebjerg hospital. Herefter et år i Bergen og siden sygeplejeske på Bispebjerg hospital. Fra 1963 fælles bopæl med Lars. Nu sundhedsplejerske i Århus kommune.

Børn:

Martin Maribo Pedersen

født den 22. september 1964 i Lystrup

Peder Maribo Pedersen

født den 7. april 1966 i Lystrup

Rasmus Maribo Pedersen

født den 18. juni 1968 i Lystrup

Søren Maribo Pedersen

født den 6. januar 1971 i Århus

Bodil Maribo Carstensen

Født den 14. august 1937 i Marup, Skjern.

Gift den 4. april 1965 i Ålestrup kirke med Bjarne Dolberg Carstensen født den 29. april 1936 i Kalundborg, søn af lærer Niels L. Carstensen født den 25. september 1901 i Bode, Ørsted, død den 19. september 1967 i Hørsholm, og Kirsten f. Justesen, født den 6. december 1906 i København.

Bodil Maribo Carstensen fik mellemskoleeksamen i Skjern 1952 og realeksamen i Slesvig i 1954. Sygeplejeeksamen i Kolding 1960 og siden på Den internationale Højskole i Helsingør 1960/61. Kibbutz i Israel 1961 og i Indien 1963. Ansat på Hørsholm sygehus siden 1970. Eksamineret bevægelsespædagog 1975. Undervist på FOF siden 1974.

Bjarne Dolberg Carstensen er student fra Rungsted statsskole 1955, akademingeniør 1961. Siden 1961 ansat i et rådgivende ingeniørfirma i Kgs. Lyngby.

Børn:

Trine Maribo Carstensen
Mette Maribo Carstensen

født den 29. oktober 1966 i Lyngby
født den 6. december 1967 i Hørsholm

Karen Margrethe Maribo Kofod

Født den 1. december 1939 i Marup, Skjern.

Gift den 8. september 1962 i Hjørring med Keld Thormod Kofod, født den 5. september 1938 i Rutsker, Bornholm, søn af gårdejer Karl Kofod, født den 20. februar 1910 i Pedersker og Magda født den 16. januar 1915 i Pedersker.

Karen Margrethe Maribo Kofod er opvokset i Marup og senere i Husum i Slesvig. Tog realeksamen i Slesvig i 1956. Sygeplejeskeuddannelse i Århus i 1962. Flyttede i 1965 til Ålestrup sammen med Keld Kofod, og forpagtede Hotel Ålestrup. »I 1969 forpagtede vi Håndværkerforeningen i Skive. 1971 købte vi Stoholm Kro, og her fungerer vi stadig.«

Keld Thormod Kofod er opvokset i Åker på Bornholm og kom – efter realeksamen i 1954 – på Lauritzens søfartsskole i Svendborg og blev herefter uddannet som kok på Lauritzens skibe. Korporal i søværnet i 1961. Arbejdede som kok forskellige steder i Århus, indtil han sammen med sin kone forpagtede Hotel Ålestrup i 1965. Se videre ovenfor.

Børn:

Karin Maribo Kofod
Kirsten Maribo Kofod
Anette Maribo Kofod
Kristian Maribo Kofod
Camilla Maribo Kofod

født den 9. december 1963 i Hjørring
født den 26. november 1965 i Hjørring
født den 12. april 1967 i Ålestrup
født den 5. juni 1976 i Stoholm
født den 13. december 1979 i Stoholm

Ellen Marie Maribo Christiansen

Født den 25. oktober 1942 i Marup skole, Skjern.

Gift den 3. januar 1967 i Gl. Haderslev Kirke med Poul Evald Christiansen, født den 22. november 1922 i Års, søn af murermester Anton Marius Anders Christiansen født den 10. april 1883 i Bystrup, død den 24. september 1959 i Års, gift den 29. oktober 1909 med Jensine f. Jensen født den 29. april 1887 i Østerbølle og død i Års den 2. oktober 1959.

Ellen Marie Maribo Christiansen boede i Marup indtil 1952, senere i Husum i Slesvig og i Hjørring. Student fra Hjørring i 1961. Lærereksamen fra Haslev seminarium i 1965. Lærer ved Løsning skole 1965–1971. Derefter manufakturforretning sammen med Poul Christiansen, har siden haft lidt undervisning, men er nu fuldbeskæftiget i hjemmet bl.a. med keramikfremstilling.

Poul Evald Christiansen er manufakturuddannet. Var gift første gang den 11.

august 1951 og har to sønner i dette ægteskab. Blev enkemand den 13. maj 1965. Efter en trafikulykke i 1969 kunne manufakturforretningen ikke videreføres og blev solgt i 1973. Har nu et læderværksted.

Børn:

Thomas Maribo Christiansen

født den 16. maj 1968 i Løsning

Herluf Maribo Pedersen

Født den 8. oktober 1948 i Marup, Skjern.

Siden 1973 boet sammen med Lisbeth Andersen Krog, født den 1. december 1949 i Ålborg, datter af Vagn Andersen Krog, født den 16. august 1915 og Edith Kirstine f. Sørensen født den 14. februar 1916.

Herluf Maribo Pedersen flyttede knap 4 år gammel med familien til Husum i Slesvig. »Da jeg var 9 år gammel flyttede vi til Hjørring, hvor jeg fuldførte min skolegang. Student 1967. Lærervikar ca. 1 år. 1968–70: studerede medicin i Århus. 1970–72: Plejervikar ved to norske psykiatriske sygehuse. 1972–75: Socialrådgiveruddannelse. Civil værnepligt i 12 uger i vinteren 1975–76. Sagsbehandler i Randers kommune marts – juli 1976. Socialrådgiver Viborg sygehus Øst fra juli 1976 til aug. 1979. Sagsbehandler ved Viborg kommune fra aug. 1979. Flyttede i forbindelse med afslutning af socialrådgiveruddannelse til Skringstrup ved Skals sammen med Lisbeth A. Krog, med hvem jeg havde boet sammen siden foråret 1973. Flyttede maj 1977 ind i Skringstrup gl. skole. Blev nov. 1978 medlem af den nystartede andelsforening »Skringstrup gamle skole«. (Herluf Maribo Pedersen, 1979)

Lisbeth Andersen Krog er født og opvokset i Ålborg. Student i 1969. Sevitrice, rengøringsass., hjemmehjælper og medhjælp i børnehave i perioden 1969–72. 1972–75: Socialrådgiveruddannelse. Flyttede til Skringstrup 1975. Socialrådgiver ved Viborg sygehus Øst 1975–78. Socialrådgiver ved Behandlingshjemmet »Jens Holst« siden juni 1978.

Børn:

Nanna Maribo Krog

født den 18. februar 1977 i Skive

Margrethe Bro

Født den 21. september 1908 i Bøvling.

Gift den 6. maj 1953 i København med kontorassistent Niels Thorvald Bro født den 23. juli 1910 i Åkirkeby, søn af overlærer Jens Jensen Bro, født den 19. juni 1862 i Øsløs, død 23. november 1943 i København F. og Elisabeth Margrethe f. Petersen, født 19. januar 1882 i Olsker, død 30. maj 1961 i København.

Margrethe Bro (oprindelig Ane Margrethe Pedersen) er pensioneret kommunelærer og forfatter.

Plejedatter:

Bente Elisabeth Berdichevsky, f. Larsen, født 6. februar 1941 i Århus, sygeplejerske i New Orleans, Louisiana, USA., gift med Norman Berdichevsky,

amerikansk statsborger, født 5. maj 1943 i New York., dr., universitetslærer, UNO i New Orleans, La., USA. Barn: Ruben Carl Berdichevsky, født 9. december 1971 i Madison, Wisconsin, USA.

Elias Richardt Pedersen

Født den 7. februar 1911 i Bøvling.

Gift den 7. april 1933 i Bøvling med Olga f. Pedersen, født den 26. september 1912 i Bøvling datter af gårdejer Axel Pedersen, født den 31. januar 1889 i Bøvling, død 1976 i Bøvling og Kirstine født den 5. september 1889 i Bøvling, død 1969 i Bøvling.

Elias Richardt Pedersen fik fra tidligste ungdom praktisk uddannelse ved landbruget; efterhånden ejer af følgende gårde: Øster Gammelgård i Bøvling 1936–1940, Store Kastbjerg, Bølling ved Skjern 1940–1948, »Ulfund« Nees fra 5. januar 1948.

Børn:

Erik Maribo Pedersen

født 13. marts 1934 i Bøvling og død samme sted den 1. december 1934.

Ella Pedersen

født 25. august 1935 i Bøvling

Jytte Pedersen

født den 18. juni 1938 i Bøvling

Leif Pedersen

født den 6. maj 1941 i Bølling ved Skjern

Kirsten Grethe Pedersen

født den 5. december 1942 i Bølling

Per Axel Pedersen

født den 26. marts 1946 i Bølling

Anna Lise Pedersen

født den 19. december 1950 i »Ulfund«, Nees

Birgit Pedersen

født den 5. januar 1955 i »Ulfund«, Nees

Lisbeth Pedersen

født den 14. juni 1959 i »Ulfund«, Nees

Ella Rendtorff

Født den 25. august 1935 i »Øster Bøvling«, Bøvling sogn.

Gift den 17. april 1957 i Nees kirke med Bent Victor Rendtorff, født den 23. juli 1935 på »Kristinedal«, Rungsted kyst, søn af Holger Julius Rendtorff, født den 22. juni 1901 og Lilly f. Pedersen, født den 12. januar 1908.

Ella Rendtorff boede i Bøvling til 1940, senere i Bølling ved Skjern indtil 1948 – derefter på »Ulfund« i Nees. Flyttede i august 1951 til Skjern, hvor hun boede hos farforældrene mens hun fulgte undervisning på Skjern præliminærkursus. Eksamen derfra i juni 1953 og derefter huslig uddannelse.

Bent Victor Rendtorff er uddannet landmand og forpagtede i 1957 »Brødre-gård« i Kokkedal. Sammen med Ella Rendtorff købte han gården i 1959.

Børn:

Betina Maj Rendtorff

født den 12. maj 1964

Lise Rendtorff

født den 10. juli 1967

Jytte Hansen

Født den 18. juni 1938 i Bøvling.

Gift den 28. november 1959 med Oskar Levin Hansen, født den 5. juli 1938 i Kolind sogn ved Grenå, adopteret 6. mdr. gammel af A. Chr. Hansen, vognmand i Bølling, født den 26. august 1896 i Sdr. Felding og Anna f. Poulsen, født den 2. december 1889 i Nr. Onsild ved Hobro.

Jytte Hansen sluttede skolen efter 7. klasse. Var dernæst et år til 1. maj 1953 stuepige i sit hjem på »Ulfsund«. Herefter på Blåkilde ungdomsskole til den 1. september 1953. Fra den 6. oktober 1953 husassistent hos Maskinfabrikant Tang i Lemvig til 20. april 1954 og dernæst kokkepige i hjemmet på »Ulfsund« til 31. oktober 1954. I huset hos gårdejer Peder Lodahl i Bølling til 31. oktober 1955 og dernæst hos tømmermester Peter Ladekjær i Bølling til 31. oktober 1956. Herefter atter kokkepige på »Ulfsund« til 1. maj 1957 og var så til 31. oktober 1957 husassistent hos pensioneret lærer Bodil Borup og hendes datter Astrid Borup, som var lærer ved Hanning skole. Fra november 1957 i huset hos farbroderen Johannes Maribo Pedersen indtil 31. oktober 1958. Dernæst i et år kokkepige på »Ulfsund«. Derefter gift i november 1959.

Oskar Levin Hansen kom i Bølling skole i maj 1945. Startede ved landbruget og kom på Blåkilde ungdomsskole fra den 1. september 1952. Siden i lære den 1. maj 1953 hos Ford i Tarm som lagerekspedient i 4 år. Som værnepligtig i Ålborg fra den 3. november 1957 og fra 28. februar 1958 på korporalskole i København. Fra 30. juni 1958 stationeret i Hjørring. Hjemsendt 28. april 1959. Chauffør i faderens vognmandsforretning, som siden blev overtaget. Det er en blandet landforretning med kørsel af dyr og foderstoffer og entreprenørkørsel.

Børn:

Henrik Maribo Hansen

født den 25. december 1960

Jørgen Maribo Hansen

født den 25. november 1964

Henrik Maribo Hansen

Født den 25. december 1960.

Henrik Maribo Hansen startede i Bølling skole i august 1968, men kom siden ved kommunesammenlægningen til Række Mølle skole. Fra august 1974 i Skjern byskole og sluttede skolen efter 9. klasse. Startede ved landbruget den 1. september 1977, men blev den 31. januar 1978 ansat som medhjælper ved Skjern Karrosserifabrik. Fik kørekort til lastbil i januar 1979 og plads som chauffør i Række Mølle fra 1. februar 1979. Siden 1. august 1979 chauffør hos faderen.

Leif Pedersen

Født den 6. maj 1941 i Bølling ved Skjern.

Gift den 23. juli 1965 i Bøvling kirke med Astrid Rahbek, født den 24. juli 1937 på Ryssensten i Bøvling, datter af Anders og Kirsten Rahbek.

*Astrid Rahbek, Jacob, Leif
Pedersen og foran Kirsten og
Ingeborg.*

Leif Pedersen gik i Nees skole fra 1948 til 1955. I vinteren 1956/57 elev på Blåkilde ungdomsskole. Arbejdede ved landbruget (Hulegård i Bøvling, Ulf-sund og Søndergård i Snejbjerg). Værnepligt ved 3. feltartilleriregiment i Århus fra marts 1960 til 30. juni 1961. Et år atter på Ulf-sund og dernæst vinteren 1962/63 på Hammerum landbrugsskole. Herefter plads på Tandkær-gård i Lisbjerg ved Århus og på Tandholm i Mundelstrup indtil 31. oktober 1964. Dernæst atter arbejde på Ulf-sund, indtil købet af Toftegård i Galtho ved Tistrup den 1. juli 1965. Gården var på 54 tønder land, og blev drevet sammen med Astrid Rahbek til 2. januar 1969, hvorefter den blev solgt. Arbejdede på et savværk i Hvide Sande til september 1971. Nu ansat hos en fiskeeksportør.

Astrid Rahbek gik i Bøvling hovedskole og siden på Blåkilde ungdomsskole i sommeren 1954. 1. maj 1956 plads i huset på Skjoldinggård i Farre (½ år) og

dernæst hos grosserer Martin Kragh-Schwartz i Herning til april 1957. Atter hjemme på Ryssensten til 1. maj 1960. Sommeren 1960 elev på Haslev udvide- de Højskole. Fra 1. oktober 1960 plads i huset hos magister Kaj Lindemann, Lærkulla-stiftelsen, Karis i Finland – derefter atter hjemme på Ryssensten som kokkepige til august 1962. Uddannelse som børnehavelærerinde på Jysk Børnehaveseminarium i Århus fra 1962 til 1965. Har i de sidste tre år arbejdet inden for den kommunale dagpleje i Hvide Sande.

Børn:

Ingeborg Rahbek Pedersen
Kirsten Rahbek Pedersen
Jacob Rahbek Pedersen

født den 30. oktober 1966 i Varde
født den 4. maj 1969 i Ringkøbing
født den 27. marts 1971 i Ringkøbing.

Kirsten Grethe Nielsen

»Eliases datter, født den 5. december 1942 i Kastbjerg i Bølling, døbt i Bølling kirke den 3. januar 1943. Den 5. januar 1948 flyttede vi til Ulfsumd i Nees. Konfirmeret i Nees Kirke den 31. marts 1957. Efter 7 år i Nees skole fik jeg ophold på Blåkilde ungdomsskole ved Tarm. På Blåkilde blev der sammen med undervisningen lagt stærk vægt på respekt for Gud og mennesker.

Praktisk arbejde i mit hjem og to andre hjem, hvorefter jeg tog ophold på Haslev højskole. Forstander H. Christensen – som nu er biskop i Ålborg – satte med sin personlighed et stærkt præg på denne skole, og det blev et fantastisk ophold, hvor der blev sat mange ting i gang bl.a. i litteraturen, som gav lyst til selvstudium.

Den 29. maj 1964 blev jeg gift i Nees kirke med Jens Oluf Sandfeld Nielsen, søn af Anna og Thomas Nielsen i Hanning. Jens Oluf havde den 1. februar samme år købt gården Ny Damgård i Krogager. Det blev og er vort hjem – og med mine forældres dybe respekt for vor bondekultur, som jeg har arvet, blev det mit hele liv. Her – med min mand og Torben, født den 10. maj 1965, Marianne, født den 2. august 1968 og Peder, født den 19. august 1975 – »jeg ret forstår, hvad det er: at være«.

Vore børn går i en lille skole, Hestkær friskole, som er bevaret som protest- skole mod de store skoler. Jeg har i 10 år haft husgerning i 7. klasse der«
(Kirsten Grethe Nielsen, 1979)

Per Aksel Pedersen

Født den 26. marts 1946 i St. Kastbjerg i Bølling.

Per Aksel Pedersen gik 7 år i Nees skole og siden 5 måneder på Blåkilde ungdomsskole, derfra i lære som automekaniker ved Ford i Lemvig. Udlært i 1966. Flyttede i 1966 til Nordsjælland og arbejdede der i ca. 6 år. Arbejder nu som mekaniker på Ulfsumd. 1. januar 1979 ringforlovet med Jytte Krogelund, Lemvig.

Anna Lise Jensen

Født den 19. februar 1950 på »Ulfsumd« i Nees.

Gift den 16. oktober 1971 med Hans Ove Jensen, født den 14. juli 1946 i Fousing, søn af landmand Lars Jensen, født den 8. maj 1897 i Borbjerg sogn, død den 31. marts 1976 i Holstebro,

og Karen f. Nielsen, født den 24. august 1906 i Gudum sogn, død den 5. august 1964 i Fousing.

Anne Lise Jensen blev husassistent og kom på Blåkilde ungdomsskole i 1965. Medhjælp på Missionshotellet Ansgar i Århus 1967. Flyttede til Holstebro og var medhjælp på »Parkvænget« 1968 – 1970. Uddannet sygehjælper på Hørs-holm sygehus og arbejdede der i 1½ år. Flyttede efter giftemål til Vinderup. I 1973 flyttet til Holstebro, og fik arbejde på alderdomshjemmet. Sammen med Hans Jensen købt snedkerværksted i Vildbjerg i 1975, og har efter at være flyttet hertil haft arbejde på plejehjemmet.

Hans Ove Jensen er opvokset i Fousing og var på Blåkilde ungdomsskole i 1961. Tømrer/snedkerlære i 4 år i Vejrum. 1966 på bygningskonstruktørskole i Randers. 1970 værnepligtig på Sjælsmark kaserne i 12 måneder. Dernæst arbejde på tegnestue i København og Struer. Drevet selvstændig tømrerforretning siden 1972.

Børn:

Rikke Jensen født den 16. oktober 1974 i Holstebro
Heidi Jensen født den 5. juli 1977 i Vildbjerg.

Birgit Pedersen

Født den 5. januar 1955 på »Ulfsund« i Nees.

Birgit Pedersen tog realeksamen fra Bøvlingbjerg hovedskole i 1971. Ung pige i huset indtil 1972. Kokkemedhjælp i restaurant og plejehjem i Holstebro indtil 1973. Herefter økonomaelev på Amtssygehuset i Tarm og Centralsygehuset i Holstebro. Færdiguddannet fra økonomaskolen i Lersø Parkalle i København den 1. maj 1977. Straks ansat som økonomaassistent ved Amtssygehuset i Herlev og har siden arbejdet der.

Lisbeth Pedersen

Født den 14. juni 1959 i Nees.

Lisbeth Pedersen gik i Nees skole i 7 år og tog realeksamen fra Bøvling hovedskole i 1976. Arbejdede herefter på dyrehospitalet i Holstebro i 4 måneder. Den 1. november 1976 medhjælper i kostalden på »Ulfsund« og efter et år her 3 måneder på landbrugsskole i Nr. Nissum ved Lemvig. Derefter arbejdede i Fabjerg ved Lemvig til 20. juli 1978 og dernæst i Fåre ved Bøvlingbjerg til den 1. november 1978. Det følgende år endnu en gang i stalden på »Ulfsund«. Påbegyndte den 1. november 1979 9 måneders driftlederskole i Hammerum ved Herning.

Frits Emil Pedersen

Født den 20. marts 1913 i Bøvling.

Gift 14. august 1959 på Københavns Rådhus med Inger Mossin f. Jensen, født den 9. april 1934, datter af smed Janus Jensen og hustru (Bornholm)

Frits Emil Pedersen var tidligere gift med Vibeke Schou født den 23. februar

1924. Fraskilt i 1957. Vibeke Schou er senere gift med Mogens Kløting.
Frits Emil Pedersen er kaptajn på Bornholm-bådene, nu pensioneret.

Børn:

Peter Ulf Maribo Schou	født den 21. oktober 1945 i København
Jes Maribo Schou	født den 24. maj 1950 på Frederiksberg
Torben Maribo Pedersen	født den 21. januar 1960 i Rønne
Jan Maribo Pedersen	født den 6. juli 1961 i Rønne

Peter Ulf Maribo Schou

Født den 21. oktober 1945 i København.

Gift den 24. februar 1968 på Birkerød rådhus med Birgit Schou, født den 29. maj 1945 i København, datter af tandlæge Carl Viggo Østergård, født den 2. maj 1921 i Varde, og lærer Karen Østergård, f. Gregersen, født den 17. november 1920 i Basel, Schweiz.

Peter Ulf Maribo Schou boede i København indtil 1956, derefter efter forældres skilsmisse 3 år i Ålborg. Student fra Birkerød Kostskole 1964 og psykologisk embedseksamen fra Københavns Universitet 1970. Fra 1970–71 Klinisk psykolog ved Montebello Nervesanatorium, Helsingør, 71–72 rejser i Balkan og fra 1972 seminarieadjunkt ved Holstebro Børnehaveseminarium samt forefaldende psykologarbejde i Ringkøbing amt. Flyttede 1976 til nuværende bolig en nedlagt landejendom, Dalager, i Vejrum 4 km. syd for Struer. Siden 1978 medstifter og leder i Vejrum Ungdomsklub sammen med Birgit Schou.

Birgit Schou er født i København, opvokset på Fyn, flyttede 12 år gammel til Birkerød, hvorfra hun blev student 1964. Kunsthøjskole i Holbæk 1964–1965 og afsluttende lærereksamen fra Skive 1968. Lærer ved Helsingør skolevæsen 1968–1971 og ved Holstebro Skolevæsen fra 1972–1975. 1975–1978 hjemmearbejdende og fra 1979 ansat ved Struer skolevæsen, Hjerm skole.

Børn:

Jakob Schou	født den 3. august 1968 i Helsingør
Kristian Schou	født den 13. april 1974 på Højlund, Sir
Simon Schou	født den 26. juli 1975 på Dalager, Vejrum
Maria Schou	født den 7. april 1977 på Dalager, Vejrum

Jes Maribo Schou

Født den 24. maj 1950 på Frederiksberg.

Har siden 1971 boet sammen med Kirstine Eline Nielsen, født den 15. april 1943 i Hemmet, datter af husmand Peter Fyrstenborg Nielsen, født den 29. april 1910, og Irene f. Ejlersen, født den 8. august 1913.

Jes Maribo Schou har boet i København hele sit liv, efter realeksamen i 1967 haft arbejde som fabriksarbejder, ekspedient, mælkeemand og meget andet. Studentereksamen fra studenterkursus i 1973. 1973–75: lærervikar, skuespiller

og lagerekspedient. Har siden 1975 studeret dansk ved Københavns universitet, og ernæret sig sideløbende som musiker.

Kirstine Eline Nielsen er født i Hemmet. Boede det meste af sin barndom i Vostrup. Udgået af skolen som 14-årig. Ernæret sig ved fabriksarbejde, børnehavemedhj., hjemmehjælper m.v. Flyttet til København i 1962 Student i 1972 fra studenterkursus. Studier i Kultursociologi ved Københavns Universitet 1972-73. Socialrådgiveruddannelse 1973-76. Sagsbehandler ved Københavns Kommune 1976-78. Sagsbehandler ved Gladsaxe Kommune fra 1978.

Børn:

Ulrik Kena Schou

født den 22. august 1979 i København

Aage Johannes Pedersen

Født den 24. juli 1915 i Bøvling.

Gift den 30. december 1943 i Hvam med Kirstine Ulrik født den 26. februar 1916 i Hvam st., datter af kæmner Kristian Ulrik, født den 22. april 1890 i Hvam st. død den 6. oktober 1965 i Hvam st. og Ane f. Christiansen født den 23. januar 1890 i Hvam st., død den 4. marts 1965 i Hvam st.

Både Aage Johannes Pedersen og Kirstine Ulrik Pedersen fik lærereksamen i 1940 og har siden været ansat i Århus, Skagen, Hasserris, Holstebro. Førtidspensioneret 31. juli 1979.

Børn:

Bente Maribo Pedersen

født den 22. juli 1945 i Århus

Palle Maribo Pedersen

født den 12. januar 1947 i Skagen

død den 4. marts 1947 i Skagen

Frans Maribo Pedersen

født den 3. juni 1949 i Skagen

Ebbe Maribo Pedersen

født den 25. januar 1951 i Skagen

Anne-Marie Maribo Pedersen

født den 5. maj 1954 i Hasserris

Hanne Maribo Pedersen

født den 26. august 1959 i Hasserris

Bente Maribo Hald

Født den 22. juli 1945 i Århus.

Gift den 3. september 1977 på Københavns rådhus med Finn Hald født den 8. april 1943 i Holstebro, søn af repræsentant Carl Hald født den 10. juli 1907 i Nr. Felding, død den 19. november 1975 i Holstebro og Rigmor f. Kokholm født den 8. september 1917 i Hjerm.

Bente Maribo Hald flyttede 1946 til Skagen, 1951 til Hasserris ved Aalborg og 1961 til Holstebro. Realeksamen 1962. Lærereksamen fra Th. Langs seminarium, Silkeborg, 1968. Lærer ved Børnehospitalet i Vangede, Åndssvageforsorgen, 1968-1972. Overlærer i Socialstyrelsen 1972-1977. Pædagogisk/administrativ medhjælp for undervisningslederen for forsorgscenter II 1977-1979. Skolekonsulent for psykisk hæmmede i Roskilde amtskommune 1979-. Flyttede i forbindelse med afsluttet lærereksamen til København.

Finn Hald er uddannet styrmand i ØK og efter afsluttet værnepligt blev han optaget på søværnets officersskole, hvor han afsluttede uddannelsen som søofficer 1972. Sejler nu som chef for ministrygereskaden.

Børn:

Andreas Hald

født den 29. marts 1978 i København

Frans Maribo Pedersen

Født den 3. juni 1949 i Skagen.

Gift den 6. september 1974 på Århus rådhus med Lene Vibeke Holck Rudbeck, født den 16. august 1944 i Vindinge ved Nyborg, datter af Karl Olaf Holck, murermester, født den 7. januar 1912 ved Ørbæk og Gerda Hedemark f. Hansen, født den 26. juli 1917 ved Ørbæk.

Frans Maribo Pedersen boede i Skagen indtil 1951, senere i Hasseris ved Ålborg og i Holstebro. Tog HF-eksamen fra Th. Langs HF-kursus i Silkeborg i 1969. Socialrådgiver i 1975 fra den sociale højskole i Århus. Sagsbehandler ved social- og sundhedsforvaltningen i Odder kommune til 1977. Herefter fuldmægtig ved social- og sundhedsforvaltningen i Midtdjurs kommune.

Lene Vibeke Holck er uddannet industri- og hospitalslaborant. Gift første gang den 8. juli 1968 og har en datter i dette ægteskab. Skilt den 8. juni 1972.

Børn:

Trine Holck Rudbeck

født den 9. januar 1971

Kristian Maribo Pedersen

født den 3. april 1975

Ellen Holck Pedersen

født den 8. oktober 1979

Ebbe Maribo Pedersen

f. den 25. januar 1951 i Skagen.

Gift den 25.8.1973 i Funder med Birgitte Kramer Pedersen født den 30. oktober 1951 i Silkeborg, datter af Børge Kramer Hansen født den 20. oktober 1917 i Silkeborg og Gerda Hansen f. Hartvigsen født den 26. september 1923.

Ebbe Maribo Pedersen levede sit første år i Skagen, hvorefter familien flyttede til Gl. Hasseris ved Ålborg. 10 år gammel flyttede han med familien til Holstebro, hvor han fuldendte sin skolegang. 1967–68 karl på »Ulfsund«, Nees, 1968–1970 HF eksamen, 1970–1971 arbejde i børnehaven samt stålværksarbejde, 1971–1975 lærereksamen fra Th. Lang Silkeborg. Siden 1975 ansat ved Nr. Snede Centralskole. Har siden 1977 boet i Them Kommune, de første 2 år i et økonomisk og arbejdsmæssig fællesskab med en anden familie, siden juli 1979 alene.

Birgitte Kramer Pedersen er født og opvokset i Silkeborg. Realeksamen 1968. Fabrikarbejde 1968–1971. Handelseksamen 1972. Udlært i revisionsfirma 1974. I øjeblikket ansat i Bikuben Silkeborg.

Børn:

Mads Ulrik Maribo Pedersen
Thor Maribo Pedersen

født den 23. januar 1974 i Silkeborg
født den 20. juli 1975 i Silkeborg.

Anne-Marie Maribo Pedersen

Født den 5. maj 1954 i Hasseri ved Aalborg.

Anne-Marie Maribo Pedersen boede i Hasseri indtil 1961, derefter i Holstebro indtil 1973. Student i 1973. 1973–76: rejser og forskelligt arbejde... 1 år som volontør hos Abbé Pierre-klunserne i Frankrig, ½ år som pædagogmedhjælper i en børnehave i Århus, knapt 1 år som klubmedarbejder i et fritidscenter i København. Siden 1976 studeret psykologi ved Århus Universitet. Løbende haft arbejde ved siden af studierne ... uautoriseret laborantarbejde, rengøringsarbejde samt ITV(intern TV)-arbejde. I samme periode boet ½ år i Århus, derefter 1½ år i Herning og siden sommeren 1979 i Aalborg.

Hanne Maribo Pedersen

Født den 26. august 1959 i Hasseri v. Ålborg. Siden foråret 1978 boet sammen med Flemming Hedemann Jensen, født den 20. marts 1955 i Christians sogn v. Århus, søn af Jens Vilhelm Hedemann Jensen, frisørmester, født den 4. oktober 1922 i Risskov og Karen Else Jensen f. Grønlund født 15. juni 1928 i Århus.

Hanne Maribo Pedersen flyttede 2 år gammel med familien til Holstebro, hvor jeg i 1976 tog realeksamen. Samme år rejste jeg til England som au-pair, kom hjem juli 1977. HF-eksamen 1979 fra Viby Amtsgymnasium ved Århus. For tiden højskoleelev på Vrå Folkehøjskole i Vendsyssel.

Flemming Hedemann Jensen er født og opvokset i Århus. Realeksamen 1972, læretid (handel) 1972–75, militær 1975–76, lagereksp. 1976–77, HF-eksamen 1979. Arbejder for tiden som chauffør for et arkitektfirma i Tilst ved Århus.

Christian Glarbjerg Pedersen

Født den 28. august 1878 i Lomborg. Død den 12. juli 1956. Gift den 29. april 1913 med Agathe Thomine Madsen, født den 24. januar 1890 i Ramme, død den 22. juni 1973, datter af gårdejer Jens Christian Madsen og Maren Damgaard.

Christian Glarbjerg Pedersen blev forældreløs som 10-årig. Da moderen døde på Stjernhjelms stiftelse i 1889 (se side 190) var han allerede ude at tjene. Siden var han i pleje på Sønderbygård i Ramme hos morbroderen. Som ung uddannede han sig ved landbruget forskellige steder i landet, og han rejste siden med immigration for øje til Argentina og havde der en stilling hos en landmand i ca. 1½ år (1911–1913). Men forholdene var ikke, som han havde håbet, og skønt Agathe Thomine Madsen allerede havde købt billetten til Argentina for at komme over til ham, så rejste han til Danmark igen. Efter giftemålet boede de fra ca. 1916 i Feldbæk i Brejning, hvor den gamle gård, de havde købt, blev drevet mønsterværdigt og uden problemer klarede sig gennem krisen i landbruget i 1930-erne.

*Agathe Thomine Pedersen og Christian Glarbjerg Pedersen.
Foto ca. 1948.*

Christian Glarbjerg Pedersen deltog med stor interesse i det kulturelle liv. Han var medlem af skolekommissionen, af valgmenigheden i Ringkøbing, af den lokale foredragsforening og som delingsføreruddannet deltog han aktivt i gymnastik til langt op i årene. Han havde da også haft to højskoleophold (Ryslinge og Vejstrup). Han var desuden domsmand og flere gange indkaldt som nævning. Sine sidste år levede han i Spjald stationsby.

(Oda Glarbjerg Padborg, 1979)

Børn:

Aage Glarbjerg
Oda Glarbjerg

født den 25. juli 1914 (side 212)
født den 22. november 1917 i Brejning (side 213)

Lilly Glarbjerg
Kaj Glarbjerg
Inga Glarbjerg

født den 18. august 1920 i Brejning (side 214)
født den 24. september 1927 (side 215)
født den 6. september 1929 i Brejning (side 215)

Aage Glarbjerg

Født den 25. juli 1914.

Gift den 25. marts 1948 med Marie f. Mikkelsen født den 24. oktober 1914 i Århus, datter af Jens Mikkelsen og Rasmine Kathrine Stjerne.

*Christian Resdahl og Lilly
Resdahl med sønnesønnen
Mike Tovborg Resdahl.
Foto den 15. maj 1977.*

Aage Glarbjerg er skolebetjent ved Handelshøjskolen i Århus.

Børn:

Kirsten Glarbjerg født den 24. december 1950 i Århus

Kirsten Glarbjerg

Født den 24. december 1950 i Århus.

Kirsten Glarbjerg er pædagoguddannet og ansat i Århus kommune.

Oda Glarbjerg Padborg

Født den 22. november 1917 i Brejning. Gift i november 1960 i
Gentofte med Pøul Padborg.

Oda Glarbjerg Padborg har gået i Højmosse skole, Brejning-Staby Efterskole og på Vallekilde højskole. Desuden huslig uddannelse i Tim, Videbæk, på Samsø og i Hundslund. Siden sygeplejeuddannelse på Kommunehospitalet i Horsens (1944–1947), siden Statshospitalet i Augustenborg, fødeklubben

Martensvej i København, Amtssygehuset i Gentofte, Roskilde amts og bys sygehus + supplerende uddannelse ved røgtenafdeling. Fra maj 1950 ansat ved Kommunehospitalet i København som afdelingssygeplejerske.

Poul Padborg er prokurist i Danmarks Nationalbank.

Lilly Glarbjerg Resdahl

Født den 18. august 1920 i Feldbæk i Brejning sogn, gift 3. december 1944 i Vejle med mejerist Christian Resdahl, født den 13. august 1910, søn af gårdejer Søren Dideriksen, født 25. april 1874 i Barde, død i Vinding i december 1962 og Karen Boutrup Pedersen, født 18. august 1885 i Resdahl i Vinding sogn, død 7. juni 1968 i Vorgod.

Lilly Glarbjerg Resdahl gik i Højmose skole. Var derefter på Staby Ungdomsskole, og var sommeren 1941 på Vallekilde Højskole. Er uddannet ved husgering og har siden giftemålet været bosat i Hvam Mejeriby, Borbjerg sogn.

Christian Resdahl gik i Vinding skole. Efter endt skolegang kom han i lære som mejerist. Efter læretiden aftjente han sin værnepligt ved marinen. Derefter været på forskellige mejerier rundt i landet og to år på et mejeri på Island. Eksamen fra Ladelund Mejeriskole, og siden 1945 mejerist i Hvam.

Børn:

Lisbeth Glarbjerg Resdahl

født den 6. april 1945 i Hvam Mejeriby.

Steen Resdahl

født den 18. januar 1953 i Hvam Mejeriby

Lisbeth Glarbjerg Resdahl

Født den 6. april 1945 i Hvam Mejeriby.

Gift den 3. september 1966 med Jens Jørgen Kristensen, født den 14. juni 1942, søn af Hartvig Kristensen og Thora Kristensen.

Lisbeth Glarbjerg Resdahl tog realeksamen i 1961 og er derefter uddannet på advokatkontor.

Jens Jørgen Kristensen tog realeksamen i 1959 og bestod skovfogedeksamen i 1965. Aftjente derefter sin værnepligt ved livgarden. Skovfoged fra 1967 til 1969. Siden 1969 startede han planteskolen Møllevang i Holstebro.

Børn:

Poul Resdahl Kristensen

født den 28. oktober 1971

Henrik Resdahl Kristensen

født den 27. januar 1975

Steen Resdahl

Født den 18. januar 1953 i Hvam Mejeriby.

Gift den 26. oktober 1974 med Conny Tovborg Gregersen, født den 29. december 1953 i Holstebro, datter af karetmager Jacob Tovborg Gregersen og Ester.

*Lisbeth Glarbjerg Kristensen
og Jens Jørgen Kristensen med
sønnerne Henrik og Poul
Resdahl Kristensen.*

Steen Resdahl tog realeksamen i 1970 og handelseksamen i 1971. Derefter uddannet som VVS-montør. Aftjente sin værnepligt ved Jyske Dragon Regiment i 1975 og er derefter fortsat indenfor militæret

Conny Tovborg Resdahl var efter endt skolegang ansat på forskellige plejehjem og blev senere uddannet syerske.

Børn:

Charlie Tovborg Resdahl

født den 26. juni 1974

Mike Tovborg Resdahl

født den 30. januar 1977

Kaj Glarbjerg

Født den 24. september 1927.

Kaj Glarbjerg er uddannet ved landbruget og på Vallekilde højskole. Ansat ved Stadsgartneren i Århus.

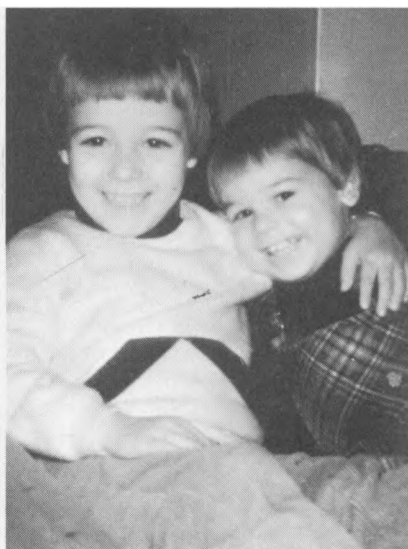
Inga Glarbjerg Kraghede

Født den 6. september 1929 i Feldbæk

Gift den 13. november 1954 i Viby kirke, Viby J. med Svend Kraghede født den 30. maj 1927 i Hallund, søn af købmand

*Steen Resdahl og Conny
Tovborg Resdahl.*

*Charlie Tovborg Resdahl og
Mike Tovborg Resdahl.
Foto 1979.*

Søren Kraghede født den 30. november 1890 i Ørum (Kraghede­gård) og Katrine Kraghede (født Larsen) født i Hallund 4. marts 1894.

Søren Kraghede død i Århus 23. juni 1968.

Inga Glarbjerg Kraghede er opvokset i Feldbæk ved Spjald og er manufaktur­uddannet. Boede efter giftermålet nogle år i Viby J., hvorefter familien flyt­tede til Slagelse – havde i disse år delvis udearbejde. I 1973 flyttede vi til Aalestrup, hvor vi siden har haft en møbelfabrik.

Svend Kraghede er handelsuddannet i FDB – forlod FDB i 1960 til fordel for en stilling som prokurist på en møbelvirksomhed i Slagelse – selvstændig siden 1973. (P. Lauritsen og søns møbelfabrik A/S, Aalestrup).

Børn:

Poul Glarbjerg Kraghede
Lene Glarbjerg Kraghede
Jette Glarbjerg Kraghede

født den 31. januar 1956 i Århus
født den 5. marts 1959 i Århus
født den 12. februar 1962 i Slagelse

Poul Glarbjerg Kraghede

Født den 31. januar 1956 i Århus.

Poul Glarbjerg Kraghede boede i Viby til 1960 – derefter i Slagelse til 1973 student fra Vesthimmerlands Gymnasium i Års 1975 – derefter 2 år på valsen

med tilfældigt arbejde i Europa og U.S.A. 1977 påbegyndt medicinstudium ved Århus Universitet.

Lene Glarbjerg Kraghede
Født den 5. marts 1959 i Århus.

Lene Glarbjerg Kraghede er student fra Vesthimmerlands Gymnasium i Års 1978, arbejdede herefter som sygehjælper i England og U.S.A. Er i 1979 påbegyndt uddannelse til sygeplejerske på Århus Amts sygeplejeskole i Århus.

Jette Glarbjerg Kraghede
Født den 12. februar 1962 i Slagelse.

Jette Glarbjerg Kraghede flyttede med sin familie fra Slagelse til Aalestrup i 1973 og går nu i 3.G på Vesthimmerlands Gymnasium i Års.

Anne Marie Andersen f. Christensen

Født i Ellemosehus i Hygum den 16. december 1843. Død i Randers den 13. januar 1917. Gift den 4. november 1880 med gartner i Østervang i Randers Simon Peder Andersen, født den 13. februar 1857 i Randers, død den 23. oktober 1941 i Randers, søn af gartner Peder Andersen og Jacobine f. Jensen.

Anne Marie Christensen er formodentlig som ung kommet til Randersegnen, hvor hun havde en lang række huslige pladser, indtil hun blev gift. Blandt disse pladser var ifølge familieoverleveringen hos frøknerne Faverskov på Udbyhøjvej i Randers og sidst som stuepige på Støvringgård, hvor hun traf sin mand, der var gartner samme sted.

Fra hun blev gift og til hun døde, boede hun på gartneriet Østervang, der ligger nord for kirkegården i Randers i vinklen mellem Østervangsvej og Udbyhøjvej.

Børn:

Peder Christian Andersen

født 1875 død i USA (side 222)

Jacobine Andersen

født den 25. marts 1881 (side 223)

Bodil Mariane Margrethe Andersen

født den 4. maj 1882 (side 224)

Christine Andersen

født den 13. januar 1884 (side 226)

Simon Peder Andersen

født 12. november 1886 (side 232)

Simon Peter Andersen og Anne Marie Christensen til venstre. Til højre et ukendt par (måske dog en søster til Simon Peter og hendes mand).

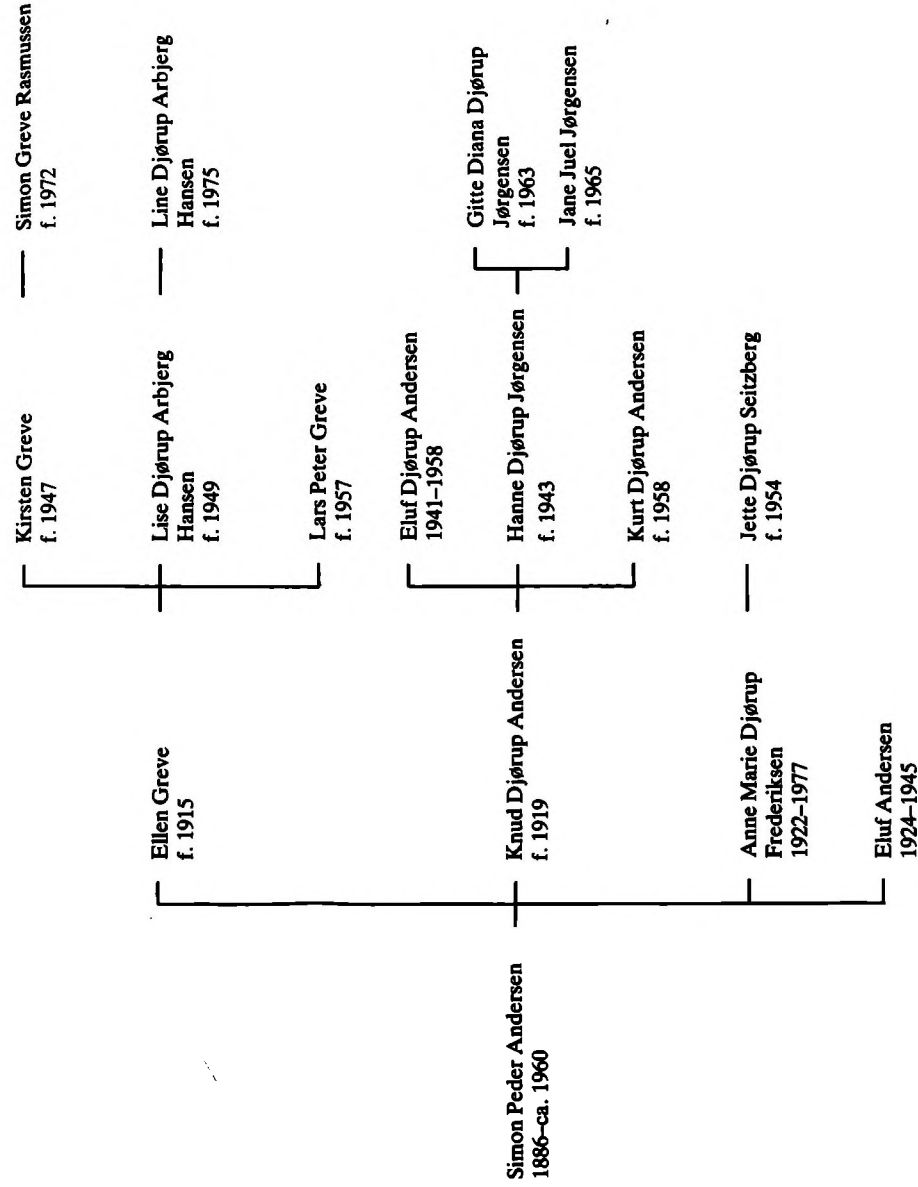
Foto fra før 1880.

*Anne Marie Andersen og Simon Peter Andersen. Omkring
brylluppet den 4. november 1880.*

*Anne Marie Andersen.
Foto fra omkring 1910.*

Peder Christian Andersen
Født i Randers 1875.

Peder Christian Andersen er formodentlig barn af Anne Marie Christensen uden for ægteskab, idet hun først blev gift i 1880. Han er svær at spore

*Jacobine Andersen, Christine Andersen og Bodil Mariane
Margrethe Andersen.
Foto fra ca. 1885.*

*Jacobine Andersen ca. 1885
som konfirmand.*

Jacobine Andersen.

nærmere, da han ikke bor hjemme ved folketællingen i 1890, og forældrene var ikke gift ved folketællingen 1880. Han udvandrede som ganske ung, men familien vedligeholdt nogen kontakt med ham. Han døde i USA, ugift.

Jacobine Pedersen

Født den 25. marts 1881 i Randers. Død i juni 1970. Gift den 25. marts 1916 med gårdejer Jørgen Christian Pedersen, født på Endelave den 4. februar 1867, død den 4. februar 1934, søn af gårdejer Peder Jørgensen og Mariane Mikkelsen.

Mens Jacobine Pedersen var gift, drev hun og manden landbrug, dels på Endelave, dels i nærheden af Randers. Jacobine Pedersen boede fra begyndelsen af 1930'erne i Randers på Østervangsvej 6, øverste etage. Her boede hun til ca. 1945, hvorefter hun flyttede sammen med søsteren Bodil Mariane Margrethe Andersen i stiftelsen Von Hattenstrædet 10A i Randers (oprettet af en onkel på fædre side) til omkring 1968. Derefter flyttede søstrene på plejehjem i Randers, hvor Jacobine døde i juni 1970.

*Bagerst Jacobine Andersen (Simon Peter Andersens mor) med
Leo Andersen, forrest Anne Marie Christensen med Clara
Andersen.
Foto fra omkring 1913.*

Bodil Mariane Margrethe Andersen (kaldet Grethe)
Født den 4. maj 1882 i Randers. Død i Randers i august 1973.

Bodil Mariane Margrethe Andersen havde med korte afbrydelser tre husbestyrerindepladser i Nykøbing Falster i perioden 1912–1945. Flyttede i 1945 sammen med søsteren Jacobine Pedersen i stiftelsen Von Hattenstrædet 10A i Randers, hvor de boede til ca. 1968. Kom derefter på plejehjem i Randers, hvor hun døde i august 1973.

*Bodil Mariane Margrethe
Andersen til højre sammen
med en veninde.
Foto omkring 1900.*

*Bodil Mariane Margrethe
Andersen.
Foto omkring 1905.*

*Jacobine Andersen, Bodil Mariane Margrethe Andersen og
Christine Andersen. Vel nok fotograferet ved forældrenes
sølvbryllup i 1905.*

Christine Andersen

Født den 13. januar 1884 i Randers. Død i Århus den 14. oktober 1935. Gift den 20. november 1911 med dekoratør Hans Andersen, født i Århus den 8. oktober 1883, død i Århus i oktober 1962.

*Christine Andersen
som konfirmand ca. 1898.*

*Christine Andersen.
Foto omkring 1905.*

*Christine Andersen (til
venstre) sammen med sin
kusine Mathilde.*

Christine Andersen blev uddannet som modist i Randers og arbejdede derefter i Sæby, Vejle (hvor hun traf sin mand) og i Randers. Efter vielsen nedsatte parret sig i Randers, hvor de boede til 1916. Resten af deres liv boede de i Århus.

Børn:

Clara Andersen

født den 24. august 1911 i Randers.

Leo Andersen

født den 28. oktober 1912 i Randers

Simon Andersen

født den 18. december 1916 i Århus

Hans Andersen

født den 7. januar 1920 i Århus.

Clara Johansen.

Født den 24. august 1911 i Randers.

Gift den 30. april 1933 i Vor Frue kirke i Århus med Vilhelm Johansen, født den 31. august 1909 i Middelfart, søn af landtingsmand, lærer Hans Peder Johansen, født den 24. marts 1881, død i marts 1962 i Middelfart og Valborg Bukdahl f. Petersen, født den 12. januar 1883 i Sdr. Bjert, død i oktober 1943 i Middelfart.

*Clara Johansen og broderen Leo Andersen.
Juli 1914.*

Clara Johansen, Leo Andersen, Ellen Greve og Simon Andersen.

Foto fra omkring 1917/18.

Iflg. Dansk Skolestat: Vilhelm Johansen dim. Skårup seminarium 1930, lærer ved Bøggildgård ungdomshjem, St. Hans skole i Odense. 1. april 1932 timelærer Århus kommunale skolevæsen, Paradisgades skole.

Senere var Vilhelm Johansen seminarielektor ved Skårup Statsseminarium 1948–1972. Bor som pensionist sammen med sin kone, Clara Johansen, i Ry.

Børn:

Hans Christian Johansen

født den 27. juni 1935 i Århus

Margrethe Johansen

født den 28. december 1943 i Århus.

Hans Christian Johansen

Født den 27. juni 1935 i Århus. Gift den 1. april 1967 i Tved ved Silkeborg med Kirstine f. Madsen, født den 24. november 1934, datter af gårdejer Mads Madsen og Marie f. Groth-Christensen.

Hans Christian Johansen tog studentereksamen Svendborg 1953, lærereksa-

men Skårup 1957, cand.oecon. 1963, dr. oecon 1968.

Lærer i Vejlbj-Risskov 1957–58, sekretær i udenrigsministeriet 1963–64, lektor ved Århus Universitet 1964–70, professor ved Odense Universitet fra 1970

Kirstine Johansen tog studentereksamen Svendborg 1953, lærereksamen Skårup 1957. Lærer Brædstrup 1957–60, Nr. Åby 1960–67, Århus 1967–70, Odense fra 1970.

Børn:

Jens Groth Johansen

født den 23. juni 1968 i Århus

Hanne Groth Johansen

født den 23. marts 1973 i Odense

Margrethe Fredsgaard

Født den 28. december 1943 i Århus. Gift den 13. juni 1970 i Sct. Jørgens Kirke i Svendborg med Kurt Fredsgaard, født den 26. august 1944 i Brøndum ved Løgstør, søn af gårdejer Svend Fredsgaard, født den 19. februar 1918 i Lundby og Emmy f. Nørgaard, født den 18. august 1923 i Tolstrup.

Margrethe Fredsgaard blev student fra Svendborg Statsgymnasium 1962. Studieophold i Kiel og Bonn i 1966–67. Cand. mag. i tysk og dansk 1972. Timelærer ved Th. Langs Seminarium i tysk-linjefag 1972–75. HF-enkeltfagsundervisning i dansk fra 1974–77. Ansat som adjunkt ved Ikast Gymnasium fra 1975. Medforfatter til antologien »Frauen unterwegs« (Gjellerup, 1979).

Kurt Fredsgaard blev student 1963 fra Vesthimmerlands Gymnasium, Års. Cand. scient. pol. 1971 fra Århus Universitet. Samme år adjunkt ved Th. Langs Gymnasium, Silkeborg (fra 1977: Silkeborg Amtsgymnasium) indtil 1979.

Fagkonsulentmedhjælper i samfundsfag i Direktoratet for gymnasieskolerne og HF 1974–79. Censor ved RUC og AUC fra 1976.

Fra 1979 rektor ved Tørring Gymnasium.

Børn:

Ulla Fredsgaard

født den 5. april 1973 i Silkeborg

Karen Fredsgaard

født den 15. april 1978 i Silkeborg

Leo Andersen

Født den 28. oktober 1912.

Gift den 27. september 1947 med Marianne Lundberg, født den 16. marts 1920 i Randers, datter af installatør Otto Frederik Michael Lundberg og Dorthea Kirstine Nørager f. Andersen.

Leo Andersen er – nu pensioneret – sadelmager

Simon Andersen

Født den 18. december 1916 i Randers.

Gift den 21. april 1943 med Ester Valborg Hedegård f. Petersen, født den 22. januar 1918 i Bjerregrav, datter af gårdejer Anton Hedegård og Jensine Ane Jensen.

Simon Andersen har været tjener i København. Driver i dag et rengøringselskab sammen med sin datter Else Hedegård Janke.

Børn:

Vibeke Hedegård Andersen	født den 19. oktober 1944 i Tånum, Randers
Else Hedegård Andersen	født den 11. april 1946 i Tånum, Randers
Poul Hedegård Andersen	født den 17. august 1947 i København

Vibeke Hedegård Bruhn

Født den 19. oktober 1944 i Tånum ved Randers.

Gift den 4. april 1964 på Søllerød rådhus med Paul Bruhn, født den 30. august 1938 i Haderslev, søn af Günther Max Adolph Bruhn, født den 1. maj 1903, og Anni Greve, født den 3. september 1913.

Vibeke Hedegård Bruhn er uddannet som ekspeditrice. Tog derefter kontorjob. Har i ægteskabet haft job nogle år og været hjemme nogle år. I dag driver Poul Bruhn et anpartsselskab, hvor Vibeke Bruhn tager sig af alt som vedrører kontoret. Familien har i de sidste 11 år haft hus i Hvidovre på Mågevej 1.

Paul Bruhn er udlært som mekaniker. Da han havde været soldat, tog han til København, hvor han har arbejdet som mekaniker, til han i 1975 blev forpagter sammen med en kollega af Parkeringskælderer i Jernbanegade, hvor der også er værksted.

Børn:

Henrik Hedegård Bruhn	født den 12. marts 1966
Karina Hedegård Bruhn	født den 11. maj 1969

Else Hedegård Janke

Født den 11. april 1946 i Tånum ved Randers.

Gift den 26. juni 1964 på Københavns rådhus med Heinrich Janke, født den 27. maj 1937 i Kelstrup, Sdr. Jylland, søn af Ludwig Janke, født den 17. juli 1888 i Ukraine, Rusland og Albertine Gertel, født den 6. april 1898 i Ukraine, Rusland.

Else Hedegård Janke er kontoruddannet, arbejdede til hun fik sit første barn og var derefter hjemmegående til Heinrich Janke blev syg i 1973. I dag driver hun et rengøringselskab sammen med sin far, Simon Andersen.

Heinrich Janke er udlært maler i Haderslev i Sønderjylland. Tog derefter til København, hvor han fortsat arbejdede som maler, indtil han i 1973 blev syg af malerforgiftning og fik tilkendt invaliderente.

Børn:

Laila Hedegård Janke	født den 6. september 1966
Carsten Hedegård Janke	født den 20. maj 1969
Brian Hedegård Janke	født den 20. maj 1969

Poul Hedegård Andersen

Født den 17. august 1947 i København.

Gift den 11. december 1969 i København med Kathe Irene Andreassen, født den 3. november 1951 i København, datter af bager Poul Andersen, født den 29. februar 1920 i Staby, og Klara f. Kristiansen, født den 1. april 1925 i København.

Poul Hedegård Andersen er udlært smed. Efter aftjening afværnepligt begyndte han at køre som vognmand, og han var derefter ansat i Kgl. Grønlandske Handel i 9 år. Er nu ansat på Københavns Universitet i gruppen af teknisk-administrativt-personale (TAP).

Kathe Irene Andersen har arbejdet i sin fars forretning, indtil hun blev gift. Har siden været hjemme for at passe børnene.

Børn:

Lykke Hedegård Andersen
Michael Hedegård Andersen

født den 9. april 1970 i København
født den 6. april 1973 i København

***Bodil Mariane Margrethe Andersen, Jacobine Andersen, Christine Andersen og Simon Peter Andersen.
Foto fra ca. 1892.***

***Simon Peder Andersen.
Foto fra ca. 1900.***

Hans Andersen

Født den 7. januar 1920 i Århus.

Hans Andersen er uddannet som sadelmager og siden som teknisk tegner. Ansat på Frederiksberg rådhus.

Simon Peder Andersen

Født den 12. november 1886 i Randers, død i Randers i begyndelsen af 1960-erne. Gift med Andrea Caroline Djørup, født i Stege 3. marts 1893, død i Randers i 1942, datter af sadelmager Djørup og Laura.

Iflg. Danske Gartnerivirksomheder 1936: Fra 1918 og indtil 1930, da Kirkegaardenes hele Driftsform ændredes, virkede som Leder af Randers Kirkegaarde Graver Simon Andersen.

Andrea Caroline Djørup Andersen døde 1942 i Randers. Simon Peder Andersen boede sammen med faderen i gartneriet Østervang og senere sammen med datteren Ellen indtil omkring 1960. Levede derefter sine sidste år på hjemmet Randers kloster, død i begyndelsen af 1960'erne.

Børn:

Ellen Andersen

Knud Djørup Andersen

Anne Marie Djørup Andersen

Eluf Andersen

født den 1. juli 1915 i Randers

født den 13. september 1919 i Randers

født den 22. september 1922 i Randers

født den 5. januar 1924 i Randers

Jacobine Andersen, Simon Peder Andersen og Christine Andersen.

Ellen Greve

Født den 1. juli 1915 i Randers.

Gift med Kaj Greve, født den 4. april 1905 i København, død den 6. november 1975 i Randers.

Ellen Greve var første gang gift med Osvald Jocumsen, født den 3. juni 1916 i Randers.

Kaj Greve var smedemester i Randers.

Børn:

Kirsten Greve

født den 3. marts 1947 i Randers

Lise Djørup Greve

født den 4. november 1949 i Randers

Lars Peter Greve

født den 16. januar 1957 i Randers

Kirsten Greve

Født den 3. marts 1947 i Randers.

Kirsten Greve har taget handelsskoleprøve i Randers. Lever nu alene sammen med sin søn efter at være blevet skilt.

Børn:

Simon Greve Rasmussen

født den 16. december 1972 i Randers.

Lise Djørup Arbjerg Hansen

Født den 4. november 1949 i Randers.

Gift den 1. november 1973 i Randers med Aage Arbjerg Hansen, født den 12. januar 1948 i Hampen, Nørre Snede, søn af Hagbard Jensenius Hansen, født den 2. maj 1919 i Brande, død den 14. oktober 1978 i Frederikshavn, og Kirsten M. Hansen født den 7. januar 1920 i Horne ved Fåborg.

Lise Djørup Arbjerg Hansen (biologisk far: Oscar Jocumsen) blev adopteret af Kaj Greve, da hun var 5–6 år. Tog realeksamen i 1967. Udlært på kontor. Senere lægesekretær. Flyttede sammen med Aage Arbjerg Hansen som 19-årig, senere gift. Har en kort tid boet på Hirsholmene ved Frederikshavn og en kort tid i Hjørring. Ansat på Randers Centralsygehus.

Aage Arbjerg Hansen blev født i Hampen by i Nørre Snede i Jylland, men familien flyttede, da han var 5–6 år gammel til Struer, hvor de havde en møbelhandel. Efter to år i Struer flyttede familien til Randers. Blev i perioden 1963–1967 uddannet som bygningsmaler.

Børn:

Line Djørup Arbjerg Hansen

født den 8. oktober 1975 i Randers.

Lars Peter Greve

Født den 16. februar 1957 i Randers.

Lars Peter Greve har taget HF-eksamen i Randers

Knud Djørup Andersen

Født den 13. september 1919 i Randers.

Gift den 14. april 1960 med Yrsa Andersen, født den 19. august 1909 på Frederiksberg.

Knud Djørup Andersen var tidligere gift med Anna Viola f. Jensen, født den 8. maj 1917 i København. Gift den 19. oktober 1940.

Knud Djørup Andersen flyttede til København i 1937. Udlært som gartner i 1939. Mange skiftende arbejdspladser p.g.a. faglig aktivitet. 1951 ansat ved Københavns kommune (Stadsgartneren). Bestyrelsesmedlem i Gartneres fagforening. Formand for Gartneres Landsklub, Danmarks Gartneres klub. Fællestillidsmand (Stadsgartnerne).

Børn:

Eluf Djørup Andersen

født den 24. juni 1941

Hanne Djørup Andersen

født den 20. maj 1943

Kurt Djørup Andersen

født den 16. juni 1950

Eluf Djørup Andersen

Født den 24. juni 1941. Død den 3. december 1958.

Eluf Djørup Andersen døde efter en trafikulykke.

Hanne Djørup Jørgensen

Født den 20. maj 1943 på Frederiksberg.

Gift den 19. januar 1966 på Københavns rådhus med Leif Juhl Jørgensen, født den 18. august 1945 i København.

Hanne Djørup Jørgensen var tidligere gift den 18. januar 1964 på Københavns Rådhus med Kurt Emil Olesen, født den 11. november 1941.

Børn:

Gitte Diana Djørup Jørgensen
(f. Andersen)

født den 23. maj 1963 i København

Jane Juel Jørgensen

født den 30. november 1965 i
København.

Anne Marie Djørup Frederiksen

Født den 22. september 1922 i Randers.

Død den 2. september 1977 i København. Gift den 7. marts 1953 i København med Frederik Villy Frederiksen, født den 10. august 1923 i Nivå, søn af forvalter Anders Frederiksen, død ca. 1972, og Johanne Frederiksen, død ca. 1955.

Anne Marie Djørup Frederiksen var damefrisør til hun blev gift, derefter hjemmegående husmor. Hun blev syg af en blodsygdom, da hun var 50 år gammel – hele sit sidste år tilbragte hun på hospitalet.

Frederik Frederiksen er chauffør. Er sammen med 8 søskende opvokset i Nivå.

Børn:

Jette Djørup Frederiksen født den 20. januar 1954 i København.

Jette Djørup Seitzberg

Født den 20. januar 1954 i København.

Gift den 16. oktober 1976 i København med Jørgen Seitzberg, født den 18. februar 1952 i København, søn af Preben Seitzberg, født den 15. september 1930 og Solveig f. Nielsen, født den 9. februar 1930 på Lolland, død ca. 1964.

Jette Djørup Seitzberg har – efter 10 års skolegang – siden 1970 været ansat i Postgirokontoret.

Jørgen Seitzberg er Rådhusbetjent

Eluf Djørup Andersen

Født i Randers den 5. januar 1924, død på Rigshospitalet den 23. juni 1945.

I Ib Damsgaard (red.): Faldne i Danmarks Frihedskamp 1940–1945. Gyldendal, 1970, skrives side 28–29:

Andersen, Eluf Djørup,

kommis, f. 5.1.1924 i Randers, d. 23.6.1945 på Rigshospitalet.

F.: Graver Simon Peter Andersen, f. 12.11.1886 og hustru Andrea Caroline f. Djørup.

Tilknyttet militærgruppe under afsnit 5, 2. bataljon, 2. kompagni.

Udlært i kolonialfaget og ansat som kommis i Randers. Rejste i foråret 1944 til København, hvor han i december tilsluttedes en militærgruppe. Såret 21.5.1945 ved et vådeskud under tjeneste for frihedsbevægelsen og indlagt på Rigshospitalet, hvor han afgik ved døden.

Kilder:

Arkivstof:

ER., 8.058

UFF., nr. 27.

Avisstof:

Randers Amtstavis, 25.6.1945

Randers Dagblad, 23.6.1945.

Andet:

Begravet, Randers Østre Kirkegård, litra H nr. 7/8.

Anne Margrethe Christensen

Født den 4. juli 1846 i Ellemosehus i Hygum. Død i Randers ca. 1870.

Anne Margrethe Christensen døde af tuberkulose. Hun syntes at have været Jens Bjerg Christensens yndlings søster – glad og munter, siger overleveringen. Hun gik meget ud på fornøjelser – dansede, siges der. Netop dette syntes senere – i forbindelse med hendes tidlige død – at være blevet brugt som skræmmebillede, når senere slægtled viste samme tendenser. Missionske prægede grene af familien havde måske let ved at spore en sammenhæng, fremgår det også af overleveringen.

Jens Christian Christensen

Født den 1. december 1848 i Brødtræng i Rom sogn. Død den 3. januar 1922 i Ramme. Gift den 30. maj 1902 med Karen Margrethe f. Jensen, født den 19. juli 1871 i Brunsgaard i Nørre Nisum. Død den 9. december 1931 i Ramme. Datter af gård-ejer Jens Bertelsen og Nikoline Marie Villesen.

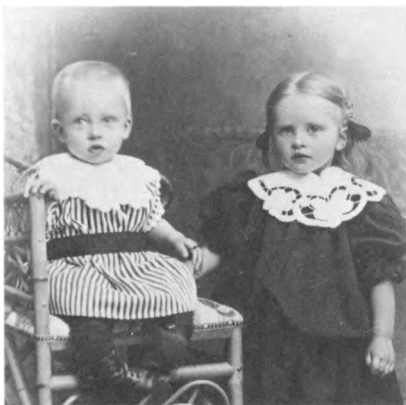
Jens Christian Christensen Sønderby overtog Sønderbygaard efter den kvindelige ejer, som han havde været karl og bestyrer hos.

Børn:

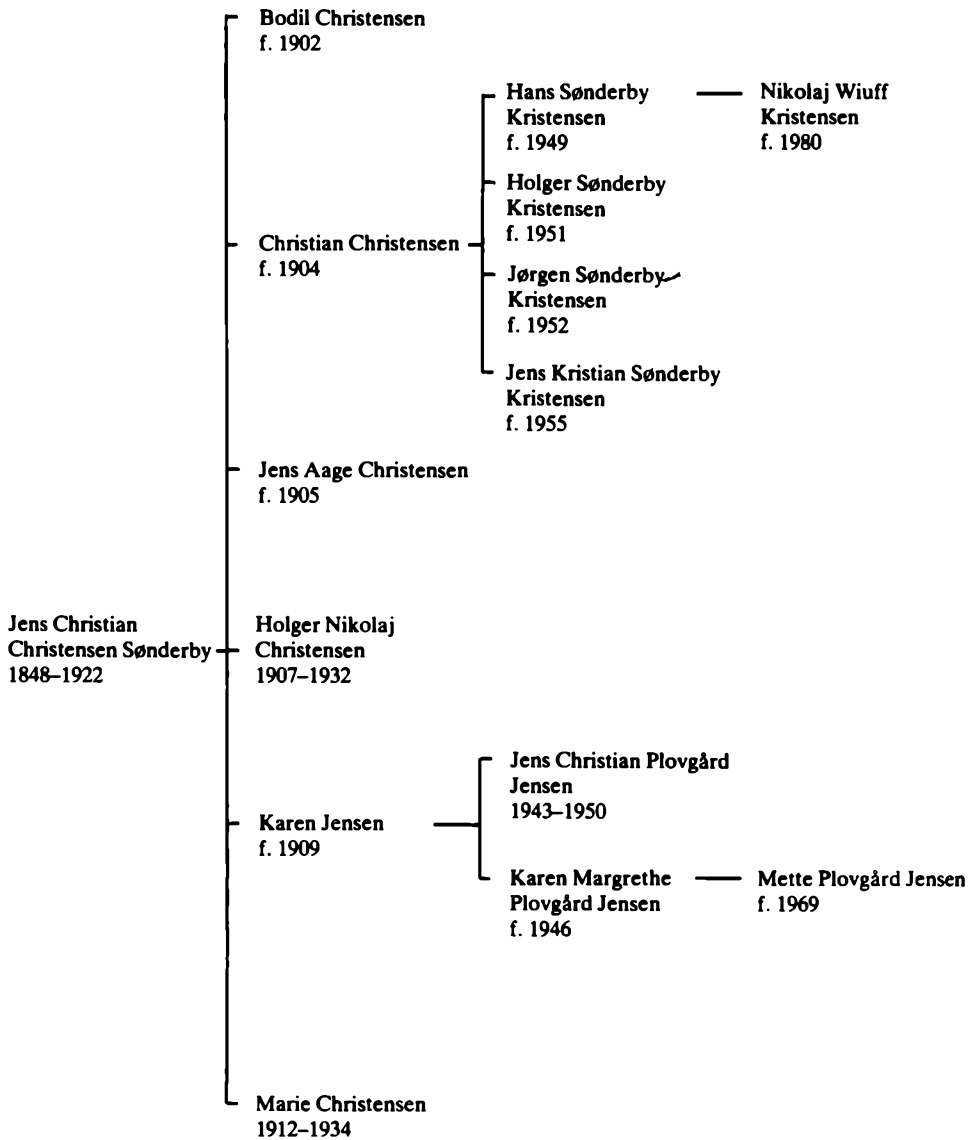
Bodil Christensen	født den 7. september 1902 i Ramme (side 239)
Christian Christensen	født den 7. januar 1904 i Ramme (side 239)
Jens Aage Christensen	født den 5. september 1905 i Ramme (side 240)
Holger Nikolaj Christensen	født den 21. juli 1907 i Ramme (side 240)
Karen Christensen	født den 31. august 1909 i Ramme (side 240)
Marie Christensen	født den 2. januar 1912 i Ramme (side 241)

***Familien på Sønderbygaard i Ramme.
Forældrene: Karen Margrethe f. Jensen og Jens Christian
Christensen. Børn (fra venstre): Karen, Christian, Marie, Aage,
Bodil og Holger.***

***Bodil Christensen og Christian
Christensen fra Sønderbygaard
i Ramme.
Fotograferet i Lemvig ca.
1905.***

Bodil Christensen

Født den 7. september 1902 i Ramme.

Bodil Christensen har sammen med sin bror Jens Aage Christensen drevet Sønderbygård i Ramme efter deres fars død i 1922.

Christian Christensen

Født den 7. januar 1904 i Ramme.

Gift den 9. maj 1947 i Ramme med Anna Højland f. Nielsen, født den 5. september 1919 i Ramme, datter af Hans Nielsen, født den 3. december 1874 i Skovby på Fyn, og Maren Højland f. Eskildsen, født den 8. oktober 1885 i Bøvling.

Christian Christensen havde efter sin skolegang forskellige pladser på landet og et højskoleophold. Nu gårdejer i Ramme.

Anna Højland Christensen afsluttede sin skolegang på Staby efterskole og havde derefter plads i huset og et ophold på husholdningsskolen Klysgård.

Børn:

Hans Sønderby Kristensen	født den 31. juli 1949 i Ramme
Holger Sønderby Kristensen	født den 28. januar 1951 i Ramme
Jørgen Sønderby Kristensen	født den 28. december 1952 i Ramme
Jens Kristian Sønderby Kristensen	født den 15. december 1955 i Ramme

Hans Sønderby Kristensen

Født den 31. juli 1949 i Ramme. Bor sammen med Susanne Wiuff født den 25. november 1951 i Store Merløse ved Holbæk.

Hans Sønderby Kristensen tog realeksamen fra Lemvig realskole i 1966. Udlært som maskinarbejder i A/S Vestjyden 1970. Teknikumingeniør fra Sønderborg teknikum 1974. Har siden virket som ingeniør.

Børn:

Nikolaj Wiuff Kristensen	født den 12. marts 1980
--------------------------	-------------------------

Holger Sønderby Kristensen

Født den 28. januar 1951 i Ramme.

Gift den 27. juli 1978 i Bøvling med Tove f. Pedersen, født den 27. juli 1956 i Bøvling, datter af Henry Kristian Pedersen, født i Lomborg den 4. august 1923, og Martha f. Jensen, født den 10. oktober 1923 i Tørring.

Holger Sønderby Kristensen gik 7 år i Ramme skole og fulgte op med 2 år i Lemvig skole. Udlært som tømrer i 1971. Soldat ved telegraftropperne. Dernæst et halvt år som svend i København. Har de sidste år arbejdet som svend på Lemvigegnen.

Tove Kristensen gik 10 år i Bøvling skole og tog dernæst matematisk studentereksamen. Uddannet som teknisk assistent i 1979.

Jørgen Sønderby Kristensen

Født den 28. december 1952 i »Højvang« i Ramme.

Jørgen Sønderby Kristensen er uddannet landmand. Driver gården Sønderbygård for sine fars søskende i Ramme.

Jens Kristian Sønderby Kristensen

Født den 15. december 1955 i Ramme.

Jens Kristian Sønderby Kristensen tog realeksamen i Løemvig efter 7 år i Ramme skole. Udlært maskinarbejder hos Charles Emtkjær, Bonnet Maskinfabrik i 1977. Har gennemført 3 år af den 4-årige uddannelse for maskiningeniører ved Odense teknikum.

Jens Aage Christensen

Født den 5. september 1905 i Ramme.

Jens Aage Christensen har sammen med sin søster Bodil Christensen drevet gården Sønderbygård i Ramme siden deres fars død i 1922.

Holger Nikolaj Christensen

Født den 21. juli 1907 i Ramme. Død den 25. marts 1932 i Ramme.

Holger Nikolaj Christensen ville have været dyrlæge. Døde af tuberkulose.

Karen Jensen

Født den 31. august 1909 i Ramme.

Gift den 30. november 1940 med gårdejer i Ramme Ingvar Marius Jensen, født i Fjaltring den 24. december 1900, død i Ramme den 6. september 1958, søn af gårdejer Laust Jensen og Kristine Jensen.

Karen Jensen og hendes mand drev gården Plovgård i Ramme.

Børn:

Jens Christian Plovgård Jensen født den 1. maj 1943 i Ramme

Karen Margrethe Plovgård Jensen født den 30. juli 1946 i Ramme

Jens Christian Plovgård Jensen

Født den 1. maj 1943 i Ramme. Død i 1950 i Ramme.

Jens Christian Plovgård Jensen druknede i en dam ved Ramme i året 1950.

Karen Margrethe Plovgård Jensen

Født den 30. juli 1946.

Gift den 15. marts 1978 med Åge Dybdahl Jensen født den 12. januar 1950 i Lemvig.

Karen Margrethe Plovgård Jensen er ansat som børnehaveklasseleder på Christianlystskolen i Lemvig.

Børn:

Mette Plovgård Jensen

født den 15. marts 1969

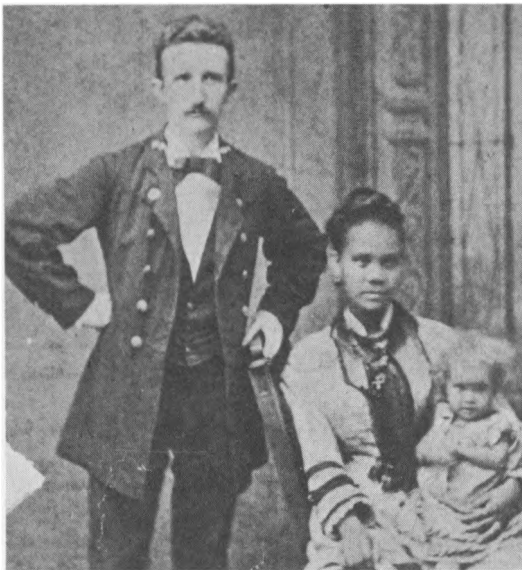
Marie Christensen

Født i Ramme den 2. januar 1912. Død i Ramme den 26. april 1934

Marie Christensen døde af tuberkulose. Var åndsvag. Hun »kunne ikke leve«.

Christen Nygaard Christensen

Født i Brødtræng i Rom sogn den 4. marts 1951. Død i København den 6. maj 1920. Gift med Lydia Frederikke Mathilde f. Jensen, født den 8. juni 1863 i Espergærde. Død i København den 27. marts 1936. Datter af fisker Christen Jensen og Emma Lund.

*Christen Nygaard Christensen og Edith
Augusta de Wendt med Isabella
Cordelia Bodil Christensen.
Fotograferet i Christiansted, St. Croix
ca. 1881/82.*

*Foto fra Fotografisk Atelier Adda Stenberg, Vesterbrogade 30
(Løven), København V, ca. 1902.
Fra venstre: Carl Preben Nygaard Christensen, Isabella Cordelia
Bodil Christensen og Lydia Frederikke Mathilde Christensen
f. Jensen.*

*Christen Nygaard Christensen.
Foto ca. 1915.*

Christen Nygaard Christensen var første gang gift den 12. februar 1879 i den »Biskopalske Kirke« i Christiansted på St. Croix med Edith Augusta de Wendt, født den 1. december 1860 på St. Croix, død den 10. september 1887 på St. Croix. Datter af politibetjent de Wendt og Susanne.

Christen Nygaard Christensen havde ikke lyst til landbruget. Søgte som 18-årig frivillig ind som soldat. Kom som sådan til St. Croix, hvor han søgte ind i gendarmerikorpset som ridende gendarm. Han var på St. Croix i 16 år og blev gift med en creoler, som den 10. september 1887 brændte ihjel under en barakbrand. Han rejste til Danmark og boede først en kort tid hos søsteren i Randers. Derefter sygepasser hos etatsråd Lagoni på Fyn, arbejdede på Holmen i flere år og blev endelig portner på Sveasvej på Frederiksberg. (Oplysninger givet af sønnen Carl Preben Nygaard Christensen).

Iflg. St Croix folketælling boede i 1880 policeman Chr. Nygaard Christensen og hustru i King Street 5 i Christiansted.

Lydia Christensen hjem på Sveavej 7.st., København V, var i 1920-erne samlingsstedet for en stor del af familien, som var eller kom til København. Fx. boede Axel Bjerg der i lange perioder fra omkring 1920 og til han rejste til USA. Her traf han også Else Pedersen, en bekendt af Beb også kaldet Lisbeth, Lydia Christensens yngste barn og kusine til Axel Bjerg.

Børn:

Isabella Cordelia Bodil Christensen

født den 25. november 1880 i
Christiansted på St. Croix (side 246)

Carl Preben Nygaard Christensen

født den 27. januar 1900 på
Frederiksberg (side 252)

Emma Elisabeth Nygaard
Christensen

født den 29. august 1903 på
Frederiksberg (side 253)

Christen Nygaard
Christensen
1851-1920

Isabella Cordelia Bodii
Boesen
1880-1954

Kirstine Boesen Pind
f. 1909

Edith Boesen
f. 1913

Gran Boesen
f. 1919

Lydia Boesen
f. 1920

Anna Helene Mette
Kristiansen
f. 1922

Carl Preben Nyegaard
1900-1952

Jørgen Nyegaard
f. 1928

Hans Nyegaard
f. 1932

Emma Elisabeth
Nygaard Ejrnæs
f. 1903

Karen Ejrnæs
f. 1929

Jens Kresten Ejrnæs
f. 1932

Niels Morten Ejrnæs
f. 1946

Lis Boesen Gransøe
1937-1966

Jørgen Gransøe
f. 1960
Per Gransøe
f. 1964

Hanne Ehmsen Toft
f. 1942

Michelle Ehmsen Toft
f. 1966
Johnny Ehmsen Toft
f. 1970

Frank Boesen Pind
f. 1948

Jette Boesen Pind
f. 1971

Lillian Louise
Schneider
f. 1946

John Kristiansen
f. 1951

Michael Kristiansen
f. 1976
Thea Kristiansen
f. 1978

Jens Nyegaard
f. 1955

Annemarie Nyegaard
f. 1959

Rasmus Ejrnæs
f. 1966

Morten Ejrnæs
f. 1968

Mette Ejrnæs
f. 1970

Anders Ejrnæs
f. 1973

Isabella Cordelia Bodil Boesen

Født den 25. november 1880 i Christiansted på St. Croix. Død den 30. april 1954 i Gjeding. Gift den 25. november 1908 i Århus med Anton Boesen, født den 21. april 1885 i Tostrup, død 24. november 1951, søn af lærer Anton Peder Boesen og Anna Marie f. Christensen.

*Anton Boesen og Isabella Cordelia Bodil Boesen.
Foto formodentlig ca. 1908.*

*Isabella Cordelia Bodil Boesen
f. Christensen.
Foto formodentlig ca. 1910/15.*

*Anton og Bodil Boesen med deres 5 børn. Fra venstre Anna,
Gran, Lydia, Kirstine og Edith.
Foto vel nok ca. 1924/25.*

Iflg. St. Croix's Kirkebogs Døberegister blev Isabella Cordelia Bodil Christensen døbt d. 30.1.1881. – Forældre: Christen Nygaard Christensen, Politibetjent, Christiansted, og Edith Augusta, f. De Wendt, 20 Aar; Faddere: W. Sabroe, A. Jensen, Isabella Brumwell, A. Heyliger.

Isabella Cordelia Bodil Boesen kom til Danmark i slutningen af 1880-erne som plejedatter hos friskolelærer Kornerup, Egå, senere i huset til giftemålet i 1908.

Anton Boesen var regimentmusiker i Århus senere regnskabsfører.

Børn:

Kirstine Boesen

født den 11. september 1909 i Århus

Edith Boesen

født den 28. december 1913 i Århus

Gran Boesen

født den 27. februar 1919 i Hasle ved Århus.

Lydia Boesen

født den 21. august 1920 i Hasle ved Århus.

Anna Helene Mette Boesen

født den 27. juli 1922 i Hasle ved Århus.

Kirstine Boesen Pind (kaldet Keste)

Født den 11. september 1909 i Århus, gift i Kasted Kirke den 11. september 1936 med Frits Laursen Pind, født den 27. december 1910 i Sabro, Århus amt, søn af husmand Christian Marius Laursen Pind, født i Kni den 2. august 1871, død den 18. marts 1947 i Gjeding, og Dorthea Vilhelmine f. Svensson, født i Frørup den 8. oktober 1873, død i Sabro den 8. august 1959.

Kirstine Boesen Pind tog realeksamen, blev senere kontoruddannet og bogholder.

Frits Laursen Pind fik uddannelse ved landbruget. Sergent ved Livgarden og senere militærflyver. Siden politiassistent.

Børn:

Lis Boesen Pind

født den 26. september 1937

Hanne Boesen Pind

født den 8. oktober 1942

Frank Boesen Pind

født den 29. juni 1948

Lis Boesen Gransøe

Født den 26. september 1937, død den 1. september 1966.

Gift den 21. juni 1958 i Emdrup kirke med Bent Gransøe, født den 23. juli 1935 i København, søn af ingeniør Gransøe og Marie.

Lis Boesen Gransøe blev realist, kom på husholdningsskole, blev uddannet fotograf.

Bent Gransøe blev realist og handelsuddannet. Direktør og indehaver af »Sweater-Market« på Strøget i København.

*Kirstine Boesen Pind og Fritz Lauersen Pind.
Bryllupsfoto 11. september 1936.*

*Lis, Frank og Hanne Boesen Pind.
Foto ca. 1950.*

Børn:

Jørgen Gransøe
Per Gransøe

født den 22. juli 1960 i København
født den 3. november 1964 i
København

Hanne Boesen Toft

Født den 8. oktober 1942 i Søborggård sogn. Gift den 25. januar 1969 på Holte Rådhus med John Ehmsen Toft, født den 17. september 1940 i København, søn af Ehmsen Toft og Grethe.

Hanne Boesen Toft tog realksamen, kom på husholdningsskole og handelskole og blev kontoruddannet. Ansat først på dispachørkontor og er nu fuldmægtig ved lægemiddelkataloget.

John Ehmsen Toft blev efter folkeskole uddannet som frisør siden telegrafist på Thule Air Base, Grønland, nu vognmand.

Børn:

Michelle Ehmsen Toft
Johnny Ehmsen Toft

født den 10. september 1966 i
København
født den 14. oktober 1970 i
København.

Frank Boesen Pind

Født den 29. juni 1948 i København. Gift i 1971 i Gladsaxe

Kirke med Bente Jensen, født den 8. august 1949 i Bagsværd, datter af Børge Jensen og Ella. Siden skilt. Bor nu sammen med Benthe Carstensen, født den 3. september 1948.

Frank Boesen Pind tog studentereksamen og siden eksamen fra Statens gymnastikhøjskole. Studerede biologi ved Københavns Universitet i 2 år. Var idrætslærer ved Statens politiskole i 2 år. Lærereksamen fra Skovlunde seminarium. Nu lærer ved Sankt Annæ Gymnasium.

Benthe Carstensen tog realeksamen og var siden et år på college i Boston, USA. Dernæst bankuddannet og tog så lærereksamen fra Skovlunde seminarium. Nu lærer ved Tune kommune.

Børn:

Jette Boesen Pind

født den 19. august 1971 på
Rigshospitalet i København.

Edith Boesen

Født den 28. december 1913 i Århus

Edith Boesen blev uddannet til sygeplejerske. Er nu pensioneret.

Gran Boesen

Født den 27. februar 1919 i Hasle ved Århus. Gift den 31. juli 1948 i København med Astrid Elisabeth Marie f. Andersen, født den 23. januar 1905 i København.

Gran Boesen blev uddannet sømand og kok. Arbejdede bl.a. i 11 år på Sverigebådene. Nu arbejde på Atlas i Lyngby.

Lydia Boesen

Født den 21. august 1920 i Hasle ved Århus.

Lydia Boesen er uddannet sygeplejerske. Arbejde som sygeplejerske i Viborg.

Anna Helene Mette Kristiansen

Født den 27. juli 1922 i Hasle ved Århus. Gift den 1. marts 1944 med Theodor Kristiansen, født den 27. maj 1914.

Anna Helene Mette Kristiansen blev gift 21 år gammel og har siden været hjemmearbejdende husmor.

Theodor Kristiansen er murer.

Børn:

Lillian Louise Kristiansen
John Kristiansen

født den 9. maj 1946
født den 8. februar 1951

Lillian Louise Schneider

Født den 9. maj 1946. Gift med Fritz Bjarne Lauman Schneider
født den 29. april 1944.

Lillian Louise Schneider blev efter afsluttet skolegang uddannet som bog-
binder.

Fritz Bjarne Lauman Schneider er musiker og dyrehandler.

John Kristiansen

Født den 8. februar 1951.

Gift med Kirsten f. Schaumann født den 17. februar 1958.

John Kristiansen tog realeksamen og siden mureruddannelse.

Kirsten Kristiansen tog realeksamen og går for tiden på studenterkursus.

Børn:

Michael Kristiansen

født den 8. februar 1976

Thea Kristiansen

født den 11. februar 1978

Carl Preben Nyegaard Christensen

Født den 27. januar 1900 på Frederiksberg, død den 19. novem-

*Carl Preben Nyegaard og
Emma Elisabeth Nygaard
Christensen.*

Foto omkring 1906.

ber 1952 på Frederiksberg. Gift den 26. august 1928 på Frederiksberg med Helga Nyegaard f. Rasmussen, født den 17. november 1902 i Grænge-Toreby sogn.

Fik efter kgl. bevilling i begyndelse af 1940-erne ret til at benytte familienavnet Nyegaard.

Børn:

Jørgen Nyegaard

født den 29. december 1928 på Frederiksberg

Hans Nyegaard

født den 15. september 1932 på Frederiksberg

Jørgen Nyegaard

Født den 29. december 1928 på Frederiksberg.

Gift den 30. maj 1953 på Frederiksberg med Annelise f. Edsberg født den 1. januar 1931 på Frederiksberg.

Jørgen Nyegaard er indkøbschef ved Frederiksberg Kommune.

Børn:

Jens Nyegaard

født den 12. november 1955 i Hvidovre

Annemarie Nyegaard

født den 27. maj 1959 i Hvidovre

Jens Nyegaard

Født den 12. november 1955 i Bethlehem sogn, København.

Jens Nyegaard tog studentereksamen fra Frederiksberg gymnasium i 1975. Exam. art i Historie fra Københavns Universitet i 1979.

Annemarie Nyegaard

Født den 27. maj 1959 i Solbjerg sogn på Frederiksberg.

Annemarie Nyegaard tog HF-eksamen fra Sct. Jørgens Gymnasium i 1979

Hans Nyegaard

Født den 15. september 1932

Hans Nyegaard er laborant hos Lundbeck i København.

Emma Elisabeth Nygaard Ejrnæs (kaldet Lisbeth eller Beb)

Født den 29. august 1903 på Frederiksberg.

Gift den 25. november 1928 i Holbæk med Aksel Gabriel Ejrnæs, født den 9. august 1901 i Holbæk, søn af bagermester Carl Pedersen, Arnakke, født den 26. april 1871, død den 30. maj 1941, gift 1894 i Holbæk med Ellen Marie Frederikke f. Hansen, født den 3. august 1870 i Rørvig, død den 21. april 1938.

*København 8. november 1919.
Emma Elisabeth Nygaard
Christensen (»Beb«) og Else
Marie Margrethe Pedersen.*

Emma Elisabeth Nygaard Ejrnæs tog efter folkeskolen handels- og kontoruddannelse. Højskoleophold derefter.

Iflg. Dansk Civilingeniørstat 1942: *Aksel Gabriel Ejrnæs* Student 1919 (m), Roskilde Katedralskole, 5.04. 1926 Kandidat B. 4,82 (60). Febr.-Aug. 1926 Ing. h. Stadsing. i Køge. Sept. 1926-Aug. 27 h. Frandsen & Meyer, Fr.berg. Sept 1927-maj 30 Medindehaver af Entrpr.firma H. &A. Ejrnæs i Holbæk sammen m. H. Ejrnæs. 13. maj 1930 løst ansat og 1. apr. 38 fast ansat Ing. v. Gentofte Komm.s tekn. Forvaltning.

Børn:

Karen	født den 16. september 1929 i Holbæk
Jens Kresten	født den 30. august 1932 på Frederiksberg
Niels Morten	født den 20. august 1946 i Gentofte

Karen Ejrnæs

Født den 16. september 1929 i Holbæk

Karen Ejrnæs var efter studentereksamen stud. med. i et stykke tid. Dernæst overgået til uddannelse som ergoterapeut.

Jens Kresten Ejrnæs

Født den 30. august 1932 på Frederiksberg.

Gift den 1. august 1965 med Anne Marie Møllgaard f. Hansen, født den 21. oktober 1945 i Karise, datter af Astrid Grangaar f.

Olesen, født den 22. februar 1919 i Jelling og Frode Møllgaard Hansen, født den 21. maj 1916 i Tuse.

Jens Kresten Ejrnæs blev student fra Lyngby statsskole i 1950, cand. mag. i fransk og gymnastik fra Københavns Universitet i 1960. Adjunkt ved Køge gymnasium i 1960 – nu lektor. Adjunkt ved gymnasiet i Mufulira, Zambia 1971–1973 (Danida).

Anne Marie Møllgaard Ejrnæs er mag. art. i litteraturvidenskab. Ophold i Afrika 1971–73. Har skrevet: »Imperialismeteor og afrikansk litteratur (1975), Afrika – litteratur og samfund (1977), Karen og Sara (roman, 1979).

Børn:

Rasmus født den 16. september 1966

Morten født den 20. juli 1968.

Niels Morten Ejrnæs

Født den 20. august 1946 på Lukasstiftelsen i Gentofte. Gift den 20. juli 1968 på Frederiksberg med Bodil Krabbe, født den 24. januar 1947 i København, datter af Anna Margrethe f. Christensen, født den 18. november 1910 og Otto Krabbe, født den 12. januar 1910.

Niels Morten Ejrnæs blev student fra Gladsaxe gymnasium i 1964. Mag. sci. ent. soc. fra Københavns Universitet i 1972. Siden undervisning på bl.a. Roskilde Universitetscenter, Københavns Universitet, Koføeds Skole, Tårnby Børneforsorgsseminarium.

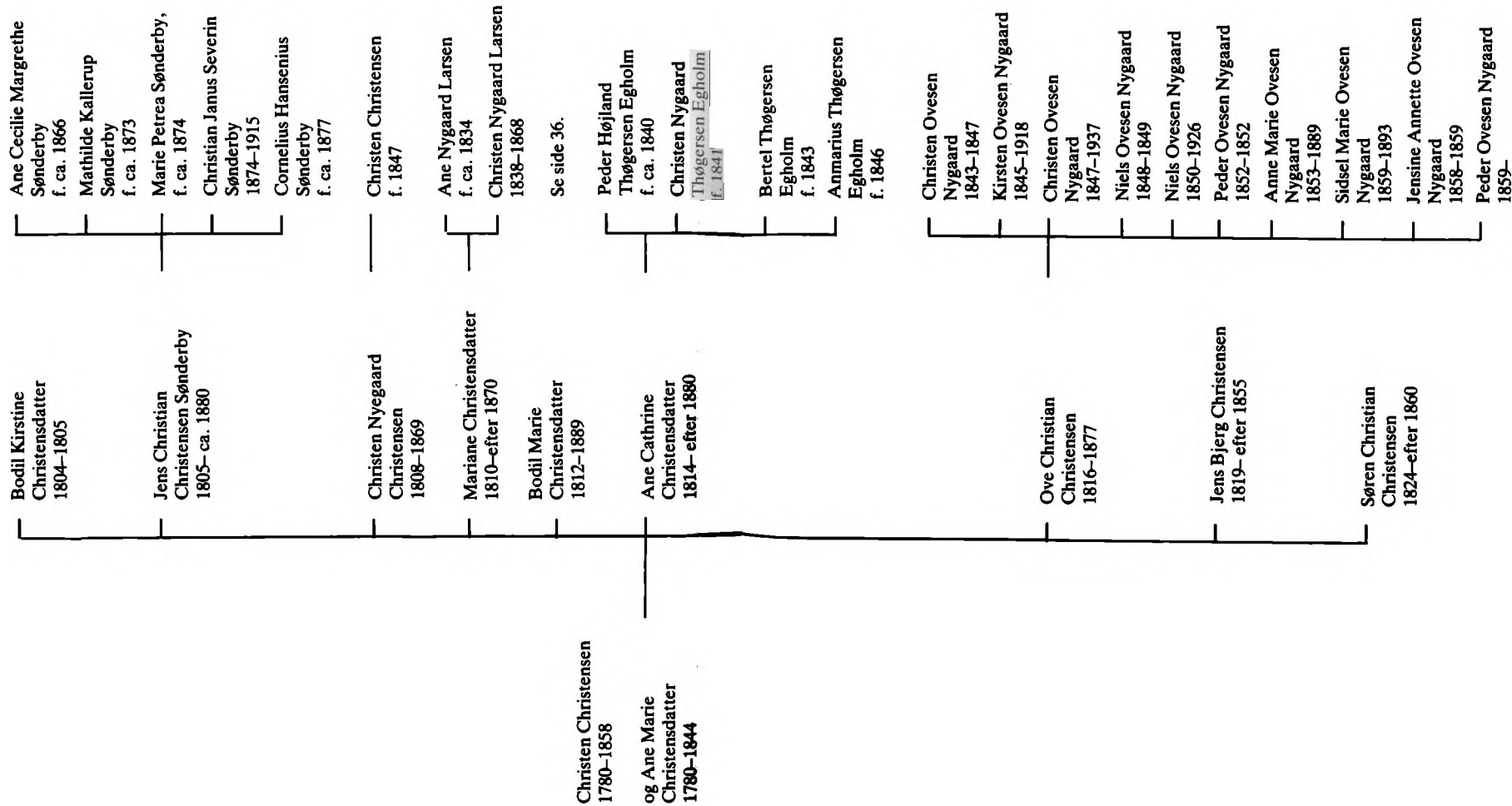
Bodil Krabbe tog studentereksamen fra Sct. Jørgens gymnasium 1965. Cand. theol. 1973. Ansat på Københavns Universitet (hebraisk).

Børn:

Mette født den 1. oktober 1970

Anders født den 11. december 1973.

Korte rids om Bodil Marie Christensdatters søskende

Bodil Kirstine Christensdatter

Født den 24. juli 1804 i Sønderby, død den 14. januar 1805.

Jens Christian Christensen Sønderbye

Født i Sønderby den 4. oktober 1805, død efter 1880. Gift 1) med Sidsel Sørensen, født i Oxby i 1801, død i Rind den 31. januar 1865, datter af gårdejer Søren Hønsen og Sidsel Nielsdatter og gift 2) den 31. januar 1865 med Ane Kathrine Pauls, født i Trendebøl i Slesvig i 1837, datter af væver Hans Pauls og Margaretha Martens.

Iflg. Ranum Seminariums Jubilæumsskrift 1898 blev *Jens Christian Christensen* dimitteret fra Snedsted Sem. 1827 med 2. Karakter (duelig).

Boede iflg. Oksby Folketæll. i Oksby Kirkesangerbolig 1834 og 1840.

Iflg. Harboøre Folketælling 1845 var han som gift mand – uden dog at have konen med – Huslærer hos Svogeren, Thøger Olesen.

I 1880 boede han som Pensionist i et Hus i Rom med Kone og Børnene Marie Petrea, Mathilde Kallerup, Christian Janus Severin, Kornelius Hansenius.

1890 boede hans Enke – Ane Cathrine Sønderbye – som Syerske i Herning sammen med sine tre Børn: Maria Petrea, Christian Janus Severin, Cornelius Hansenius.

Iflg. Hardsyssel Degnehistorier: - - - 12. Juli 1829 Lærer i Oksby, 16. Marts 1850 Lærer i Rind, entl. 31. Dec. 1877, flyttede til Rom. – Førte mange Processer. - - -

Hygum Lægdsrulle 1822: Paa Snedsted Seminarium Sess. 1826. – Efter NB tilstedes han at tage Amtspas 22/26.

1825: A. P. af 29-/12 1826 til Snedsted Seminarium mod Kaution.

Oksbye 1831: fra Ringkøbing 120–21. Dimitteret Seminarist, beviser at være Kirkesanger og Skolelærer. – Skolelærer efter AHB beskikket. Sess. 1832 og 1833.

Skole-Calender 1844: Oxby Hovedskole med to Biskoler, i hvilke Læreren selv underviser.

Hele Districtets Hartkorn 123 Tdr., med 119 Familier. Løn: 2 Tdr. Rug, 7 Tdr. 6¼ Skpr. Byg in natura og 10 Rbd. som Kirkesanger, Ingen Nannest. For Offeret, som er anslaaet til 56 Rbd., kortes 28 Tdr. Byg, som ellers skulde have været betalt. Hvorfor mon her ikke søges om at gjøre Plac. af 22. Mai 1839 gjeldende? Jordlodden er anordningsmæssig, ligesom ogsaa Skolebygningen, der er opført 1831. Directionen kalder.

Landsbyskolelærerembederne i Danmark: Lind Skole med Kirkeskolen i Rind. Alderst. 25 Rd., Børn 70 á 80. Biskoppen kl., Rgls. 294 Rd. 62 Sk. Der

haves 6 Td.R. 22 Td.B. og 2 Td.B. som Kostpenge, som Kirkebet. 10–5 Rd., Off. og Acds. 50 Rd., Four. og Brænds. ef. Anordn. Fribolig, meget god og beqvemt ind., 2700 Al. f. Kirken, ¼ M. f. Mølle, 5 M. f. Holstebro. Jordlod 9 Td.L., nær ved og en lille Torte middelgod Jord, Htkr. 3 Skp. Der vil om nogle Aar kunne holdes 3 Køer og 6 Faar.

Anmk. Til Biskolen haves 2700 A., og der undervises den halve Tid af Aaret, til Herning ¼ M.

Børn:

Ane Cecilie Margrethe Sønderbye	født ca. 1866 i Rind
(Ane Cecilie var i 1880 tjenestepige i Grummesgaard i Nr. Nissum)	
Mathilde Kallerup Sønderbye	født ca. 1873 i Rind
Marie Petrea Sønderbye	født ca. 1874 i Rind
Christian Janus Severin Sønderbye	født den 2. oktober 1874 i Rind
(se det følgende notat)	
Cornelius Hansenius Sønderbye	født ca. 1877 i Rind.

Christian Janus Severin Sønderbye blev uddannet til pharmaceut. Blev gift den 7. oktober 1911 med cand. pharm. Ingeborg Marke (senere apoteker i Ålborg), født den 23. februar 1884 i Farum, datter af dyrlæge Carl Jacob Waldbuhm Marke og Louise Olsen. Christian Sønderbye døde den 29. oktober 1915 i København. Ingeborg Sønderbye giftede sig senere med cand. phram. Hugo Horn Olsen født den 17. juni 1895 i Faarup, søn af bogholder Georg Olsen og Antoinette Horn.

Iflg. De danske Apotekers Historie: C. J. S. Sønderby. Discipl. Terndrup Apotek 1. Dec. 1890 – s. D. 1891 og Ribe Apotek 1. Dec. 1891 – Marts 1894. Farm. Medhj. eksamen April 1902 (II Kar.), farm. Candidateks. Oktober 1901 (III Kar.) og April 1902 (II Kar.). Konditioneret i Schweiz Apr. 1907–Sept. 1908 og iøvrigt paa forsk. danske Apoteker til Efteraaret 1914.

Iflg. Dansk pharm. Aarvog 1947: Ingeborg Horn-Olsen Apoteker i Aalborg, Boulevard Apoteket, fra 1945 – Apoteker i Gørding 1935–1945.

Christen Nygaard Christensen

Født den 19. juni 1808 i Sønderby, død den 9. juni 1869 i Harboøre. Gift den 25. oktober 1840 med Maren Jensdatter Kallerup født ca. 1812 i Hvidbjerg, død efter 1890.

Hygum Lægdsrulle 1828 (om Christen Nygaard Christensen): 64 (162½ cm) Tommer- Tjenlig Trainkusk. Gevækst paa højre Øje, der hindrer Synet.

Iflg. Harboøre Kirkebog 25/10 1840: Ungkarl *Christen Nygaard Christensen*, Husmand i Lilleør i Vejlbj, og Pigen Maren Jensdatter Kallerup, Tjenestepige i Præstegaarden. – Forlovere: Christen Nygaard, Christen Nielsen Gay.

Iflg. Folketællingsliste 1870 bor Maren Jensen Kallerup i Vejlbj som Enke og lever af Haandarbejde.

I 1890 bor hun som Aftægtskone i Nylund i Vandborg hos Chr. Jensen Byskov.

Christen Nygaard Christensen var husmand i Lilleøre, Harboøre.

Børn (sandsynligvis):
Christen Christensen

født ca. 1847 i Lilleøre i Harboøre.

Mariane Christensdatter

Født den 20. maj 1810 i Sønderby, død efter 1870. Gift den 3. november 1833 (fraskilt før 1845) med gårdĕjer i Refshale i Houe Lars Sørensen Refshale, født i Refshale i 1801, død i Smedsboel den 24. marts 1853, søn af gårdĕjer Søren Larsen og Anne Mortensdatter.

Iflg. Hygum Folketællingsliste 1845 & 1850 bor i Sdr. Smedsgaard, Hygum, ægtefolkene: Aftægtsmand fra Nygaard, Christen Christensen, og Aftægtskone fra Troldborg, Kjersten Knudsdatter, samt Mandens fraskilte Datter *Mariane Christensdatter*.

I 1855 og 1860 er hun blevet Enke og ernærer sig ved Haandarbejde.

I 1870 bor hun hos Svigerdatteren, Enken Maren Nygaard, og lever af sin Formue.

Sønnen, Chr. Nygaard Larsen (den senere Lærer) bor hos moderen i 1845, medens datteren, Ane Nygaard Larsen, er indtinget for betaling hos Christen Nygaard Jensen og Bodil Marie Christensdatter (mosteren) i Ellemosehus.

Hove Lægdsrulle 1828 (om Lars Sørensen Refshale): 62 Tommer (157½ cm) – har indestaaende Knæer samt højre Arm noget krum og mangler 1 Fingerled paa venstre Hånd. Tienlig Trainkusk. – 1838: Fripas.

I 1850 bor Ane Nygaard Larsen og broderen hos moderen i Sdr. Smedsgaard i Hygum.

Børn:

Ane Nygaard Larsen
Christen Nygaard Larsen
(se det følgende notat)

født ca. 1834 i Refshale i Houe
født den 28. januar 1838 i Refshale i Houe.

Christen Nygaard Larsen var lærer på Harboøre Søndre Skole ved sin død den 12. december 1868. Han var gift i 1863 med Maren Sidelmann født i Lindtorp i Asp den 6. januar 1840, død i Fredericia den 2. december 1915, datter af møller Iver Olesen Sidelmann og Ane Thomasdatter.

Iflg. Ranum Seminariums Jubilæumsskrift 1898 blev C. Nygaard Larsen dimiteret fra Ranum Seminarium 1862 med 2. karakter (duelig), blev 1/9 1862 hjælpelærer i Nr. Lem og lærer i Harboøre S. Skole 15/6 1865.

Maren N. boede i 1874 i Hygum v. landevejen ovenfor Ellemose – hun havde efter mandens død lært Syning og Modepynt i Kbh. – her havde hun en modeforretning. Senere boede hun overfor Hove Skole og flyttede dernæst til Lemvig, hvor hun drev en modehandel i mange Aar. Hun boede i Søndergade i hendes tantes – frk. Sidelmanns – hus. Efter tantens død boede hun nogle år

hos vognmand Larsen. Sine sidste år tilbragte hun hos sønnen Anton i Fredericia.

Bodil Marie Christensdatter
(se side 36)

Ane Kathrine Christensdatter

Født den 18. marts 1814 i Sønderby, død efter 1880. Gift 1) med skrædder Peder Højland Friis, født den 18. oktober 1810 i Houe skole, død i Tveed i Hygum den 1. februar 1837, søn af lærer Johan Hansen Friis og Kirstine Christensdatter Mærsk, og gift 2) den 20. oktober 1838 med enkemand, husmand, bådmand og hjulmand i Vrist Thøger Olesen Egholm, født i Vrist den 25. september 1802, død den 5. maj 1861, søn af bådebygger og tømmermand Ole Laursen og Margrethe Larsdatter.

I 1834 boede Peder Højland Friis i Mellem Kirkeby i Houe – som Skrædder.

Iflg. Harboøre Kirkebog 20/10-1838:

Enkemand Thøger Olesen Egholm, 26 Aar, og Enkekone *Ane Cathrine Christensdatter*, 23 Aar, tjenestepige hos Pastor Jacobsen i Harboøre Præstegaard. – Forlovere: Gaardmand Christen Ovesen fra Nygaard i Hygum og Kirkesanger, Skolelærer Ingstrup.

Børn: (sandsynligvis følgende)

Peder Højland Thøgersen Egholm født ca. 1840 i Vrist, Harboøre
(snekermester i Herning, gift 1) med Nicoline Kastberg født i Ferring, 2)
med Ane Kirstine Nielsen, født i Lilleøre)

Christen Nygaard Thøgersen Egholm født den 18. oktober 1841 i Vrist.
(død den 2. februar 1848)

Bertel Thøgersen Egholm født den 12. november 1843 i Vrist
(Husmand og bådebygger i Vrist, gift med Ane Kathrine Andersen, født ca.
1852 i Nr. Lem.)

Anmarus Thøgersen Egholm født den 10. april 1846 i Vrist
(snekermester i Herning, gift med Kirstine Damgaard født i Sunds ca. 1847.)

Ove Christian Christensen Nygaard

Født i Sønderby den 9. marts 1816, død den 26. november 1877. Gift den 21. januar 1843 med Kirstine Nielsdatter Vinkel, født i Houevinkel i Houe den 7. februar 1817, død i Nygaard den 4. januar 1877, datter af sognefoged Niels Pedersen og Kirsten Jensdatter.

Jens Bjerg Christensen

Født den 2. juni 1819 i Sønderby i Hygum, død efter 1855.

Iflg. Folketælling 1834 er Jens Bjerg og Broderen Christen Nygaard Tjenestefolk hos Forpagteren i Hygum Præstegaard.

23.10.1843 rejste han (iflg. Kirkebogen) til Vang Sogn i Thisted Amt.

I 1845 bor han som Seminarielev hos Skolelæreren og Kirkesangeren i Snedsted Degnebolig.

Iflg. Ranum Seminariums Jubilæumsskrift 1898 blev han dimiteret fra Snedsted Sem. 1846 med 1. Karakter (meget duelig) og skulde have været Lærer i Hanherred (?).

Hygum Lægdsrulle 1841 (om Jens Bjerg Christensen): 65¼ Tomme- begjert som hjulpnde Søn. G. M. S. bevist 1842. – Maa forlade sin Stilling og indgaa paa Snedsted Seminarium, mod at Faderen bliver uberettiget til anden Hjælp, indtil denne har fyldt 28 Aar.

Hygum Lægdsrulle 1846: Fremlægger Drm. Attest, hvorefter han er i Sønderberg, Thisted Amt, 63. Lægd. – Skal være død og begravet 10/2 50, bevises!

1849: dimiteret Seminarist, har Ophold i Sønderberg, Thisted Amt, 63. Lægd., paalægges at tage F. S. 1849, straffes for uberettiget Fægtning, naar han inden en ham fremlagt kort Frist berettiger samme og erlægger en Mulkt af 1 Rbd. til Ringk. Amts Fattigkasse. 13/3 51.

Venø Lægdsrulle 1850: Stillingen ubeviist, Soldat i Forstærkningen, opholder sig i Brønderslev Sogn, Hjørring Amt, tager F. B. 1854. – Ansat som Skolelærer og Kirkesanger i Grindsted Hammer Sogn, Aalborg Amt, efter A. Skr. 16/6 54.

Hammer Lægdsrulle: 1854 S. i Forsted.

1855: Ei mødt, mulkteret paa 1 Rd. – Endnu under Amtets Behandling for ulovlig Flytning Dec. 1853. – Er straffet for ulovlig Fl. – Udslettet eft. § 6 som fast ansat Skolelærer eft. Kaldsbrev af 1/3 52. – 1856.

Hammer Folketælling 1855: Jens Bjerg Nygaard er Skolelærer og Kirkesanger i Grindsted Skoledistrikt, Hammer Sogn – ugift.

Søren Christian Christensen

Født den 25. januar 1824 i Sønderby, Hygum. Død efter 1860.

Iflg. Ranum Seminariums Jubilæumsskrift 1898 er Søren Christian Christensen Nygaard dimiteret fra Snedsted Sem. 1844 med 1. Karakter (meget duelig).

4.10.44 fremlægger Afgangstest, hvorefter han er Skolelærer i Grindsted Sogn, Ribe Amt; føreviser Kaldsbrev.

Iflg. Snedsted Sogns Folketælling 1845 er Søren Nygaard Huslærer i Præstegaarden hos Sognepræst og Seminarieførstander Ludvig Chr. Müller. 1850 bor han hos Broderen i Nygaard.

Hygum Lægdsrulle 1845: Søren Christian – 63 Tommer. – Er efter Attest beskikket Skolelærer i Østerbye paa Læsøe. Sess. 1849.

Hygum Lægdsrulle 1849: Sess. 1851. Skal være sindssvag; bevises ved Tingsvidne. – Anmeldt at være paa Bidstrup. Sess. 1852. – Afgaaet fra Bidstrup 1/12 51 til sit Hjem efter Kjbh. P.Skr. 14/7 52.34/52. – Udslettet. Sindsvag efter Pr. Attest Sess. 1853.

Iflg. Ribe Folketælling 1860 er Søren Chr. Nygaard Patient paa Ribe Hospitals Daareanstalt.

Efterskrift

Denne bog var oprindeligt tænkt som en opsamling af den viden, som endnu kunne findes om vore bedsteforældre og oldeforældre. Det hele var sat i gang af Agnes Bjerg, da vi i sin tid fandt de erindringer, som Anna Bjerg var begyndt at diktere i sine sidste år i Åbenrå. Men så greb det om sig, og det endte med en større bog. Dette har flere årsager. Først og fremmest er det undertiden svært at stoppe op, når man er på sporet: med en given oplysning er vejen åben til de næste ti etc. Og selv om informationerne begrænses til de, der præcist har med slægten at gøre, så er man pludselig inde i et net af relationer, som det kunne være spændende at udrede. Undervejs måtte jeg erkende den for andre sikkert helt banale sandhed, at den gruppe almindelige mennesker, som vor slægt tilhører, ikke har nogen historie – måske nok i en eller anden forstand som den underkuede og udnyttede klasse, men ikke som slægter, familier eller individer. Hvad de har gjort er væk, og hvad de har følt og tænkt, deres drømme, deres afsavn har ingen lært noget af. Før år 1700 er alle spor så godt som udviskede.

Frederik den 4. var kommet på enevoldstronen i august 1699, og om ham og hans tid med den store nordiske krig ved man mange ting, bl.a. at han i 1711 blev voldsomt forelsket i Anne Sofie Reventlow under et maskebal på Koldinghus – en dame som senere fik betydning som hans kongelige frille. Så *en* type erfaringer og oplevelser er dog bevaret – men altså ikke småkårsfolks. Kort før år 1700 var også tiden, hvor de sidste hekse blev pint og brændt nede på Djursland, og hvor nogle af de sidste djævluddrivelser skete i Thisted. Gunnar Olsen (se side 119) har i Politikens Danmarkshistorie (bind 8, Politikens forlag, 1964) søgt at indfange noget om almindelige mennesker i

den periode (1660–1721), men disse almindelige mennesker er vanskelige at finde viden om, når det rækker ud over de materielle spor og nogle spredte optegnelser. Meget bedre bliver det ikke for vore forfædre i 1800-tallet – selv de, som nulevende familiemedlemmer kan fortælle om, står ret så afblegede og anekdotiske i beskrivelsen.

Men den gang i starten af 1700-tallet, hvor Karen og Lars forsøgte at få det bedst mulige ud af deres arbejde med jorden i Hygum sogn, da udsendte Ludvig Holberg sin bog »Peder Pårs« i efteråret 1719 i København – han var da 34 år og ca. 10 ældre end Lars – landmilitseren var oprettet i 1701, og blev blandt andet brugt i den store nordiske krig, København brændte den 20. oktober 1728, og rytterskolerne blev oprettet i 1720-erne. Det er på den tid, at vi så småt kan begynde vore optegnelser om slægterne fra Hygum sogn.

Da disse slægter endelig kunne rejse fra deres landsogne i midten af og sidste halvdel af 1800-tallet, så var de gamle fællesskaber omkring landsbyerne i betydeligt omfang opløst andre steder i Europa. Industrialismen havde haft sit første gennembrud i England i slutningen af 1700-tallet, store revolutioner havde ændret herskabsforholdene, konge, adel og kirke havde tabt det meste af deres økonomiske magt. Christen Nyegaard Jensen og Bodil Marie Christensdatter levede samtidig med Karl Marx (5.5.1818–14.3.1883) uden nogen sinde at høre om ham, vil jeg tro. Han fik først betydning for et par stykker af deres børnebørn og måske for lidt flere af deres børnebørns børn. De underkuede småbønder og husmænd med de mange børn havde nok i at overkomme dagen og vejen i hele deres liv, indtil de nedslidte enten styrtede om eller blev anbragt på fattiggård eller fik aftægtsbolig hos børnene. Undertrykkelsen havde en ret håndfast form for dem – den sociale afstand opefter var uendelig. I dag viser deres efterkommere en større variation i livsbetingelser under en oftest mindre håndfast og måske mindre let gennemskuelig undertrykkelse. Vel har 11-årige Kresten Bjerg i Roskilde det i dag materielt og socialt hundredefold bedre, end hans oldefar Jens Bjerg Christensen havde det i tilsvarende alder som tjenestdreng hos en brygger i Lemvig. I den henseende har industrilanden kapitalistiske samfund med deres højtudviklede teknologi haft en betydelig civiliserende effekt (for netop industrilandene). Men måske trues Kresten Bjergs tilværelse og dens kvaliteter i dag på afgørende måde af den samme kapitalismes bestandig mere omfattende indgreb i hverdagslivet – teknologisk, politisk, fremmedgørende.

Denne bog har kunnet trække på den viden om slægten, som

Anna Margrete Bjerg Hundahl og Anna Charlotte Børde havde. De har og havde en viden om deres forældre og bedsteforældre, som ingen andre i dag. En vigtig kilde til beretningen har også været de optegnelser, som Christen Ovesen Nygaard foretog ved besøg på landsarkiverne en gang i 1940-erne. De allerfleste afskrifter fra arkivmateriale stammer herfra. Siden hjalp Karen Marie Olsen og derefter hendes søn Poul Erik Olsen, når jeg kørte fast i de gamle skrifter. Jens Lauritzen har taget sig af økonomien, da resultatet skulle trykkes. Alt i alt er dette på flere måder en familiebog.

Bogen er ikke et forsøg på at lave slægtshistorie – den er en samling af beretninger, som uformidlet gives videre. Enhver kan herefter lægge sit perspektiv i de informationer, som bogen giver. Enhver kan også gå videre i udforskningen af disse Hygumbønders efterkommere og kontrollere de oplysninger, som foreligger her. De rødhårede efterkommere af Bodil Marie Christensdatter og Christen Nyegaard Jensen dukker stadig op hist og her – sammen med andre hårfarver på andre efterkommere. Ud over en mulig chance for at få børn med rødt hår, så har disse efterkommere i dag endnu en ting til fælles: nemlig denne bog.

Ordrup næs den 31. august 1980

Jens Bjerg

Adresseliste pr. 1. september 1980.

Anna Bjerg Alkærsig,
Højholt 10,
6200 Åbenrå.
Tlf. 04 62 27 14

Lise Alkærsig,
Lucernevej 5,
Jyllinge,
4000 Roskilde.
Tlf. 03 38 87 80

Mette Alkærsig,
Hørmarken 18,
2880 Bagsværd.
Tlf. 02 44 22 80

Knud Djørup Andersen,
Valdemarsgade 45,
1665 Kbh. V.
Tlf. 01 22 62 92

Leo Andersen,
Guldborgvej 28.st.tv.,
2000 Kbh. F.
Tlf. 01 87 09 65

Poul Hedegaard Andersen,
Kærgårdsvej 4,
2650 Hvidovre
Tlf. 01 49 44 76

Simon Andersen,
Værnedamsvej 3 A,
1619 Kbh. V.

Anne Kirstine Bjerg,
Tammerisvej 44,
8240 Risskov
Tlf. 06 17 31 05

Hanne Mette Bjerg,
Bondehavevej 74,
2880 Bagsværd.
Tlf. 02 44 13 17

Inga Bjerg
Urb. »Hacienda Vera Cruz«
Calle Hernán Cortéz
Fase 2, No 14 ✓
Benalmádena (Málaga)
Spanien

Jan Bjerg,
Mimersgade 30.1.tv.,
2200 Kbh.N.
tlf. 01 81 30 43

Jens Bjerg,
Smedegade 4,
4000 Roskilde
Tlf. 03 36 21 36

Peter Bjerg,
Bondehavevej 74,
2880 Bagsværd.
Tlf. 02 44 13 17

Anna Margaret Blakey,
Suite 303,
1750 West Tenth Avenue,
British Colombia,
Canada V6J 2A6.
Tlf. (604) 731-8484

Edith Boesen,
Åparken 12.1.th.,
8300 Odder.

Gran Boesen,
Charlotte Muncksvej 1,
2400 Kbh. NV.
Tlf. 01 85 32 95

Lydia Boesen,
Udsigtshøjen 9,
Overlund,
8800 Viborg.
Tlf. 06 62 50 39

Margrethe Bro,
Dybbølsgade 48.2–35
1721 Kbh. V.
Tlf. 01 24 48 14

Bodil Bjerg Brock,
Elmevej 2,
Vester Sottrup,
6400 Sønderborg
Tlf. 04 46 73 55

Jørgen Brock,
Rughaven 21A,
4000 Roskilde.
Tlf. 03 36 47 81

Lisbeth Brock,
Humlegårdsbæk 22,
6100 Haderslev.
Tlf. 04 52 95 20

Vibeke Hedegaard Bruhn,
Mågevej 1,
2650 Hvidovre
Tlf. 01 49 34 80

Haakon Børde,
Ørakerveien 32,
Oslo 2,
Norge
Tlf. 55 78 19

Ketil Børde,
Ullernveien 2A,
Oslo 2,
Norge.
Tlf. 55 28 57

Bodil Maribo Carstensen,
Duevej 24,
2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 57 56

Bodil Christensen,
Sønderbygård,
Pindsmarkvej 8,
7620 Lemvig
Tlf. 07 88 92 18

Christen Christensen,
Højvang,
Ramme,
7620 Lemvig
Tlf. 07 88 91 29

Jens Aage Christensen,
Sønderbygård,
Pindsmarkvej 8,
7620 Lemvig
Tlf. 07 88 92 18

Howard Christensen,
2200 Avenue Road, Apartment 1609,
Toronto, Ontario,
Canada M5M 4B9.
Tlf. (416) 485-3326

Valborg Kirstine Christensen
267 St. Germain Avenue,
Toronto, Ontario,
Canada M5M 1W4
Tlf. (416) 481-6733

Ellen Marie Maribo Christiansen,
Vestergade 14,
8723 Løsning,
Tlf. 05 65 19 14

Emma Elisabeth Nygaard Ejrnæs
Chr. X alle 104,
2800 Lyngby,
Tlf. 02 87 02 51

Jens Kresten Ejrnæs,
»Langekær«, Hellested,
4652 Haarlev
Tlf. 03 70 14 15

Karen Ejrnæs,
Sorgenfrigårdsvej 73,
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 02 88 69 53

Niels Morten Ejrnæs,
Mark 2 – 8, Galgebakken,
2650 Albertslund.
Tlf. 02 64 32 17

Margrethe Fredsgaard,
»Rosenlund«,
Ndr. Fælledvej 11,
7160 Tørring
Tlf. 05 80 19 46

Kaj Glarbjerg,
Damagervej 3,
8260 Viby J.

Kirsten Glarbjerg,
Odensegade 15,
8000 Århus C.

Aage Glarbjerg,
Odensegade 15,
8000 Århus C
Tlf. 06 13 65 18

Jørgen Gransøe,
Nørrevænget 61,
3500 Værløse
Tlf. 02 48 26 64

Per Gransøe,
Nørrevænget 61,
3500 Værløse
Tlf. 02 48 26 64

Ellen Greve,
Glarbjergvej 148.3,
8900 Randers
Tlf. 06 42 47 62

Lars Peter Greve,
Askildrup,
8900 Randers.

Bente Maribo Hald,
Carstensgade 5,
1770 Kbh. V.
Tlf. 01 22 83 73

Jytte Hansen,
Bauehøj 2,
Bølling,
6900 Skjern
Tlf. 07 36 80 25

Lise Djørup Arbjerg Hansen
Vinkelvej 31.1.tv.,
8900 Randers
Tlf. 06 41 16 24

Anders Hundahl,
Ulstrup Sdr. Strand 25,
4400 Kalundborg
Tlf. 03 50 92 31

Anna Margrete Bjerg Hundahl,
Nannasvej 16,
5700 Svendborg.
Tlf. 09 21 18 11

Gitte Hundahl,
Øresundskollegiet, Værelse 208,
Dalslandsgade 8,
2300 Kbh. S.

Hanne Hundahl,
Petah Tiqwa Street 62/4,
Netanya
Israel

Kirsten Hundahl,
4. maj kollegiet,
Østerbæksvej 91,
5230 Odense M.

Mette Hundahl,
Elmevej 4,
6720 Fanø

Ole Bjerg Hundahl,
Elmevej 4,
6720 Fanø
Tlf. 05 16 22 57

Randi Hundahl,
Fanøvej 10,
4600 Køge.
Tlf. 03 65 20 81

Else Hedegaard Janke,
Frederiksberg Alle 21 B.,
1880 Kbh. V.
Tlf. 01 24 69 18

Anna Lise Jensen,
Industrivej 6,
7480 Vildbjerg
Tlf. 07 13 21 35

Karen Jensen,
Plovgaard,
Ramme,
7620 Lemvig.

Karen Margrethe Plovgård Jensen,
Algade 5, Ramme,
7620 Lemvig.

Clara Johansen,
Bragesvej 2,
8680 Ry
Tlf. 06 89 16 13

Hans Christian Johansen,
Anne Maries Alle 4a,
5250 Odense SV
Tlf. 09 17 21 05

Hanne Djørup Jørgensen,
Højbjergvej 43.2.tv.,
2730 Herlev.
Tlf. 02 84 68 31

Kirsten Jørgensen,
Moseagervej 19,
5970 Ærøskøbing.
Tlf. 09 52 24 13

Birgit Kjeldsen,
Rundforbivej 201.I.tv.,
2850 Nærum.

Kjeld Bjerg Kjeldsen,
Bredevej 25,
2830 Virum.
Tlf. 02 85 08 61

Karen Margrethe Maribo Kofod,
Tjørnevænget 2,
7850 Stoholm
Tlf. 07 54 16 20

Inga Glarbjerg Kraghede,
Borgergade 14,
9620 Ålestrup
Tlf. 08 64 17 62

Lene Glarbjerg Kraghede,
Sygeplejeskolen,
Århus Amts Sygehus,
8000 Århus C.

Poul Glarbjerg Kraghede,
Odensegade 17,
8000 Århus C.

Hans Sønderby Kristensen,
Drejerbanken 15, Skalbjergr,
5492 Vissenbjerg.
Tlf. 09 47 18 74

Holger Sønderby Kristensen,
Lomborgvej 87, Lomborg,
7620 Lemvig.
Tlf. 07 88 97 58

Jens Kristian Sønderby Kristensen,
Niels Bohrs Alle 23, v. 3017,
5230 Odense M.
Tlf. 09 12 59 20

Jørgen Sønderby Kristensen,
Sønderbygård,
Pindsmarkvej 8,
7620 Lemvig.
Tlf. 07 88 92 18

Lisbeth Glarbjerg Kristensen
Planteskolen Møllevang,
Skivevej 143,
7500 Holstebro

Anne Helene Mette Kristiansen,
Bredkærvej 33,
Neder Randlev,
8300 Odder.
Tlf. 06 54 25 24

Unni Børde Krøyer,
Embassy of Iceland,
Khlebuii Perenlok 28,
Moskva

Finn Lauritzen,
Nørremarksvej 46.1.,
6270 Tønder

Jens Bjerg Lauritzen,
Gartnersvinget 25,
2800 Lyngby
Tlf. 02 85 15 67

Knud Valdemar Lauritzen,
Åbjerg 24,
6340 Kruså.
Tlf. 04 67 13 20

Niels Bjerg Lauritzen,
Kastanie Alle 11,
3050 Humlebæk
Tlf. 03 19 00 19

Ole Bjerg Lauritzen,
Ndr. Strandvej 70,
3000 Helsingør
Tlf. 03 10 11 13

Sten Lauritzen,
Ejbydalsvej 186,
2600 Glostrup.
Tlf. 02 84 45 25

Tom Bjerg Lauritzen,
Kastanie Alle 11,
3050 Humlebæk. ✓
Tlf. 03 19 00 19

Randi Mahler,
Kaplevej 36,
2830 Virum.
Tlf. 02 85 93 21

Kirsten Grethe Nielsen,
»Ny Damgård«,
Hestkærvej 21, Krogager,
7200 Grindsted.

Hans Nyegaard,
Schlegels alle 6,
1807 Kbh. V.
Tlf. 01 31 06 84

Jens Nyegaard,
Vesterbrogade 69 C.
1620 Kbh. V.
Tlf. 01 24 99 42

Jørgen Nyegaard,
Maglekildevej 4.1.,
1853 Kbh. V.
Tlf. 01 24 26 63

Kirsten Elisabeth Olsen,
Blåbærvej 1,
7280 Sønder Felding.
Tlf. 07 19 80 48

Niels Jørgen Olsen,
Skovmøllevej 11,
5881 Skårup Fyn.
Tlf. 09 23 17 23

Poul Erik Olsen,
Mosevej 47,
2860 Søborg.
Tlf. 01 67 02 14

Oda Glarbjerg Padborg,
Knudsvej 6,
2990 Nivå.
Tlf. 03 24 77 12

Anne-Marie Maribo Pedersen,
Gertrud Rasksvej 106,
9210 Ålborg SØ.
Tlf. 08 14 49 62

Birgit Pedersen,
Godthåbsvej 64 B.3.tv.,
2000 Kbh. F.
Tlf. 01 19 99 28

Bjarne Maribo Pedersen,
Herstedsøstervej 62,
2620 Albertslund
Tlf. 02 96 77 50

Ebbe Maribo Pedersen,
Toftøvænget 20,
8653 Them.
Tlf. 06 84 81 43

Elias Richardt Pedersen,
»Ulfsund«,
Ulfsundsvej 25,
7660 Bækmarksbro.
Tlf. 07 88 40 17

Frans Maribo Pedersen,
Hjørnevej 8,
Nørager,
8961 Allingåbro

Frits Emil Pedersen,
Haslevej 104,
3700 Rønne

Hanne Maribo Pedersen,
Bissensgade 10.st.th.,
8000 Århus C.

Herluf Maribo Pedersen,
Skringstrup gl. skole,
Herredsvejen 46,
8832 Skals,
Tlf. 06 69 44 35

Inger Maribo Pedersen,
Asgårdsvej 21,
8700 Horsens
Tlf. 05 62 00 91

Johanne Maribo Pedersen,
Østerbrogade 85, lejl. 133,
2100 København Ø
Tlf. 01 26 98 66

Lars Christian Maribo Pedersen,
Bygmarken 13,
8520 Lystrup
Tlf. 06 22 12 76

Leif Pedersen,
Parallelvej 57,
6960 Hvide Sande
Tlf. 07 31 14 32

Lisbeth Pedersen,
Ulfsundvej 25,
7660 Bækmarksbro.
Tlf. 07 88 40 17

Peder Christian Pedersen,
Enghavevej 49,
6900 Skjern
Tlf. 07 35 03 19

Per Aksel Pedersen,
Ulfsundvej 25,
7660 Bækmarksbro
Tlf. 07 88 40 17

Poul Maribo Pedersen,
Borrevej 14,
Sundsmark
6400 Sønderborg
Tlf. 04 42 45 87

Aage Johannes Pedersen,
Idumvej 32,
7500 Holstebro
Tlf. 07 42 24 22

Frank Boesen Pind,
Skyttehusene 67,
2620 Albertslund
Tlf. 02 62 24 08

Kirstine Boesen Pind,
Vestebækvej 9,
Skovfogedhuset,
4773 Stensved.
Tlf. 03 78 63 54

Unni Rasmussen,
Blåbærhaven 13,
2980 Kokkedal.
Tlf. 03 24 22 53

Ella Rendtorff,
»Brødregård«,
Brønsholm,
2980 Kokkedahl.
Tlf. 03 24 64 03

Lilly Glarbjerg Resdahl,
Hvamvej 44,
Hvam,
7500 Holstebro
Tlf. 07 46 14 60

Steen Resdahl,
Dyssegården 16,
7500 Holstebro
Tlf. 07 42 90 89

Jes Maribo Schou,
Peder Fabersgade 9.1.th.
2200 Kbh. N.

Peter Ulf Maribo Schou,
Dalagervej 4,
Vejrum,
7600 Struer.
Tlf. 07 46 46 07

Ingeborg Schoubye,
Bakkesvinget 19,
6340 Kruså
Tlf. 04 67 16 67

Jette Djørup Seitzberg,
Malurthaven 144,
2730 Herlev
Tlf. 02 84 40 13

Hanne Boesen Toft,
Askvej 4,
4683 Rønnede
Tlf. 03 71 20 71

Jette Bjerg Valentiner,
Æblegården,
Endrupvej 35,
3480 Fredensborg.
Tlf. 03 28 23 49

Erik Østergård,
Stampesvej 21,
7100 Vejle.
Tlf. 05 83 87 40

Karen Østergård,
Københovedvej 11,
6600 Vejen
Tlf. 04 83 71 07

Jens Østergård,
Olaf Nielsensvej 5,
5580 Nr. Åby.
Tlf. 09 42 23 77

Knud Valdemar Østergård
Kløvervej 18
6700 Esbjerg
Tlf. 05 12 09 48